

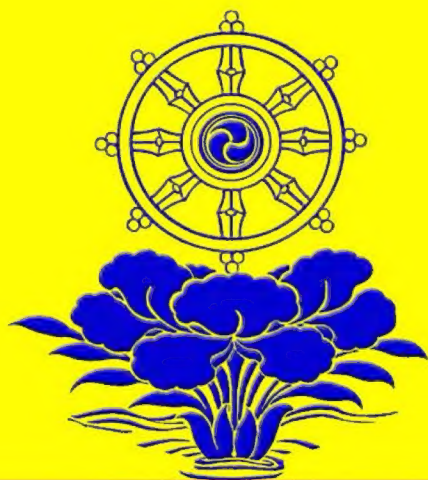
Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2PD19093	ImageGroup:	I2PD20732
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཚད་མ་རིགས་རྒྱུ། tshad ma rigs rgyan/
Author:	དགེ་འདུན་གྲུབ་པ། dge 'dun grub pa
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[s.l.]
Publisher:	[s.n.]
Date:	[n.d.]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, Southwest University of Nationalities, Chengdu, China.

ཚད་མ་དེ་གས་བྱུན།

མཐུན་པ་ལོ། རྗེ་དགེ་འདུན་གྱུང།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། 1

ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དང་། མཆན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཆན་ཉིད་
ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། མཆན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལས་
ཆད་མ་གངས་ངེས་བཤད་པ། 34

བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་། དབྱེ་བ།
ལོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་སྟར་སྟངས་བཤད་པ། 45

ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། 117

རྗེས་དཔག་གི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱ་རྟགས་འཛིན་
སེམས་བཤད་པ། 152

གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་	
དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྟོན་ཡོན་བཤད་བ།	165
གཏན་ཆོག་ས་ལྟར་སྒྲུང་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ།	276
སྐྱབ་དག་དང་། སུམ་འབྲིན་དང་། རྒྱལ་ཕྱི་རྒྱལ་དཔང་པོ་	
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ།	300
བསྐྱབ་བྱ་དངོས་དང་། ཆད་མ་བསལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་	
ལྟར་སྒྲུང་ལ་གཞི་དུ་ཚུལ་བཅས་བཤད་བ།	330
རིགས་པ་ཅན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་དགག་བ། མཆན་	
གཞི་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་བ། དེས་བཟུང་གི་སྒྲུང་ས་ལ་	
བརྟགས་ནས་དགག་བ།	367

ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་དགྲ་ངོས་བཟུང་བ།

དེའི་དགོས་པ་བཤད་བ། 378

གཞལ་བྱའི་མཆན་ཉིད་དང་། རབ་དབྱེ་ལས་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་

དབྱེ་བ། ཡུལ་བཞིར་དབྱེ་བ། མངོན་སྟོག་གཉིས་སུ་

དབྱེ་བ་བཅས་བཤད་བ། 383

འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། 410

དགག་སྐྱབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། སྒྲང་སེལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། 441

སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་

དབྱེ་བ་བཤད་བ། 479

༡༡། །ཆད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རིགས་པའི་རྒྱན་ ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་དོས་བཟུང་བ།

༡༡། །ཆད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ། རྟོགས་
བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་སྟོབ་མར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་འཆའ་
སོ། །གངས་མེད་བསྐྱལ་བར་སྟོང་རྗེའི་འཕྲིན་ལས་ཆོགས་གཉིས་ཁ་བ་རབ་
འཁྲིགས་རབ་དཀར་དགོ་ལེགས་ས་འཛིན་སྟོ་ལ་དགོས་པར་རོལ། །རྩ་
འབྲུལ་ཀྱང་པའི་ཞབས་བརྟན་སྟོབས་བཅུའི་རྩལ་འཆར་པ་རོལ་བྱིན་པའི་
རལ་བ་རབ་རྒྱས་མི་འཛིགས་རྣམ་བཞིའི་མཆེ་བ་གཅིགས། །སོ་སོར་
རིགས་བཞིའི་སྟེར་བྱིས་འཛིགས་རྩང་རབ་བགྲད་བདུད་དང་ལྷ་སྟེགས་
བྱེད་ཀྱི་གཉིས་འབྲུང་བྲེགས་པའི་སྟོས་བྱམ་འཛིག་མཛད་ཅིང་། །སྲིད་པ་
གསུམ་ན་རིགས་པའི་གད་རྒྱུད་རྒྱ་ཆེན་སྟོགས་ལ་སྦྲ་བ་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་
གོ་རྟག་ཏུ་རྒྱལ་བྱུང་ཅིག །གསུང་གི་དབང་ལྷུག་རབ་མཛེས་གཞོན་ལུང་
སྒྲ། །སྟོན་ཀའི་མཁའ་ལྟར་དག་པའི་རལ་གྱི་དང་། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་མཛོད་པོ་
ཏི་འཛིན་མཛད་པ། །སྟོ་གཏེར་མི་ཟད་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་འདུད། །རྒྱལ་
བ་ཀྱན་གྱི་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་རྣམས། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་རབ་མཛེས་
ལྷ་མོའི་སྒྲ། །བཞུགས་པའི་བདེ་སྟོར་ལུགས་རྗེའི་སྦྱོར་ཡངས་ལ། །རྗེ་བཙུན་

ཡུལ་ལ་བསྐྱེད་པ་ལས་དགོ་ལེགས་མཛོད། །བད་དཀར་ཅན་གྱི་ཞལ་གྱི་བསྐྱོ་
ཡི། །ཆོས་ཀྱི་ཟུམ་འབྲུ་དཀར་པོ་རྒྱུ་ལ་ལས། །རབ་འབྱུངས་ངང་པའི་བྱ་
མོ་དབྱངས་ཅན་ཁོད། །བདག་སྒོ་བསྐྱོའི་ཆལ་འདིར་རྟག་ཏུ་རོལ། །ཐོགས་
ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ཆོས་མིན་པམ་མཛོད་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
བ་ཀྱང་ཏུ་བཟང་པོར་ས་གསུམ་གྲགས་བ་དང་། །རིགས་པའི་དབང་ལྷག་
སྐྱེད་བང་སྒོ་དང་ལྷ་ཀྱི་སྒོ་སྒོ་རྒྱལ་སྒྲུབ་རྒྱལ་རྒྱལ་རྒྱལ་ཐོ་བདུན་པ་ཁྲིམས་གཙང་
མཆོག་གྲུང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་། །ཤེས་རབ་སྐྱོ་ཆོགས་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་
སྒྲུབ་པ་ཉི་མ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་མཛོད་དང་རྣམ་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་མཛོད་
རྣམས་དང་། །སྒོ་སྒོ་མཆོངས་མཛོད་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་སོགས་
དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལོས་ཀྱང་ལ་ཀྱང་ནས་གྲུས་པས་སྒྲུབ་བཞུགས།

འདིར་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་
པའི་ཆོད་མའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཆེན་པོ་རིགས་པའི་རྒྱན་ཅིས་བྱ་བ་འཆད་པ་ལ་
གསུམ། །

བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། །བཛོད་བྱེད་སྐྱེད་བྱུང་
བ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །གཞན་
ལྷགས་དགག་པ་དང་། །རང་ལྷགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། །སོད་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། །ཆོད་མའི་བསྐྱེད་བཅོས་འདི་དག་གོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉི་བར་མཁོ་བ་
མིན་ཏེ། །རྟག་གའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། །ནང་རིག་པའི་བསྐྱེད་
བཅོས་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྲུང་པའི་གཏན་ཆོགས་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་

ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྟོག་གེ་ཞེས་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་བྱང་སྤོང་
སྤིང་སྤྱེས་ལ་སོགས་པ་ས་དོན་མཐའ་དག་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པར་རྟོག་པས་
བཀྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་དང། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བསྟན་
བཅས་ལ་རྟོག་གིར་བྱས་པ་དང། རྟོག་གེ་རྟོན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་ཁྲབ་
ཀྱན་རྫོབ་སྟོ་བ་ཅན། །བྱིས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱི་ཅམ་གྱི་སྟོན་པ་རྟོགས་པ་ལ་རྟོག་གིར་
བྱས་པ་ལས། དང་པོ་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་མཁོ་བ་བདེན་ཡང་རིགས་
པའི་བསྟན་བཅས་འདི་དག་ནི་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རང་གི་སྟོན་པ་ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བསྟན་
བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོག་གེ་ཡིན་པས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་
ལ་མི་མཁོ་ན། སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་
བར་མཁོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱི་ཅམ་གྱི་སྟོ་
ན་རྟོགས་པའི་བྱིར། རང་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་མ་ཡིན་པའང་མི་འཐད་
དེ། རིགས་པའི་བསྟན་བཅས་འདི་དག་གིས་གང་ཐག་དང་ཆོས་ལ་བདག་
མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་པབ་ནས་ལྷག་
པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བྱིར་དང། འཁོར་
བ་འཇུག་ལྷོག་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ་ནས་ནང་གི་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་པའི་
ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེང་པའི་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་

སྟོན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཏན་ཆོག་ས་རིག་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་བའང་མི་འཐད་དེ། གཏན་ཆོག་ས་རིག་པའི་དོན་ནི་རྒྱལ་མཆོན་རིག་པ་ལ་ཟེར་ལ། བསྟན་བཅོས་འདི་དག་གིས་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རྒྱལ་མཆོན་ཡང་དག་གི་སྟོན་ས་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དག་ནི་གཏན་ཆོག་ས་རིག་པ་དང་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལ། ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་འདུལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ་དང་། གཏན་ཆོག་ས་རིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་ནང་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཉགས་དང་དཔེ་དང་ཁོ་ལ་ཕྱི་ཁོ་ལ་ཚད་པའི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་ནི་བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུའོ། །གཏན་ཆོག་ས་རིག་པ་ཡིན་པས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་ན། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་བཙོན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་དག་ཆར་གཙོད་རྗེས་གཟུང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙོན་བྱ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུངས་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་དོ། །

གཞན་ཡང་ཆོད་མ་རྣམས་པ་གཉིས་དང་ཉགས་དང་སྐུ་བ་དག་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཀྱང་ནང་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོད་མ་རྣམས་པ་གཉིས་དང་ཉགས་དང་སྐུ་བ་དག་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་བསྟན་ན།

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཐོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཐོན་པོ་ལྷན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་དང་། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་
 པའོ་ཞེས་པས་མངོན་སུམ་བསྟན་ལ། ཏུ་བ་ལས་ནི་མེ་ཤེས་དང་། །ཚུ་བྱ་ལས་
 བྱི་ཚུ་ཤེས་ལྟར། །བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔའ་ལྟོ་ལྟོན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་
 དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་པས་འབྲས་ཏྲགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་
 བསྟན་ཅིང་། གང་ཅུང་ཟད་སྦྱི་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འགག་
 པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་པས་རང་བཞིན་ཏྲགས་ཀྱི་སྦྱབ་ངག་དང་། དཔམ་ང་
 དང་འབྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཆོད་བཟུང་གི། །གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཆོད་
 བཟུང་བར་མི་བྱ། །ཞེས་པས་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་བསྟན་ཏོ། །འདི་དག་ནི་
 གསུང་རབ་ལས་ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལན་དུ་མར་མ་གསུངས་པར་
 ལན་རེ་ཅོམ་གསུངས་པ་དཔེར་བཞོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་
 དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་མ་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་མི་
 སྲིད་པས། གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལས་གསུངས་པ་མཆོན་བྱེད་དུ་བཞོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་ན་ལེ། མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་དགོས་པ་མེད། །ལུ་སྟེགས་ཅོད་
 པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་
 ལྟར། ཆོད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ཕྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས་པའི་ལོག་རྟོག་
 དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་
 ཉན་པ་དང་འཆད་པ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་རོལ་བ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་
 བོ་གཙང་བདེ་ཉག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་འདོགས་དང་། སྤྱི་བ་སྤྱི་དང་
 ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྤྱི་རྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་
 བ་བསལ་ནས། ཕུང་བོ་མི་ཉག་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བདག་མེད་དང་། སྤྱི་བ་སྤྱི་
 སྤྱི་དང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ལེགས་པར་
 བར་དགོས་ལ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་གིས་ཀྱང་སྤྱི་བ་སྤྱི་སྤྱི་མེད་
 པ་དང་། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྤྱི་རྒྱུར་འདེབས་
 དང་། ཕུང་བོ་གཙང་བདེ་ཉག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་འདོགས་བསལ་བའི་
 སྤྱོད་ས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་
 འདི་དག་ཟས་ཀྱི་ལན་ཚུ་དང་འབྲ་བར་འདི་ཉིད་གཙོ་བོར་ཉེར་མཁོ་མེད་
 ཀྱང་། འདི་དག་གི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ན་གཙོ་བོའི་དོན་གཞན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་
 ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅུང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་འདྲ་མི་འཐད་དེ། ཐོས་པ་དང་
 བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་གཞི་འདི་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
 པ་གཞན་རྙེད་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། རང་དང་གཞན་གྲོལ་བ་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་འཁོར་བའི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། ཐབས་དེ་ཡོད་
 བཞིན་དུ་འབད་པ་མ་བྱས་ན་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །

འོ་ན་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐབས་དེ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞི་
 བ། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཚུགས་མི་འཛིན། །སེར་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་སྤང་
 ཡང་། །གང་ཞིག་རིགས་པར་ལྷན་པའི་ཆོག་ །དེ་ཉིད་སྟོན་པར་འཛིན་པ་
 ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ལུགས་གང་འཐད་པའི་ཚུགས་ཡིན་དབྱེད་པ་
 བ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉག་གཅིག་སྟོན་མེད་པར་
 གྲུབ་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་
 འདི་དག་གིས་ཀྱང་ལུང་དང་རྟོགས་པས་བསྐྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
 པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་མེད་པ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱ་དང་།
 བསྟན་པའི་དོན་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དགེ་འདུན་ཆུས་སྟོན་
 མེད་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་
 རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་གི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་
 དགོས་པ་དེ་དག་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ།
 བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་བསྟན་
 པ་སྟོན་མེད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ངེས་པར་བྱེད་ཀྱས་ཀྱི་གཞན་
 ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བློ་ལ་བ་དོན་གཉེར་ཆུས་ཀྱིས་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ལ་
 གཅེས་པར་བརྒྱུད་ནས། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་
 འཁོར་བ་འཇུག་ལྷོག་ཉིད་ལ་སྒྲོར་ནས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཐབས་སུ་
 འགྱུར་བ་ལ་འབད་པར་བྱའི། གཞན་དང་ཁ་གཤགས་འབྱེད་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་

དུ་མི་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལ་
གྲུས་པ་སྦྱེད་པའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས། དདོས་
དང་དོགས་པ་བཅད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། འོན་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། བན་པ་དང་མི་པན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤྱོད་པ་ནི་དེས་
པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་མི་མཁས་པ་
རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་འདི་བཅུ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་པ་ཐོབ་པ་དང་། མི་པན་པ་སྤྱོད་པ་ནི་དེའི་རྒྱ་
ལ་རྒྱང་དོར་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེས་པར་ཡང་དག་པའི་
ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་དང་
བཅས་པ་རྣམས་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ། ། འོན་པན་
པ་དང་མི་པན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་དེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐར་
ཐུག་གི་པན་པ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ། བདག་མེད་མདོན་སྤུས་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་མདོན་སྤུས་གོམས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལ་བདག་མེད་དོན་
སྤྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྟོམས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་
བ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤྱང་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། རྗེས་དཔག་དེ་སྦྱེ་བ་ལ་

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་བྱུག་གི་བར་དུ་བར་མ་ཆད་
དུ་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རན་འགྲོའི་སྐྱབ་བསལ་ཆེ་ཆུང་
དང་ཆེ་རིང་བྱང་སོགས་དང་། རན་འགྲོའི་རྒྱ་བཀག་ནས་ཕྱི་མ་ལ་མངོན་
མཐོ་སྐྱབ་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཤོག་གྱུར་རྣམས་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་
ལུང་གི་ཉགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་
བཤད་པ་ལྟར་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་བྱུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་
པའི་དོན་ཐོབ་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་དོན་སྤོང་བ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་
སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་བྱངས་ནས་འཇུག་པ་ལའང་ཐེ་ཆོམ་འདེན་
པའི་ཆད་མ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་
པས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བརྗོད་བྱར་ཇི་ལྟར་བྱེད་
ཅེ་ན། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་། ལྟར་སྤང་བཅས་པ་བདག་རིག་
ཕྱིར། སྐྱབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྲིན་ངག་། ལྟར་སྤང་བཅས་པ་གཞན་ཉོགས་
ཕྱིར། ཁྱེས་བཤད་པའི་ཉོག་གའི་ཆིག་དོན་བརྒྱད་དང་བྱེད་པར་དུ་ཡང་དག་
པའི་ཤེས་པ་དོན་ཆན་བྱུག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཆད་མ་ཀྱུན་
ལས་བརྟུས་པ་མཛད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་དང་། རང་དོན་གྱི་ལེའུ་དང་།
དེ་ལ་འཕྲོས་པ་སེལ་བ་བརྟག་པ་དང་། གཞན་དོན་ལེའུ་དང་། དེ་ལ་འཕྲོས་པ་
དཔེ་བརྟག་པ་དང་། སུན་འབྲིན་བརྟག་པ་གསུངས་སོ།

དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་སྡེ་བདུན་
མཛད་དེ། གཙོ་བོ་ལུས་ལྷ་བྱའི་བསྟན་བཙུག་གསུམ་དང་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་
ལྷ་བྱའི་བསྟན་བཙུག་བཞིའོ། །གཙོ་བོ་ལུས་ལྷ་བྱའི་བསྟན་བཙུག་གསུམ་ནི།
རྒྱས་པའི་བསྟན་བཙུག་ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་དང་། ཅུང་ཟད་བསྟུས་པ་ཆད་མ་
རྣམས་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྟུས་པ་ཆད་མ་རིགས་པའི་ཐེགས་པའོ། །འོ་
ན་རྣམས་འགྲེལ་འདིས་ཅི་བསྟན་ཅི་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་བྱའི་གནས་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས། དེ་གཞན་ལ་འདོམས་པའི་ཐབས་རྟོག་གའི་ཆོག་
དོན་བརྒྱུད་ཆད་མ་མདོའི་ཆོག་གི་ཆད་མ་རྣམས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
ནང་ནས་མདོན་སྲུང་ལེ་འཁྱེད་དོན་རྣམས་འཁྱེད་མདོན་སྲུང་གི་གཙོ་བོ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་སྦྱབ་པ་རྟོགས་དགའ་བ་དང་། དེ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་
སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་བོས་སྦྱབ་པ་ཆད་མར་བསྦྱབ་པའི་སྟོན་པ་གསུང་
རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ་ངོ་མཆར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། སྟོན་
པ་དང་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་པར་སྦྱབ་པ་ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེ་འཁྱེད་ཟུར་པ་མཛད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་འདྲིན་
པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་འདྲིན་པའི་ལོག་པར་
རྟོག་པ་གཉིས་ལས། ལོག་རྟོག་དང་པོ་བསལ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ལས་གང་ནས་བྱོན་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུགས་ལས་འབྱུང་བའི་བཤད་པ་
མཛད་ཅིང་། ལོག་རྟོག་གཉིས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལུགས་ལས་བསྐྱོག་
པའི་བཤད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཆོད་མ་ཆུང་ངེས་ཀྱིས་ཅི་བསྟན་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་
 རྟོག་གེ་མི་ཤེས་ཞེས་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བར་འདོད་
 པའི་སྤྱིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྒྲུངས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་
 མ་བསྟན་པར་ཆོད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་
 སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟོག་གེའི་ལུས་ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་
 ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱས་པ་རྣམ་འབྲེལ་ལྟ་བུ་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་ལེུ་རྣམ་
 ངེས་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། རིགས་པའི་ཐིགས་པས་ཅི་བསྟན་
 ཞེ་ན། གདུལ་བྱ་སྟོས་པ་རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་མི་ལུས་པ་དང་། ཆིག་ཉུང་
 དུས་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་
 ཕྱིར་དུ་རྟོག་གེའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གསལ་བར་བྱེད་པ་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་
 བཅོས་བཞི་ནི། གཏན་ཆིགས་ཐིགས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་དང་། རྒྱུད་
 གཞན་སྐྱབ་པ་དང་། རྩོད་པའི་རིགས་པ་ལོ། །བཞི་པོ་འདི་འཕྲོས་པ་ཡན་
 ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་གཉིས་རང་དོན་ལེུ་
 ལ་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་སྟོག་སྒྲུང་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ལ་རག་
 ལས་ལ། དེ་ཡང་མཐའ་ཆོད་པར་རྟོགས་པ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གཏན་
 ལ་པབ་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་བྱུག་དང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དུ་གྱུར་ངེས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ཆིགས་ཐིགས་པས། ཕྱོགས་ཆོས་

དེ་ཆས་བྲལ་བ་ཡི། །གཏན་ཆིགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །ཅེས་པ་འདི་
 རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་
 རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་ལ་ལྡན་འདུའི་འབྲེལ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་
 རྩས་གྲུབ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས། འབྲེལ་བ་ལ་བདག་གཅིག་དང་
 དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་
 པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཁོར་
 པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་
 འབྲེལ་བ་རྩས་གྲུབ་བཀག་པས་འགྲུབ་པར་དགོངས་ནས། འབྲེལ་བ་བརྟག་
 པས། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་རྒྱས་པར་འཆད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གཞན་དོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་
 ལེའུར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ།
 གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཡིན་ན། རྒྱུད་གཞན་
 མ་གྲུབ་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ་སྟུང་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་
 ཡིན་ཡང་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལས་ཀུན་སྒྲོང་དཔགས་ནས། དེ་རང་གི་རྒྱུད་
 དང་འབྲེལ་བ་བཀག་ནས་རྒྱུད་གཞན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་ལུས་སྒོ་སྒོན་
 འགོ་བ་ཡི། །བྱ་བ་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་དེ། །འཛིན་ཕྱིར་གལ་ཏེ་སྒོ་ཤེས་
 འགྱུར། །ཚུལ་འདི་སེམས་ཅམ་ལ་ཡང་མཚུངས། །ཞེས་རྒྱུད་གཞན་སྐྱབ་པ་
 མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཁ་ཅིག་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་ཐབས་ཅད་མཐེན་པའི་རྒྱའི་རྩ་བ་

སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོར་བཤད་པ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པས།
ལེའུ་དེ་ལ་འཕྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚེད་པའི་རིགས་པ་གཞན་དོན་
ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་གྱེད་པ་ན་ཟས་གོས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
པས། གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཙམ་འབྲུག་ཀྱང་གཏན་གྱི་བདེ་བ་མི་འབྲུག་
ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་ཏྟག་དང་།
མཐའ་གཉིས་སུ་དྲོགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་སུན་འབྲིན་དང་སྐྱབ་དག་གིས་བསལ་
ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འབྲུག་པའི་ཚེད་
པའི་ཚུ་ལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚེད་པའི་རིགས་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་
ན་སྡེ་བདུན་གྱི་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཏྟག་གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱད་ཀ་ཆང་བར་
སྟོན་པས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མ་བཞིས་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཙམ་སྟོན་
གྱི་ཏྟག་གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱད་ཀ་ཆང་བ་མི་སྟོན་པས། འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་
ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆད་མ་སྡེ་བདུན་པོ་འདིས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟོད་པར་གྱེད་པའི་ལམ་
ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་གྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་
ལ།

དེ་ཡང་མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱེགས་
བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་
བཀའ། །སྤང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞལ་
བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་དག་

པར་བྱེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཤོག་གྲུར་ལུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་
 ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་སྤྱི་ལྟལ་བ་དང་། རང་ཆོག་དངོས་ཤུགས་
 འགལ་བ་སོགས་ཡོད་མེད་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་རྣམ་འགྲེལ་ཡིན་པས་དེ་
 ལ། རྟོག་པའི་བྱ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚོན་བརྗོད་མཇུག་
 ཅིང་ཐ་མ་ནི་ཚུད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྫོགས་པ་བཅད་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གྲངས་ངེས་ལ་རྫོགས་
 པ་བཅད་པ་དང་། གོ་རིམ་ལ་རྫོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་
 བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཚོམ་ན། ཀུན་ལས་
 བརྟུས་སུ་ལེའུ་བྱུག་གསུངས་ལ་འདིར་ལེའུ་བཞིར་བྲས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 བ། ལྟོན་མེད་དེ། དཔེ་བརྟག་པ་དང་སེལ་བ་བརྟག་པའི་ལེའུ་གཉིས་འདིར་
 རང་དོན་ལེའུའི་ནང་དུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་ཅིང་། ལྟག་ཚོད་བརྟག་པ་གཞན་
 དོན་ལེའུའི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་ཚོད་རིགས་སུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་བབ་པས་
 འདིར་ལེའུ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་ལ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་མཚོན་བརྗོད་ནས་
 བཤད་པའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་
 ཡིན་པས། དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་ལོགས་སུ་
 མཇུག་པས་ལེའུ་བཞིར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་འདིའི་
 ལེའུ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཐར་པ་
 དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལམ་དང་བཅས་པར་ངེས་ཤིང་། དེ་ཉིད་རང་གིས་

རྟོགས་པ་ར་བྱེད་པའི་ཐབས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ངེས།
རང་གིས་རྟོགས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙུག་པོ་
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལེ་འུའི་གོ་རིམ་ལ་དྲོགས་པ་བཅད་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་དབང་
སྒྲིའི་ལུགས་དང་། རྒྱན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་
ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྩྭ་མ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་
ལེ་འུའི་གོ་རིམ་བསྒྲིག་ནས་རང་དོན་དང་པོར་བཤད་ཅེ་ན། སྤྱིར་གོ་རིམ་
ལ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་དང་དགོས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་གོ་རིམ་སོགས་དུ་མ་
ཡོད་པ་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོར་མངོན་སུམ་གྱི་ལེ་འུ་དང་
དེའི་འོག་ཏུ་རང་དོན་གྱི་ལེ་འུ་དང་དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་དོན་གྱི་ལེ་འུ་འཆད་
བར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྐྱབ་ངག་གི་སྒྲོ་ནས་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ལ་དང་པོར་རང་
ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་
པར་མི་རུས་པས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། རྗེས་དཔག་གི་རྟོན་
གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་པོ་ཡང་། མཐར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པ་
ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་
གོ་རིམ་དེ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་ལས་བདུས་དང་རྣམ་ངེས་ལས་
བཤད་པ་ནི་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ནི་དགོས་
པ་ལ་ལྷོས་པའི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་དོན་ལེ་འུ་དང་པོར་

གསུངས་ཏེ། རང་དོན་ལེའུ་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་རང་དོན་ཆེས་
 དཔག་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དང་པོར་འཆད་ཅེས་སྟོན་པ་
 ལ། རང་འབྲེལ་ལས། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་ནི་ཆེས་སྤྱི་
 དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པས་དེ་རྣམས་པར་བཞག་
 པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ །དོན་པན་པ་
 དང་དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་པན་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་ནི་ཐོབ་པ་དང་
 སྟོང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོན་པན་པ་དང་མི་པན་པ་རྣམས་པར་
 འབྲེད་པ་ནི་ཆེས་དཔག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་པོར་འཆད་ཅེས་ཟེར་
 རམ། པན་པ་དང་མི་པན་པ་ཁོ་ན་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་ཆེས་དཔག་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཕྱིར་ཆེས་དཔག་དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པས་དེ་རྣམས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་
 བཤད་པ་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། པན་པ་དང་མི་པན་པ་རྣམས་པར་
 འབྲེད་པ་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། པན་པ་དང་མི་པན་པ་ཐོབ་
 པ་དང་སྟོང་བ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་
 པས་ཞེས་དང་། འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པས་ན་དོན་
 གྲུབ་ལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་
 མི་རིགས་ཏེ། ལྷང་དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་ཡང་
 ཆེས་དཔག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

རང་ལུགས་ནི། དོན་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆད་མའི་མཆོན་
 ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེགས་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་གཉིས་དེགས་པ་དང་ལྟན་མི་ལྟན་ཆུང་པར་འབྱེད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་
ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་པོར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་ལ་དབྱུང་པ་མི་
འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་དཔག་བཤད་ཟིན་པ་མིན་ནམ་
ཞེན། བཤད་མོད་དེ་ལ་ཡང་ལོག་པར་རྟོགས་པ་མཐོང་བས་དེ་རྣམ་པར་
བཞག་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་ཅན་ན་རེ། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་མ་བསྟན་
པར་བྱུང་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་མི་རྟོགས་པས། ཆད་མ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་བཟོད་
པའི་ཕྱིར་དུ་ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་དང་པོར་བསྟན། དེ་ནས་རང་གི་དོན་
འཕེལ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་བསྟན། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་
སྤྱད་པག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་རག་ལས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་
གྱི་ལེའུའི་ལོག་ཏུ་བསྟན། དེའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞན་དོན་གྱི་ལེའུ་
བསྟན་ལ། ལྟ་དབང་སྟོས། རང་དོན་ལེའུ་དང་པོར་བྱས་པ་ནི་ལེའུའི་གོ་རིམ་
ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་
བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་དང་པོར་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཡ་མ་རིན་རེ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྩ་བའི་
པོ་ཉིར་རང་དོན་དང་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆད་མར་མི་བྱེད་ན་ཆད་

མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་
 མེད་དོ། །རྩ་བའི་པོ་ཉིར་རང་དོན་དང་པོར་འབྱུང་བ་ནི་ལྷ་དབང་སློབ་བྱས་པ་
 ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཆད་མ་བསྐྱེ་མེད་ཅན་
 ཞེས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱང་ལྷ་དབང་སློབ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས་
 མཛད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཅི་ཡོད། གཞན་ཡང་ལྷ་དབང་སློབ་ལེ་ལུ་འཁོར་མ་
 འཆད་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འབྲུལ་
 པའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཤད་པ་ནི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་སློབ་དཔོན་མི་མཁས་པར་ཐལ། རང་དོན་ལེ་ལུ་དང་པོ་
 མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་ལ་རང་འགྲེལ་དང་པོར་མཛད་པའི་ཕྱིར། སློན་མེད་དེ།
 རང་དོན་ལེ་ལུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསྟན་བཅས་སྲུ་
 དཀའ་བའི་ཆ་དབྱས་དང་མཐར་མཐོང་ཡང་དང་པོར་འཆད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ལེ་ལུ་ལས་རང་དོན་ལེ་ལུ་དཀའ་བར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རང་དོན་ལེ་ལུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་དེའི་རང་འགྲེལ་དང་པོར་རྩོམ་
 བ། རང་དོན་ལེ་ལུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་དང་པོར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྩོམ། གལ་
 ཉེ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་མངོན་སུམ་ལས་སྤྱི་བ་ཡིན་པས། མངོན་སུམ་གྱི་
 འོག་དུ་རྩོམ་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོན་འཆད་པར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རིགས།
 གཞན་ཡང་། རང་དོན་ལེ་ལུ་དང་པོ་མ་ཡིན་ན། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་
 པར་འབྲེད་པ་ནི་རྗེས་སྲུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ།

གཞན་ཡང་ཆོད་མ་གྲུབ་པ་ལེའུ་དང་པོ་ཡིན་ན། རྟོག་པའི་བྲ་བ་རྣམས་
 བསལ་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་དང་། སྐྱེ་བོ་སལ་ཆེར་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་ཡང་ཆོད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་འབྱུང་རིགས་
 ཀྱི་རང་དོན་ལེའུའི་དང་པོར་འབྱུང་བ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཆོག་མཚན་བཅད་
 དེ་གཉིས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རང་དོན་ལེའུའི་དང་པོར་གསུངས་ཀྱང་ཆོད་མ་
 གྲུབ་པའི་ལེའུའི་དང་པོར་འབྱུང་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་
 བ་དོན་འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་ནི་མི་མཁས་པ་ཡིན་ལ། བདག་ཅག་ནི་མཁས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྟ་དབང་སྟོ་བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཐབ་མོ་ལ་འབྲུལ་ཡང་གོ་རིམ་ལ་འབྲུལ་བ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་
 དབང་སྟོ་སྟོབ་དཔོན་ལ་དངོས་སུ་ཉན་པ་བརྗོད་བྱ་ལ་འབྲུལ་བ་མི་འཐད་དེ།
 འདིས་འདི་བཤད་དེ་ཞེས་འཛིན་པའི་རྣམས་པ་གྱིས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ལ་འབྲུལ་ན་ལེའུའི་གོ་རིམ་ལ་ཡང་ཅི་ཕྱིར་མི་འབྲུལ་
 ཞེ་ན། ལྟ་དབང་སྟོས་རྣམ་འགྲེལ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ལས་དངོས་སུ་མ་
 མོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་དངོས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱལ་གྱིས་
 རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 བ་ལྟ་དབང་སྟོ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ཏེ་བར་བསྟན་པ་མེད་པས་བརྗོད་བྱ་ལ་འབྲུལ་
 བ་སྟོན་ལ། མ་འབྲུལ་ན་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་
 གིས་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀའ་བ་ཡིན་གྱི་ལེའུའི་གོ་རིམ་ལ་
 འབྲུལ་བ་མིན་ནོ།

འོ་ན་རྒྱལ་མཆོག་པོས། རང་གི་དོན་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དེ་མ་ཐག་
 ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཟོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚུག་ཐོགས་སུ་གཞན་དོན་
 རྗེས་དཔག་འཆད་པའི་དོན་མིན་གྱི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ཕྱིས་གཞན་
 དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་པ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་མ་ཐག་ཅེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྒྲོན་
 དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དོན་རྗེས་
 དཔག་གི་མཚུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་འཇུག་པར་མ་
 དེས་ཏེ། ཕྱི་ཆོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་
 སྤིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞན་དོན་རྗེས་
 དཔག་འཇུག་པ་ཡང་དེས་པ་མེད་ན་འཆད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། ཡང་ན་རྗེས་དཔག་
 གཞན་མེད་པས་རིགས་མ་སྤུན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པས་དེ་མ་ཐག་ཅེས་སྒྲོས་
 པ་ཡིན་ཏེ། འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ཡང་མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཡ་མ་རིའི་འབྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ཉི་མ་སྤྱི་
 པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་དོན་གྱི་ཆ་ལ་ལྟ་དབང་སྒོ་འཁྲུལ་ཡང་
 ལེ་ལུའི་གོ་རིམ་ལ་མ་འཁྲུལ་པར་བཞེད་དོ།

འོ་ན་རྒྱལ་རང་གི་ལྷགས་གང་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཆོད་མ་
 གྱུ་བ་པ་ལེ་ལུ་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་གྱི་འབྲེལ་པར་ཆོད་མ་གྱུ་བ་པ་ལ་ལེ་ལུ་
 དང་པོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རང་གི་འབྲེལ་པ་ལ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་

ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་དོན་གྱི་ལེ་ལུ་ལ་ལེ་ལུ་གསུམ་པ་ཞེས་འབྲུང་
རིགས་པ་ལ་ལེ་ལུ་བཞི་པ་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་བྲ་བ་ནམ་བསལ་
ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ནི་རང་འགྲེལ་གྱི་མཆོད་བཟོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་བྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆོད་མ་བཤད་པ་
དང་། དེའི་ཡུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོན་ཉིད་དང་། མཆོན་
གཞིའི་སྟེང་དུ་མཆོན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་བཤད་པ་དང་། མཆོན་གཞིའི་
དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་དབང་སྟོང་ལུགས་ལ། ཆོད་
མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་པས་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་
གཅིག་བསྟན། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་པས་ཀྱང་ཆོད་མའི་
མཆོན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དབང་སྟོང་འགྲེལ་
པར། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་གཅིག་ཅིག་བཤད་
དོ། །མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །གཞན་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་པ་ལ། མཆོན་བྱ་ཆོད་མ་དེ་
རང་ལྟོག་ཐ་དང་བ་གཉིས་སུ་ཐལ། ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་མཆོན་བྱ་གཞན་དོན་བསྐྱུ་བ་བྱ་དེ་རང་ལྟོག་ཐ་དང་
བ་གཉིས་སུ་ཐལ། གཞན་དོན་བསྐྱུ་བ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ནས་ཀྱང་གཞན་དོན་བསྐྱུ་བ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་
རྫོགས་གཅིག་བསྟན། རིགས་སྒོ་ནས་ཀྱང་གཞན་དོན་བསྐྱུ་བ་བྱའི་མཆོན་

ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། ཁ་ཅིག་རྒྱུ་
མཁན་པོའི་ལུགས་ལ། གཞུང་སྤྱ་མས་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་དང་།
གཞུང་ཕྱི་མས་དོན་དམ་པའི་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
མི་ཐད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་འདིར་ཆད་མ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཆད་པའི་སྟོན་ཡོད་
པར་ཐལ། གཞུང་སྤྱ་མས་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན། གཞུང་ཕྱི་
མས་དོན་དམ་པའི་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ལས་
གཞན་པའི་ཆད་མ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
རྒྱུ།

འོ་ན་ཆད་མ་མདོར་ཡང་ཆད་མ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཆད་པའི་སྟོན་ཡོད་
པར་ཐལ། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྟོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བཤམ་མདོན་སུམ་
མོ། །ཞེས་པས་མདོན་སུམ་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན། རྗེས་དཔག་རྣམ་
གཉིས་རང་དོན་ནི། །རྩལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་པས་
རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་
པའི་ཆད་མ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
རྒྱུ་གྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་རང་ལུགས་སུ་བྱེད་པའང་མི་འཐད་དེ།
དོན་དམ་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་
གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་བྱུབ་ན། ཆད་མ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མའང་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་ཆད་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་

གྲུབ་ན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་བསྟུ་མེད་ཅན་ཤེས་
 བ། །ཞེས་པས་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། ཐ་སྟད་པའི་ཚད་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟད་པ་ལ་གསར་དུ་མི་སྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པས།
 དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་
 ཏེ་དོན་དམ་པ་མ་ཤེས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེ་ན། འོན་གཞུང་ལྷ་མས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་
 པར་ཐལ། དེས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་ལ་གསར་དུ་བསྟུ་
 བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་
 ཕྱི་མས་ཀྱང་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
 ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟད་པ་སྤར་མ་ཤེས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ན། དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྟོས་པ་དོན་མེད་
 རོ། རང་ལུགས་ལ། ལྷ་དབང་སྟོས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལ་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་སྟུས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་བསྟུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་པས་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་མི་བསྟུ་བ་བསྟན་ལ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །
 ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གསར་དུ་ཞེས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་
 ཀའི་ལ་བས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན།
 སྟོ་སྤང་དབང་ཤེས་ལྷ་བྱ་མཚན་གཞི། ཚད་མ་ཡིན་པར་མཚོན། གསར་དུ་
 མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ།

འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆད་མའི་སྐད་དོད། བ་སྐྱ་ཁ་ཞེས་
 བའི་བྲ་དང་པོ་དང་སྐྱ་ཁ་འཇལ་བ་ལ་འབྱུག་པས། དང་པོར་འཇལ་བའི་དོན་
 གྱིས་ཆད་མ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 ཆོས་ཅན། གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་མ་བྱུང་ན། རྟོན་པ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱུར་བསྐྱུ་བ་དོན་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། ཆོས་ཅན། གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་བའི་ཤེས་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སྲུང་
 དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་
 དུ་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གསར་དུ་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། ཕྱི་མ་ལྟར་
 བ། དེ་གཉིས་དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་བ།
 རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་
 མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་དུ་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 སྐྱེས་པ་དེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་ཕྱིན་ཆད་ཤེས་བྱ་གསར་ཡོད་
 མི་སྲིད་ན། དངོས་པོ་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་ན་གསར་ཡོད་དེ་ཉིད་གསར་
 དུ་རྟོགས་དགོས་པས་གསར་རྟོགས་མེད་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་མཆོན་
 གཞིའི་སྟེང་དུ་མཆོན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་
 ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། དང་པོ་ནི། རིག་

བྱེད་པ་ཞུས་ཤིང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལ་ཆད་མ་གཞན་མི་འབྲུག་པ་ས་ཆད་
མ་མ་ཡིན་པར་མ་གྱུར་ཅིང་སྟུང་དུ་བསམས་ནས། ཆད་མ་ཡིན་ན་ཆད་མ་
ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྒྲི
བར་བྱེད་དོ།

འོན་ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན། རང་ཉིད་ལས་སྐྱེས་
པའམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་སྐྱེས་
སམ་མ་སྐྱེས། སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཆད་མས་སྐྱེད་མི་དགོས་
པར་ཐལ། ཆད་མའི་དུས་ན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱིད་
ཀྱིས་ཆད་མ་སྐྱེད་མི་རུས་པར་ཐལ། ཁྱིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན། ཆད་མ་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཆད་མིན་གྱི་སྟོ་ཡིན་ན་ཆད་མིན་གྱི་
སྟོ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་ན་ཆད་མ་
ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆད་མ་དང་ཆད་
མིན་གྱི་ཞུས་དབྱེ་ལ་སྒྲོའས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་
པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་དགོས། ཆད་མིན་གྱི་སྟོ་ཡིན་ན་ཆད་མིན་གྱི་སྟོ་ཡིན་
པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆད་མའི་མཆོའི་ཉིད་
སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བཅུ་མས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་སྒྲོའས་
པ་སྒྲོག་བྱེད་ཡིན་ན། ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་ཞུས་དབྱེ་ལ་སྒྲོའས་པ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་པོ་ཞུས་ཆད་མའི་མཆོའི་ཉིད་

མི་མ་ཐུན་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ།

འདྲོད་ན། རིག་བྱེད་པས་ཀྱང་གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་
ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདྲོག་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་
མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་རིག་
མངོན་སུམ་གྱུ་བ་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་
རིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་དེ་སྤང་བར་འདྲོད་ནས་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གྱུ་བ་
པར་འདྲོད་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རིག་བྱེད་ཆད་མ་དང་དེའི་ཡུལ་ལ་ཆད་མ་
གཞན་མི་འཇུག་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཆད་མ་
ཡིན་པར་རང་ཁོ་ན་ལས་ངེས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པ་
དང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག་ཆད་མ་ལ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་དང་གཞན་ལས་ངེས་
ཀྱི་ཆད་མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་
དགོས་ཏེ། ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་
འདྲན་པས་བྱུ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་ལ་མེ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་མེ་ཡིན་མིན་
ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཀྱང་རིང་པོའི་དམར་པོ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
དེ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་
པས་བྱུ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་པའི་ཆད་མ་
དེ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་མི་རུས་
པའི་ཆད་མ་དེ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་

རྒྱལ་པོ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་
མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འདོད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་རྒྱལ་པོར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
སུན་འབྲིན་ནོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐུབ་པ་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་ དང་། དེ་
ལྟ་བུའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་
པའི་དོན་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་རྒྱལ་པོར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་ལྷན་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་
ཐེབས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་བརྟེན་ལ་མ་བྱང་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་
མ་མེད་པར་ཐལ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་
ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་རྒྱལ་པོར་ཐལ་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱལ་ཏེ། བརྟེན་ལ་མ་བྱང་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་གོ་མས་
པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱང་འཕེན་གྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཆོས་
ཅན། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་
ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་མི་རྒྱལ་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱལ་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་རྟགས་བྱུང་སྟེ།
རྒྱང་འཕེན་པ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ དང་པོ་

པ་དང་ཡིད་མ་གཏང་། །འཁྲུལ་རྒྱ་ཅན་རྣམས་གཞན་ལས་ངེས། །ཞེས་པའི་
 དགོངས་པར་བྱས་ནས། མངོན་སུམ་དང་པོ་པ་དང་། ཡིད་མ་གཏང་པ་དང་།
 །འཁྲུལ་རྒྱ་ཅན་རྣམས་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དང་པོ་པ་ནི་བྱིས་
 པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་
 མ་གཏང་ནི་ཡིད་གཟུགས་མངེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱད་
 ཀྱི་སྐྱེ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །འཁྲུལ་རྒྱ་ཅན་ནི་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱུར་འཛིན་གྱི་
 སྐྱོ་འདོགས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་རྒྱ་མཐོང་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར། ཡིད་གཟུགས་མངེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྐྱེས་བུའི་
 རྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་
 གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་འདེན་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱུར་འཛིན་
 ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་རྒྱ་མཐོང་པའི་དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་མའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་འགོག་
 པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱུར་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་
 མ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། རོན་རིག་གཉིས་དང་རང་རིག་དང་། །རྗེས་སུ་དཔག་
 པ་རང་ལས་ངེས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེན། མི་འཐད་དེ། རང་རིག་
 མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་རིག་མངོན་
 སུམ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་འདེན་རྒྱས་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་
 བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ནི། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞིག རང་གི་གཞལ་བྱའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྟེང་དུ་གནས་པ་མེད་ན་ རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ཅུས་པ། དེ་སྐད་ དུའང་ཆོས་མཆོག་གིས་མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་གྲུབ་པོ་ཞེས་བཤད་ ཏོ། །གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞིག་རང་གི་ གཞལ་བྱའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྟེང་དུ་གནས་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ ལ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་དགོས་པ། དེ་སྐད་དུའང་ཆོས་མཆོག་ གིས། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ ཀྱི་བྱང་པར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ནི་གཞན་ལས་ངེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ བཤད་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷང་བ་རང་ ལས་ངེས་ཤིང་བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་པ་དང་། སྤྱི་རང་ལས་ངེས་ཤིང་ བྱང་པར་གཞན་ལས་ངེས་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི་དོན་ལ་མེ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་ པས་མེ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་རྒྱང་རིང་པོའི་དམར་པོ་མཐོང་བའི་མངོན་ སུམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་དམར་པོར་སྤང་བ་ལ་ངེས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ས་ གས་དེའི་རྗེས་སུ་འདི་མེ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་སྟུང་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བཞིན་ དུ་ཞུགས་པ་ན་ཕྱིས་དོན་བྱེད་སྤང་གི་མངོན་སུམ་ཀྱིས་སྤར་གྱི་དམར་པོ་མེ་ ཡིན་པ་དེ་མེད་ན་མངོན་སུམ་དེ་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་འདྲེན་དགོས་པ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ཡང་ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་བྱངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཐེ་ཚོམ་སྦྱེད་པ་ཡིན་གྱི།
 ཐེ་ཚོམ་དངོས་སུ་སྦྱེ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་དེ། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་ཚད་མའི་
 བྱ་བ་འགོག་པ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཀྱང་ཚད་མའི་བྱ་བ་འགོག་པའི་བྱིར།
 འོན་ཏེ། སྒྲུབ་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་དམར་པོ་མེ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་མིན།
 མིན་ན། དེ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱིས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡིན་ན།
 བྱིས་དམར་པོ་མེ་ཡིན་པ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དེ་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། བཅད་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་དམར་པོ་མེ་ཡིན་
 པ་ལ། ཐེ་ཚོམ་སྦྱེ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་རོ།

འོ་ན་དམར་པོ་མེ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 དམར་པོ་ལ་ཡང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན། དམར་པོ་མེ་ཡིན་པ་
 ལ་འང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་འབྱུང་བའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུ་མི་རྟག་
 པ་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཚད་མ་མ་ཡིན། སྒྲུ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྦྱི་ལ་ཡང་འབྱུང་
 བའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སྒྲུ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྦྱི་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 སྦྱི་རང་ལས་ངེས་ཤིང་ཁྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་པ་ནི་དོན་ལ་ཅན་དན་ཡིན་
 ཞིང་རྟོག་པས་ཅན་དན་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྒྱང་རིང་པོའི་ཡལ་ག་ལོ་
 འདབ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ།

རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན། གོམས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་
 ཆད་མ་དང་ཆེས་དཔག་གཉིས་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་ལས་ངེས་ཡིན་ལ།
 རོན་བྱེད་སྤང་གི་མངོན་སུམ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་རང་ལས་ངེས་དང་
 གཞན་ལས་ངེས་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་
 མི་བསྐྱེད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན། སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་དེ་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས།
 མི་བསྐྱེད་པ་དང་ཆད་མ་ཡིན་པར་གང་གིས་རྟོགས་ཤིང་། སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་པོ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། རང་རིག་
 མངོན་སུམ་ལས་རང་གི་ངོ་པོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་སྔོན་པོ་ལ་ཆད་མ་
 ཡིན་པ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱི་ཐ་སྤྱང་པའི་
 ཆད་མ་ལས་རང་ཉིད་སྔོན་པོ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་
 ཅན། སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པ་དེའང་རྟོགས་པར་ཐལ། སྔོ་སྤང་
 དབང་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པ་དེའང་བརྩམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་
 སྐྱབ་པའི་སྔོན་ས་བརྩམ་པ་གང་ཞིག་སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་དང་དེ་ཆད་མ་ཡིན་
 པ་གྲུབ་བདེ་ཆེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཉམས་སུ་
 སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤིས་སུ་བྱེད་ནས་འཇུག་པ་
 མ་ཡིན་པས། དེས་སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པའང་བརྩམ་མོད་ཀྱི་དེ་
 ཅུས་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བརྩམ་པ་ལ་ཡང་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་ཆོས་ཅན། སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་

དང་དེ་ཆད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ། དེས་པ་འདྲེན་མི་འདྲེན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་
 པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ།
 མཐོང་བ་ལ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་གོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 མཐུན་ཆུན་ཆད་ན་དེས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་གྱི། མཐུན་ཆུན་མ་ཆད་ན་དེས་པ་
 མི་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་བཟུང་
 ཡང་མ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེས་ཤེས་འདྲེན་པར་མི་རུས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་ལྟ་དབང་སྒོས། །ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དམིགས་པ་ན་ཆད་
 མ་ཉིད་བཟུང་དུ་ཟེན་ཀྱང་མ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཡིད་གཟུགས་མངེས་ལ་སྟག་པར་ཆགས་
 པའི་སྟེས་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་
 བ། རྗེས་དབག་ཡིན་ན་རྗེས་དབག་ཆད་མ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་
 སུམ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་
 ཏེ། ཆོས་དེ་ལ་རྗེས་དབག་ཡིན་ན་དེ་ལ་དེས་པ་གསུང་དུ་འདྲེན་པའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་དགོས། ཆོས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་ལ་དེས་པ་གསུང་དུ་
 འདྲེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཆད་མ་འཇགས་ཀྱི་དང་། མཆོན་གཞིའི་སྤྱི་དུ་མཆོན་ཀྱི་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། མཆོན་གཞིའི་དེ་བྱེད་པ་ལས་ཆད་མ་གངས་དེས་པ་འདྲ་ལ།

གསུམ་པ་མཆོན་གཞིའི་དེ་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། གངས་དེས་དང་། བྱེད་པ་སོ་
སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉགས་དགོད། རྒྱལ་བསྐྱབ། གངས་དེས་
ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མ་ལ་མཛོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཆད་
མ་གཉིས་སུ་གངས་དེས་ཏེ། ཆད་མ་འཇགས་ལུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཆོན་
དང་སྤྱི་མཆོན་གཉིས་སུ་གངས་དེས་པའི་བྱེད་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་དང་། རྩབ་པ་བསྐྱབ་པའོ། །
དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་རྒྱན་མཁན་
པོའི་དགོངས་པར་བསམས་ནས། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་དེས་ཏེ།
གཞལ་བྱ་ལ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དངོས་སུ་སྤྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་གཉིས་སུ་དེས་
པའི་བྱེད། སྤྱི་མཆོན་གྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དངོས་སུ་སྤྱེད་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་
གྱི་རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྤྱེད་མི་རྒྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་
པ་ཆད་མ་འཇགས་བྱར་མི་རུང་པའི་བྱེད་ཏེ། ཆད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་
ལུལ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་བྱེད་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཆད་མ་གཉིས་ཀ་
དངོས་པོའི་ལུལ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དེ། སྤྱི་མི་ཉག་པར་འཛིན་པའི་མཛོན་
སུམ་ཆད་མ་དང་། སྤྱི་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་གཉིས་
ལྟ་བུ་འདྲུག་ལུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཆོན་དུ་མཆོངས་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
གྱི། ཆད་མ་ཡིན་ན་འདྲུག་ལུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཆོན་པ་ཡོད་པས་མ་
ཞུབ་པའི་བྱེད། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། རུམ་པས་དག་པའི་ས་རྩོགས་རུམ་མེད་

དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། དགག་གཞི་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་དེ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་
ཡིན་ནམ། དགག་ཆོས་བྱམ་པ་དེ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ནམ། རྗེས་དཔག་
དེའི་གཟུང་རྣམ་དེ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱམ་པས་དག་པའི་
ས་སྟོགས་བྱམ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་
ས་སྟོགས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མ་གང་ཞིག་
ཁྱོད་དེ་ལྟ་བུའི་ས་སྟོགས་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ།
གང་ཟག་གི་བདག་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན། སྐྱེ་རྟག་འཛིན་
རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་འང་སྐྱེ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་མེད་པའི་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་
པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་
འདྲ་བ་གཞན་དང་སྟན་མོང་བ་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་
གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་འང་མི་འཐད་དེ། ལྟོག་པ་གཞན་དང་
སྟན་མོང་བ་ཡིན་པ་ཅེས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་དུ་སྒྲུབ་མི་རུས་རང་གི་འགལ་ཆེ་
དང་སྟན་མོང་བ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཆོས་འདྲ། གཞལ་བྱ་ལ་ཆོས་
གཞན་ལ་སྟན་མོང་དུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་དང་། སྟན་མོང་དུ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་

བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཆོན་ཡིན་
 བར་ཐལ། ཆོས་གཞན་ལ་སྤྲུལ་མོང་དུ་ཆེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་
 གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཆེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འོ་ན་བྱེད་རུས་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་གཞན་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་
 ཏེ། གཞན་བྱ་ལ་སྤྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་སྤྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་མཆོན་ཡང་སྤྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་མ་བྱུང་ན། རང་མཆོན་སྤྱི་བཟོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་འཆང་
 བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་ཁས་སྦངས་སྡུ་བྱི་འགལ་བའི་དམ་
 བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཆོན་སྤྱི་བཟོད་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་
 ཟུར་གྱི་རང་མཆོན་ཞེས་པའི་སྤྱི་ངེས་རང་མཆོན་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རའི་
 མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་རའི་མ་ཞེས་པ་དེས་བྱ་སྤྱོད་པའི་
 རུས་ལྡན་དེ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་མིན་གཉིས་
 སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། རུམ་པ་དེ་འང་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རུམ་པ་ཞེས་
 པའི་སྤྱི་དངོས་སུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་བཟོད་བ་གང་
 ཞིག་དེས་བྱགས་ལ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞན་བྱ་ལ་རང་
 སྤྱི་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། གཞན་བྱ་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་རྟོག་མེད་ཞེས་
 པའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། འོ་ན་རུམ་པ་ཆོས་ཅན།
 སྤྱི་མཆོན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རུམ་འཛིན་རྟོག་པ་

ལ་བྱམ་པར་སྒྲུབ་བ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཤེས་
པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་
མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱམ་པ་སྤྲ་མ་གཉིས་ཁས་སྒྲངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གངས་དེས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་
བྱེད་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་དེས་པའི་བྱིར་དང། རང་སྒྲུབ་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློང་ལ་ཆོས་གཞན་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པར་སྒྲུབ་བ་དང་མི་
སྒྲུབ་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གངས་དེས་པའི་བྱིར་དང། རང་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པའི་སློང་ལ་རྗེས་སྒྲུབ་བ་ལྟར་སྤྱིའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་མིན་པའི་ཆོས་གཉིས་
སུ་དེས་པའི་བྱིར་དང། རྟོག་པའི་སྒྲུབ་ཡུལ་དང་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་ཡུལ་
གཉིས་སུ་དེས་པའི་བྱིར། དེ་དག་ནི། དོན་བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་བྱིར། །འབ་
དང་མི་འབ་ཉིད་བྱིར་དང། །སྤྱི་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་བྱིར། །རྒྱ་མཚན་
གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན། །སློན་ཉི་ཡོད་དང་མེད་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་
ཅན། རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློང་ལ་རྗེས་
སྒྲུབ་བ་ལྟར་སྤྱིའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། །སྐབས་འདིར་གཟུགས་འཛིན་རྗེས་གཞན་
གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། །སྐབས་འདིར་མདོ་སྤེལ་པའི་ཡུགས་
ཡིན་པས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀླས་འགྱུར་མཛོན་སུམ་

འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་
 རྣམ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་གཟུང་འཛིན་རྩལ་
 གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་དེ། དེ་
 ལ་སྤར་བཤད་དངོས་པོ་བཞིན་ཞེས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་
 གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་རྩལ་དཔག་གི་རྒྱན་གོམས་པ་ལས་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་
 རྩོབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསལ་བར་སྤང་བའི་རྣམ་
 འབྱོར་མཛོན་སུམ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་རྟེ། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་
 ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་གོམས་སྤྱར་བ། །སྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
 བ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
 བ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསལ་བར་སྤང་བའི་རྣམ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་མ་
 གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྩལ་དཔག་གི་རྒྱན་གོམས་པ་
 ལས་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་རྩོབ་པ་མི་སྲིད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྩལ་དཔག་གི་རྒྱན་གོམས་
 པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དཔེན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་གསལ་སྤང་རྩོབ་

བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
གསལ་བར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟན། ལ་
འདྲེས་བ་ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་མ་འདྲེས་བའི་དོན་ནི་རང་
མཚན་ཡིན་ལ། ཅམ་སྤྲས་ལྷག་མ་འགོག་ཅིང་། རང་མཚན་འདིར་མདོ་སྤེ་
བའི་སྤྲེའམ་ཡིན་པས་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དཔེན་པའི་འདུ་བྱེད་དངོས་སུ་རྟོགས་ཤིང་།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་མངོན་
སུམ་ཀྱིས་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དངོས་སུ་རྟོགས་ཤིང་། ས་ཕྱོགས་
དེའི་སྤྲིང་གི་བྱམ་བ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་བ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་བ་བཞིན་
ནོ། །མདོར་ན། མེད་ལ་དབང་སྤྲེའ་སྤྲོ་མིན་ཏེ། དོན་གྱི་སྤྲེའམ་ལས་སྤྲེའ་
པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རིགས་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མདོ་སྤེ་པའི་ཤུགས་ལ་མངོན་
སུམ་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་དང་དངོས་མེད་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པར་འདོད་བ་ཡིན་
ནོ། །ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ།
དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་རྟགས་ཁས་སྤངས། འདོད་
མི་རྣམས་ཏེ། གུན་རྫོབ་བདེན་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་དག་གི་དམིགས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། མངོན་བ་གུན་
ལས་བརྟུས་སུ། རྣམ་དག་གི་དམིགས་བ་ལ་དོན་དམ་བདེན་བར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། གུན་ལས་བརྟུས་སུ་གསུངས་བ་སེམས་ཅམ་

པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྤྱི་མཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་སྤྱི་ཡང་མ་ཡིན།
 རོན་སྤྱི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་བྱུང་ན་ཁྱོད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། རྟོག་པ་ལ་སྤོང་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་དུ་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། རོན་སྤྱི་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གཞི་བྱུང་ན་ཁྱོད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤོང་
 ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་དེ་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྤང་བ་
 ཆོས་ཅན། སྤྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་བྱུང་ན་ཁྱོད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་བྱ་དེ་མཆོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལས་གཞན་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་བ། སྤྱི་རོན་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་བྲུབ་པ་བསྐྱུབ་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་
 ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ན། ཚད་མ་ལ་མཛོན་མེས་
 གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པས་བྲུབ་སྟེ། རང་མཆོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མཛོན་སུམ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྤྱི་མཆོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མེས་དཔག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 རྟོག་དུ་འདྲ་རྒྱལ་དབང་སྟོན། རང་མཆོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མཛོན་སུམ་ཁོ་ན་དང་།
 སྤྱི་མཆོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མེས་དཔག་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་རང་མཚན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་ལ།
མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱི་མཚན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
ཆད་མའི་སྒྲུབ་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ན། ཆད་
མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པས་བྱུང་སྟེ། རང་མཚན་སྒྲུབ་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། སྤྱི་མཚན་
སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་དབང་སྒྲོས། རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མངོན་
སུམ་ཁོ་ན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་རྗེས་དཔག་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་ཡིན་
ལོ།

འོ་ན་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
མཚན་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆད་མ་གང་ཞིག་སྤྱི་
མཚན་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་མ་བྱུང་
ན། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱུང་པ་ཁས་སྒྲངས་ཐེར་ན། ཆད་
མ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་
མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཉགས་ཕྱི་མ་མ་བྱུང་ན། ཆོས་ཅན། ཉྱག་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
འདོད་ན། ཆོས་ཅན། ཉྱག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་གསལ་
བར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་

བར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་ནི། རོན་གསལ་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
གཉིད་ལོག་པ་འཕམ་སད་པ་ན། །གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་སྟོབ་དང་། །དེ་ནི་རྟོག་
མེད་གཉིས་ཀར་ཡང་། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་
ངེས་པའི་རོན་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་རྩས་གཞན་པའི་ཆད་མ་མེད་པའོ་
ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་
པའི་རོན་སྟོངོར་གྱུ་བ་ན། མངོན་རྗེས་ལ་དགག་སྟོགས་དང་སྐྱབ་སྟོགས་ཀྱི་
ཕྱད་པོ་གསུམ་པ་སྟོངོར་ཁེགས་དགོས་པ་གང་ཞིག མངོན་རྗེས་གཉིས་
ལས་གཞན་པའི་ཆད་མ་མེད་པ་སྟོངོར་གྱུ་བ་ཀྱང་། སྐྱབ་སྟོགས་ཀྱི་ཕྱད་པོ་
གསུམ་པ་སྟོངོར་ཁེགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྒྱང་འཕེན་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་རོན་གྱུ་བ་
བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་རྩས་གཞན་མེད་
བར་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཆད་
མ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆད་མ་ཡིན་ན་མངོན་རྗེས་གང་
རུང་ཡིན་དགོས་པ་དེ། ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་
རོན་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་ཡིན་ན་མངོན་རྗེས་གང་རུང་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཆད་མ་དེ་ཆད་མ་ཡིན་ནས་མིན། ཡིན་ན། ཆད་
མ་ཆོས་ཅན། མངོན་རྗེས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མ་ཡིན་ན་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་དེ་ཡང་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཚད་མ་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སྲུང་ཚད་མ་ཚས་ཅན།
ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སྲུང་ཚད་མ་འང་མ་ཡིན། རྗེས་དཔག་ཚད་
མ་འང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་ཁས། འདོད་ན། ཚད་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་
པར་ཐལ། ཚད་མ་དེ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན། མངོན་སྲུང་ཚད་མ་དེ་འང་ཚད་མ་
མ་ཡིན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་འང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སྲུང་གངས་མ་དེས་ཉ། ཚད་མ་དེ་
ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མའི་
ཁྲད་པར་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སྲུང་གངས་དེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་
ཚད་མའི་ཁྲད་པར་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སྲུང་གངས་དེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སོ་སྒྲིབ་སྐྱད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ཚད་མའི་ཁྲད་པར་ཡིན་ཞིང་མངོན་རྗེས་གང་རྩང་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་གསལ་ཁས་སྒྲངས། གཞན་ཡང་ཚད་མའི་གངས་
དེས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེའི་གཞི་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཚད་མ་མངོན་
རྗེས་གཉིས་སྲུང་གངས་དེས་པ་ལ་གཞོད་ཅིང་། དེའི་གཞི་མེད་ན་དེའི་བའི་ཡ་
གྲལ་མ་གྲལ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས་སྒྲངས་སོ།

རང་ལུགས་ལ། ཚད་མའི་གངས་དེས་བསྐྱབ་པ་ལ། སྐྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཕྱང་གསུམ་སེལ་བ་དང་། དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱང་གསུམ་སེལ་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སྐྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱང་གསུམ་
མེད་དེ། སྔ་སྒྲིང་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་ཡིན་པར་དངོས་སྲུང་

གཞུགས་སྐྱོབས་ཀྱིས་ཆེས་དཔག་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་བྱགས་ལ་རྟོགས་ཀྱས།
 སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆེས་དཔག་ལྟ་བུ་ཆེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པར་
 དངོས་སུ་གཞུགས་སྐྱོབས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་བྱགས་ལ་
 རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔ་སྤང་དབང་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཆད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་
 ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེས་དཔག་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ དང་། སྤྱི་མི་རྟག་
 པར་རྟོགས་པའི་ཆེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཆེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་
 གང་ཞིག་ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཆད་མ་ལ་མངོན་ཆེས་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དགག་
 རྟོགས་ཀྱི་ཕྱང་གསུམ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར། འོན་མངོན་ཆེས་གཉིས་ཀ་
 ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
 ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རང་ལུགས་
 ནི། སྔ་སྤང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཆད་མ་
 ཡིན་ཞིང་། ཁྱོད་ཡིན་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེས་དཔག་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆེས་དཔག་ཆོས་
 ཅན། ཆེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཆད་མ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱོད་ཡིན་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག་ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་
 ལ་བརྟེན་ནས། ཆད་མ་ལ་མངོན་ཆེས་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དགག་རྟོགས་
 ཀྱི་ཕྱང་གསུམ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆད་མ་མངོན་ཆེས་

ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། འོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བ་ཤད་པ།

གཉིས་ཀྱིས་བར་ན་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་གསུམ་ཁེགས་པ་དང་དགག་ཕྱོགས་
ཀྱི་སྤང་གསུམ་ཁེགས་པ་དེ་ཆད་མ་མངོན་ཟེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་
དོན་ཡིན་ནོ།

ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། འོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བ་ཤད་པ།

གཉིས་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། ཟེས་དཔག་
ཆད་མ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆད་འབྲས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། འོག་ཕྱོགས་
མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། མཆན་
གཞི་ལ་འོག་རྟོག་བསལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། རྟོག་བྲལ་
མ་འཁྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་
ན་རང་ཡུལ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱི་
མཆན་ཉིད། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲལ་བའི་ཤེས་པ། མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཆན་
ཉིད། གསར་དུ་མི་བསྒྲུབ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲལ་བའོ། །དེ་
ཡང་སྤྱིར་མཆན་ཉིད་ལ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་དང་། འོག་རྟོག་སེལ་
བ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསར་དུ་མི་བསྒྲུབ་བའི་ཤེས་
པ་གཞིར་བྱས་ལ། རྟོག་བྲལ་དང་མ་འཁྲལ་བ་གང་རུང་རེ་ངེས་ཀྱང་མངོན་

སྐུམ་ཆད་མ་རི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་རྒྱས་ཏེ། མངོན་སྐུམ་ཆད་མ་རི་རིགས་
 མི་མཐུན་ལ་ཆད་མིན་དང་ཟེ་ས་དཔག་ཆད་མ་གཉིས་སྐྱེས་ལ། ཆད་མིན་
 བྱི་གསར་དུ་མི་བསྐྱེ་བའི་ཤེས་པས་སེལ་རྒྱས་ཤིང་། ཟེ་ས་དཔག་ཆད་མ་
 བྱི་རྟོག་བྱལ་དང་མ་འཁྲལ་བ་གང་རུང་རེ་རེས་ཀྱང་སེལ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཟེ་ས་དཔག་ཆད་མ་དེ་རྟོག་བྱལ་དང་མ་འཁྲལ་བ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཟེ་ས་དཔག་ཆད་མ་དེ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲལ་བར་ཐལ། འཇུག་
 ཡུལ་ལ་མ་འཁྲལ་བའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། འཇུག་ཡུལ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཆད་མ་
 ཡིན་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཁྲལ་བར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་ལ་
 དེར་འཇིག་གི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལ་སྒྲུང་བ་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་
 སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མངོན་སྐུམ་ཆད་མ་རི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་
 ཟུར་དུ་རྟོག་བྱལ་དང་མ་འཁྲལ་གཉིས་ཀ་སྒྲོས་པ་ལ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་
 གཉིས་གང་རུང་རེ་རེས་ཀྱང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་རེ་རེས་ཀྱང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་རྒྱས་
 ཀྱང་གཉིས་ཀ་སྒྲོས་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་
 བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའང་རྟོག་བྱལ་ཡིན་པས་མངོན་སྐུམ་ཆད་
 མ་ཡིན་ནས་སྐུམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་འཁྲལ་བ་
 སྒྲོས་ལ། རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་མངོན་སྐུམ་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་
 རྟོག་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟོག་བྱལ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མངོན་སྐུམ་ཆད་མ་རི་
 མཆོག་ཉིད་ལ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་བྱལ་དང་མ་

འཇུལ་བ་གཉིས་ཀ་སྒྲོས་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེན་
སྒྲོན་མེད་དེ། རྟོག་བྲལ་དང་མ་འཇུལ་བ་གང་རུང་རེ་རེས་རིགས་མི་མཐུན་
སེལ་བ་ དང་། གཉིས་ཀ་སྒྲོས་པས་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་དགོས་ན་བྲལ་བ་འཇོག་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།
སྐྱོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
ན་སྐྱོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་ཆད་གང་། རུང་བ་སྒྲོས་པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན།
ཆོས་དེའི་སྐྱ་སྐྱི་དང་དོན་སྐྱི་གཉིས་ཀ་རྟོག་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་རུས་པ་
དེའི་ཆེ། སྐྱོན་འདྲེས་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བར་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་སྐྱ་སྐྱི་དང་དོན་སྐྱི་གང་རུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་
ཆོག་པ་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས། སྐྱོན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱི་སྐྱོན་
འདྲེན་པར་འཛིན་པ་ནི་མིན་ནོ།

དེས་ན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བར་ལ་
མ་བྱང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བར་
ལ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་སྐྱ་སྐྱི་དང་དོན་སྐྱི་གཉིས་ཀ་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པས་མ་བྲལ་སྟེ། བདག་མེད་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་པའི་སྐྱེས་བྱས་སྐྱ་སྐྱི་ལ་མ་སྟོས་
པར་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྐྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐྱོན་
འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་འཇོག་པ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་
གྱིས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་

མོ། །ཞེས་མིང་སྟོར་རྟོག་པ་དང་རིགས་སོགས་རྩས་ལ་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་ཅམ་ཞིག་སྟོས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་མིང་སྟོར་རྟོག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བྱས་རིགས་སོགས་རྩས་ལ་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྟོས་པ་འཇམ། ཡང་
 བ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞན་ལུགས་དགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་
 བྱེད་པས། སྐྱ་ཡི་རྩེས་འཇུག་མ་གཏོགས་པའི། །ཤེས་དེ་འཛིག་རྟོན་ཀྱི་ཡོད་
 མིན། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་དང་ནི། །ལྡན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་
 ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མིང་སྟོར་རྟོག་པར་འདོད་ཅིང་། རིགས་པ་ཅན་པས་
 དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་རིགས་སོགས་རྩས་ལ་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པར་འདོད་པས་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། །ཁ་ཅིག་རྟོག་པའི་རང་ལྟོག་དང་
 བྲལ་བའོ་ཟེར། འོ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྩེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་རང་ལྟོག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པའི་བྱེ་བྲག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་རྩས་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་པའང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་
 སྟོང་རང་རིག་མཛོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྟོག་པའི་རྩས་དང་བྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་རྩས་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སྐྱོདོན་འདེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་མི་བརྟན་པ་ནི་རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མ་འཇུག་པའི་དོན་
 རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇུག་རྒྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་མ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་སྤང་

ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའོ། །འབྲུལ་རྒྱ་བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། འབྲུལ་རྒྱ་རྟེན་ལ་ཡོད་
བ་ནི། མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་དུག་གས་པ་ལས་ཆེ་གཉིས་གསལ་བར་སྤང་བའི་
དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །འབྲུལ་རྒྱ་ཡུལ་ལ་ཡོད་བ་ནི། མགལ་མེ་སྤར་དུ་བསྐྱོར་
བ་ལས་འཁོར་ལོར་སྤང་བའི་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གནས་ལ་ཡོད་བ་ནི། སྤར་
ཞུགས་པ་ལས་ལྡོན་ཤིང་འགོ་བར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །འབྲུལ་རྒྱ་
དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ལ་ཡོད་བ་ནི། ཞེ་སྤང་གིས་ཡིད་དུག་གས་པ་ལས་ས་གཞི་
དམར་པོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་འདིར་བསྟན་མངོན་སུམ་གྱི་
མཆན་ཉིད་འདི། མདོ་སྡེ་བ་ཁོ་ནའི་ཡུགས་ཡིན་ནམ། མདོ་སེམས་སྤྱན་མོང་
བའི་ཡུགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་སེམས་སྤྱན་མོང་བའི་ཡུགས་
ཡིན་ཏེ། མ་འབྲུལ་བའི་དོན་མི་བསྟོབ་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་མངོན་
སུམ་མི་བསྟོབ་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ཞེས་སྟེ། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེའི་སྟེབ་བྱེད་
མ་འབྲུལ་བའི་དོན་འབྲུལ་རྒྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ།
སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་མངོན་སུམ་རྣམས་འབྲུལ་རྒྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་
མ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། འདིར་
མངོན་སུམ་རྟོག་གལ་དུ་སྟབ་པའི་སྐབས་སུ། དོན་གྱི་མ་སྤྱུ་ཡིས་ནི། །ཡང་
དག་སྟེ་བ་ཡིན་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སེམས་ཅམ་པས་དབང་མངོན་
རྣམས་གཟུང་དོན་ལས་སྟེ་བར་མི་འདོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་སྤྱན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུགས་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་སྡེ་བ་དུག་གྱི་གཞུང་གང་དུ་ཡང་སེམས་ཅམ་པའི་ཡུགས་གྱི་

མཛོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་
 མེད་དེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དེ། མཛོན་སུམ་ཡིན་པར་རྣམ་ངེས་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རྟོག་མེད་འབྱུང་ཤེས་ལུལ་གྱི་ཆ་ཤས་ལ་ཆད་
 མ་ཡིན་པ་དགག་རྟོག་མེད་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་ལ་ཆད་མ་ཡིན་
 པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་པ་ལ་འབྱུང་པ་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་
 ལུལ་ལ་འབྱུང་པ་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་ དུས་ལ་འབྱུང་པ་ཆད་མ་ཡིན་པ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། དུང་སེར་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་དུང་
 གི་ཁ་དོག་ལ་འབྱུང་ཡང་དབྱེ་བས་ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཆད་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། དུང་གི་དབྱེ་བས་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དངོས་རྟོགས་
 ཆད་མ་ཡང་མ་ཡིན། རྟགས་རྟོགས་ཆད་མ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 དང་པོ་མ་བྱུང་ན། ཁྱོད་ལ་དུང་གི་དཀར་པོ་སྤང་བར་ཐལ། དུང་གི་དཀར་པོ་
 དང་དུང་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་བྱུང་བདེ་མས་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་
 དུང་གི་དབྱེ་བས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དུང་སེར་པོར་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཅ་
 བའི་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་དངོས་རྟོགས་ཆད་མར་སོང་བའི་ལུལ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག ལྟོན་ཤིང་འགོར་སྤང་གི་དབང་ཤེས་དེ་ལྟོན་ཤིང་
 ལྟོན་པ་ལ་འབྱུང་ཡང་ལྟོན་ཤིང་ལྟོན་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་
 འཐད་དེ། དངོས་རྟོགས་ཆད་མ་དང་རྟགས་རྟོགས་ཆད་མ་གང་ཡང་མ་ཡིན་

བའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། མཐའ་དབྱེད་བའོ། དང་པོ་ནི།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁང་ལུགས་ཀྱི་ཁོར་བྱའི་འོད་སློང་གསེབ་དུ་ཤར་བའི་ཆོ། སྒོ་
 གསེབ་ཀྱི་ཁོར་བྱའི་འོད་འཛིན་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ཁོར་བྱ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཁོར་བྱ་ཐོབ་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁོར་བྱ་ལ་ཆད་མ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཁོར་བྱ་བཅད་སར་མ་ཐོབ། ཐོབ་སར་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་
 གྱི་ལུགས་དགག་ལྷ་ལྟ་གི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཁའ་
 པོ། ཁོར་བྱ་སློན་མའི་འོད་དག་ལ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཁོར་
 བྱའི་འོད་ལ་ཁོར་བྱར་འཛིན་པའི་སློང་མངོན་སུམ་ཆད་མར་བཞེད་དེ། དེ་ཕྱིར་
 ཁོར་བྱའི་འོད་ལ་ནི། ཁོར་བྱར་ཤེས་པའི་ཤེས་བ་དེ། དེ་ཉིད་དུ་ན་མངོན་
 སུམ་མཐ། །ཡང་ན་རྗེས་དབག་ཉིད་དུ་ངེས། ཞེས་གསུངས་ལ། མངོན་
 སུམ་མཐ་ཞེས་བ་རྒྱུ་རང་གི་འདོད་བ་དང་། རྗེས་དབག་ཉིད་དུ་ངེས་ཞེས་
 བ་ལྟ་སློང་འདོད་བ་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། ཡ་མ་ངེས་མངོན་སུམ་མཐ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་རང་གི་འདོད་པའོ། །ཡང་ན་རྗེས་དབག་ཉིད་དུ་ངེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་
 སློང་འདོད་པའོ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས། དེ་ཉིད་དུ་ན་མངོན་སུམ་
 མཐ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ལུགས་སོ། །ཡང་ན་རྗེས་དབག་ཉིད། ཅེས་བྱ་བ་
 ནི་ལྟ་སློང་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁོར་བྱའི་འོད་ལ་ཁོར་བྱར་འཛིན་
 པའི་སློང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁྲལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། སློན་མེད་དེ། མི་བསྟོབ་ཅམ་གྱིས་ཆད་མར་འགྱུར་གྱི་མ་འཁྲལ་བའི་

ཤེས་པ་དགོས་ན་རྗེས་དཔག་གི་ཆད་མར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་ཆད་མ་ཡང་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་
ཅེ་ན། རང་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན་
ཁྱད་པར་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། རྒྱུའི་དབང་གིས་རང་ཡུལ་
གསལ་མི་གསལ་དུ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་མངོན་
སྟུང་ལྟར་སྒྲུང་བཞིན་ནོ། །མངོན་སྟུང་ཆད་མ་ཡིན་པས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་
པ་ཡིན་དགོས་ན། འོར་བུ་རང་མཆོན་པ་མཐོང་བའི་མངོན་སྟུང་ཡང་མ་
འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་དགག་པ་ནི། འདིར་བསྟན་འོར་བུའི་འོད་ལ་འོར་བུར་འཇིན་པའི་སྒོ་
དེ་མངོན་སྟུང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འོར་འོད་འོར་བུར་འཇིན་པའི་སྒོ་
ཡང་མངོན་སྟུང་ཆད་མ་མ་ཡིན། སྒོ་གསེབ་ན་འོར་བུ་འོད་པར་འཇིན་པའི་
སྒོ་ཡང་མངོན་སྟུང་ཆད་མ་མ་ཡིན། འོར་བུའི་འོད་མཐོང་བའི་དབང་གིས་
དེ་ཡང་མངོན་སྟུང་ཆད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གཉིས་བྱུབ་སྟེ། དེ་
གཉིས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོར་བུའི་འོད་
འོར་བུ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་སྒོ་འདོགས་
དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོར་བུའི་འོད་འོར་བུར་འཇིན་པའི་སྒོ་
དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་
དང་། དེ་དག་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད།
ཅེས་རྗེས་དཔག་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མ་ཡིན་

བར་ཐལ། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་
 ཤེས་བཞིན། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་བ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་བཞིན། ཞེས་དྲྀགས་པ་བཀོད་ནས།
 འདི་ལ་ལྟ་དབང་སྒོ་སྤྱོད་པའི་སྒྲིབ་བ་དང་སོ་ལ། ཁོར་བུའི་འོད་ལ་ཁོར་
 བུའི་སྒོས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་ཁོར་བུའི་འོད་ལ་ཁོར་བུར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཆད་མར་
 བཞེད་ལ། དེའི་འབྲེལ་བ་ཤད་དུ་ཤུག་སྒོས་གྱུར། འདིར་བསྟན་ཁོར་བུའི་
 འོད་ལ་ཁོར་བུར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་
 མ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་མི་བསྟུ་བ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་དེ་
 མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆད་མ་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་
 མ་གང་ཞིག་མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་མིན་ཏེ། འབྲུལ་
 ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་བྲལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིས་པའི་ཤེས་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆད་མ་སྤང་སོ་གསུམ་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 དོན་གཞན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་
 མར་ཁོར་འོད་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོར་བུར་འཛིན་པའི་སྒོ་
 སྤྱི་ཞིང་། ཁོར་བུའི་འོད་དེ་ཁོར་བུ་ལ་དེ་བུར་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཁོར་བུའི་འོད་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དེ་རྟགས་འཛིན་

སེམས་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཞོར་བུའི་འོད་ཚོར་བྱར་ངེས་པའི་
ཤེས་པ་ནི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་དེ་རྗེས་
དཔག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་དེས་རྟགས་ཞོར་བུའི་འོད་དེ་ཉིད་ཞོར་བྱར་ཞེན་
པའི་ཕྱིར། བྱ་བེལ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བརྩམས་གི་ དུ་བ་མེར་མ་
བརྩམས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཞོར་བུའི་འོད་ཚོར་བྱར་བརྩམས་
འབྱུང་བ་ལྟག་པོ་ཡོད་པ་ཅུང་ཡིན་གྱི། དེ་ཅུང་གིས་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པར་མི་
འགྲུར་ཏེ། ཞོར་བུ་ཅུང་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་དེ་རྗེས་དཔག་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞོར་བུའི་འོད་དང་ཞོར་བུ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་བྲན་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་བྲན་
པ་མེད་པར་ཡང་དུ་བ་སྐྱོར་བུར་དུ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་
ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་གཏན་ཆོག་གས་དགག་ དུལ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་
དགག་ དཔེར་མི་བྱར་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་དེ་རྗེས་
དཔག་ཡིན་ན་རྟེན་གཏན་ཆོག་གས་ལས་སྐྱེ་དགོས་པས། ཞོར་བུའི་འོད་ཚོར་
བྱར་སྐྱེབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནས། ཞོར་བུའི་འོད་དེ་ཞོར་བུ་ཅུང་ཡོད་
པར་སྐྱེབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནས། ཞོར་བུའི་འོད་དེ་སྐྱོ་གསེབ་ན་ཞོར་
བུ་ཡོད་པར་སྐྱེབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནས། འོན་ཏེ་ཁང་ཕྱགས་ན་ཞོར་
བུ་ཡོད་པར་སྐྱེབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནས། སྐྱོ་གསེབ་ཀྱི་ཞོར་བུའི་

འོད་དེ་སློ་གསེབ་ན་ནོར་བུ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ།
 རྟོན་བུའི་འོད་དང་ནོར་བུ་གང་རུང་གཞི་དེར་ནོར་བུ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རྟོན་བུའི་འོད་ནོར་བུར་སྐྱབ་མི་
 ལུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་བུའི་འོད་ནོར་བུ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་མི་འཐད་དེ། རྟོན་བུའི་འོད་ཡོད་པར་ངེས་ནས་སྒྱིར་ནོར་བུ་ཡོད་མེད་ཐེ་
 ཆོམ་ཟ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། ཁྲབ་པ་ཡང་མ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། ཞི་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་། ཕྱོགས་ཆོས་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་མི་འཐད་དེ། སློ་གསེབ་ནས་ནོར་བུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོན་བུའི་འོད་རྟགས་སུ་འགོད་ན་རྟགས་ཆོས་
 ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྟོན་བུའི་འོད་རྟགས་སུ་འགོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་
 གྲུབ་པ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་དེར་ནོར་བུའི་འོད་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་བུའི་འོད་མཐོང་པའི་མངོན་སུམ་དེ་གཞི་དེར་ནོར་བུའི་འོད་ལ་
 ཆད་མ་མ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་གཞི་དེར་ནོར་བུའི་འོད་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟོན་བུའི་འོད་མཐོང་པའི་མངོན་སུམ་
 དེ། སློ་འདོགས་དངོས་སུ་སྒྲེ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་བུའི་འོད་ནོར་བུར་
 འཛིན་པའི་སློ་དངོས་སུ་སྒྲེ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་སློ་
 དེ་ནོར་བུ་ལ་ཆད་མ་མིན་ཏེ། སློ་གསེབ་ཀྱི་ནོར་བུ་ལ་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན།
 ཁང་ལུགས་ཀྱི་ནོར་བུ་ལ་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན། རྟོན་བུ་ཅམ་ལ་ཡང་ཆད་མ་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྒོ་གསེབ་ཏུ་ཁོར་བུ་མ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཁང་ཕྱགས་སུ་ཁོར་བུ་མ་བཟུང་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དུམ་དུས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་
 ཁོར་བུ་ཅམ་མ་བཟུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བསྟན་ཁོར་བུའི་འོད་ལ་ཁོར་
 བུར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཁོར་བུ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོར་བུ་བཟུང་
 སར་མ་ཐོབ། ཐོབ་སར་མ་བཟུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྒོ་དེ་རྗེས་དཔག་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཡང་མི་བསྐྱུ་བའི་དཔེར་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་དེ་རྗེས་དཔག་གང་ཞིག་སྐབས་འདིར་དགག་
 དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་དེས་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་རང་ཕྱགས་ནི། འདིར་བསྟན་ཁོར་བུའི་འོད་ལ་ཁོར་བུར་འཛིན་
 པའི་སྒོ་ནི། ཁང་ཕྱགས་ན་ཁོར་བུ་ཡོད་པའི་འོད་སྒོ་གསེབ་ཏུ་མ་ཐོབ་པ་ལས་
 སྒོ་གསེབ་ཏུ་ཁོར་བུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྗེས་དཔག་ལ་
 འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་པའི་དཔེར་བཞོན་པ་མིན་གྱི་འཁྲུལ་ཤེས་
 ཡིན་ཡང་མི་བསྐྱུ་བའི་དཔེར་བཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་འཁྲུལ་
 ཤེས་ཡིན་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་པའི་དཔེར་བཞོན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་སྐབས་
 སུ། ཆད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས། འོ་ན་
 རྗེས་དཔག་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་པའི་དཔེར་བཞོན་པར་ཐལ།
 དཔེའི་སྐབས་སུ། ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་མེད་ ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྒོ་ན་པོ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་

བར་ཐལ། སྟོན་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་བཟུང་ཡང་། དེ་མ་ཐོབ་པར་སྟོན་པོ་ཅམ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེན་མི་མཆངས་ཏེ། འདིར་བསྟན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་
 འཛིན་པའི་སྒོས་སྒོ་གསེབ་ཀྱི་ནོར་བུ་དང་ཁང་ཕྱགས་ཀྱི་ནོར་བུར་མ་ཟད་
 ནོར་བུ་ཅམ་ཡང་བཅད་ཐོབ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ལ། སྟོ་སྤང་དབང་
 ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་ཅམ་བཅད་ཐོབ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་སྟོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆད་མ་མིན་
 ཡང་སྟོན་པོ་ཅམ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆད་མ་མིན་
 ཡང་སྟོན་པོ་ཅམ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་ཆོས་མཆོག་གིས། དེས་པར་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པའི་དངོས་པོའི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་འང་མཐོང་བ་ལས་གཞན་ཐོབ་
 པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

འོ་ན་སྟོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རགས་པའི་སྟོན་པོ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཆད་མར་
 སོང་བའི་སྟོན་པོ་དེ་སྟོན་པོའི་རྩལ་ཐུན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྟགས་
 དང་པོ་མ་གྲུབ་ཆེ་སྟོན་པོའི་རྩལ་ཐུན་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོ་རྩལ་ཀྱིས་
 བཅུམས་པའི་སྟོན་པོ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཆེ། བཀོད་
 པ་ཅན་ནི་མ་བཟུང་བར། བཀོད་པ་འཛིན་དུ་མི་རུང་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་མཆན་ཕྱེད་ལ་ཉིན་ཕྱེད་དུ་འཁྲལ་ནས་
 ཉིན་ཕྱེད་ལ་བུ་བྱང་བར་སྤེམ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིན་ཕྱེད་ཀྱི་བུ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་

ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དངོས་རྟོགས་ཚད་མ་དང་འབྲུགས་རྟོགས་ཚད་
མ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་རང་
ཡུལ་གྱི་ཆ་གཅིག་ལ་འཁྲུལ་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཆ་
གཅིག་ལ་མ་འཁྲུལ་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་
མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་ནས་
འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འདྲ། རོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་
མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་
གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དང་། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་
མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་དུང་གི་
ཁ་དོག་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་དེ་དུང་གི་རེག་བྱ་འཇམ་པོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ།
དེས་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དུང་གི་ཁ་དོག་འདྲིན་པའི་
མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དུང་གི་རེག་བྱ་འཇམ་པོ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ལ་དངོས་རྟོགས་ཚད་མ་དང་འབྲུགས་རྟོགས་ཚད་མ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟོགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུང་གི་རེག་བྱ་འཇམ་པོ་
གསལ་བར་སྒྲུབ་བར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་དུང་གི་
རེག་བྱ་འཇམ་པོ་ལ་དངོས་རྟོགས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུང་གི་
རེག་བྱ་འཇམ་པོ་འཇམ་པའི་ལུས་ཤེས་མངོན་སུམ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལ་འབྲུགས་རྟོགས་ཚད་མ་འདྲ་མིན་ཏེ། དེ་སྒྲོ་འདོགས་དང་མི་འགལ་བར་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དུ་ལྡན་ལ་ལ་དུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་

ཆོས་ཅན། ལ་མའི་ཆོགས་དོན་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལ་མའི་ཆོགས་
དོན་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཏུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་དུ་
བ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་
སྒོ་བྱར་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཅིག་ཤོས་
ལའང་མཆུངས་སོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། ཏུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་
པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་ཕྱེ་བ་ལ་གསུམ། དེ་ཕྱེ་བ་དངོས། གངས་
ངེས། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ནི་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་
འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་།
ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་
ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལ། རང་གི་རྗེས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་
རང་ལས་རྗེས་གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། རང་ལས་
རྗེས་གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལའང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་
པ་དང་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ ཞིང་། །ཕྱི་མ་ལ་ཡང་། ཡིད་
ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་
ཡིད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།
མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་གངས་ངེས་པ་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་བཞི་པོ་དེ་ལས་མང་
བ་ཡོད་པའང་མི་ཁེགས། ཉུང་བའང་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ།

གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བཞི་
 བོ་དེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་
 ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གངས་
 ཉུང་བའང་མི་ཁེགས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་མངོན་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལོག་རྟོག་
 བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཞིར་གངས་ངེས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་བྲག་སྦྱ་
 བ་མིག་གི་དབང་པོ་དོན་ལ་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ན་བ་མ་སྤྱག་པ་ཡིད་མངོན་
 མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་།
 རྩེ་བྲག་པ་སོགས་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར་
 དུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྒྱུང་འཕེན་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་
 པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་
 བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་སྟེགས་ན་བ་མ་སྤྱག་པས་ཡིད་མངོན་མེད་པར་འདོད་
 པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིད་མངོན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ།
 ཡིད་མངོན་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་

དེ་ཕྱེ་བ་འདི་མདོ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ནམ། སེམས་ཅམ་བ་སོགས་
 དང་སྤྱན་མོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག ཕྱེ་བྲག་སྤྱོད་གསུམ་རྣམ་རིག་
 གཉིས། །མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྤྱོད་ལུགས། །ཞེས་བའི་དོན་དུ་བསམས་
 ནས། མངོན་སུམ་བཞིར་ཕྱེ་བ་མདོ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ལུགས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅམ་བ་དང་སྤྱན་མོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་
 བས་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སོ་སྤྱོད་ཁ་སྤྱིར་
 བལྟས་ཀྱི་ཤེས་བ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་ཡང་།
 གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་བ་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བ་མདོ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནའི་
 ལུགས་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅམ་བས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་འདོད་བ་
 ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་བའི་ལུགས་ལ་འབྲུལ་ཤེས་དང་མངོན་སུམ་མི་འགལ་
 བའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་གི་དབང་ཤེས་རྣམས་
 འབྲུལ་ཤེས་དང་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁོ་ན་མངོན་སུམ་བཞི་
 པོ་འདིའི་གོ་རིམ་རྗེ་ལྟར་ངེས་ཤེ་ན། ངེས་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འཕགས་
 པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་མཐུག་ཏུ་བསྟན། གཞན་གསུམ་པོ་སྤྱོད་འཕགས་
 གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་དང་པོར་བསྟན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གཞན་
 གཉིས་ཉམས་སུ་སྤོང་བྱ་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན། རང་རིག་དེ་གཉིས་
 ཀ་ཉམས་སུ་སྤོང་བྱེད་ཡིན་པས་དེའི་མཐུག་ཏུ་བསྟན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་
 དབང་མངོན་རྒྱུ་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན་ལ། ཡིད་མངོན་འབྲས་སུ་ཡིན་
 པས་དེའི་མཐུག་ཏུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞིའི་སྤྱི་
 ཏུ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ལེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་
 བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཁ་སྤྱོད་བལྟས་
 ཀྱི་ལེས་པ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་
 པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ལེས་པ་གང་ཞིག
 རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་
 གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེས་པའི་གསར་དུ་མི་
 བསྐྱུ་བའི་ལེས་པ་གང་ཞིག རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ལྟའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་
 བྲལ་དུ་བསྐྱུ་བ་བ་དང་། མ་འབྲུལ་བར་བསྐྱུ་བ་བ་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་སོགས་ལ་བརྟེན་པར་བསྐྱུ་བ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དེ་
 མངོན་གྱུར་ཡིན་ནམ། རྟོག་གྱུར་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་
 ཏུ་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱབ་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་
 དང་བྲལ་བར་ནི། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་
 བ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ། ཁ་ཅིག མངོན་སུམ་རྟོག་
 བྲལ་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྲུབ་ལ། ཐ་སྙད་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱབ་དགོས་པས་
 སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེས་སྦྱ་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་དོན་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱབ་དགོས་པ་དང་

ཐ་སྟད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག

རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་མངོན་སུམ་
རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་ལ། དབང་ཤེས་ཁོ་ན་ཡུལ་ལ་འཇུག་
པའི་ཆེ་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེས་
ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་ཅིག་ཅར་
དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དབང་ཤེས་
ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་དེ་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

རང་ལན་ནི། གྲུབ་མཐས་རྒྱད་མ་བསྐྱད་པའི་མཁས་པས་རང་ཡུལ་
གསལ་བར་སྤང་བའི་སྟོབས་གྱིས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་ལ། གྲུབ་མཐས་རྒྱད་བསྐྱད་པའི་རིགས་པ་ཅན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་
སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ལའང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྟགས་
དང་ཐ་སྟད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་
འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་
བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་
མི་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རིགས་པ་ཅན་པས་
མངོན་སུམ་དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པམ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་རིགས་པ་ཅན་
པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ།
མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་
པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་

ཀྱི་དོར་རྟོག་གྲུལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཐལ་
 ལོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོར་མདོན་སུམ་དེ་རྟོག་གྲུལ་དུ་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མདོན་སུམ་དེ་ཆོད་མས་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། རིགས་པ་ཅན་པའི་དོར་རྟོག་གྲུལ་དུ་
 སྐྱབ་པའི་ཆོད་གཞི་མདོན་སུམ་དེ། རྟོག་གྲུལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་མཆོན་
 བྱ་མིན་ཀྱི་དོན་མདོན་དུ་བྱེད་པས་མདོན་སུམ་སྟེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གྲུབ་ཟེན་པ་དང་དེ་རྟོག་གྲུལ་
 དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་
 རས་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། མཆོན་བྱ་ཆེས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་མཆོན་
 ཉིད་སྐྱབ་པའི་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་ལོ། །འོན་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་ཐལ། སྤྱིར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོགས་པ་
 དམིགས་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྷ་ནི་བསགས་པ་ལ་
 དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་
 པས་བསགས་པ་ལ་དམིགས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་སྐྱེད་རྒྱས་ཀྱི་
 རྒྱལ་དུ་མ་ལ་དམིགས་པ་ལ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅུ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་དང་ཆོགས་པ་དང་བསགས་
 པ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ག་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག ཆོགས་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་བསགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུང་

ངོ། །གཉིས་པ་ནི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་
 བ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྒྲུབ་བ་དེར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། གཟུང་དོན་གྱིས་རང་འབྲེལ་ཆུང་པ་གཏད་པའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁ་ཅིག་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་སྒྲུབ་ཡུལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་
 བར་ཁས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ནས། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་བ་
 དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་བ་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུང་རྣམ་ཡིན་ཞེས་ཟེད། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་
 བ་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
 ལ་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་བ་གང་ཞིག་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་སྒྲུབ་ཡུལ་
 ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་ཁས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ འདོད་
 བ། བཅ་པོར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྩལ་ཐ་
 དད་བྱ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་
 བ་འབྲུད། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཅ་བའི་ཐལ་བ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་
 ཤེས་དང་རྩལ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
 ཀྱི་གཟུང་རྣམ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ལ་ཁྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་

ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་དེའི་གཟུང་ནམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན།
 གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་
 གང་ཞིག །གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྱུལ་བའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཇམ་ཐ་དད་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་འཁྱུལ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་དང་
 ཆ་ཅན་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་ཆ་བཅས་སུ་སྤང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་རགས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་སྡེ་
 པ་ན་རེ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་རགས་པ་སྤང་ན་བདེན་ཡང་དབང་ཤེས་
 ལ་གཟུགས་རགས་པར་སྤང་བ་མིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ལ།
 འོ་ན་རགས་པར་སྤང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་
 དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་མིན་མོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། དེ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། རགས་པ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་
 བར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་རགས་པར་
 སྤང་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཇམ་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་ཤེས་འཁྱུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཕྱི་དོན་མ་ཡིན་
 པ་ལ་དེ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་
 པའི་ལུགས་ལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་

སྤང་སྟེ། གཤམ་ཏེ་སྤང་ན་མི་གསལ་བ་སྤང་ངམ། གསལ་བར་སྤང་། དང་པོ་
ལྟར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། མེད་པ་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་
དོན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་ཕྱི་དོན་དུ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁྲལ་རྒྱ་བཞི་སོ་གང་རུང་གིས་བསྤྲད་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་མེད་པ་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་
ཆོ་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་
ཤེས་པ་སྤང་བའི་གཟུགས་དེས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། རྩ་
བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། རྩ་བ་གཉིས་སྤང་
གི་དབང་ཤེས་པ་རྩ་བ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་དེས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ལ། དབང་ཤེས་པ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་
ལ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེ་
ནི་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
དང་རྩ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་གཉིས་མེད་པ་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཆོར་
མཚུངས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གཟུགས་འཛིན་
དབང་ཤེས་དེ་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ཡིན་ལ། རྩ་བ་གཉིས་
སྤང་གི་དབང་ཤེས་ནི་འཁྲལ་རྒྱ་སྟོ་བྱུང་བས་བསྤྲད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ། དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་དོན་མི་
སྣང་ན། རྣམ་པ་རྗེས་ཞུགས་ཅན་དེ་ཡོད། ཁྱེད་དང་། མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
རྣམས་ཀྱིས། གཞུང་བ་འཛིན་པ་སྤྱོད་བ་དག། མ་དང་ལྷན་བཞིན་རྟོགས་པར་
འགྱུར། ཞེས་དང་། མ་རིག་གིས་བསྐྱེད་བདག་ཉིད་ལ། རི་ལྷའི་རང་རྒྱུན་ལ་
སྤྱོད་ནས། རྣམ་རིག་དེ་བཞིན་མིན་རྣམ་པ། སྐྱེ་འགྱུར་རབ་རིབ་ལ་སོགས་
བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་
ལུགས་སོ། འདྲ་པོ་ལ་གསུམ། བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པར་བསྐྱུབ། དམིགས་
རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པར་བསྐྱུབ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པར་བསྐྱུབ་པའོ། འདྲ་
པོ་ནི། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟངས་ན། སྤྱོད་ཅམ་དང་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་
ལྷན་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཡུལ་འཛིན་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།
སྤྱོད་ཅམ་དེ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་ཡང་། དེ་ཅམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཆོན་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་ན་སྤྱོད་ཅམ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་ལྷན་ཏུ་
སྐྱེས་པ་དེ་དམིགས་རྒྱུན་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་ཡང་། དེ་ཅམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་
གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཆོན་མི་རུས་ཏེ། ཡུལ་
ཀྱི་རྣམ་ལྷན་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཡིད་ཤེས་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་གི་
དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་མིག་ཤེས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཆོན་རུས་ཏེ། མིག་
གི་དབང་པོ་དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་

ན་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པར་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་
ཤེས་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ཞིག་
ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་སྤིད། རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་སྤིད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པོ། །འོ་ན་མིག་དབང་གི་འོ་བོ་གང་ཞེ་
ན། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་གང་ཞིག་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཀྱི་རིགས་སུ་
གྱུར་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ན་རེ།
གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཞིང་དེ་དང་
དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་
འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་
ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པར་འགལ།
ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་མི་
འཛིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་གཟུགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་
དེ། དེའི་དུས་ན་གཟུགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གྲུབ་ལ།
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་ས་གཟུགས་འཛིན་པར་འཛོག་བྱས་པའི་
ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ དམིགས་རྒྱུན་དང་གཟུང་དོན་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་དབང་
ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབང་ཤེས་ལ་རང་འབྲེལ་རྣམ་པ་
དངོས་སུ་གཏོད་ཟེད་ཡིན་པ་ཞེས་ཟེར། རྒྱ་གཅིག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བ་གཉིས་
སྤང་གི་དབང་ཤེས་ལ་རང་འབྲེལ་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་ཟེད་ཡིན་པར་

ཐལ། དེའི་དམིགས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་
དངོས་སུ་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ རྫོང་དེའི་གཟུང་དོན་དང་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས།
རྫོང་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་རྫོང་དེའི་རྒྱ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་མ་
གཏོགས་པ། གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད། ཅེས་དང་། རྒྱ་མིན་ཡང་
ཡང་རི་ལྷར་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན།
རང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་ཐལ།
དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
སྒྲུང་བ་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱམ་འཛིན་རྟོག་
པ་ལ་བྱམ་པར་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་
ཅིག་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་ཡུལ་དང་གཟུང་དོན་དོན་མི་གཅིག་
སྟེ། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་རྣམ་དེ་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་
གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་རོ། །གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་མ་
འཁྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་
དུའང་། དབང་བའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་ལུགས་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབང་
ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྤྱོད་བྱེད། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་

དོན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབང་ཤེས་རང་འབྲེལ་རྣམས་ལྟན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་
སྐྱེ་བྱེད། དེ་ཡང་གཟུགས་གྱིས་དབང་ཤེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
གཟུགས་གྱི་རྣམས་ལྟན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་
འཛིན་དབང་ཤེས་གཟུགས་གྱི་རྣམས་ལྟན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་གཟུགས་ཁོ་ནས་
དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོས་ཀྱང་དེ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་
ཤེས་གཟུགས་གྱི་རྣམས་ལྟན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པར་ཐལ།
དེ་དང་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གྲུབ་བདེ་ཐུས་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གྱི་སྤྱེ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དེ་མཆན་གཞི། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གྱི་མཆོངས་པ་དེ་མ་ཐག་
རྒྱུན་དུ་མཆོན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སྤྱོད་ཅུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་
སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་པ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི། རིགས་མཐུན་ཁོ་ནས་བྱེད་པར་མ་དེས་
ཏེ། རྟོག་པས་དབང་ཤེས་ དང་། དབང་ཤེས་གྱིས་རྟོག་པ་དང་། དཀར་འཛིན་
དབང་ཤེས་གྱིས་སེར་འཛིན་དབང་ཤེས་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པའང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅུམ་པའི་ལུགས་ལ། །མདོ་སྤེལ་པའི་ལུགས་
དགག་ རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་མདོ་སྤེལ་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་དེ་དབང་ཤེས་མ་འཁྲལ་བའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཕྱི་རོལ་

གྱི་དོན་རྒྱལ་མ་རྒྱུ་རབ་དེ་དབང་ལེས་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། སྤྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་རྒྱལ་རགས་པ་དེ་དབང་ལེས་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་
 དེ། རྒྱལ་མ་རྒྱུ་རབ་དེ་དབང་ལེས་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དབང་ལེས་ལ་རྒྱལ་མ་རྒྱུ་རབ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་བྱིར་ཏེ།
 དབང་ལེས་ལ་རགས་པ་ཡིང་པོར་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །རྩ་བའི་བྱུང་པ་ཁས་
 སྤངས། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རགས་པ་དེ་དབང་ལེས་ལ་རང་འདྲའི་
 རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རགས་པ་དབང་ལེས་གྱི་
 རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རགས་པ་རྩལ་སྤྱི་མ་བྱུང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྩལ་བ་
 གཉིས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་དོན་དབང་ལེས་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྒྱལ་མ་རྒྱུ་རབ་དང་རགས་པ་གང་ཡང་དབང་ལེས་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱལ་མ་རྒྱུ་རབ་དབང་ལེས་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་དབང་
 ལེས་གྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན། རགས་པ་དབང་ལེས་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཡང་
 རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་མདོ་སྤེལ་ས། ཉང་གི་ལེམ་པོར་གྱུར་པའི་དབང་
 པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་དབང་ལེས་གྱི་བདག་རྒྱུ་དུ་འདོད་པ་འང་མི་འཐད་དེ།
 ལེམ་པོ་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱལ་མ་རྒྱུ་ཆ་མེད་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི་སྤྱི་སྤང་དབང་ལེས་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྤང་
 བའི་དམིགས་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་པ་འདྲིལ་བའི་དམིགས་རྒྱུ་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 སྤྱི་སྤང་དབང་ལེས་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྤོན་པོ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་སྤང་
 དབང་ལེས་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྤོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་སྤང་དབང་ལེས་གྱི་

རྒྱུན་ཡིན་པར་ཐལ། སྡོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དང་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། བདག་སྐྱེ་ཡོད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།
དེ་སྡོ་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའང་ཡིན། སྡོ་སྤང་དབང་ཤེས་དེ་དེ་དང་ཇུས་
སུ་འགྲོ་ལྟག་མི་འཁྲལ་བས་སྡོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བཤད་
བ་ཅུམ་ཡིན་གྱི། དམིགས་རྒྱུན་མཆན་ཉིད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྒྱས་པ་འཛོག་པའི་དམིགས་རྒྱུན་ནི། སྡོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྡོ་སྤྲེགས་
སུ་བྱུང་བའི་སྡོན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་ཆོས་གཉིས་ཆར་
སྟེ། རང་འཛིན་ཤེས་པས་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། སྡོ་སྤང་དབང་ཤེས་ལུལ་
ཀྱི་ནམ་ལྗན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟེ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྡོ་
སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྡོ་སྤྲེགས་སུ་བྱུང་བའི་སྡོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྡོ་སྤང་དབང་
ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་ཐལ། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སྡོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་པ་ཐལ། སྡོ་སྤང་
དབང་ཤེས་ཀྱི་སྡོ་སྤྲེགས་སུ་བྱུང་བའི་སྡོན་པོ་དེ་སྡོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་
དམིགས་པ་ཡང་ཡིན། སྡོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་སྡོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་མི་འགྲུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཟེར། འོ་ན་བདག་སྐྱེ་བྱུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་གང་ཞིག་དེ་
གཉིས་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་

མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལན་ནི། སྡོ་སྒྲང་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ན། སྡོ་སྒྲང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་མི་
 དགོས་ཏེ། སྡོ་སྒྲང་དབང་ཤེས་ལུལ་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་
 བྱེད་ཡིན་ན། སྡོ་སྒྲང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པར་འཛོག་རྒྱས་ལ།
 སྡོ་སྒྲང་དབང་ཤེས་ལུལ་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་
 བ། སྡོ་སྒྲང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྡོན་པོ་
 དེ་སྡོ་སྒྲང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཞེས་ཟེར། སྡོན་པོ་ཆོས་ཅན།
 སྡོ་སྒྲང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡོ་སྒྲང་དབང་ཤེས་
 དང་ཇེས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོ་སྒྲང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལུལ་
 འཛོན་རྒྱས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་ཐེམ་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་
 ཤེས་སུ་མའི་ཇེས་ཀྱི་སྟེང་ན་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ལུལ་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་
 སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་། སྟོང་ཅམ་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལུལ་
 འཛོན་རྒྱས་སུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། གསུམ་པོ་དེ། རོ་
 བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ།
 དགག་བཞག་སྒྲང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 མེད་དེ། མིག་གཟུགས་ལ་བསྟུང་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དུས་ཀྱི་གཟུགས་
 གསལ་བར་སྒྲང་བའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། མིག་གཟུགས་

ལ་ལྟ་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡིད་མངོན་མེད་དེ། ཡིད་མངོན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་
 ལུང་ཅམ་དུ་ཟད་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་
 མཆོག་གིས། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆད་མ་གཞན་ནི་བཅའ་བར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤར་
 སྤྱང་བ་ནི་འཛིན་པ་ན། ཞེས་སོགས་རང་ལུགས་དང་། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་
 རྣམ་པར་ཤེས། ཞེས་སོགས་གཞན་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ཡོངས་སྦྱོང་འབྱུང་བ་
 ཆོས་ཅན། སྦྱོང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྦྱོང་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ལུང་ཅམ་དུ་
 ཟད་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་གློག་གྱུར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུབ་པ་སྤྲ་མ་ཁས། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་
 རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་བྱའི་
 དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་
 དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དབང་མངོན་
 ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་ལ་ཡིད་མངོན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡོད་དམ་
 ཞེ་ན། ཡོད་དེ། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། ། ཅས་དང་། ཡིད་ཀྱང་
 དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་སྤྲ་མ་དང་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། སྦྱོང་གཉིས་དབང་

ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་རང་གི་བདག་
 རྒྱུན་དབང་པོ་ག་ཟུགས་ཅན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་
 པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ཁས། གཞན་ཡང་། ཚད་མ་མདོར། ཡིད་
 གྲུང་དོན་དང་ཞེས་པའི། གྲུང་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་
 ཡིད་གྲུང་དོན་དང་ཞེས་པའི་དོན། དབང་མདོན་ག་ཟུང་དོན་ལ་མ་འབྲལ་བར་
 མ་ཟད་དབང་མདོན་ཡང་ག་ཟུང་དོན་ལ་མ་འབྲལ་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། རྒྱ་གཉིས་གསལ་བར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་
 རྣམས་ཡིད་སློང་འབྲལ་བར་ཐལ། དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་
 ཡིད་མདོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྡོད་རྒྱ་གཉིས་
 ལ་སོགས་སྒྲེའི། ཞེས་པའི་གཞུང་དང་ལག་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་།
 ཡིད་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་ལ་མིག་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པར་
 ཐལ། དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཡིད་མདོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག །རྒྱལ་མཆོག་པོའི་དགོངས་པར་བསམས་ནས། དང་པོར་དབང་
 མདོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྟེ། དེ་ནས་ཡིད་མདོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྟེ།
 དེ་ནས་དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྟེ། མདོར་ན་དབང་མདོན་གྱིས་
 འགོ་བྱངས་ཡིད་མདོན་གྱིས་མཐུག་བསྐྱུས་ཏེ། དབང་མདོན་དང་ཡིད་མདོན་
 སྟེལ་མར་སྟེའོ་ཞེས་ཟེར། དབང་མདོན་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་བར་མ་ཆད་དུ་
 འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་འཛིན་པའི་བར་དུ་ཡིད་མདོན་གྱིས་
 ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། རིམ་གྱིས་འཛིན་ན་དེ་མྱོང་བ། རྣམ་

ཆད་མེད་པར་སྤང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁ་ཅིག །དང་
པོར་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྟེན་ཅིག་མ་གཅིག་སྟེ། དེས་དེ་མ་ཐག་
རྒྱུན་དང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་དམིགས་རྒྱུན་དང་། མིག་
གི་དབང་པོས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྟེན་ཅིག་
གཉིས་པ་སྟེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྟེན་ཅིག་
དང་པོ་དེས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་གཟུགས་དང་ཡིད་
དབང་གིས་དམིགས་རྒྱུན་དང་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་
མངོན་སྟེན་ཅིག་དང་པོ་སྟེ། དེ་ཕན་ཆད་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གངས་
མཉམ་དུ་སྟེ། ལ། དེ་ལྟར་ན་ནང་ལྟ་རང་རིག་གི་འགྲོས་གཅིག་དང་ཕྱིར་ལྟ་དོན་
རིག་གི་འགྲོས་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་ཡིན་ ཞིང་། ཡིད་
དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྟེ་བས་ཡིད་དབང་རྒྱུན་མེད་དང་། མིག་དབང་
ལས་མིག་དབང་སྟེ་བས་མིག་དབང་ལ་རྒྱུན་ཡིད་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་
དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་ལ་ངེས་དཀའ་སྤྲིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་
ནང་ལྟ་རང་རིག་འགྲོས་གཅིག་པའི་དོན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་པོ་དེ་
ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པར་མཚུངས་པའི་སྟོན་ས་འཛིག་པ་ཡིན་ནམ། མངོན་སུམ་
གཉིས་པོ་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་སྤྱོད་པའི་སྟོན་ས་འཛིག་པ་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱིར་ལྟ་དོན་རིག་གི་འགྲོས་ཀྱང་གཅིག་དུ་ཐལ། མངོན་
སུམ་དེ་གཉིས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཉིས་
པ་ལྟར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་

ཚོས་ཅན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་
མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན།

མངོད་ལས། འུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་
ཡིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་འདས་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིད་དབང་
ཡིན་ལ་དེ་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་འདས་མ་ཐག་
པ་ཚོས་ཅན། ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཉགས་བསལ་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཡིན་
པར་ཐལ། ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། ཡིད་མངོན་གྱི་སྤྲ་ལོགས་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིད་དབང་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡིད་
དབང་ལ་རྒྱུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་གྱི་སྤྲ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་
བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་བསལ་ཁས། ཁ་
ཅིག་རྒྱུན་མཁན་པོས། གོམས་ལས་མདུན་ན་གནས་པ་ལ། །འདིའོ་ཞེས་ནི་
ཤེས་པ་གང་། །མངོན་དུ་བྱེད་བྱིར་དེ་ལ་ནི། །ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས། འདིའོ་སྙམ་པའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིད་གྱི་
མངོན་སུམ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། འདིའོ་སྙམ་པའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་
པའི་བྱིར། དེས་ན་རྒྱུན་མཁན་པོའི་ཡུགས་ནི་གོམས་པའི་དབང་གིས་དོན་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་

ཡིན་ནོ། །དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། དབང་མངོན་
ནི་ཡུལ་ལ་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་པ། འདི་ནི་ཡུལ་ངེས་པའི་རྣམ་
པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས། མངོན་སུམ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་
པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་
དབང་མངོན་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་
མི་འཐད་དེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་
མི་རྟག་པ་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ལ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་
པ་གང་ཞེ་ག །ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས། བྱབ་སྟེ། ངེས་
པ་རྣམས་གྱིས་མ་ངེས་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་དེ་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། གཟུགས་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་
འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དབང་མངོན་ངེས་སྒྲ་ལ་
ཡིད་མངོན་ངེས་དཀའ་བའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་ངེས་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཆོས་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་
འབངས་ནས་གཞན་ལུགས་དེ་རྣམས་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དབང་མངོན་སྐྱད་
ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཡིད་མངོན་དུ་འདོད་པ་དང་དབང་མངོན་དང་ཡིད་
མངོན་སྟེལ་མར་སྐྱེ་བ་དང་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་དང་རྒྱན་གྱིས་ཡིད་
མངོན་འདོད་ཚུལ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་གཟུགས་བལྟ་བ་
ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ནི་

དབང་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་མིན་ནོ་ཞེ་
ན། འོ་ན་དབང་ཤེས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་བརྟུ་བ་
ལ་མངོན་དུ་བྱེགས་པའི་དུས་ཀྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་དེ་
དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་ཆོས་མཆོག་གིས། མིག་གེད་
པ་དང་ལྷན་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིག་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་བཞི། ཡིད་མངོན་
སྒྲུབ་གེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པ། ཡིད་མངོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དབྱེད་པ། ཡིད་
མངོན་གྱི་རྟེན་གསུམ་དབྱེད་པ། ཡིད་མངོན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་
མས་གྲུབ་སྟེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཡང་འཐད་པར་དཀའ་བས། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་
རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན།
རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྟུ་སྟེ། དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་
གྲུབ་སྟེ། ཆོས་མཆོག་གིས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་གཞན་ནི་
བཅའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡིད་
ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་བདག་རྟེན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་
དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཡིད་ཤེས་གང་ཞིག །རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་

བ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
གཞན་རིག་གི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་གྲལ་མ་འབྲུལ་བ། གསུམ་པ་
ནི། ཡིད་མངོན་རང་གི་སྤྲ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་
སུམ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དོན་དམིགས་རྒྱུན་དང་།
དུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། ཡིད་མངོན་རང་གི་སྤྲ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་
བདག་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གང་དུ་ཡང་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་
རྒྱུན་གཞན་གསལ་པོར་མ་བཤད་ཅིང་དེ་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་
ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞུང་དེའི་དོན་ཡང་། ཡིད་མངོན་གྱི་དུས་སུ་འདས་ཤིང་སྤྲ་ལོགས་དེ་
མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡིད་དབང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་
ཤེས་འདས་པ་ཡིད་དབང་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་འདས་པ་དངོས་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། ཡིད་མངོན་དེ་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐར་
སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག་ དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་
ཡིད་མངོན་ཡིན་པ་དང་སྐྱེལ་མར་སྐྱེ་བ་དང་འགྲོས་གསུམ་པ་དང་། རྒྱུན་
མཁན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ཚུལ་རྣམས་མི་འཐད་པར་བསྐྱབས་
ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་མངོན་རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་མཐའ་གཞན་
འགོག་པའི་རིགས་པས་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་ ཡིད་མངོན་རྒྱུ་མཐར་སྐྱེ་ཚུལ་འདི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་
 གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་ཚུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་
 སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཡིད་མངོན་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་གང་
 ཞིག་ ཡིད་མངོན་རྒྱུ་མཐར་སྐྱེ་ཚུལ་ལུང་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིད་མངོན་རྒྱུ་མཐར་སྐྱེ་སྤྱིད་པ་ཡིན་གྱི་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མར་མའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་
 མངོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་དེ་སྐྱད་ཅིག་
 མ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་ལྟན་ཏུ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་
 དེ་དབང་སྟོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྲས་པ་ལས་བྱུང་དགོས་པ་གང་ཞིག་ ཡིད་
 མངོན་གྱི་དུས་ན་དབང་མངོན་གྱི་རིགས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཚུར་
 མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་འདིར་བསྟན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མེད་དེ། འདིར་
 བསྟན་ཡིད་མངོན་དེ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆད་མ་
 ཡིན་ན་ངེས་ཤེས་འབྲེལ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་སྐྱད་
 ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ངེས་ཤེས་འབྲེལ་མི་ཉུས་པའི་ཕྱིར། འོན་འདིར་བསྟན་
 ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འཕགས་
 པའི་རྒྱུད་ལ་འདིར་བསྟན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འཕགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ངེས་ཤེས་འབྲེལ་པ་མི་

འགལ་ཏེ། རྫོ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་
ཁྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །འོ་ན་འཇུག་ཤེས་ལྡེ་ཅིག་ཅར་འགགས་
པའི་ཆེ་ཡིད་མངོན་ལྡེ་ཅིག་ཅར་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་ཡིད་མངོན་གང་
རུང་གཅིག་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱི་ལྡེ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་ལུལ་
གང་ལ་འཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི་གོ་མས་པ་ཆ་
མཉམ་ན་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་
ཐ་དད་པ་ལྟར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བྱུག་དུ་གངས་མ་ངེས་པའི་
སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་གསུང་ རོ་༥

གསུམ་པ་ཚོད་སྤང་ལ། ཁོ་ན་དེ། ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་སློག་
གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་
ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སོ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པར་
ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་
དུ་བྱས་པའི་ཤེས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁ་ཅིག་ ཡིད་མངོན་ཤིན་
ཏུ་སློག་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྫོ་རང་ལ་སློག་གྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
རྫོ་རང་ལ་སློག་གྱུར་ཡིན་པ་ལ། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པས་ན། རྫོ་
ནི་ཉགས་ལས་ཉོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེས་རྒྱལ་དཔོག་པས་རང་རྫོ་རང་ལ་སློག་གྱུར་

ཡིན་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། རང་སློ་ཡང་ཡིན་སློག་གྱུར་ཡང་ཡིན་
 བའི་གཞི་མཐུན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སློ་ཡང་ཡིན་སློག་
 གྱུར་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཡིད་མཛོན་
 དེ་རང་རིག་མཛོན་སྤུམ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་རིག་མཛོན་སྤུམ་གྱིས་
 གྲུབ་སྟེ། དེས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་མཛོན་
 སློག་གྱུར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་རང་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རྣམ་རྟོག་
 གི་གངས་ཇི་ཅམ་བརྒྱས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་མཛོན་སྤུམ་གྱིས་
 གྲུབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རྟགས་མེད་པའི། །རྣམ་
 རྟོག་ལ་སོགས་མི་འགྲུབ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་
 མཛོན་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆད་མིན་
 གི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོན་སྤུམ་ཆད་མ་ལ་བཞིན་གངས་དེས་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་
 མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆད་མིན་གི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཡིད་སྤྱི་ལ་སྟག་པར་ཆགས་དུས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་མཛོན་གི་རྒྱན་མཐར་ཡིད་མཛོན་སྤྱི་ལ། དེའི་སྤྱི་
 ལོགས་རྣམས་སུ་མི་སྤྱི་བའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐར་དང་སྤྱི་
 ལོགས་རྣམས་སུ་ཡིད་མཛོན་གི་རྒྱན་གསུམ་ཆང་མ་ཆང་གི་བྱད་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་ལོགས་རྣམས་སུ་དབང་མཛོན་རྒྱན་

ཆགས་སུ་སྐྱེ་བས་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་
ཏེ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡིད་མངོན་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་གི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཡིད་
ཤེས་གང་ཞིག་རྟོག་བྲལ་མ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་མངོན་
གིས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྲས་པ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །ཐུབ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་དབང་
པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཞུང་དེས་ཡིད་མངོན་གྱི་མཆན་གཞི་ཅམ་བསྟན་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་གང་བྱུང་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དབང་མངོན་ཡང་མ་ཡིན། ཡིད་མངོན་ཡང་མ་ཡིན། རང་རིག་མངོན་
སུམ་ཡང་མ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་གངས་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཆད་མ་
ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་
གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རྟོག་བྲལ་མ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་དབང་མངོན་
ཡིན་པས་མ་ཐུབ་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་
སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཡིད་ཤེས་གང་ཞིག་རྟོག་བྲལ་མ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་
ཡིད་མངོན་ཡིན་པས་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གསུམ་པ་རང་རིག་
མངོན་སུམ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་མོ།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རོ་པོ་ལ་རང་རིག་

མཛོན་སྐྱུལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། འོན་སྐྱེ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
 ཚད་མ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་ཀྱིས་ལ་རང་རིག་མཛོན་སྐྱུལ་ཚད་མ་ཡིན་
 བཤ། རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་ཀྱིས་ལ་རང་རིག་མཛོན་སྐྱུལ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱིས་
 དེ་གཉིས་གང་དུ་འང་མ་གཏོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མཛོན་སྐྱུལ་
 ཚད་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་
 ཅན། རང་གི་གཟུང་ཀྱིས་ལ་མཛོན་སྐྱུལ་དུ་ཐལ། རང་གི་འཛིན་ཀྱིས་ལ་མཛོན་
 སྐྱུལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རང་གི་གཟུང་ཀྱིས་དང་རང་གི་འཛིན་ཀྱིས་
 གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་བྱུང་བ་དེ་རྗེས་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རང་
 གི་གཟུང་ཀྱིས་གསལ་བར་སྣང་བར་ཐལ། དེ་ལ་མཛོན་སྐྱུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་ཁས། དེ་གཉིས་གང་དུ་འང་མ་གཏོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་
 མཛོན་སྐྱུལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་དུ་འང་མ་གཏོགས་པའི་
 རང་གི་ངོ་བོ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟོག་བྲལ་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ།
 རང་གི་འཛིན་ཀྱིས་གསལ་བར་སྣང་ལ་གཟུང་ཀྱིས་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་དང་རྟོག་པ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་འཛིན་ཀྱིས་གསལ་བར་སྣང་ལ་གཟུང་ཀྱིས་མི་
 གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཛིན་ཀྱིས་གཞལ་
 བྱ། གཟུང་ཀྱིས་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཀྱིས་
 གཞན་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་གི་

འཛིན་ཆུང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱངས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་
སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། དབང་པོའི་
སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྔོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་འཛིན་ཆུང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
གཞན་ཡང་། སྤྲུག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁྱོད་རང་ལོག་ཤེས་
ཡིན་པ་དེ་སྤང་བར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་འཛིན་ཆུང་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་
པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་དང་ཁྱོད་གྱི་འཛིན་ཆུང་གཉིས་སོ་ཡུལ་
དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་དེ་ངེས་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་སྤང་བའི་སྐབ་འབྲུག་ཡིན་པ་གང་
ཞིག ཁྱོད་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཞིན་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྲུག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ངེས་
པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་ཤེས་ཐེམ་པོའི་རང་བཞིན་
ལས་ལོག་ནས་རིག་པར་སྐྱེས་ཅོམ་ལ་རང་རིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་པས་རང་
རིག་ལ་ཡུལ་མེད་དེ། མར་མེ་དེ་རང་གི་ངོ་པོ་གསལ་བར་སྐྱེས་ཅོམ་ལ་རང་
གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཐ་དད་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་
ན། རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མེད་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། གཟུང་རྟགས་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྟགས་ཆད་
མ། རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྟགས་གཞལ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་
ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཚད་མ་མ་ཡིན་
པ་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའོ། །དང་
པོ་ནི། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྟོགས་པའི་ཤེས་
པ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་
པ་གང་ཞིག་ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྟོགས་པའི་ཤེས་པ། གཉིས་པ་ནི། སྡོང་དབང་
ཤེས་ལྟ་བུ་ལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་དང་། སྟོང་ཅམ་གྱི་ཆ་དང་གཉིས་
ཡོད་པའི་དང་པོ་གཟུང་རྣམ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ།
འོ་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཚད་མ་གང་གི་གྲུབ་ཅེ་ན། སྤྱིར་རང་
རིག་སྐྱུ་བ་པའི་རིགས་པ་དུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་བློ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
རང་རིག་སྐྱུ་བ་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྡོང་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་
ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཡོད་དེ། བློ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་
ན་ནི་ལྟར་སྐྱུ་བ་ཅེ་ན། སྡོང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྟོང་བ་ཡོད་དེ། བློ་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་རིག་འགྲུབ་སྟེ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། སྟོང་
བ་ལ་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཅིང་། གཞན་སྟོང་

རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་
པས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྐྱོང་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་
དང་། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྗེས་
སུ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱོང་བྱེད་རྗེས་གཞན་དགོས་སམ། མི་དགོས། མི་དགོས་ན།
སྡོམ་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་སྐྱོང་བྱེད་རྗེས་གཞན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གང་ཞིག
རྒྱ་མཆན་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་ན། སྡོམ་སྤང་དབང་ཤེས་སྐྱོང་བྱེད་ཐུག་
མེད་དུ་ཐལ། སྡོམ་སྤང་དབང་ཤེས་དེ་སྐྱོང་བྱེད་རྗེས་གཞན་གྱི་སྐྱོང་དགོས།
སྐྱོང་བྱེད་རྗེས་གཞན་དེ་ལའང་སྐྱོང་བྱེད་རྗེས་གཞན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྡོམ་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཉེས་པ་གཉིས་
པ་ནི། སྡོམ་སྤང་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཕོ་བར་
མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་སྡོམ་སྤང་དོན་
དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཤེས་པ་སྡོམ་སྤང་དོན་
དུ་བྱས་ནས་སྐྱོང་ན། རང་ལ་ཉེ་བའི་ཤེས་པ་གཞན་དོན་དུ་བྱེད་པ་བོར་ནས་
རིང་བའི་དོན་གཞན་དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་
ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་
ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།
གཞུང་དེས་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་སྟེང་གི་འཛིན་ནམ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པ་ཅམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྲོ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། གཞན་

མི་རིག་པར་ཐལ། རང་མི་རིག་པའི་བྱིར། བྱལ་སྟེ། ཅི་སྟེ་རང་དངོས་མི་རིག་
ན། རི་ལྟར་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།
དེའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་ནམ་གྱིས་མི་རིག་ན་གཞན་མི་རིག་པར་བསྟན་
བ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཀུན་རང་རིག་མ་ཡིན་ན། རྟོག་
བཤང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་བ་དང་། ཀུན་ལས་བདུས་གྱི་འབྲེལ་
བར། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་ལྷག་དང་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱལ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རང་རིག་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རང་རིག་མཛོན་སྤྲུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རང་
རིག་ཅེས་བཤད་བ་ཡིན་གྱི། རང་རིག་པར་བྱེད་པས་རང་རིག་ཏུ་བཤད་བ་
མིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སྤྲུམ་ལ་ལྟ། མཛོན་དོན་བཤད་པ། མཆོན་
ཉིད། མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བ། ཡུལ་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཐར་བ་
དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་
མ་མཛོན། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟན། །མ་འབྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅམ་
མཐོང་། ཞེས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ལྟར་རྟོགས་ནས་གོམས་
པར་བྱེད་པ་ལས། སྐྱ་སྐྱི་དང་དོན་སྐྱི་མ་འབྲེས་པའི་དོན་རང་མཆོན་ཅམ་
གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སྤྲུམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་མཛོན་སྤྱེ་པའི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་

འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསལ་བར་སྤང་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཆན་ཡིན་དགོས་ལ། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རང་མཆན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་དོན་སྤྱི་འཇུག་གིས་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་
སྤྱོད་གསལ་། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་
སྤྱོད་གསལ་། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤུགས་
ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
གི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པ་
མི་སྲིད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསལ་བར་སྤང་བའི་རྣམ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རུས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་
དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྒྲོམས་གྱུར་པ། །སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྒོ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་
ལན་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་
ཉིད། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྒྲོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་འཕགས་རྒྱུད་
གི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། གསུམ་
པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་རྟོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཉན་
ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
མོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཐོང་ལས། སྒྲོམ་ལས། མི་སྒྲོབ་ལས། གསུམ་གསུམ་
ཡོད་དོ། །ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་

བའི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སྤུལ་མོ། །བཞི་བ་ལ་བཞི། བདེན་བཞིའི་གངས་རེས།
 གོ་རིམ་རེས་པ། མཚན་གཞི། དེ་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 བློ། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་བདེན་བ་བཞིར་
 རེས་ཏེ། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་དོར་བྱ་འཁོར་བ་ལ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་བ་
 དང་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་བ་གཉིས་སུ་རེས་ལ། རྒྱང་བྱ་བྱ་རན་ལས་
 འདས་བ་ལ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལམ་གྱི་བདེན་བ་དང་འཁོར་བ་
 ལས་གྲོལ་བའི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་བ་གཉིས་སུ་གངས་རེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་བ་ནི། བདེན་བ་བཞི་ལ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་བ་དང་། ཡུལ་
 ཅན་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་བ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་
 བྱས་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སྤྱག་བསྐྱེད་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་འབྱུང་། དེ་ནས་
 ཀུན་འབྱུང་། དེ་ནས་འགོག་པ། དེ་ནས་ལམ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་
 བས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་ཚོ་སྤྱེ་ལ། དེ་སྤྱེས་བ་ན་ཀུན་འབྱུང་ལ་
 སྤོང་འདོད་ཀྱི་ཚོ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་རང་གི་ངོ་བོ་ཆེར་མ་འདོན་
 བ་ལྟར་སྤོང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྒྱ་ཡོད་
 མེད་དང་རྒྱ་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྟུམ་དུ་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་
 མེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་རྒྱ་རྟག་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་ན་རེས་འགའ་སྤྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པར་བྱུབ་ལ། རྒྱ་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་ན་

གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་དེ་རྒྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལས་བདག་ལ་སྟེད་པ་
འབྱུང་ལ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྟེད་པ་འབྱུང་། དེ་ལས་བདེ་བ་སྦྱབ་
ཁྱེད་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་སྟེད་པ་འབྱུང་ཞིང་། བདག་གི་བདེ་བ་
བསྦྱབ་པའི་སྲིར་དུ་སློབ་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལས་འཁོར་
བར་སྦྱེ་བའི་སྲིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་
ཞེས་ཏྲག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར། །ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྟེད་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་དབྱང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་འབྱུང་
སྟོང་རྒྱས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་ཀུན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པར་བསྟན། དེ་
ལྟར་མཐོང་བ་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་འཕྲོག་རྒྱས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་འགགས་པའི་
འཕྲོག་པ་མངོན་དུ་ཁྱེད་རྒྱས་སུ་མཐོང་བས་འཕྲོག་བདེན་དུས་གསུམ་པར་
བསྟན། འཕྲོག་པ་མངོན་དུ་ཁྱེད་པ་ཡང་ལམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་ལ་རག་ལུས་
པར་མཐོང་བས། ལམ་བདེན་དུས་བཞི་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་མཆོན་གཞི་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། འགྱུར་
བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་ཁྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་
གྱི་བདེན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ནི་འཕྲོག་པའི་
བདེན་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་ལོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། ལོག་རྟོག་བརྒྱ་རྒྱག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་
དང་འགལ་བ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་

པའི་ལོག་རྟོག་བཞི་ནི། གཙང་བ་དང་བདེ་བ་དང་རྟག་པ་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པའོ། །ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་ལོག་རྟོག་བཞི་ནི། སྤྱུག་བསྐལ་རྒྱ་མེད་ཏུ་
 འཛིན་པ་དང་། མི་མ་སྤྱན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་། རྒྱ་
 གཅིག་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་དང་། དབང་སྤྱུག་སོགས་ལས་
 སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐྱབས་འབྱུར་བར་འཛིན་
 པའོ། །འཕོག་བདེན་གྱི་ལོག་རྟོག་བཞི་ནི། ཐར་པ་ཡེ་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
 ཟག་བཅས་གྱི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་
 བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། ཐར་པ་ཡོད་ཀྱང་སྦྲར་ལྡོག་པར་
 འཛིན་པའོ། །ལམ་བདེན་གྱི་ལོག་རྟོག་བཞི་ནི། ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་ཏུ་འཛིན་
 པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་ལམ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་
 དང་། བསམ་གཏན་གྱི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་ལམ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སྤྱུག་
 བསྐལ་གཏན་ནས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྤྱུག་བསྐལ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱང་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་
 གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྦྱང་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
 གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་གི་
 རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
 འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྤྱུག་བསྐལ་ཡང་ཡང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྤྱག་བསྐལ་དྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྤོང་བའི་སྤྲོད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་གྲེད་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་གྱི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུ་ལོ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བན་བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་པ་སྤྲར་མི་ལྟོག་པའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཏུ་བགྲོད་པར་གྲེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་གཏན་ཟད་ཏུ་གྲེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྩེ་བྲག་པའི་ལུགས། སྤངས་ཅན་པའི་ལུགས། གཅེར་བྱ་པའི་ལུགས། དཔྱོད་པ་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལ། རྩས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི། །རྩེ་བྲག་འདུ་བ་རྣམ་པ་བྱུག །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་བྱག་ཏུ་འདུས་པར་འདོད་ཅིང་། དེའི་

ནང་ནས་རྒྱལ་ལ་ཐམས་ཅད་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་
 སོང་བའི་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲུང་བ་བཞི་དང་ཡིད་དོ། །གཉིས་
 པ་ནི། བདག་དུས་ཚྭ་གས་ནམ་མཁའ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱལ་ལ་རྟག་པའི་
 རྒྱལ་དང་མི་རྟག་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ལས། བདག་དུས་ཚྭ་གས་ནམ་མཁའ་ནི་
 རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་པའི་རྒྱལ་ཡིན་ལ། འབྲུང་བཞི་ལ་རགས་པ་དང་
 རྒྱལ་ཐ་རབ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་རྟག་རྒྱལ་
 ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཁོ་རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དགོས་པ་ལས་
 མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་རྒྱ་ཐུབ་པས་གཞན་ལ་
 རྟེན་མི་དགོས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡོན་
 ཏན་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་ནི་རོ་རེག་གངས་ཚད་དང་། །སོ་སོ་དང་ལྷན་རྒྱལ་
 དབྱེ་དང་། །གཞན་དང་གཞན་མིན་སྒོ་རྒྱལ་དང་། བདེ་སྐྱབས་འདོད་དང་
 འབད་པ་དང་། །ལྷི་གཤེར་བོ་སྐྱུ་འདུས་བྱས་དང་། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་
 ཉི་ཤུ་བཞི། །ཞེས་ཉེར་བཞི་ཡོད་དོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པ་དང་། །འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱ་
 བྱེད་པ་དང་། རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །འོན་དེ་དག་རྒྱལ་གང་གི་ཡོན་ཏན་
 ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་ས་སྐྱ་མེ་གསུམ་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ནི་ནི་སྒྲིའི་རྒྱལ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་ས་སྐྱ་དང་། རོ་
 ནི་སྒྲིའི་རྒྱལ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་ས་སྐྱ་དང་། རེག་བྱ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་
 ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་འབྲུང་བ་བཞི་ཀའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། ། གངས་

ནི་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དངོས་
པོ་ཞིག་གོ། དེ་ཕྱེ་བ་གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ། །ཆད་ནི་ཆེ་ཆུང་
ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་གོ། དེ་ཕྱེ་
བ་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུ་དང་རིང་པོ་དང་སྤང་དུ་སྟེ་བཞིའོ། །ཆེན་པོ་ལ་རྟག་
པའི་ཆེན་པོ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆེན་པོ་འོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དུས་ཕྱོགས་ནམ་
མཁའ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ལ་མཆོག་དུ་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲང་
བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩལ་སྤོང་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རྣམས་ཀྱི་
ཆད་ཡིན་འོ། །ཆུང་དུ་ལ་ཡང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩལ་
སྤོང་བ་ཡོད་ལ་རྒྱུ་མ་པོར་སྤང་བའི་རྣམས་ཀྱི་ཆད་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་
རྩལ་སྤོང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཆད་དོ། །རིང་པོ་ནི་རྩལ་སྤོང་
གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཆད་ཡིན་ལ། སྤང་དུ་ནི་རྩལ་
སྤོང་གཉིས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཆད་ཡིན་འོ། །དེས་ན་མཆོག་དུ་ཆེན་
པོ་མ་གཏོགས་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཆད་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་
རྣམས་ཀྱི་ཆད་ཡིན་འོ། །སོ་སོ་བ་ནི། ཀ་བུམ་ལྟ་བུ་སོ་སོ་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་
པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་གོ། །ལྟན་པ་ནི། ལྟན་བུའི་གནས་སྐབས་
ན་སྟལ་མ་རྣམས་སྤང་བ་ལ་འདི་རྣམས་ནི་སྤང་བའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་སློང་
རྒྱར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་གོ། །རྣམ་དེ་ཕྱེ་ནི། སྤང་སྤང་བ་ཕྱིས་སོ་སོར་
སོང་བ་ལ་ཁྱེ་བར་འཛིན་པའི་སློང་རྒྱར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་གོ། །གཞན་
ནི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཀ་བ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་སློང་རྒྱར་གྱུར་པའི་

དངོས་པོ་ཞིག་གོ། །གཞན་མིན་པ་ནི། ལུས་པ་ལྟ་བུ་རང་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
པར་འཛིན་པའི་སྒྲིལ་རྒྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་གོ། །སྒྲིལ་མས་ནི་འཇུག་
ཤེས་ལྟ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱུ་མས་ནི་རང་ཉིད་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་
ཤེས་ཀྱི་རིག་བྱེད་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།

བདེ་བ་ནི་སེམས་པ་དང་། སྐྱུ་པ་ནི་གདུང་བ་དང་། འདོད་པ་ནི་འདོད་
ཆགས་དང་། ལྡང་བ་ནི་ཞེ་སྡང་དང་། འབད་པ་ནི་ཚོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱུ་མས་
ནི་བེམ་པོ་ཡིན་ཞིང་རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དེ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་
པ་དང་། ཐ་སྦྱད་པའི་ཚད་མས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེ་བ་ནི་ཡན་ལག་
ཅན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཀྱི་ཇུས་ལྷན་དུ་འཛེན་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་
ཞིག་གོ། །གཤེར་བ་ནི་སྒྲིལ་ཡོན་ཏན་དང་། རྩོ་བ་ནི་མེའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱུ་
པ་ནི་སྐྱུ་ལྟ་བུ་དང་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ཇུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་དོ།

འདུས་བྱས་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུགས་དང་། བག་ཆགས་དང་། གནས་པ་
འཛིག་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། འབད་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་
ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། མདའ་འཕངས་པ་འབད་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་བར་དུ་
ས་ལ་མི་ལྟར་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་མདའ་དང་འབད་ཚོལ་ལས་དོན་
གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱ་རྒྱུ་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་
རང་འབྲས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པའི་རོ་བོར་གྱུར་པ་ཞིག་གོ། །དེ་ཡོད་
པར་ཅིས་གྲུབ་ཅེ་ན། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བློ་བཞེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ལས་
འབྱུག་སྟེ། མཐོང་ཐོས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་བཞག་ན་བྱིས་བློ་བཞེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་

འཐད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འབད་པས་གནས་པར་བྱས་ཀྱང་འབད་པ་
 བཏང་བ་ན་སྤར་གྱི་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདུག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིང་
 ཏ་ལའི་འདབ་མ་འབད་པས་བརྒྱུངས་པ་བཏང་བ་ན་སྤར་བ་ལྟ་བ་བ་བཞིན་དུ་
 སྤར་ཡང་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ནི་ཁྱུས་དང་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་མ་འོངས་
 པ་ན་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །ཆོས་མིན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་
 སྤྱག་བསྐྱེད་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །དེས་ན་སྟོང་དང་བདེ་སྤྱག་འདོད་
 སྤང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་དང་འབད་པ་དང་འདུས་བྱས་ཏེ། དགྲུ་ནི་བདག་
 ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བྱེ་ན། སྟོང་ལ་ལྟ་དང་འདུས་བྱས་ལ་
 གསུམ་དུ་བྱེ་བས་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་བདག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་
 དགྲུ་པོའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དབང་སྟོང་གསུམ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་
 པ་དང་། ཡོན་ཏན་དགྲུ་པོ་དེ་རང་ལ་འཕྲོད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་།
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཡོད་པར་ཅིས་བྱབ་ཅེ་ན། དེ་
 ལྟ་བུའི་བདག་མེད་ན་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྦྱིན་སྦྱོར་བ་པོ་མེད་པ་
 དང་། གཞན་གྱིས་ལས་བྱས་པ་གཞན་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་། ལས་བྱས་པ་རྟུང་
 རོས་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་སྤང་པར་འགྱུར་བས། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་
 རྣམས་སྦྱིན་སྦྱོར་བ་པོའི་བདག་རྟག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་བདག་གི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྣམས་སྦྱིན་
 སྦྱོར་བ་པོ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བདག་གི་ངོ་བོ་རྟག་པ་
 ཡིན་ཀྱང་། བདག་ལ་འདུ་བའི་ཤེས་པ་དང་འབད་པ་ལ་སོགས་པས་ལས་

བྱེད་པ་ལ་བདག་གིས་ལས་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དང་། བདག་ལ་འདུ་བའི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁྱོད་བ་ལ་བདག་གིས་བདེ་བ་ཁྱོད་བར་
འཛོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདག་ལ་འདུ་བའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་
ག་ཟུགས་མཐོང་བ་ལ་བདག་གིས་ག་ཟུགས་མཐོང་བར་འཛོག་པ་བཞིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་ན་བདག་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པར་འགལ་
ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བདག་རྟག་ཀྱང་དེ་ལྟས་དབང་སྒོ་སོགས་དང་གསར་
དུ་འབྲེལ་བ་ལས་བདག་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་དེ་རྣམས་དང་གསར་དུ་བྲལ་བ་ལས་
འཆི་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་ངོ་བོ་
རྟག་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་འགོད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། གསོན་ལྟས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སོག་
ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་ཡོད་པར་གྲུབ་
པོ། །ལས་ལ་བརྒྱུངས་བསྐྱུམས་འདེགས་འཛོག་འགོ་བ་དང་ལྗེལ། །སྤྱི་ལ་
ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དང་། བ་ལང་ཉིད་ལྟ་བུ་ཉི་ཆེ་
བའི་སྤྱི་གཉིས་སོ། །བྱེ་བྲག་ནི། སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། འདུ་བ་ནི་རྣམ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་དང་
བརྟེན་ཅན་དུ་འདུ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོག་གི་དོན་གཞན་ལྔ་ལས་ངོ་བོ་
གཞན་དུ་འདོད་དོ། །རི་སྤྱིད་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་བདག་ལ་འཛོད་པ་འདུ་བ་
དེ་སྤྱིད་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བསགས་ནས་བདེ་འགོ་དང་ངན་
འགོར་འཁོར་བར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་གི་བ་རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་བསྒྲོམས་

ནས་ཡོན་ཏན་རྣམས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཏེ། བདག་རྟག་པ་འབང་ཞིག་
གནས་པ་དེའི་ཆེ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་དོ། །གཉིས་པ་གྲངས་
ཅན་གྱི་ལུགས་ནི།

གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ། ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉིར་ལྟར་གྲངས་ཤིས་
པར་འདོད་ལ། ཉིར་ལྟར་གང་ཞེ་ན། བདག་ཞེས་རིག་གི་སྦྱིས་བྱ་དང་། གཙོ་བོ་
དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཅམ་ལྟར་དང་། དབང་པོ་བརྟ་གཅིག་དང་།
འབྱུང་བ་ལྟོ། །བདག་ཡོད་པར་གང་གིས་བྱུང་ཅེ་ན། སྦྱིས་བྱ་ཆོས་ཅན།
བདག་ཡིན་ཏེ། བཅེང་ཐར་གྱི་རྟེན་གྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
ནས་བདག་ཡོད་པར་བྱུང་ཅེང་། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་གྱིད་དེ།
འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་
སོགས་བདག་གི་ཡོངས་སྤྱད་བྱར་བྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པའི་
བདག་ཡོད་པར་བྱུང་བོ། །སྦྱི་དང་གཙོ་བོ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་རྣམ་གྲངས་
ཡིན་ལ། རོ་བོ་ནི་རྩལ་ལུན་སྟོང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་
མི་གསལ་བར་རྒྱས་པའི་རོ་བོར་གནས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
གཙོ་བོ་ཡོད་པར་གང་གིས་བྱུང་ཅེ་ན། གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་
གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་རྒྱས་པའི་རོ་བོ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། རིགས་གཅིག་
པའི་སྦྱོང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རིགས་ཆ་མཉམ་པ་
རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྦྱིད་
པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གྱི་ས་བོན་ལས་རྣམ་གྱི་སྤྱ་བྱ་འབྱུང་

ལ། སྐྱེ་མའི་སྤྱ་གྲུ་མི་འབྱུང་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་
 བོ་འདི་དབྱེར་མེད་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཉགས་ལྷ་བཀོད་དེ། རྒྱུད་པར་ཆད་ཕྱིར་ཐེས་འགྲོའི་ཕྱིར། ལུས་པའི་སྒོ་ནས་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། །རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་
 དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །སྒོ་དང་
 ཆེན་པོ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་ཡུལ་དང་ནང་ནས་
 སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀའི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་བ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་བ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ཡོད་དོ། ང་རྒྱལ་དང་སྤྱུ་མེམས་བ་ནི་རྣམ་གངས་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་སྤྱིར་
 སྒོ་བས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། །ཐུན་
 བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ཉི་གསུམ་མོ། །དེ་ཙམ་ལྟ་ནི། གཟུགས་སྐྱེ་བྱེ་རྩེ་གྲུ་
 ལྟོ། །དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་ནི། མིག་དང་ན་བ་དང་སྒྲ་དང་ལྟེ་དང་པགས་པའི་
 དབང་པོ་སྟེ་སྒྲོའི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ངག་དང་། ལག་བ་དང་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་
 དང་། འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་
 རྣམས་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་ལྟ་ནི། ས་ཚུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ལོ། །ཤེས་བྱ་ཉེར་
 ལྟ་ལ། རྒྱ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། འབྲས་
 བུ་ཡིན་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ།
 དབང་ལྷག་ནག་པོའི་གཞུང་ལས། ཅ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་
 ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། །བརྒྱ་བུག་པོ་ནི་
 རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན། །ཞེས་

འབྱུང་བ་ལྟར། ཅ་བའི་རང་བཞིན་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ནམ་འགྱུར་མ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་
པོ་སོགས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཅ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲས་
བུ་ཡིན་ལ། རང་གི་ནམ་འགྱུར་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མ་
ཡིན་ཏེ། རང་གི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ནི་
རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་འབྲས་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལོངས་སྟོང་པར་
འདོད་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་
གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ནམ་འགྱུར་ནམས་འབྱེན་པར་བྱེད་དེ། གཙོ་བོ་
ལས་སྒོའམ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་འབྱུང་། ང་རྒྱལ་གསུམ་ཡོད་
པ་ལས། སྤྱིང་སྤྱོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་། ནམ་
པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས། དེ་ཅམ་ལྷ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་འབྱུང་བ་
ལྷ་འབྱུང་ངོ། །ཐུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི། །དེ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་བྱེད་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ངེ་སྲིད་ཏུ་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་ཡུལ་ལ་
ལོངས་སྟོང་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་ཏུ་
ཤེས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཆེ། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་
གཙོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་གཙོ་བོ་སྐྱེངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེས་བུ་དང་བྲལ་བར་
འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་རྒྱ་ལོག་པའི་རིམ་གྱིས་ནམ་འགྱུར་ནམས་ཀྱང་ལྷོག་ཅིང་།
བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཆེ་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

གསུམ་པ་གཅེར་བྱ་བའི་ལུགས་ནི། གཅེར་བྱ་བའི་ལུགས་ལ། ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་དོན་དགྲུང་འདུས་ཏེ། སྤྲིག་དང་། ཟག་པ་དང་། སྤྲོམ་པ་དང་། དེས་
 བར་ཀ་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་། ལས་དང་། སྤྲིག་པ་དང་བསོད་ནམས་དང་།
 ཐར་བའོ། །དེ་ལ་སྤྲིག་ནི་བདག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྲེས་བྱའི་ལུས་ཀྱི་ཆད་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ཟག་པ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་
 ཏེ། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྲོམ་པ་ནི་ཟག་
 པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པའོ། །དེས་པར་ཀ་བ་
 ནི། ཟས་མི་ཟ་བ་དང་། ལུས་གདུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་སྤྲར་
 བསགས་པའི་ལས་ཀྱས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ། །འཆིང་བ་ནི། ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །ལས་ནི་ནམ་པ་བཞི་སྟེ།
 བྱིས་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མིང་དང་། རུས་དང་། ཆོའོ། སྤྲིག་པ་ནི་ཆོས་
 མིན་པའོ། །བསོད་ནམས་ནི་ཆོས་སོ། ། ཐར་བ་ནི། དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་
 པས་སྤར་བྱས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་ཤིང་། ལས་གསར་དུ་མ་
 བསགས་པས། འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་ན་འདུག་པའི་གནས་འདིག་
 རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གདུགས་དཀར་པོ་བྱེན་ལ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་
 པས་དེར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། རྒྱལ་བ་དམ་པས། ཀམ་རྒྱ་སྤྲོས་མེ་
 ཏོག་དང་། །བཞོ་བ་མོ་ཟུ་ཏིག་མདོག་ །གདུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་
 འབྲ་བ། །ཐར་བ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་།

བཞི་བ་དཔྱད་པ་པའི་ལུགས་ནི། དཔྱད་པ་པའི་ལུགས་ལ། རིག་བྱེད་
ལས་གང་སྤང་བ་ནི་རང་བྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོ་
བཅུགས་ནས་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུར་བ་འདེབས་ཏེ། ཐུབ་པ་ཆོས་ཙམ། ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། སྦྱོན་རྣམས་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་
དང་སྒོ་དང་དབང་སོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུའོ།

དེ་ཡང་རིག་བྱེད་བཞི་ཆད་མར་སྒྲ་བས་ན་རིག་བྱེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་
ལ། རིག་བྱེད་བཞི་ནི། སྤྲོ་དག་གི་རིག་བྱེད་དང་། སྤྱིད་སྤྱངས་ཀྱི་རིག་བྱེད་
དང་། དེས་བརྗོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རིག་བྱེད་དོ། རིག་
བྱེད་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ཡིན་གྱི། འདོད་པའི་
དབང་གིས་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་འཇུག་པ་མིན་ནོ། དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲ་རྣམས་ཆོས་ཙམ། བདེན་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སྦྱེས་བྲུས་མ་བྲུས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་སྡེ་འདི་
རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་
གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། འཁོར་
བའི་སྦྱེ་འཆིས་བསྐྱུས་པའི་སྦྱག་བསྐྱུས་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་དག་
གི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པར་འདོད་པ་
འགལ་ཏེ། རྒྱ་མ་ལོག་པར་འབྲས་བུ་མི་ལྷོག་ཅིང་། རྟག་དངོས་དུས་ནམ་ཡང་

མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་རིགས་བས་བྱུབ་པ་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡོད་ན་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དཔྱོད་པ་པའི་ལུགས་འགོག་བྱེད་རྒྱས་པར་རྩ་བའི་གཞུང་ལས་བཤད་ལ། འདིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་རྟག་པ་གཞུང་དོན་དུ་གསལ་ལ། གཞོད་བྱེད། རྫོ་ནི་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན། ཞེས་བའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟག་དངོས་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་རྟག་དངོས་གཞུང་དོན་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྒྱ་མཆོན་མཚུངས་པས་སྒོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འབྱུང་ལ། དེ་འདོད་ན། རྫོ་ནི་སྐྱེས་བུའི་བརྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཁས་སྐྱེད་མཛོན་སུམ་གྲགས་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཅིག་ཅར་དུ་གཞོད་དོ། །རི་ལྟར་གཞོད་ན། དཔྱོད་པ་པས་སྒོ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཁས་སྐྱེད་པས་ཁས་སྐྱེད་པས་འགལ་བས་གཞོད་དེ། དཔྱོད་པ་པས་སྒོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་སྐྱེད་པའིང་། ཡོན་ཏན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། ཞེས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོ་ཉན་ཤེས་མ་བྱས་པར་ཁས་སྐྱེད་པའི་དོན་ལ་མཛོན་

སུམ་གྱིས་གཞོད་དེ། ཉན་ཤེས་དེ་དབང་ཡིད་སོགས་རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་
 བའི་སྐབས་ལ་ལར་སྟེ། རྒྱུན་གསུམ་མ་ཆོགས་ན་མི་སྟེ་བར་སྤྱིང་བས་བྱུབ་
 བའི་ཕྱིར། ཉན་ཤེས་སྟེས་བྱས་མ་བྱས་བའི་ཐ་སྟངས་ལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་
 དཔག་གིས་གཞོད་དེ། དེ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་བའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 སྟེས་བྱས་བྱས་ཏེ། དབང་ཡིད་དང་ལྟེ་རྒྱན་གྱི་རྩོམ་བ་སོགས་པན་འདོགས་
 བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བའི་རྟགས་ལ་
 བརྟེན་བའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་བའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་བའི་ཉན་
 ཤེས་རྟག་བའི་དག་དུ་ཁས་སྤངས་བ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་དེ། དེ་ལ་དག་
 ཐམས་ཅད་འདོད་བའི་དབང་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་དུ་རྟོགས་
 བའི་གྲགས་བའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མངོན་རྗེས་
 ཀྱིས་བྱུབ་བའི་དོན་ཡིན་ན། གྲགས་པས་བྱུབ་པས་བྱུབ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 གྲགས་པས་གཞོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གྲགས་པ་ཞེས་པ་གྲགས་བའི་ཆད་
 མ་ལ་འདོད་དམ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་
 བ། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུབ་ན་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བྱུབ་པས་བྱུབ་པར་ཐལ།
 མངོན་རྗེས་ཀྱིས་བྱུབ་བའི་དོན་ཡིན་ན་གྲགས་བའི་ཆད་མས་བྱུབ་པས་བྱུབ་
 བའི་ཕྱིར། ཆད་མ་བཞི་པོ་གཞོད་ཡུལ་སོ་སོར་བསྟན་བའང་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གྲགས་པས་གཞོད་པ་དམ་བཅའི་སྟོན་
 ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་གྲགས་པས་མི་གཞོད་
 པ་ཞིག་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་

དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་མ་བསལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ།

གྲགས་པས་གནོད་པ་དམ་བཅའི་སྒྲིན་ཡིན་ན། བྱམ་བ་ཡུལ་དུས་རང་
བཞིན་མ་འདྲེས་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པར་ཐལ། འཛིག་
རྟེན་ན་སྤྱོད་བྱམ་བ་སྤྱོད་ཡོད་པར་གྲགས་པའི་སྤྱིར། བྱམ་བ་ཁས། འདོད་
ན། བྱམ་བ་ཡུལ་དུས་མ་འདྲེས་པར་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་
གྲགས་པས་གནོད་པའི་སྤྱིར། བྱམ་རྟེན་ཁས། གཞན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་པ་
ཡིན་ན་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བདེ་ལ་བྱང་བས་བྱམ་བར་ཐལ། མངོན་རྗེས་ཀྱིས་
བྱམ་ན་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པས་བྱམ་བའི་སྤྱིར། འདིར་ཁས་སྦངས་ཀྱིས་
གནོད་པ་ནི། ཁས་སྦངས་སྤྱོད་འགལ་བས་གནོད་པ་ཡིན་ཀྱི། ཁས་སྦངས་
པའི་ལུང་གིས་གནོད་པ་མིན་ཏེ། རྫོ་སྤྱེས་བྱུ་ལ་མི་བརྟེན་པ་ལུང་གི་བསལ་
བ་ཡིན་ན། །རྫོ་སྤྱེས་བྱུ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ་རྫོགས་ཀྱིས་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་
རོ། །སྤྱིར་ཁས་སྦངས་ཀྱིས་གནོད་པ་དང་མངོན་སུམ་ཀྱིས་གནོད་པ་གཉིས་
གཞི་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྤར་སྤྱ་གཉན་བྱང་ཁས་སྦངས་ནས་
དེ་མ་དོར་བཞིན་དུ་སྤྱ་གཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྦངས་པ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། ཐར་བ་རིགས་པས་བསྐྱབ་
པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
གང་ཆོས་དེའི་རྒྱའི་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་ན། ཆོས་དེ་རྒྱུ་
ཆད་པ་སྤིང་པས་བྱལ། དཔེར་ན་གང་རིག་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་པ་ཡོད་

བས་གང་འབྲས་སྤྱུ་ལོང་བྱེད་རྒྱན་ཆད་བ་སྤིང་བ་བཞིན། སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་
 རྒྱུའི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུག་བསྐལ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཐར་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའོ། །རྟགས་
 འདིའི་བྲུབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་དངོས་སྟོབས་གྱི་
 རིགས་བས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི། དུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 རྟགས་པའི་སྟོ་ཡིན་ན། གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པས་བྲུབ། དཔེར་ན་དུ་
 ལྡན་གྱི་ལ་ལ་དུ་བ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་བཞིན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 དེ་ཡང་དུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟགས་བ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་
 འདིའི་བྲུབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྤྱུབ་པའི་རིགས་བས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ཡོད་པས་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པར་གང་གིས་
 འབྲུབ་ཅེ་ན། འབྲུབ་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་ཅ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལས་བདག་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟེང་བ་སྦྱེད་
 ལ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྟེང་བ་སྦྱེ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་སྤྱུབ་
 བྱེད་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་སྟེང་
 བ་སྦྱེ་ལ། དེས་སྟོ་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུས་བྲས་བ་ལས་འདོད་པའི་
 རོན་མ་ཐོབ་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་རོན་ཐོབ་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར།
 དེས་ཆེ་འདིའི་སྤྱུག་བསྐལ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་

སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འཆི་ཁའི་སྲིད་པ་ས་སྲིད་པ་སྤྱི་མ་མཆོམས་སྤྱོད་བར་
 སྐྱུ་བ་པའི་ཉགས་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆེ་སྤྱི་མའི་
 སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་བྱུང་བ་ཡིན་
 ནོ།།

འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་ཞུགས་པའི་སྟོ་ཡིན་པར་གང་གིས་བྱུང་ཅི་ན་འདི་ལ་དགག་བྱ་གང་ཟག་
 གི་བདག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྐྱུ་བ་པ་
 དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ་
 ལྷན་སྐྱེས་འདི་ལ་སྤྱང་པོའི་ཆོགས་རྒྱུན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རང་དབང་
 བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཞེན་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། བདག་འཛིན་དེས་གང་ཟག་དེ་སྤྱང་
 པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅུ་མ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཅུ་མ་དུ་འཛིན་
 པ་མིན་ཏེ། ད་ལྟོའི་སྤྱང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་མི་གསལ་བ་འདི་དང་། སྤྱང་པོ་
 དང་རྣམ་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གཞན་བརྗེས་སྤྱང་ན་བརྗེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་
 སྤྱིར། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་རང་དབང་བའི་གང་
 ཟག་ཡོད་ན་དེ་དགག་བྱར་སྐྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རང་དབང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། སྤྱང་
 པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་བྱུང་། རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ཡང་མ་བྱུང་
 པའི་སྤྱིར། དེ་སྐྱུ་བ་པ་ལ་སྤྱང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་དབང་བའི་གང་ཟག་དང་རང་
 བཞིན་གཅིག་ཏུ་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཆོས་ཅན། དེ་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་བྱུང་
ན་ཆད་མས་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་དེ་སྤང་དུ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར། དེ་སྤང་གཏན་ཆིགས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བདེན་
པའི་བྱང་ཆོས་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་བྱུང་ལ་རྩ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་བདག་
མེད་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ངོས་གཟུང་ལ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱབ་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དབང་པའི་གང་
ཟག་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྟེ་སྤང་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཅིང་།
དེ་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་གང་ཟག་འདི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ཅུ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་མཉམ་ཇེས་གཉིས་སུ་གོམས་པར་བྱས་
པ་ལས། སྤྱད་བསྐྱེད་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་
ཐར་བ་དང་འགོག་བདེན་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་མཆོག་གིས། དེས་པར་
ལེགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་འགོག་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་
དུ་བསམས་ནས་འགོག་བདེན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ་ཞེས་ཟེར་
དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འགོག་བདེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བ་
རི་སྤྱི་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་དེས་འཛོག་མིན་པར་རྒྱན་མི་ཆད་ལ། འགོག་
བདེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་དེ་མི་སྤྱི་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཉེན་པོའི་

སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཅེད། ཅེད་ན། དེས་
ལེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅེད་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེས་
ལེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་འགོག་བདེན་དུ་བཏགས་པ་
དོན་ཅེད་པར་ཐལ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་
འགོག་བདེན་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་པའི་བྱིར། མ་ཁྲབ་སྟེ། བྲལ་བ་དེ་ཉིད་
འགོག་བདེན་དང་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། དེ་
ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པའི་བྱིར། ཆོས་མཆོག་གི་འབྲེལ་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཀྱི་
སྟངས་གི་དེས་ལེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བྲལ་བ་དེ་འགོག་བདེན་ཡིན་
ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ན། དེའི་རིགས་
ལ་གཞོད་བྱ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་ཡོད་པས་
ཁྲབ། དཔེར་ན། གཞོད་བྱེད་མེ་སྟོབས་ལྡན་པ་དེ་གཞོད་བྱ་གང་རེག་མཐའ་
དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་བཞིན། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་པ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེ་མ་མཐའ་དག་
ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་ཡོད་པར་བྱུབ་ལ། རྗེ་མ་མཐའ་དག་ཟད་
པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་ཀྱན་མཁྱེན་ཞེས་བརྗོད་དོ།

གཞན་ཡང་། རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལ་གཉིས།
བྱུང་བེན་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་

སུམ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བཀའ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་པོ་
 ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་མཐེན་པ་རྣམ་དག་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རྫོང་པ་རྣམ་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུབ་པོ། །འོ་ན་འདུས་བྱས་མི་
 རྟག་པར་སྟོན་པའི་སོ་སྦྱེའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་མཐེན་པ་རྣམ་དག་སྟོན་
 དུ་སོང་བར་ཐལ། རྫོང་པ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་སྦྱེའི་
 རྒྱད་ལ་མཐེན་པ་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མཐེན་པ་རྣམ་
 དག་སྟོན་དུ་སོང་བར་བསྐྱབས་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྲུབ་པ་ལ་མི་
 བན་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྦྱིར་མཐེན་པ་རྣམ་དག་སྟོན་དུ་སོང་
 བར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱད་ལ་མཐེན་པ་རྣམ་དག་སྟོན་དུ་སོང་བར་
 བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཆོས་ཅན། གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བཤམ་ན་རང་འབྲས་གསལ་
 ལ་མི་རྟོག་པའི་སློ་འབྱུང་དུ་བྱང་སྟེ། རྟེན་བརྟན་ཁིང་གོམས་ཟེན་འབད་ཚེ་ལ་
 བསྐྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འད་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ལ་
 རྟེན་ནི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པ་ནི་རིག་པའི་ཡ་མཐའ་དང་མ་མཐའ་ཐུག་
 མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་འབྲུབ་ན། མངལ་དུ་
 སྦྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། མེད་པ་ལ་ངེས་
 འགའ་སྟེ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞོད་པས་རྒྱ་ཡོད་པར་གྲུབ། རྒྱ་དེ་ཡང་རྟག་མི་
 རྟག་གང་བྱང་དུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ལ། རྟག་དངོས་རྒྱར་མི་འཐད་དེ། དེ་དང་རྗེས་

སུ་འགྲོ་ཤོག་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་ལ། དེ་ལ་ཡང་
 བཅ་པོ་དང་རིག་པ་གཉིས་ལས་བཅ་པོས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མི་བྱེད་དེ། བར་
 གི་བཅ་པོ་དང་ཕྱིའི་བཅ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 དབང་སོགས་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ཐོན་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་གང་གིས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་མི་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིག་པས་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་གྲུབ་ལ། གཞན་གྱི་རིག་
 པས་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་དེ། བྱེད་ན་པ་མ་སློགས་ལ་བ་ལ་བྱ་ཆ་ཡང་སློགས་ལ་
 བས་བྱུང་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་རིག་པས་ཉེར་ལེན་བྱེད་
 པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ན། མངལ་དུ་སྦྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་
 པ་སྤྲ་མ་སྤྲོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་
 འདི་བཞིན། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས། རིག་པའི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་
 དུ་གྲུབ་ལ། ལུས་ལ་སྟེད་བཅས་ཀྱི་སྦྱེས་བྱ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ཆོས་ཅན།
 སེམས་ཀྱི་མ་མཆོམས་སྒྲིར་བ་ཡིན་ཉེ། ལུས་ལ་སྟེད་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་འདི་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
 ནས་རིག་པའི་མ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

ཁ་ཅིག་རྟེན་བརྟན་ཞིང་གོམས་ཟིན་ལུས་ཀྱི་འབད་ཚོལ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་
 ལྟོས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གསལ་
 སྣང་འབྱུང་རུང་དུ་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཉེ། བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་སྦྱེས་
 བྱའི་རྒྱུད་ལ་གསལ་སྣང་འབྱུང་རུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གསལ་སྣང་འབྱུང་

ངེས་སུ་བསྐྱབ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་ན། གསལ་སྒྲུབ་འབྱུང་བར་ངེས་ཏེ།
ཞེས་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལས་གསལ་སྒྲུབ་འབྱུང་བར་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་གསལ་
སྒྲུབ་འབྱུང་བར་ཆད་མས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་
སྒྲུབ་བཤད་བ་ལ། ཆད་མ་མདོར། འབྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་
དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །བྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །མངོན་
སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་སྟོན་སྒྲུབ་ལ་ཆུར་འཛིན་གྱི་རྟོག་བ་ལྟ་
བྱ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་། འདི་ནི་བྱམ་པའོ་སྟམས་པའི་རྟོག་བ་ལྟ་བྱ་ཀུན་
རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ནི་རྟོགས་འཛིན་སེམས་དང་། རྗེས་སུ་
དཔག་བ་ལས་བྱུང་བ་རྟོགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དང་། འདས་པའི་དོན་བྲན་པའི་
ཤེས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། རྟོག་བ་
མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་དུག་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་གཅིག་སྟེ།
མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་བདུན་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་པའི་དགོས་པ་གང་
ཞེ་ན། དུགས་སྟོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ །ལྟར་སྒྲུབ་བཅས་
པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སྐྱབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱེན་དག །ལྟར་སྒྲུབ་བཅས་པ་
གཞན་རྟོགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་
ནས་ལྟར་སྒྲུབ་བཞི་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྟར་སྒྲུབ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་དག་ཏུ་
འབྲུལ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་མི་འདོད་པའི་དོན་འཕྲོ་བ་ཅིང་འདོད་པའི་

དོན་མི་འཛོལ་བས་ལམ་གྱི་གོལ་ས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། གྲང་པར་
 ཏུ་འདིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སྟོགས་
 སྤང་གིས་མ་འབྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཏུ་དངོས་སུ་མ་
 གསུངས་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་ཚུལ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རང་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་འབྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཏུ་བསྟན་པ་གཉིས་
 དགོངས་པ་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་མདོར།
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཏུན་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྟོག་བྲལ་གྱི་རྣམ་པར་
 བཅད་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བྱུག་དང་། མ་
 འབྲུལ་བའི་རྣམ་པར་བཅད་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་
 སྣང་གཅིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་རིགས་པ་ཅན་པས་རྟོག་པའི་གྲང་པར་འགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་
 ཏུ་འདོད་པས། དེ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཏུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་རྟོག་པ་ཕྱི་མ་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་མངོན་
 སུམ་ལྟར་སྣང་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཅོད་གཞི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་
 དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྣམ་འབྲེལ་ཏུ་
 རྟོག་པ་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་
 བ། རང་ཡུལ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཏུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་རིགས་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་སྤྲ་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་

མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཅན་པས། སྤྲིག་རྒྱ་ལ་ཚུར་འཛིན་གྱི་རྟོག་
 པ་མཛོན་སྤྲུལ་མ་ཡིན་ཡང་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་ལ། ཀྱན་རྩོལ་པའི་ཤེས་པ་
 དབང་པོའི་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་འདོད་པས། རྟོག་པ་མཛོན་སྤྲུལ་ལྟར་སྤང་དུ་སྤྲུབ་
 པའི་རྩོད་གཞི་དེ་ལ་མི་འབྲ་བའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲ་
 མ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། རྟོག་མེད་མཛོན་སྤྲུལ་ལྟར་སྤང་བསྟན་
 པའི་དགོས་པ་ནི། མ་འབྲུལ་བ་མཛོན་སྤྲུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རྟོགས་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་མདོར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྲིར་བ་
 ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མཛོན་སྤྲུལ་མོ། ཞེས་མ་འབྲུལ་བ་མཛོན་སྤྲུལ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། མཛོན་སྤྲུལ་ལྟར་སྤང་རབ་
 རིབ་བཅས། ཞེས་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ། རྟོག་པ་མཛོན་སྤྲུལ་ལྟར་
 སྤང་གི་སྤེ་ཚན་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པས་རྟོག་པ་མཛོན་སྤྲུལ་ལྟར་སྤང་མ་
 ཡིན་པར་རྟོགས་རྒྱས་ལ། མཛོན་སྤྲུལ་ལྟར་སྤང་དུ་བསྟན་པས་རྟོག་མེད་ཡིན་
 ཡང་འབྲུལ་ན་མཛོན་སྤྲུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། གཞན་ལྷགས་
 དགག་རང་ལྷགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་བྲག་ཏུ་སྤྲ་བ་ན་རེ། གཟུགས་
 སོགས་གཞལ་བྱ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མ། དེ་ལས་

སྤྱི་མ་པའི་དོན་རྟོགས་འབྲས་བྱ་ཞེས་ཟེར། རྟོན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་པ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་འཛོག་ཏུས་ཀྱི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་
 རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱན་གྱི་སྤྱན་མོང་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དཔྱེད་པ་པ་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་གཞལ་བྱ། དང་པོར་དོན་ལ་ལྟ་
 བའི་ཤེས་པ་དག་པ་པ་རྟོག་མེད་ཆད་མ། དེ་ལས་སྤྱི་མ་པའི་དོན་རྟོགས་
 འབྲས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དང་པོར་ཡོད་པའི་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་
 རྟོག་པ་མེད་པ་ཅན། བྱིས་དང་སྐྱེགས་སོགས་སྟོ་འབྲུག་པ། ། དག་པ་དངོས་
 ལས་སྤྱི་མ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་སྟོ་གང་ཞིག །
 དངོས་ཆོས་རིགས་ལ་སོགས་རྣམས་སྟུ། །སྟོ་ནི་ཞེན་པར་བྱེད་པ་གང་། །དེ་
 ཡང་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དག་པ་པ་
 རྟོག་མེད་དེ་དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་
 རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོ་མེད་ན་དོན་ལ་ལྟ་བུ་མ་གྱུ་བ་ལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་
 སྟོ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་ཁས་སྦྲངས་པས་ཆོག་
 པའི་བྱིར། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། བྱད་པར་མ་བཟུང་བར་བྱད་པར་ཅན་
 ཀྱི་སྟོ་མི་སྤྱི་བས། གཟུགས་སོགས་གཞལ་བྱ་སྤྱི་སོགས་བྱད་པར་འཛིན་
 པའི་སྟོ་ཆད་མ། བྱད་པར་ཅན་ཇས་འཛིན་པའི་སྟོ་འབྲས་བྱ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་
 ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོ་གྱུ་བ་བཅ་མ་གྱུ་བ། མ་གྱུ་བ་ན་བྱམ་པའི་བྱད་པར་
 འཛིན་པའི་སྟོ་དང་སྣམ་བུའི་བྱད་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་གཉིས་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་
 དུ་འབྱེད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོ་མ་གྱུ་བ་པའི་བྱིར།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱམ་པ་འཛིན་པའི་སྒོ་དང་སྣམ་བྱ་འཛིན་པའི་སྒོ་
གཉིས་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་བྱ་འབྲེད་བྲེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་
པར་གྱི་སྒོ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་བྱང་པར་དངོས་སུ་རྟགས་ལ་བྱང་པར་ཅན་
དངོས་སུ་མ་རྟགས་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པ་མ་ཤར་བའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་བྱུབ་ན། བྱང་
པར་གཞལ་བྱ། བྱང་པར་གྱི་སྒོ་འབྲས་བྱ། བྱང་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་
པ་ཆད་མ་དང་། བྱང་པར་ཅན་གཞལ་བྱ། བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་འབྲས་བྱ། བྱང་
པར་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཆད་
མར་རིགས་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱང་པར་གྱི་སྒོ་ཆད་མ། བྱང་
པར་ཅན་གྱི་སྒོ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་སྒྲངས་
པ་ལ་དགོས་པ་རྩལ་ཐད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། བྱང་པར་གྱི་སྒོ་འབྲས་བྱ་དང་།
བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་
ཁས་ལེན་རིགས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་པར་གྱི་སྒོ་དེ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་འཛོག་བྲེད་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྲེད་པ་འབྱུག་པའི་ཡུལ་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
བྱིར། རྟགས་ཁས། བྲེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཤེས་བྲུ་ཆོག་གི་དོན་བྲུག་གང་རྩལ་
གཞལ་བྱ། དབང་དོན་འབྲེལ་པ་ཆད་མ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་རྟགས་འབྲས་
བྱ། དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་ནི་བྲུག་སྟེ། སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་འདུ་

བའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྒྲོར་བ་ལ་འདུ་བ་ལ་འདུས་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྒྲོར་བ་
དང་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་།
འདུ་བ་ལ་འདུས་པའི་འབྲེལ་བ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་དང་བྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་
གི་དབང་པོ་དང་བྱམ་པའི་གཟུགས་ནི་སོགས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། མིག་
གི་དབང་པོ་དག་བྱམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིལ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། མིག་གི་
དབང་པོ་དག་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་ཀྱི་བྱམ་མེད་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་ནི།
ན་བའི་དབང་པོ་དང་སྒྲིལ་བུའོ། །དྲུག་པ་ནི། ན་བའི་དབང་པོ་དང་སྒྲིལ་བུའོ། །
སྒྲིལ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར། དབང་དོན་ཐད་པ་དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དང་
མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་དོན་ཐད་པ་དང་དོན་རྟོགས་གཉིས་རྟོགས་པ་
ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དོན་རྟོགས་འཛོག་པར་བྱེད་པ་
ལ། དབང་དོན་ཐད་པར་རྟོགས་པ་སྒྲིལ་དུ་འཁྲོད་གོས། དབང་དོན་ཐད་པ་
རྟོགས་པ་ལ་ཐད་རྒྱུའི་དབང་པོ་དང་དོན་རྟོགས་པ་སྒྲིལ་དུ་འཁྲོད་གོས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱམ་གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་བྱམ་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་ལ། བྱམ་པའི་བྱི་རོ་སོགས་མ་རྟོགས་
པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྒྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་
དེ། བྱམ་པའི་གཟུགས་ནི་སོགས་དང་འབྲེལ་བར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་རྟགས་ཁས། དེས་ན་དབང་དོན་ཐད་པ་དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་དུ་མི་
འཐད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་བྱམ་པའི་བྱི་རོ་སོགས་དང་འབྲེལ་

བར་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་མ་ཤར་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་རྟོགས་
 བ་དང་མ་རྟོགས་པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གི་བླ་མ་
 བས་སྤྱོད་འཛིན་ཉན་ཞེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་རྟོགས་ལ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་མ་
 རྟོགས་པའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་སྤྱོད་དང་སྤྱི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་
 ཤར་མ་ཤར་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ཡན་ཅི་ཡོད། སྒྱུན་མེད་
 དེ། རོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དོན་རྟོགས་འཛོག་གི་བྱད་དང་དོན་ལ་ངེས་པ་འཕྲེན་
 རུས་ཀྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དོན་རྟོགས་ཆད་མའི་འཛོག་གི་བྱད་ཡིན་པས།
 སྤྱོད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། སྤྱོད་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 འདོད་ལ། སྤྱོད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་མི་རྟག་པའི་
 རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱལ་བ་མ་ངེས། སྤྱོད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་པ་འཕྲེན་རུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་
 བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བླ་མ་
 བས་ཀྱང་། དབང་དོན་སྤང་བ་དོན་རྟོགས་འཛོག་གི་བྱད་དང་། དོན་ལ་ངེས་པར་
 འཕྲེན་རུས་ཀྱི་དབང་དོན་སྤང་བ་དོན་རྟོགས་ཆད་མའི་འཛོག་གི་བྱད་དུ་འཛོག་
 རུས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། རོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཅུ་མ་
 དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཛོག་གི་བྱད་མ་ཡིན་ལ། རོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྣམ་པ་ལ་
 རང་རིག་གིས་ངེས་ཤེས་འཕྲེན་རུས་པ་དེ་དོན་རྟོགས་ཆད་མའི་འཛོག་གི་བྱད་
 དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གངས་ཅན་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་གཞལ་བྱ། རྣ་
 བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་འཕྲུག་པ་ཆད་མ། དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་དོན་རྟོགས་

འབྲས་བྱ་ཞེས་ཟེར། དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་ཇས་ཐ་དང་
དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སྤྱིར་ཚད་མའི་འབྲས་བྱ་ལ་བར་དུ་ཚད་པའི་
འབྲས་བྱ་དང་། བར་དུ་མ་ཚད་པའི་འབྲས་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱང་དོར་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཞུགས་པས། མི་འདོད་པའི་དོན་སྤངས་ཤིང་
འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་མཛོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་ཡིན་ལ། དེ་སྐབས་པ་
ཡང་བར་དུ་མ་ཚད་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ནི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་
པའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་གང་གིས་འཛོག་པར་རྒྱས་པ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། དེ་
ཡང་གྲེ་བྱ་གུ་སྤྱོད་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པ་ལྟར་མིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་
དོན་སྤྱོད་པ་ཁ་བྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་རེ་ཞིག་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་ཚད་
འབྲས་དང་། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ དང་། དོན་
སྤྱོད་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་སོགས་གཞལ་བྱར་གྲེད་ནའང་
ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་རིག་པ་འབྲས་བྱར་ཁས་
སྒྲང་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་ལས། འབྲས་
རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།

གཞན་ལུགས་དགག། །རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་
འབྲས་རྟོག་དང་པོ་འདི་མཛོད་སྤྱི་བའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཡིན་

ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་སྐབས་འདིར་གཟུགས་
 སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དོན་གཞལ་བྱ། དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཤར་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། དོན་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་འབྲས་བྱ་ཞེས་ཟེར། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་འཛིན་པའི་དག་
 འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སྟུང་ཆོས་ཅན། སྟོང་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་
 ཀྱི་བྱམ་པ་སྒྲར་བྱང་མ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་
 བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 པ་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དོན་
 གཞལ་བྱ་དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་
 ཆད་མ། དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་འབྲས་བྱ་ཞེས་ཟེར། སྟོ་སྒྲར་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྟེས་པའི་སྟོན་པོ་དོན་མཐུན་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་
 ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དོན་གཞལ་བྱ། དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དོན་ལ་གསར་
 དུ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གཞན་རིག་གི་
 ཆད་མ་འབྲས་བྱ་ཞེས་ཟེར། སྟོ་སྒྲར་དབང་ཤེས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་
 མདོན་སྟུང་ཆོས་ཅན། སྟོ་སྒྲར་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གཞན་རིག་

གི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡོ་སྤྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་ནས་དེ་ལ་
གསལ་དུ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། ཉགས་བྱལ་སྟེ།
དེ་ལ་གསལ་དུ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་
མ་མ་གྲུབ་ན། ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྡོ་སྤྱང་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་རྟོགས་ལ་
སེར་སྤྱང་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ལ་སྡོ་སྤྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་འཛིན་
དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
བར་དུ་རྣམ་པས་ཚད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་མི་འཛིན་
པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་ནས་
ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཕྱི་
རོལ་དོན་ནི་དངོས་སུ་མིན། །ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། །དེ་
ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་
རོ། །གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་
ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག དེ་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་
འགལ་ལ། གཞན་ཡང་། ཤུགས་རྟོགས་འདོད་ན། གང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
ཤུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་རྟོགས་པ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་
པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།

ཞེན། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། བྱི་རོལ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་
 རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། བྱི་རོལ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། བྱི་རོལ་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལྷག་མེད་དུ་ཐལ་
 ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱི་རོལ་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེའི་བར་དུ་བྱི་རོལ་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྣམ་པས་ཚོད་པའི་
 བྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ན་དེ་ཚོས་ཅན། བྱི་རོལ་ཀྱི་གཞུགས་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རོལ་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་
 དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་རོལ་དོན་ནི་དངོས་སུ་མིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་བྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་ཁྱོར་
 བ་མིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་གཞུགས་འཛིན་དབང་
 ཤེས་ཀྱིས་བྱི་རོལ་ཀྱི་གཞུགས་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། བྱི་རོལ་ཀྱི་གཞུགས་
 མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སེམས་
 ཅམ་པའི་ཁོར་བྱི་རོལ་ཀྱི་གཞུགས་ཡོད་པར་རྟགས་ཀྱི་སྐྱབ་དགོས་པའི་བྱིར་
 ཞེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་མ་འབྱུང་བའང་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་
 པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པའི་ཁོར་དེ་ཡོད་པར་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་
 བྱིར། ཁྱབ་རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
 ན། དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཀྱི་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ་
 ལོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གཞུགས་གཞལ་བྱ། རང་ལུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་

ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཆོད་མ། གཟུགས་
 རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་
 གཉིས་ཀས་སྤྱན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཆོད་འབྲས་ཡིན་ལ། སྤྱི་རོལ་གྱི་
 གཟུགས་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་
 གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཆོད་མ། སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཆོད་
 མ་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ཆོད་འབྲས་ཡིན་ནོ། །འོན་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་
 དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་
 གསུམ་ཆོང་བར་ཐལ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཆོད་མའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། དཔེར་ན་སྟ་རེས་ཤིང་གཙོད་པའི་ཆེ་སྤྱིས་བྱའི་ལག་པས་བབྱང་བ་
 ལ་རག་ལས་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྟ་རེ་སྟེང་
 དུ་འཕར་ཞིང་འོག་དུ་འབབ་པ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་།
 ཤིང་དུམ་བྱར་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྐྱུ་བ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་
 གསུམ་ཆོང་བ་བཞིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་
 གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཆོང་བ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་རྣམ་གྱིས་རིག་པའི་
 སྤྱིར། རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་། གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྐྱུ་བ་བྱ་
 ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་དོན་ཆོང་སྟེ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་
 ལ་སྦྱོར་འདོགས་གཙོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྤྱིར། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རྣམ་
 གཞལ་ལ་གསུམ།

མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དགག་བ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ། བྱི་དོན་
འགོག་བྱེད་སྟེན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། མདོ་
སྡེ་པས་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་སྐབས་སུ། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་
དོན་རིག་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་རྒྱ་མཚན་བྲིས་
པས། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་
རོལ་གྱི་དོན་དང་འབྲས་པའི་བྱིར་ཞེན། འབྲས་པའི་དོན་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་བྱེད་
དམ། བྱི་རོལ་དོན་གྱིས་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་སྟུར་
ན། རྩ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྩ་གཉིས་རྟོགས་པར་ཐལ།
རྩ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་སྟུར་ན། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་
ཆོས་ཅན། བྱི་རོལ་དོན་གྱིས་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་པར་ཐལ། བྱི་རོལ་
གྱི་དོན་རགས་པས་ཀྱང་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་མ་གཏད། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྩལ་
ཐ་རབ་གྱིས་ཀྱང་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུབ་
སྟེ། རགས་པ་རྩས་སུ་མ་བྱུབ་པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། བྱི་རོལ་
གྱི་རྩལ་རེ་རེ་བས་ཀྱང་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་མ་གཏད། བྱི་རོལ་གྱི་རྩལ་དུ་མས་
ཀྱང་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྩལ་རེ་རེ་བ་དང་རྩལ་དུ་མ་
རགས་པ་ཡིང་པོ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱུབ་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ལ་རགས་པ་ཡིང་པོ་
གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རོལ་གྱི་
དོན་དང་སྐྱེས་འབྲས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེན།

སྡེ་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྩས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྡོན་པོ་བྲན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་

ཅན། སྡོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་རིག་པར་ཐལ། སྡོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་དང་སྤྱེས་འབྲས་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱེས་པ་གང་ཞིག །སྡོ་སྤྲང་དབང་
 ཤེས་དང་འབྲས་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་དང་སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་
 ཏུ་འབྲས་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན། སྡོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་དང་འབྲས་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྡོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབྲས་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་སྡོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྡོན་པོ་དང་འབྲས་
 བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྡོན་པོ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབྲས་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ་
 མོ། །འདོད་ན། ཤེས་པ་ལས་རྗེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྡོ་
 སྤྲང་དབང་ཤེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྡོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྡོན་པོ་དང་འབྲས་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྡོན་པོའི་
 རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་སྡོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་སྤྱེས་པའི་
 དབྱེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྡོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་དང་འབྲས་བར་ཐལ། སྡོ་སྤྲང་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་དབང་སྤྱོད་དགོངས་
 པའོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཁ་ཅིག །གཟུང་རྣམ་གཞལ་གྱ། འཛིན་
 རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བྱུང་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་འདི་
 འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་ཡིན་
 ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འབྲས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་མདོ་སྤྱི་པས་
 གྲང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་

རྟོགས་པའི་གཟུགས་རྣམ་གཞག་བྱར་བྱས་པའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ཅིག །དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་
 འདོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་གིས་འཕངས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉ། གཞུང་དེས་
 ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །གཟུང་རྣམ་གཞག་གྱ། འཛིན་རྣམ་
 ཆོད་མ། །རང་རིག་ཆོད་མ་འབྲས་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འཛིན་རྣམ་
 ཡིན་ན་ཆོད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། །འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པའི་ཆོད་འབྲས་ལ།
 གཞན་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་དང་། །རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་གཉིས་ལས། །དང་
 པོ་ནི། ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། །རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
 བཤར་ནས་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྟུ་
 བའི་ཞེས་པ་ཆོད་མ། ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་
 ཆོད་མ་འབྲས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་
 པོ་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞག་གྱ། དེ་ལ་ངེས་པ་གསར་དུ་འཛིན་རྣམ་གྱི་
 འཛིན་རྣམ་ཆོད་མ། དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ཆོད་མ་འབྲས་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྣམ་བདེན་རྩལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་གཏན་ལ་པ་བ་
 པའི་དགོས་པ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཞེས་སྟེན་

སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། སེམས་སྦྱིབ་དེ་སྤྱོད་བ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་རབ་སྦྱེད་དགོས་ལ། དེ་སྦྱེད་བ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་ཤིང་། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་གྱིས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་བ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་སྤང་དབང་གིས་དང་དེ་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཇུས་གཞན་མ་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་བ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བའི་འོར་སྦྱབ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་དེ་གཉིས་ཇུས་གཞན་མིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བས་སྤྱོད་སྤང་དབང་གིས་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་བས་དེ་གཉིས་ཇུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པོར་སྤང་བ་དང་སྤྱོད་སྤང་དབང་གིས་གཉིས་ཇུས་གཞན་མ་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་བའི་འོར་སྦྱབ་བ་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་བས་དེ་གཉིས་ཇུས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། མདོ་སྡེ་བས་སྤྱོད་པོར་སྤང་བ་དངོས་པོར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་སྤང་དབང་གིས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་གྱིས་ཇུས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྦྱབ་བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་བྱུབ་ན། སྤྱོད་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་སྤང་དབང་གིས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱེས་པར་ཐལ། སྤྱོད་པོ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་བ་ཁས། ཁ་ཅིག །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་གྱིས་སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་སྤང་དབང་

ཤེས་ཇུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་བ་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་
དང་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། ཇུས་གཅིག་ཡིན་པར་
ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་
དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྔོན་དང་དེ་སྔོ་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་དང་།
སྔོན་པོ་དང་དེ་དེ་སྔོ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་
སོ། །བསྐྱབ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ནི། ཇུས་གཞན་བཀག་ཅུམ་ཡིན་ནོ། །ཉགས་
ཀྱི་དོན་ནི། ལྷན་ཅིག་པ་ནི་དུས་གཅིག་ལ། དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པ། ངེས་པ་
ནི་བྱམ་པའོ། །དེས་ན་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཇུས་གཞན་
མིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་
བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱམ་པ་བསྐྱབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་
ངེས་ཡིན་ཏེ། སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ཐད་གང་ཞིག་ ཁྱོད་དམིགས་ན་སྔོན་
འཛིན་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པས་བྱལ། དེ་དམིགས་ན་
ཡང་ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་
ཆོས་མཆོག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པར། ཤེས་བྱ་
དམིགས་པ་ན་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མིན་

ལ་ཤེས་པ་དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་ཇས་གཞན་མ་
ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟེ། ཇས་གཞན་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཞེགས་པའི་བྱིར།
དཔེར་ན་སྟོ་སེར་བཞིན། སྟོ་སེར་ལའང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ཡོད་པ་མིན་
ནམ་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པའི་ངེས་པ་མེད་
དོ།

གསུམ་པ་ཚྱད་སྤང་ལ་འགལ་བའི་ཚྱད་སྤང་ནི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་
ངེས་ཀྱི་ཉལས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཇས་གཞན་མིན་པར་
བསྐྱབ་པའི་ཁྲབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་ཐ་དད་
ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་བྱུབ་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་རང་
ངོས་ནས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་
ཞེ་ན། སྤྱོད་ག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ་སྦྱོན་དེ་ཡོད་མོད།
ཁོ་པོ་ལ་སྦྱོན་མེད་དེ། ངོ་མོ་གཅིག་ལ་སྦྱོག་པ་ཐ་དད་པའི་ནམ་གཞག་ཁས་
ལེན་པའི་བྱིར་དོ། མ་གྲུབ་པའི་ཚྱད་སྤང་ནི། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཤེས་
པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་པར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་དམིགས་ན་
སྟོན་པོ་དམིགས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་
སྤྱོང་བའི་རང་དེག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་དམིགས་ཀྱང་སྟོན་
པོ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། སྟོན་པོ་མ་དམིགས་ཀྱང་སྟོན་
པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱེས་པའི་བྱིར་དོ། །མ་ངེས་པའི་ཚྱད་སྤང་

ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། རྩས་གཞན་མིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་མ་དམིགས་པར་
 སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་དང་སེམས་བྱུང་མ་དམིགས་པར་སེམས་དམིགས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཆོས་མཆོག་གིས། སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བས་ཀྱང་འབྲུལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་
 བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྩས་གཞན་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ།
 སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དམིགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་དམིགས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤང་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རྩས་གཞན་མིན་པར་ཐལ། ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བར་མ་ཆོད་པའི་སྤང་གཟུགས་ལ་
 བྱེད་དམ། སྤང་གཟུགས་ཅམ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་དེ། དེ་གཉིས་
 དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་སྟོན་ན་ངོ་པོ་གཅིག་
 ཏུ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བ་སྤྲ་མས་བར་མ་ཆོད་པའི་སྤང་བའི་ཉར་ལེན་
 དང་། བར་མ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། གཟུགས་སྤྲ་
 མས་བར་མ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཉར་ལེན་དང་། བར་མ་ཆོད་པའི་སྤང་
 བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པའི་སྟོན་ན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་སྟེས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྤང་གཟུགས་ཅམ་ལ་བྱེད་ན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མ་གྲུབ་
 སྟེ། འུག་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཆོན་མོ་སྤང་བ་མ་དམིགས་ཀྱང་གཟུགས་

དམིགས་པ་དང་། གཞུགས་མ་དམིགས་ཀྱང་བར་གྱི་སྤང་བ་དམིགས་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་
 དང་སྡོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཇས་གཞན་མིན་པར་བསྐྱབས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཇས་གཞན་མིན་པར་བསྐྱབས་པས་ཕྱི་དོན་
 མི་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཇས་གཞན་མ་ཡིན་པར་
 བསྐྱབས་པས། སྡོན་པོ་སྡོན་འཛིན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་
 བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་ན། སྡོན་པོ་ཤེས་པ་ལས་
 ཇས་གཞན་མིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
 ཏེ་སྡོན་པོ་དང་སྡོན་འཛིན་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན། གྲུང་
 གཞུགས་ལ་བལྟ་བའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་
 ལ་སྤང་བའི་གྲུང་གཞུགས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཇས་གཞན་མིན་པར་ཐལ། ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་
 བའི་གྲུང་གཞུགས་དམིགས་ན། གྲུང་གཞུགས་སྤང་བའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་མིག་
 ཤེས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྱེས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 ལྷས་བྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱིས་གྲུང་གཞུགས་གཅིག་ལ་སྤྱན་མོང་
 དུ་དམིགས་པའི་ཆེ་ན། གྲུང་གཞུགས་སྤང་བའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། གྲུང་གཞུགས་སྤང་བའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་དམིགས་བྱེད་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྱེས་པར་ཐལ། ལྷས་བྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་གྲུང་
 གཞུགས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ལྷས་བྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་

ཤེས་གཉིས་ཀས་གུད་གཟུགས་གཅིག་ལ་སྤྱོད་མེད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེན། ཕྱི་མ་མ་ཁུབ་སྟེ། ལྷས་བྱིན་དང་མཆོད་སྦྱོན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་
 ལྷ་གི་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱ་གཉིས་སྤང་བར་མཆུངས་ཀྱང་། གཅིག་ལ་སྤང་བ་
 ཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །ཤོད་དུ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་
 ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ས་བོན་ལས་སྤྱ་གུ་སྦྱེ་བ་དང་དུ་བ་ལས་
 མེ་སྦྱབ་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། དེ་
 འབྲེལ་རྣམ་གཞག་དེ་ཕྱི་རོལ་ལ་བཞེན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་ཁུབ་སྟེ། ཕྱི་དོན་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲིའི་རྩ་ལ་བཞེན་ནས་མེ་དུ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་
 ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རོན་དུ་བ་དུར་སྤང་གི་བག་
 ཆགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྦྱེད་ཤོས་ལ། དེ་ལྷན་དུ་བ་མེས་སྦྱེད་པ་མ་ཡིན་
 པར་འབྱུར་རོ། །འདོད་ན། དུ་བ་དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྦྱབ་པའི་འབྲས་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་རོ།

གལ་ཏེ་དུར་སྤང་དེ་མེའི་རྒྱུར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། དུ་བ་དེ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་
 འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུར་སྤང་མེའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
 རྒྱ་འབྲས་བྱ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། ཁ་ཅིག་གིས་དེའི་ལན་དུ་བསམ་ནས།
 འདོད་ཚུལ་ལ། ལར་སྤང་ཆོས་ཅན་མེར་སྤང་ཡོད་དེ། དུར་སྤང་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ནས་སོང་ཆོད་ལ་དུར་སྤང་གི་རྟགས་ལས་མེར་སྤང་གི་
 བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་གྱིས། མེར་སྤང་གི་སྒོ་མ་འོངས་པ་ན་
 འབྱུང་རུང་དཔོག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྟེ་པས་དུ་བ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་

འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྟན་པའི་ལན་དུ། རྟགས་
 སྒྲིང་དེ་ལྟར་འགོད་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དུར་སྤང་གི་རྟགས་ལས་མེར་
 སྤང་གི་ཚྲོ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རུང་དཔོག་མི་རུས་ཤིང་། རུས་ན་ཡང་རང་
 བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མདོ་སྤེ་པས། ཕྱི་
 རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་མེ་
 ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་རིགས་
 པར་ཐལ། མེས་མ་ཅན་པས་ལར་སྤང་ཆོས་ཅན། མེར་སྤང་ཡོད་དེ། དུར་སྤང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མེ་དུ་དང་
 ས་སྤྱུག་སོགས་ཁས་ལེན་ནམ་མེ་ལེན། ལེན་ན། ལར་སྤང་ཆོས་ཅན། མེར་
 སྤང་ཡོད་དེ། དུར་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤང་བའི་བྱད་པར་རྟགས་སུ་
 སྤྱུར་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། མདོ་སྤེ་པ་ལྟར་དུ། དུ་ལྡན་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་
 དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མེ་དུ་ཁས་ལེན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། མི་འཐད་དེ། ཕྱི་དོན་བཀག་པ་ལ་མེ་དུ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ་བ་ལ། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་མྱོའི་ཟས་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་
 དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་
 དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན། མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་བ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་འབྲས་སུ་
 འདོད་པའི་མེ་དུ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྤང་ཡང་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པས་དུར་

སྤང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དུར་སྤང་ཆོས་ཅན། ལར་སྤང་
ལ་མེར་སྤང་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མེར་སྤང་
དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་སྤང་ཡང་། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་དེར་སྤང་ཡང་དེར་
མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མེ་དུ་མེ་དུར་སྤང་ཡང་མེ་དུར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
མེ་དུ་གྲུབ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་དུ་མ་གྲུབ་
པས། ལར་སྤང་ཆོས་ཅན། མེར་སྤང་ཡོད་དེ། དུར་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
འགོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ཐུགས་ལ་གཞུགས་པུང་མ་
གྲུབ་པར་ཐལ། གཞུགས་གྲུབ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་གྲུབ་དགོས་པ་ལས།
ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སུང་པོ་ལྷ་ཁམས་བཙུ་
བརྒྱད་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་
ལོ།

ཡང་ཁ་ཅིག །མེ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆེ།
ལར་སྤང་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཅན། མེར་སྤང་གི་རྒྱེ་ཡོད་དེ། དུར་སྤང་གི་རྒྱེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པ་ཡིན་གྱི། མདོ་སྟེ་བ་ལྟར་དུ་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ཆོས་ཅན།
མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་གཞན་སྐྱབ་
པར། བ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ། མདོ་སྟེ་པས། བ་
རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་གེད་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད། སེམས་ཅམ་པས་བ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཅན།

སེམས་ཡོད་དེ། རག་གི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་བའི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། རག་གི་ནམ་པར་རིག་
 བྱེད་དུ་སྒྲུབ་བའི་སློ་ཡོད་པའི་རྟགས་ལས། བ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཡོད་
 བར་བདེ་ཐྱག་ཏུ་འགྲུབ་ཅིང་། དུར་སྒྲུབ་གི་སློ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལར་
 སྒྲུབ་གི་རྒྱུད་ལ་མེར་སྒྲུབ་གི་སློ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པས། དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་མེ་
 ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ལར་
 སྒྲུབ་གི་རྒྱུད་ལ་མེར་སྒྲུབ་གི་སློ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་འདི། དེའི་རྒྱུད་ལ་མེར་སྒྲུབ་
 གི་སློ་ཅམ་དང་མེ་འཛིན་རྟག་པ་དང་མེ་འཛིན་མཛོན་སྤྲུམ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་
 གང་ཡིན། དང་པོ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པས།
 དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ་དུར་
 སྒྲུབ་གི་སློ་ཡོད་ན་མེ་འཛིན་མཛོན་སྤྲུམ་ཡོད་པའི་བྲུབ་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནམ་བདེན་རྩུབ་གྱི་བྲུད་པར་བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་
 གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ནམ་བདེན་རྩུབ་གྱི་བྲུད་པར་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་འདོད་
 མི་འདོད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ནམ་བདེན་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་ཐ་
 སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་
 ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དེ་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་
 ཞེས་པ་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཞེས་པ་དོན་དམ་པར་

རྩམ་གཞན་མ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རྩམ་གཞན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣམ་
བདེན་བའི་ལུགས་ལ། ཐ་སྙད་དུ་བྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་བར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་བའི་ཚད་
མས་བྱུབ་བའི་དོན་ལ་གཞི་དཔར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་བྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུབ་བ་གང་ཞིག་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་
འཛིན་ཤེས་པ་རྩམ་གཞན་མ་ཡིན་པར་བྱུབ་བའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་
ཡང་། རྣམ་བདེན་བའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་བྱུབ་བར་ཐལ། ཐ་
སྙད་དུ་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་རྩམ་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་
ན། ཐ་སྙད་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་མ་བྱུབ་བར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག
ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་སྤང་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱད་བར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་
དེ། རྣམ་རྒྱུན་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་གཟུགས་སྤང་འདོད་བའི་བྱིར་ཏེ། ཐ་སྙད་
དུ་སྤང་པོ་ལྟེ་རྣམ་གཞག་དོན་མཐུན་ཁས་ལེན་བའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།
རྣམ་རྒྱུན་བའི་ལུགས་ལ་སྟོ་སྤང་དབང་ཤེས་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་
ཤེས་གཉིས་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་ཀྱི་བྱད་བར་མི་འཐད་བར་ཐལ། རྣམ་རྒྱུན་
བའི་ལུགས་ལ་སྟོན་པོ་མ་བྱུབ་བའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོ་
སྤང་དབང་ཤེས་དེ་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག གཟུང་རྣམ་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱད་བར་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྣམ་རྒྱུན་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་གཟུང་རྣམ་ཀྱི་དངོས་པོ་
བྱུབ་བའི་བྱིར། མ་བྱུབ་ན། སྟོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཚས་ཅན། འཛིན་རྣམ་ཡིན་

པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་ཞིག་གཟུང་ནམ་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་
 ཕྱོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་
 པ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་
 འཛིན་ཤེས་པ་ཐུས་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་པ་སེམས་ཅམ་ནམ་བདེན་པ་དང་། ཐུས་
 གཞན་བཀག་པ་ཅམ་དུ་འདོད་པ་ནམ་རྩུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱོར་བའང་མི་འཐད་
 དེ། རྩུན་བདེན་རྩུན་གཉིས་ཀ་དེ་གཉིས་ཐུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་འབྲེལ།
 རྩུན་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་ཐུས་
 གཅིག་ཏུ་བསྦྱབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩུན་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་
 ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་ཐུས་གཅིག་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་མ་བྱུང་ན་བྱུང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བྱུང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བྱུང་པ་སྒྲུང་
 བ་ཆོས་ཅན། ཐུས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གསུམ། ཅོད་གཞིའི་རྩམ་པ་ངོས་
 གཟུང་བ་དང་། བདེན་རྩུན་གྱི་དོན། རྩམ་རྩུན་པའི་ཕྱོགས་འཐད་པར་
 བསྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བཉགས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ལས། ཀྱན་བཉགས་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ནམས་ནི་རྩམ་བདེན་རྩུན་ཅོད་པའི་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། རྩམ་བདེན་
 རྩུན་གཉིས་ཀས་དེ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་མ་བྱུང་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་

གྲུབ་ཀྱང་ཚྱོད་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་བདེན་རྩུབ་གཉིས་ཀས་དེ་སྤང་བ་
 ལྟར་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་བདེན་རྩུབ་གཉིས་ཀས་དེ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་དབང་ལ་ཤེས་པ་དང་གཟུང་བར་སྤང་བ་གཉིས་ལས། ཤེས་པ་ནི་
 ཚྱོད་གཞིའི་རྣམ་པར་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་བདེན་རྩུབ་གཉིས་ཀས་དེ་སྤང་བ་ལྟར་
 དུ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྤང་བ་འདི་རྣམ་བདེན་རྩུབ་ཚྱོད་པའི་ཚྱོད་
 གཞིའི་རྣམ་པ་ཡིན་རྟེ། རྣམ་པ་བདེན་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ཕྱིར་དོན་
 དང་ཤེས་པ་ལ། །རགས་སྤང་ཡོད་མིན་ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་
 གིས། ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྩེད་ཅེ་བ་ནི་མེད་ཀྱི། ཞེས་དབང་ཤེས་ལ་
 རགས་པར་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་ན། ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་བྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་སྟོ་རྣམ་བདེན་རྩུབ་དུ་
 འབྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་རྟེ། རྣམ་བདེན་རྩུབ་གཉིས་ཀས་དབང་ཤེས་ལ་རགས་
 པར་སྤང་བ་དེ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་གྲུབ་དང་
 གཞན་དབང་གང་རུང་ལ་བདེན་པ་དང་། ཀྱན་བརྟགས་ལ་རྩུབ་པར་བྱས་
 པའང་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་གཉིས་ཀས་རྣམ་པ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་དང་གཞན་དབང་
 གང་རུང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་བདེན་རྩུབ་དུ་
 བྱས་པའང་མིན་རྟེ། དེ་གཉིས་ཀས་རྣམ་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེས་ན་ནམ་རྒྱན་པས་སོ་སོ་སྤྱི་བའི་རྒྱད་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་
གཏོགས་པ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་འདོད་ལ།
ནམ་བདེན་པས་སྡོ་སྤང་དབང་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
ཞུགས་པའི་ཤེས་པར་འདོད་པས་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྤང་ཡུལ་དང་ཤེས་
པ་འཁྲུལ་བའི་སྤང་ཡུལ་ལ་བདེན་རྒྱན་དུ་འབྱེད་པ་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་
གཉིས། ཉགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡོ་སྤང་དབང་
ཤེས་ལ་རགས་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་མེད་ཅིང་། ཁྱོད་སྤང་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་གྲུབ། ཁྱོད་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
མངོན་སུམ་དེ་མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རོན་དམ་བདེན་པའི་གཅིག་དུ་ཡང་མ་གྲུབ། རོན་དམ་བདེན་པའི་དུ་མར་ཡང་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་
བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རོན་དམ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་མ་གྲུབ་ན།
རོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་མ་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་
གནས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བཅས་དང་རྒྱ་མེད་པན་ཚུན་
སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་
ཅན། རོན་དམ་བདེན་པའི་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་གོ་
ས་ཁེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆ་བཅས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། རོན་དམ་བདེན་པའི་

དུ་མར་མ་གྲུབ་སྟེ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྣམ་བདེན་རྒྱན་གཉིས་
 ཀའི་ལུགས་ལ། སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ཕྱི་དོན་
 མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྒྱན་པའི་ལུགས་
 ལ། སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་སྔོན་པོ་ལ་འང་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ཕྱི་དོན་
 མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་
 ལ། དེ་སྔོན་པོ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཡང་སྔོན་པོ་ལ་མ་འབྲུལ་
 བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྒྱན་པའི་ལུགས་ལ། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ།
 བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་
 སྟེ། མངོན་སུམ་ལ་སྣ་ཆོག་སུ་བདེན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་དུ་
 མར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དངོས་
 པོ་མ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེན། རྣམ་བདེན་པ་དང་མདོ་སྡེ་
 པའི་ལུགས་ལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། རྣམ་རྒྱན་
 པའི་ལུགས་ལ། རྣམ་པ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་དམིགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བདེན་པ་གང་ཞེན། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་
 སྟོང་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟོ་མ་འབྲུལ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ན་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ན། དེའི་རྟེན་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཁས་སྤང་དགོས་ཏེ། བདེན་པ་རྒྱན་པ་ལ་འབྲུད་པ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེའི་རྟེན་བདེན་པ་གང་ཞེན། ཤེས་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་

ཏེ། གློ་མ་འབྲུལ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྤྲང་དང་བྲལ་བའི་
འཛིན་ཀླུ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱི་བ་མི་འཐད་དེ། བདེ་སྤྱད་
ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་དུ་མར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་པའི་གཅིག་ཁེགས་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁུབ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། གློ་མ་འབྲུལ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། སྤྱོད་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་ཇས་
གཞན་གྱིས་སྤྲང་པའི་ཉེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བདེན་པར་གྲུབ། ཁྱོད་རྩལ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྲང་དུ་ཡང་། དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྤྲང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེའི་
ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་ཉོག་གསུམ་པའི་ཀླུ་གཞན་ལ། དགག་བཞག་སྤང་
གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འབྲས་ཉོག་གསུམ་པ་འདི་ཁྱེ་བྲག་རྩ་
སྤྱི་བ་དང་དབུ་མ་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་འདོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྤེ་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་དུ་མས་བདག་སྤྱོད་
ཕྱིར། །ཞེས་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་པའི་
ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་གཞན་གྱི་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་ལུགས་
མ་ཡིན་གྱི། སྤྱོགས་སྤང་ཡབ་སྤྱི་བ་ཀྱི་དངོས་སྤྱོད་པས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱུས་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། །ལྷ་པ་

སྤྱབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། །ཞེས་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས་
གཞན་པའི་གྲུབ་མཐའ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག །ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཆོད་མ། རང་རིག་འབྲས་བྱར་
བྱས་ནས་འདི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་འབྲས་རྟོག་
གསུམ་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཙན། གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྲུབ་པར་ཐལ།
ཕྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་
དེར་སྒྲུང་བའི་གཞན་དབང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཟུང་འཛིན་
རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་དང་། གཟུང་
འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
གདགས་གཞི་གཞན་དབང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་མ་
གྲུབ་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལུགས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་
མེད་དེ། ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་
ཕྱི་དོན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་དོན། ཕྱི་དོན་ཡོད་
པ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་དམ། །ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པར་འབྲུལ་
རོར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མས།
ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཞོད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་
མས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མས་
ཕྱི་དོན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ལ་ཡང་
ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཆོད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཐ་སྙད་

པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། མཚན་
 ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞོད་པ་སྟིན་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་སྤྱན་རླང་གསོ་
 རར་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འབྲས་རྫོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 འདི།

རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དོན་མ་ཐུན་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཞལ་བྱ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་།
 སེམས་ཅམ་པའི་རང་ལུགས་ཡིན་པ་དང་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཛོག་པའི་
 གཞི་མ་ཐུན་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་ལས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་
 བློ་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་པའི་ཅམ་ཀྱི་སྐྱས་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་སེམས་ཅམ་པའི་
 ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། འབྲས་རྫོག་གསུམ་པ་འདི་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་
 མིན་གྱི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལྷོས། ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པར་
 སྐྱ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་སེམས་ཅམ་པ་ཕྱོགས་སྡེ་མར་བསྟན་པ་མིན་གྱི། ཤེས་
 བྱ་ནང་གི་ཡིན་པ་སྟེ་ཤེས་པ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་
 འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འབྲས་རྫོག་གསུམ་པའི་སྐྱབས་འདིར་
 ཡང་། རང་རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ན། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་འགྱུར་སྐྱམ་པའི་
 ཕྱོགས་ཀྱི་དྲོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་གཞལ་བྱ་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་
གི་སློན་ས་གཞལ་བྱར་འཛོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་དོན་གྲུབ་ན་བརྟག་པ་
མཐའ་བཟུང་གི་སློན་ས་འཛོག་པ་དོན་མེད་ལ། ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་ན། ཚད་མ་
དང་འབྲས་བྱ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག ཕྱི་དོན་གཞལ་
བྱ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། དོན་ལ་རང་རིག་གྱུར་མ་སྟེད་དུ་དོན་རིག་པའི་དོན་
རིག་བཏགས་པ་བ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་འདི་མདོ་སྟེ་
པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྟར་ན། འདིར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ། རང་རིག་
འབྲས་བྱ་ཡིན་ན། འཛོན་རྣམ་ཚད་མར་འགྱུར་སྟམ་པ་དང་། རང་རིག་འབྲས་
བྱ་ཡིན་ན། དོན་རིག་འབྲས་བྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་སྟམ་པ་དང་། ཚད་
འབྲས་ཀྱི་བྱེད་པ་འབྲུག་པའི་ཡུལ་ཇེས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་སྟམ་དུ་ཤོགས་པ་སྟེ་
པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྟེ་པ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་
ཆེ་རང་རིག་དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་འབྲས་བྱར་
མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བྱར་འདོད་ན།
ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱེད་པ་འབྲུག་པའི་ཡུལ་ཇེས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བའི་ཅོད་པ་སྟོང་
བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་
སྟེ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་བསྟན་ལ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་
པ་བཀག་ནས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་གཞལ་བྱ་
དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་རིག་པ་འབྲས་བྱར་

བྱས་པའི་འབྲས་ཏྲོག་གཉིས་པ་དང་། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་
 རང་ལྗོག་ནས་མ་བསྟན་པར་དོན་སྤྲོ་བ་བྱེད་རང་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་
 སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་ནའང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 གཟུགས་སོགས་རིག་པ་འབྲས་བྱར་བཞག་དགོས་སོ་ཞེས་འབྲས་ཏྲོག་
 གསུམ་པ་བསྟན་ཏེ། འདི་ཡང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཚད་འབྲས་
 གི་རྣམ་གཞག་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་
 བྱ། རང་ཡུལ་གི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་
 པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཏྲོགས་པའི་ཚད་མ་
 འབྲས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཆེ་ན། འབྲས་ཏྲོག་གསུམ་པ་འདིར་ཕྱི་རོལ་
 གི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ། ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་གཙུག་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་འབྲས་
 བྱར་བཞག་འདུག་སྟུང་དུ་བསམས་ནས། གལ་ཏེ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་
 རིག་འབྲས་བྱར་འཛོག་ན། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་
 གཞལ་བྱ་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་གཙུག་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བཞག་པའི་
 ཆེ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་གཙུག་བྱེད་ཀྱི་
 རང་རིག་འབྲས་བྱར་བཞག་ན་བདེན་ཡང་དེ་འབྲས་བྱར་འཛོག་པ་མིན་གྱི།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཏྲོགས་པ་འབྲས་བྱར་འཛོག་ལ།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཏྲོགས་པ་དེ་གང་གིས་འཛོག་
 རུས་པ་དེ་ཚད་མར་འཐད་ཅིང་། དེ་ཡང་གཟུང་བའི་རྣམ་པས་འཛོག་རུས་
 གི་འཛིན་རྣམ་གྱིས་འཛོག་མི་རུས་ཏེ། འཛིན་རྣམ་ནི་ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྤྲོགས་

སའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་སྣམ་དུ་གཤམ་ཏེ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་
 ལ། གཞུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། དོན་རིག་འབྲས་བྱར་བྱ་དགོས་ཏེ། འབྲས་
 རྟོག་དང་པོ་བཞིན། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་གཞུང་རྣམ་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཆེ་
 རང་རིག་འབྲས་བྱར་མི་རིགས་ཏེ། ཚད་མས་ཕྱི་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་
 འབྲས་བྱ་ལ། ཤེས་པ་རང་རིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྣ་རེས་ཤེས་པ་
 བཅད་པའི་འབྲས་བྱ་ལ། ཅན་དན་དུམ་བྱར་སོང་བ་མི་འཐད་པ་བཞིན། ཡང་
 རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་ན། དོན་རིག་འབྲས་བྱར་བརྗོད་པ་དང་འགལ་ལ།
 ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཡང་
 འགྱུར་ཏེ། ཚད་མས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ། འབྲས་བྱ་ཤེས་པ་རང་
 རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣམ་ན། འདིར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ། རང་རིག་འབྲས་
 བྱར་བཞག་ན། རྟོན་དེ་དག་སྤོང་མི་བྱས་མོད། འོན་ཀྱང་མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་འདོད་པའི་གཞུགས་སོགས་གཞལ་བྱ་ལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་གཞུགས་སོགས་རྟོགས་པ་འབྲས་བྱར་འཛོག་ལ། དེའི་ཆེ་རྟོན་དེ་
 དག་མེད་དེ། ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་གཉིས་ཀས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་གཞུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་རིག་པ་འབྲས་བྱར་བརྗོད་
 པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ལོག་ཤེས་ལ་
 ལྟོས་ནས་ཕྱི་དོན་རིག་པ་འབྲས་བྱར་བརྗོད་པ་ཅམ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་
 བྱ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་འདི། རྣམ་བཤེན་རྩུབ་གང་གི་ཡུགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། འདི་རྣམ་བཤེན་པའི་ཡུགས་ཡིན་གྱི་རྣམ་རྩུབ་པའི་ཡུགས་མ་

ཡིན་ཏེ། འདིར་ཆོས་མཆོག་གིས། འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་རང་རིག་གིས་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བཤད་ལ། རྣམ་རྒྱུན་པ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་རང་
 རིག་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་གིས་ཉམས་
 སུ་སྤྱོད་བྱ་ཡིན་ན་བདེན་སྒྲུབ་ཡིན་དགོས་ ཤིང་། རྣམ་རྒྱུན་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ། །འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 བར་བཤད་པས། རྣམ་རྒྱུན་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རང་རིག་གིས་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ནི། འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་
 བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་རྒྱུན་པས་ཀྱང་རྒྱུན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྣམ་བདེན་རྒྱུན་ཚད་པའི་གཞིའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམ་བདེན་པས་ཀྱང་རང་
 རིག་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ཚད་པ་སྤང་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་འདི་སེམས་
 ཅམ་པའི་ལུགས་ཡིན་ན། གང་གི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་
 བྱས་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་དང་
 ལྟ་དབང་ལྟོས། གང་ཁོ་ན་ཕྱི་རོལ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་
 ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གྲུབ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་འདི་རང་རིག་པ་ཡིན་ཡང་
 ཕྱི་རོལ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་དོན་རིག་པར་བལྟ་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ཅེས་པ། ལྟ་ལྟོས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཞེས་པའི་དོན་
 བཤད་ལ། དེ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ། ཞེས་པ་དང་དོན་འབྲས་པས།

མདོ་སྤེལ་སྤྱི་རྩལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་ན་
 ཡང་། ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཁས་
 ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་འདི་སེམས་ཙམ་པའི་
 ལུགས་ཡིན་ན། ཚོས་མཚོག་གིས། འདིར་འཐད་པ་འདིས་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་
 ལྟོག་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་
 པ་ཉིད་འབྲས་བྱར་རིགས་ཀྱི་དོན་རིག་པ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྤྱི་རྩལ་གྱི་
 དོན་གྱི་ཚུལ་ལ། དོན་ནི་གཞལ་བྱ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། དོན་རིག་
 པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲོ་བ་ལ་ནི། བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ།
 འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། བདག་ཉིད་རིག་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
 སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ། འབྲས་བྱའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་པ། དོན་
 གཞལ་བྱ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། རང་རིག་པ་འབྲས་བྱའོ། ཞེས་བྱ་
 པ་འདི་ནི་འབྲས་བྱ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འདིར་འཐད་པ་འདིས་སྤྱི་
 རྩལ་གྱི་དོན་ལྟོག་པར་འདོད་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་འདིར་སྤྱི་དོན་བཀག་པའི་
 རང་ལྟོག་ནས་གཞལ་བྱ་མི་འཛོག་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་
 ལ་འབྲས་བྱའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། འབྲས་རྟོག་
 དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་རྩལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སེམས་ཙམ་པས་མི་འདོད་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་
 གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་

གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་
 ཚད་འབྲས་ཀྱི་ནམ་བཞག་འདིར་སྟོན་ན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་འབྲས་བྱར་
 བཞག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། རང་རིག་པ་ཉིད་འབྲས་བྱར་རིགས་ཀྱི་དོན་རིག་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ།

ཐེས་དཔག་གི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱ་རྟགས་འཛིན་སེམས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཐེས་དཔག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་དོན་ཐེས་དཔག་དང་།
 གཞན་དོན་ཐེས་དཔག་གོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐེས་དཔག་གི་རང་བཞིན། རྒྱ་
 རྟགས་འཛིན་སེམས། ཉེན་གཏན་ཆོགས་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ།
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའོ། དང་པོ་ནི།
 ཐེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
 བས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ། དེ་སྐད་
 དུའང་། ཚད་མ་མདོར། ཐེས་དཔག་ནམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་
 རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེས་དཔག་
 ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཐེས་དཔག་ གྲགས་པའི་
 ཐེས་དཔག་ ཡིད་ཆེས་པའི་ཐེས་དཔག་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་
 གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པའོ། །དབྱེ་ན། དངོས་

པོ་སྟོབས་ཁྱགས་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
 དཔག་གསུམ་མོ། །ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། ཡིད་ཆེས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་
 བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ། ཁ་ཅིག །ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། ཡིད་ཆེས་
 པའི་ཁས་སྒྲངས་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་གཞལ་བྱ་
 སྟོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡིད་
 ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་
 ཁུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དབྱེད་བ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཕྱང་ཆོས་
 ཅན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ཕྱང་རང་གི་བསྟན་
 བའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱ་བར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཅོད་རྒྱས་
 པར་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད།
 གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་ལ་
 གསར་དུ་མི་བསྐྱ་བའི་ཤེས་པའོ། །གསུམ་བཤ་གསུམ། རྗེས་དཔག་འཁྲུལ་
 ཤེས་ཡིན་མིན་དབྱེད་པ། རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་བ་དགག་
 པ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་
 ཅིག །རྗེས་དཔག་སྒྲང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྒྲང་བ་དོན་མ་
 ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་
 ཤེས་ཡིན་ཡང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་

ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཞེན་
 ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟོག་པ་རྣམས་ཡུལ་ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་པ་རྣམས་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཇུག་ན་མ་འཇུག་བ་དང་།
 ཞེན་ཡུལ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཞེན་
 ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་ལ། ཞེན་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་
 ན་ལོག་ཤེས་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མིན་གྱི་སྟོ་ཡིན་ན་ཚད་མིན་གྱི་སྟོ་ཡིན་
 པས་ཟུབ་པོ། །གལ་ཏེ་ཇེས་དབག་འཇུག་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་
 འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དོན་སྤྱི་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པ་ལ། དེར་
 སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཇེས་དབག་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྒྲུང་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 འོ་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འཇུག་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས། མ་
 འཇུག་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འཛིན་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས། མི་རྒྱས་ན། དེ་མ་
 འཇུག་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འཛིན་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འཛིན་རྒྱས་ན།
 ཇེས་དབག་འཇུག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཇེས་དབག་
 ཆོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཇུག་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལ་སྒྲུང་
 བ་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས།
 མ་ཟུབ་ན། སྤྱི་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཇུག་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་
 པའི་སྤྱི་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་ཞེན་གྱི་སྟོ་ཡིན་ན་ཞེན་ཡུལ་

ལ་འབྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་
ཡང་། རྒྱ་རྟག་གས་མི་རྟག་སྐྱུལ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྒོ་ཚོས་ཅན། ལོག་ཤེས་
ཡིན་པར་ཐལ། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། གཞན་ཡང་། རྒྱ་
མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྩིས་དཔག་ལ་ཞེན་སྦྲངས་མི་མ་སྐྱུན་བ་གཉིས་ཡོད་
པར་ཐལ། དེས་རང་ལ་སྦྲང་བ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་ཞེན་ཅིང་། རྒྱ་མི་རྟག་པར་ཡང་
ཞེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྦྲངས། འདོད་ན། རྒྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཆོག་ལ་
ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་མི་མ་སྐྱུན་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག་རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྩིས་དཔག་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་
ཤེས་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་བ་གང་ཞིག་དེ་ཞེན་
ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྩིས་དཔག་
དེས་རྒྱ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་སྦྲངས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཆད་མ་ཡོད་པར་
ཐལ། དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་དེ་མི་རྟག་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་རྩིས་དཔག་དེ་རང་ལ་སྦྲང་བ་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་
དོན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་མ་ཡིན་ན། རྣམ་ངེས་ལས། རང་གི་སྦྲང་བ་
དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེ་
ཡི་ངོ་བོས་སྦྲང་དེ་དག། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རང་ལ་སྦྲང་བ་དོན་དུ་སྦྲང་བའི་སྒོ་ནས་
དོན་དུ་ཞེན་པ་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་ལ་སྦྲང་བ་དེ་ཉིད་དོན་དུ་ཞེན་
པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱུལ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བྱུལ་བའོ་སྐྱུལ་

པའི་ཞེན་པ་ཡོད་ཀྱི། རང་ལ་སྤང་བ་འདི་བྱམ་པའོ་སྤྱམ་དུ་མ་ཞེན་པ་བཞིན་
 རོ། །འདི་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སློམ། དེའི་ཆམ་པ་བྱུབ་
 པས་དངོས་པོའི་ཆམ་པ་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོག་ས་
 པའི་བྱད་པར་ལས་སྤྱི་བ་ཅན་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་ཤེས་པའི་ཡུལ་
 ལ་མཆོན་མ་ལ་སོགས་པ་བྱུབ་པས་བཞིན་གྱི་མཆོན་མ་ལ་སོགས་པ་བྱུབ་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཤེས་ན་དོན་འདི་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བས། དེའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་ན། བྱད་བཞིན་ལ་ནག་པོ་ལྷ་བྱའི་མཆོན་མ་
 ཡོད་མེད་རྟོག་པའི་སྤྱིར་དུ་མེ་ལོང་ལ་བལྟས་པ་ན། དངོས་སུ་མེ་ལོང་ནང་གི་
 གཟུགས་བརྟན་ལ་ནག་པོ་ལྷ་བྱའི་མཆོན་མ་སྤང་ཡང་བདེ་ལ་བྱུང་བའི་སྤྱི་ས་
 བྱ་ཡིན་ན། བྱད་བཞིན་རང་མཆོན་པའི་སྤྱིར་དུ་ནག་པོ་ལྷ་བྱ་ཡོད་པར་ཞེན་
 ཀྱི། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྤྱིར་དུ་ནག་པོ་ལྷ་བྱ་ཡོད་པར་མི་ཞེན་
 པ་བཞིན་དུ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་དངོས་སུ་སྤྱི་མི་རྟག་
 པའི་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡང་སྤྱི་དེ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་སྤྱི་སྤྱི་མི་རྟག་
 པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག །ཁང་ཕུགས་ན་ནོར་བུ་ཡོད་པའི་འོད་སྟོགས་པ་
 ཏུ་ཤར་བ་ལས་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་ཞེན་པའི་སློ་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་སྤང་བ་ཤར་བའདེན་ཏོ།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ། སྤྱིའི་
 སྤྱིར་དུ་སྤྱིའི་མི་རྟག་པ་དང་བྱམ་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་

དུ། སྤྱི་ལོ་དེ་ལྟ་བུ་མི་རྒྱལ་བ་ལ་འདྲ་ཆ་མ་མིན་ཅོ་ཞེས་སྤྱི་བ་མི་འཐད་དེ། འུ་ས་
བ་དེ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་མི་རྒྱལ་བ་དང་འུ་ས་བའི་མི་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བ་མི་རྒྱལ་ས་
ཡང་དག་མ་ཡིན་ཡང་། སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བ་མི་རྒྱལ་ས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱལ་བ་དང་འུ་ས་ལྟ་བུ་འཛིན་སེམས་བཤད་པ་ལ། དག་ག་
བཞག་སྤང་ག་སྤྱུ་མོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དག་ག་པའོ། དང་པོ་ནི།
ཆོས་མཆོག་གིས། རྒྱལ་ས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་བ་གཉིས་
ཏེ། ཚོད་གཞི་ལ་མི་ལྟོས་པར་མ་ཐུན་དཔེ་ལྟ་བུ་འུ་ས་བ་སྤྱི་བ་འཛིན་པའི་
སྤྱི་དང་། ཚོད་གཞིའི་ལྟ་བུ་རྒྱལ་ས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའོ། དང་པོ་
རྒྱལ་ས་འཛིན་སེམས་དང་། གཉིས་པ་རྒྱལ་ས་ཅན་རྒྱལ་བ་དང་འུ་ས་ལ། གཉིས་
ཀས་ཀྱང་རྒྱལ་ས་དང་བསྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ས་
ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དོ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་
མེད་དུ་ཐལ་པའི་སྤྱི་ལོ་མེད་དེ། རྒྱལ་ས་འཛིན་སེམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ས་གཙོ་བོ་དང་
རྒྱལ་ས་ཅན་པལ་པའི་ཚུལ་དུ་འཛིན་ལ། རྒྱལ་ས་ཅན་རྒྱལ་བ་དང་འུ་ས་ལྟ་བུ་
ཅན་གཙོ་བོ་དང་རྒྱལ་ས་པལ་པའི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་པ་ལ།
རྒྱལ་ས་ཅན་པལ་པའི་ཚུལ་དེ། རྒྱལ་ས་ཅན་རྒྱལ་བ་དང་འུ་ས་ལྟ་བུ་མེད་དུ་
རྒྱལ་ས་འཛིན་ཀྱི་སེམས་ལོགས་སུ་དབྱེད་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ།
རྒྱལ་ས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཛོད་སྤྱུ་ཀྱིས་འཛིན་ན་རྒྱལ་ས་འཛིན་སེམས་
མཛོད་སྤྱུ་ལྟར་སྤང་དུ་བཤད་པ་དང་འག་ལ་ལོ་ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་བ་

གི་ལྷགས་ལ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་རྟགས་འཛིན་སེམས་དབྱང་པར་
 མི་བྱ་སྟེ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཚོས་དངོས་པོར་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རང་
 བཞིན་རྟགས་ལ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་རྟགས་འཛིན་གྱི་
 སེམས་དབྱང་མི་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གིས་རྟགས་འཛིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་ངོ་མོ་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གིས་རྟགས་འཛིན་པར་མི་རྒྱས་
 ཏེ། འབྲས་བུའི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 འབྲས་བུའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་
 དབྱང་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དུ་ལྡན་ལའི་དུ་བ་མཐོང་པའི་མཛོད་སྤྱི་ཐོབ་དེ་
 རྟགས་འཇལ་པའི་ཚད་མ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པའི་བཅད་ཤེས་དེ་རྟགས་
 འཛིན་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། རང་བཞིན་
 རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སྤྱག་མེད་དུ་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དེ་
 རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གིས་འཇལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྟགས་
 དང་རྟགས་ཅན་ངོ་མོ་གཅིག་ཡིན་པས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གིས་རྟགས་
 འཛིན་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། །དེ་
 ལས་གཞན་གྱི་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱས་མི་རྟག་ངོ་མོ་
 གཅིག་ཡིན་ཡང་རྟགས་དཀའ་སྤྱི་ཐོབ་པར་ཡོད་པས། དང་པོར་བྱས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཐོབ་རྟག་པར་སྤྱི་བ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་པའི་ཚད་མ་དང་
 བཅད་ཤེས་སྦྱེས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་ཐོབ་རྟག་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྤྱི་

དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱལ་འཛིན་སེམས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་མངོན་སུམ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ། དགག་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ཆོས་རྩིས་སུ་མ་གྲུབ་པས། དགག་
རྒྱལ་ལ། རྒྱལ་འཛིན་སེམས་དབྱེད་པར་མི་བྱ་ཞེས་བཤང་མི་འཐད་དེ།
རྒྱལ་འཛིན་སེམས་རྒྱལ་ཆོས་གཉིས་ལས་མཐའ་གཅིག་དུ་སྦྲེ་བར་མ་
ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགག་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་ཅན་རྩིས་དཔལ་དབྱེད་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་ཅན་རྩིས་དཔལ་རྒྱལ་འཛིན་སེམས་
ལས་སྦྲེ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དགག་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་འཛིན་སེམས་དབྱེད་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགག་རྒྱལ་ཡང་དག་མ་གྲུབ་པར་
ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག །ཤུ་ལྟོས། རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱིས་འབྱུང་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆད་མར་ཐ་སྦྱད་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱལ་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཚྭ་གས་
ཆོས་འཇལ་བའི་བཅད་ཤེས་གང་ཞིག །རང་འབྲས་རྒྱལ་ཅན་རྩིས་དཔལ་
གི་བརྒྱུད་རྒྱ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དུ་ལྟན་ལའི་དུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་
དང་། སྦྲེ་བྱས་པར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ། ཚྭ་གས་ཆོས་འཇལ་བའི་
ཆད་མ་དང་། དེའི་རྩིས་སུ་སྦྲེས་པའི་བཅད་ཤེས་ནི་རྒྱལ་འཛིན་སེམས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤུ་ལྟོས། ཚྭ་གས་ཆོས་འཇལ་བའི་
བཅད་ཤེས་རྒྱལ་འཛིན་སེམས་སུ་བཤད་ཀྱི། དེ་ཁོ་ན་རྒྱལ་འཛིན་སེམས་

སྤྱི་མ་བཞད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། རྒྱུགས་ཆོས་ཁོ་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་
ཚུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུགས་ཆོས་འཇལ་པའི་བཅད་ཤེས་ཁོ་ན་རྟགས་འཛིན་
སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་ཅན་
རྗེས་དཔག་དང་རྟགས་འཛིན་སེམས་མི་བསྐྱུ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་རྒྱར་
པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་འཇལ་པའི་ཚོ། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་
དབྱེ་ན། རྒྱུགས་ཆོས་འཇལ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། ཁྲབ་པ་འཇལ་
པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུགས་ཆོས་འཇལ་
པའི་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུགས་ཆོས་འཇལ་པའི་
མཛོན་སྤྱི་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས། དཔེར་བརྗོད་རིམ་བཞིན་དུ་དུ་ལྟན་གྱི་
ལ་ལ་དུ་བ་མཐོང་པའི་མཛོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་ དང་། སྤྱི་བྱས་པར་རྟགས་པའི་
རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུགས་ཆོས་འཇལ་པའི་བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུགས་
ཆོས་འཇལ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་པའི་བཅད་ཤེས་གཉིས་
སོ། །ཁྲབ་པ་འཇལ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་དབྱེ་ན། ཁྲབ་པ་འཇལ་པའི་
ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁྲབ་པ་འཇལ་པའི་མཛོན་སྤྱི་
དང་རྗེས་དཔག་གཉིས། དཔེར་བརྗོད་རིམ་བཞིན། ཚང་མར་གི་སྟོང་དུ་མེ་
ལས་དུ་བ་སྤྱི་བར་མཐོང་པའི་མཛོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱི་མི་རྟག་སྤྱི་བ་ལ་བྱས་
པ་རྟགས་སུ་བཞུགས་པའི་ཆོ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་

བྱུང་། ། རྒྱལ་བ་འཇམ་པའི་བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱལ་བ་འཇམ་པའི་མངོན་
རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐྱེས་པའི་བཅད་ཤེས་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་དཔག་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་
རྟག་པ་ལ་མི་བསྐྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པ་གང་ཞེས། སྐྱ་མི་རྟག་པ་
ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་
འབྲེལ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལ་འབྲེལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ཡང་
སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་།
དེ་ལས་སྐྱ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་སྐྱེ། དེ་དང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
རྒྱལ་འབྲེལ་འཇམ་པའི་ཆད་མ་ལས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇམ་པའི་
བཅད་ཤེས་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་
ནོ། །དེས་རྟགས་འཛིན་སེམས་མི་བསྐྱ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲེལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་བྱས་པ་ལ་འབྲེལ། བྱས་
པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བར་སྐྱབ་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་མཆོག་གི་འབྲེལ་བར་ཅོད་
ལན་རི་ལྷར་འབྱུང་བའི་ཚུལ། དེ་ལ་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོས་སྐྱོན་བརྒྱུད་མཇུག་པའི་

ཚུལ། དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ནི། དེར་སྤང་བ་ཡིས་ནི། སྤྱོད་
 ཡང་སྤྱི་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཉགས་འཛིན་སེམས་དང་
 ཉགས་ཅན་རྗེས་དཔག་མི་བསྟུ་བར་བསྟན་པ་ལ། སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བདེ་
 བྱེད་ན་རེ། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་དང་། སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་སྤྱོད་གཉིས་ཡོད་
 ལ། མི་འཐད་པའི་སྤྱོད་ཡོད་དེ། ཉགས་འཛིན་སེམས་མི་བསྟུ་ན། ཉགས་ལ་
 མི་བསྟུ་འཇུག་ཉགས་ཅན་ལ་མི་བསྟུ། དང་པོ་ལྟར་ན། མཛོན་སུམ་ཡིན་ནམ་
 རྗེས་དཔག་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེར་སྤང་བ་ཡིས་ནི། སྤྱོད་ཡང་སྤྱི་བྱེད་
 ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མི་འཐད་
 དེ། ཉགས་ཅན་མི་བསྟུ་བར་སྟུབ་པའི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལས་མ་འདས་པའི་
 བྱིར་ན། ཉགས་ཅན་ལ་མི་བསྟུ་བ་མི་འཐད་དེ། ཉགས་ཅན་མ་བཟུང་བའི་བྱིར་
 སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་སྤྱོད་ཡོད་དེ། ཉགས་ཅན་རྗེས་དཔག་མི་བསྟུ་བར་
 སྟུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཉགས་འཛིན་སེམས་མི་བསྟུ་བར་སྟུབ་པ་སྐབས་སུ་མ་
 བབ་པའི་བྱིར་ཐེར་བ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། མི་འཐད་པའི་སྤྱོད་
 མེད་དེ། ཉགས་འཛིན་སེམས་ཀྱིས་ཉགས་སུ་མ་ཐད། ཉགས་ཅན་བསྟུབ་བྱའི་
 ཆོས་ཀྱང་བཟུང་བའི་བྱིར་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་སྤྱོད་ཡང་མེད་དེ། ཉགས་
 ཅན་རྗེས་དཔག་མི་བསྟུ་བར་སྟུབ་པ་ལ། དེ་ཉགས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲེལ།
 ཉགས་འཛིན་སེམས་ཉགས་ལ་འབྲེལ། ཉགས་བསྟུབ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བར་སྟུབ་
 དགོས་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་། གཉིས་པ་ནི། ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་ན་རེ། མི་
 འཐད་པའི་སྤྱོད་སོ་ན་གནས་ཏེ། ཉགས་འཛིན་སེམས་མི་བསྟུ་ན་མི་བསྟུ་བ་

ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས། མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ་རྩིས་དཔག་ཡིན། དང་
 བོ་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྟགས་འཛིན་སེམས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་
 ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། རྩིས་དཔག་
 རྩིས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །ཞེས། རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་རྩིས་དཔག་གི་
 སྤེ་ཆན་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་སློན་སོ་
 བ་གནས་ཏེ་རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་ཡང་ནི་དོན་མེད་ན། །མི་འབྱུང་བ་
 ལས་ཆད་མ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངོན་སུམ་མི་བསྐྱུ་བར་སྐྱུ་བ་
 ལ། རང་ལུལ་ལ་འབྲེལ་བར་སྐྱུ་བ་དགོས་ཀྱང་། སྐར་ཡང་འབྲེལ་ལུལ་མི་
 བསྐྱུ་བར་སྐྱུ་བ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། རྟགས་ཅན་རྩིས་དཔག་མི་བསྐྱུ་བར་
 སྐྱུ་བ་པ་ལ། དེ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲེལ་བར་སྐྱུ་བ་དགོས་ཀྱང་། སྐར་
 ཡང་རྟགས་འཛིན་སེམས་མི་བསྐྱུ་བར་བསྐྱུ་བས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟགས་འཛིན་སེམས་མི་བསྐྱུ་ན། མི་བསྐྱུ་
 བ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས། མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ་རྩིས་དཔག་ཡིན།
 ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། མི་བསྐྱུ་བ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསུང་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་སློས་པ་
 ལ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་འཛིན་
 སེམས་སུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་འཛིན་སེམས་མངོན་སུམ་
 ལྟར་སྤང་དུ་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་མངོན་སུམ་
 དང་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་

དེ་མཛོན་སྤུལ་ལྟར་སྤང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་འཛིན་སེམས་ས་
 རྩེ་ས་དབག་ཡོད་ཀྱང་ཉག་ས་འཛིན་སེམས་རྩེ་ས་དབག་ལས་ལོག་ས་
 སྤུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགྲུལ་ཏེ། རང་འབྲས་རྩེ་ས་དབག་ལས་ལོག་ས་སྤུ་
 གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཅུམ་གྱིས་རྩེ་ས་དབག་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྐབས་སྤུ་མ་བབ་པའི་སྐྱོན་སོན་གནས་བཤང་མི་འཐད་དེ། ཉག་ས་ཅན་
 རྩེ་ས་དབག་མི་བསྐྱུ་བར་སྐྱབ་པ་ལ་ཉག་ས་འཛིན་སེམས་རང་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་
 བར་སྐྱབ་དགོས་ལ། ཉག་ས་འཛིན་སེམས་རང་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བར་སྐྱབ་པ་
 དང་། ཉག་ས་འཛིན་སེམས་མི་བསྐྱུ་བར་སྐྱབ་པ་སྐབས་འདིར་དོན་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཚད་སྤང་ནི། རྩེ་ས་དབག་གི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་
 པའི་ཉག་ས་ཀྱི་ཚུལ་འཇལ་བའི་སློ་ཆོས་ཅན། ཉག་ས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་
 ཐལ། རང་འབྲས་རྩེ་ས་དབག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉག་ས་ཀྱི་ཚུལ་འཇལ་བའི་
 སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རང་འབྲས་རྩེ་ས་དབག་གི་བརྒྱུད་
 རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། ཁྱབ་སྟེ། ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འབྲེལ་བར། ཉག་ས་
 ཤེས་པ་ནི་རྩེ་ས་དབག་གི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ་བྲན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགྲུལ་ཏེ། ཉག་ས་འཇལ་
 བའི་ཆོད་མ་དེ་རྩེ་ས་དབག་གི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་འབྲེལ་འཇལ་
 བའི་བྲན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་
 འཛིན་སེམས་ཆོས་ཅན། རྩེ་ས་དབག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩེ་ས་དབག་ལས་
 ལོག་ས་སྤུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡིད་ཆེས་རྩེ་ས་དབག་ཆོས་ཅན། རྩེ་ས་

གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་བཤད་བ།

དཔག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་
དཔག་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་
ལོགས་སུ་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱང་རྗེས་
དཔག་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་ལས་
ལོགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཆུངས་སོ། །

གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་བཤད་བ།

གསུམ་པ་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཆོག་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་། རྟགས་ལྟར་སྤང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོབ་དཔོན་དབང་ལྷག་
སྟེ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་རྗེས་འགོ་
དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་པ་དང་། དམ་བཅའ་
ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། ལོག་ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་
ཆད་མ་མེད་པའི་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་དང་། ལྷ་པོ་དེ་སྟོ་
ཡུལ་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཚུལ་ལྷག་
ཡིན་ནོ། །རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་དོན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་
ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་ན་སྤང་
 རུང་དུ་ངེས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཡོད་ན་སྤང་
 རུང་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱུ་
 ལ་སྤང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚུལ་ཕྱི་མ་གསུམ་མི་རིགས་
 ཏེ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་དོན་གཞོད་པ་མ་མཐོང་བ་ལ་
 བྱེད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱིས་གྲུབ་ཟེན་ལ། གཞོད་པ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་
 པ་ལ་བྱེད་ན་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོག་ཕྱོགས་
 སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་དོན་ལོག་ཕྱོགས་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་
 མཐོང་བ་ལ་བྱེད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱིས་གྲུབ་ཟེན་ལ། ལོག་ཕྱོགས་སྤྱི་བ་བྱེད་
 ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བྱེད་ན། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་སྟོས་པ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཐར་ངེས་པ་སྟོས་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅེས་
 ཀྱིས་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་ན། ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་རྟགས་ལྟར་རུ་བརྟེན་བྱ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅེས་ཀྱིས་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅེས་འབའ་ཞིག་
 ཏུ་བཅད་ན་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་ན་དེ་ཡོད་པའམ་
 མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་
 ཆོས་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་། བྱུང་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་སོགས་བཞི་ཅི་རིགས་

བར་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱར་བ་མི་རིགས་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཕྱོགས་
ཀྱི་ཚོས་ནི་ཚོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་བར་བརྒྱུང་ངོ་། །དེ་
བཞིན་དུ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་
ཡང་ཅི་རིགས་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ།

གལ་ཏེ་མི་འགལ་ཏེ། ཕྱོགས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེན་ཕྱོགས་པ་མི་འབྲུབ་བམ་
སྒྲུབ་པ་དག་གའི་ཕྱིར་དུ་ཅི་རིགས་པ་སྒྲོས་པས། ཐེ་ཚོམ་ཟེན་པ་ལ་ཕྱོགས་
ཁུབ་བྱུབ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མ་བཀག་གོ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྗོད་
བ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྒྱུབ་པའམ་སྒྲུབ་པ་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི་
གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་བྱུབ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟེན་པ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་
སྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོན་ཅི་རིགས་
པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེན། ཕྱོགས་ཚོས་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱུབ་པ་
དང་། གང་རུང་ལ་མ་བྱུབ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟེན་པ་དང་། ཚོས་ཅན་གཞི་མ་བྱུབ་
ནས་མ་བྱུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་
དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁུབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པའི་ཕྱོགས་
ཚོས་ཅན་དགའི་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱུབ་པ་དང་།
གང་རུང་ལ་མ་བྱུབ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟེན་པ་དང་། མི་མ་སྒྲུབ་དཔེ་གཞི་མ་བྱུབ་
པ་བཞི་ཅི་རིགས་བར་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱར་ཏེ། སྒྲ་མ་གསུམ་དཔེ་དོན་སྒྱུར་ཞིང་
ཕྱི་མ་མི་སྒྱུར་བའི་དོན་ནོ། །དཔེ་དོན་སྒྱུར་ཚུལ་ནི། ཕྱོགས་ཚོས་ཚོལ་ཕྱི་
ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱུབ་ན་ཕྱོགས་ཚོས་མ་བྱུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་

དགྲའི་འགལ་ཉགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་
ལ་མ་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་དཔེ་དོན་དུ་སྒྲུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་ཕྱོགས་ཚོས་ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་
པ་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགྲའི་སྤྱན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་ཉགས་བཞི་པོའི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པས། ཁྲབ་པ་མ་གྲུབ་པ་
དཔེ་དོན་སྒྲུར་བ་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་
དགྲའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་
ཁྲབ་པ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྲུར་བ་རིགས་ལ། ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་
ནས་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགྲའི་ཡང་དག་གཉིས་
ཀྱི་མི་མ་སྤྱན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་ཁྲབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་
དཔེ་དོན་མི་སྒྲུར་ཏེ། ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པར་
འགྱུར་ལ། མི་མ་སྤྱན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་ཁྲབ་པ་མ་
གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདི་ཡང་གཞན་དོན་གྱི་ཉགས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཉགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་
ཚོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཉགས་
ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
འོ། །གཞན་དོན་གྱི་ཉགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཉགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་
ཉགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཚོས་ཅན་
དུ་བརྒྱུང་བའི་གཞན་དོན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་

དུ་མར་མེད་པ་དེ་བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་
འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་
རྟགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིས་བྱ་འདི་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེལ་
བ་ཡིན་ཏེ། རི་པོང་གི་རྩས་སྤྱག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན། རི་པོང་གི་
རྩས་སྤྱག་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱིས་བྱ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྒྲར་
ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །སྤྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྤྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་
པ་དེ། རི་པོང་རྩས་སྤྱག་པ་སྤྱིས་བྱ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལྟར་
སྒྲར་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། མི་
མཐུན་སྤྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅེས་ཀྱིས་ལྡོག་བྱུང་གྲུབ་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་
ཅན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྡོག་བྱུང་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་
སྤྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅེས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་བྱང་པར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཆོག་ས་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
མཐུན་སྤྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་དེ་ཡང་མི་རྟག་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་སྤྱོགས་ཁོ་

ན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཉག་ས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཁྱོད་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མེས་
 སུ་འགྲོ་ཤིག་གི་བྱུང་བ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་ཁྱོད་ཡིན་
 བ་མི་ཉག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དེ་དཔེ་ཉེད་དུ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་ངོར་སྤྱི་མི་ཉག་པར་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དང་སྤྱི་གཉིས་མི་ཉག་
 པར་རྟོགས་དཀའ་སྤྱི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚོངས་པས་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་དཔེ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི་མཁས་
 པས་དཔེ་མེད་པར་ཡང་། སྤར་བྱུང་བ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས་ཉག་ས་
 མཛོང་མ་ཐག་འབྲེལ་བ་བྲན་པའི་མེས་སུ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་གོ་བས། མཉན་བྱ་
 སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་དང་
 མཉན་བྱ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་དཀའ་སྤྱི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དང་མཉན་བྱའི་
 མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པའི་སྤར་མཉན་བྱ་ལ་མི་ཉག་པའི་བྱུང་བ་ངེས་
 རུས་སམ་མི་རུས། མི་རུས་ན། ཁང་པ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་མི་
 ཤེས་པར་ཁང་པ་དེ་འཛིག་པར་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་
 ལོ། །ངེས་རུས་ན། མཉན་བྱ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྤར་མཉན་བྱ་ལ་མི་ཉག་པའི་བྱུང་བ་ངེས་པའི་ངང་ནས། མིང་དོན་
 གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཕྱིས་གོ་བར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་མཉན་བྱ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཏུ་

མི་འབྱུང་ཏེ། སྤར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱ་བ་པ་དེས། དེའི་རྗེས་སུ་མཉན་
བྱ་སྤྱིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་དེས། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་དེས་
ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་དེས་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འོན་དེའི་ཆེ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བཤལ།
དེའི་ཆེ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྗེས་
དཔག་གིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱ་བ་པ་
དེས་པའི་མངོན་སུམ་དང་། ཕྱིས་མཉན་བྱ་དང་སྤྱིའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་
དེས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་དེས་པ་ཡིན་
ལོ།

གཞན་ཡང་། རྟགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅ་མ་གྱིས་ཐོག་
བྱ་བྱ་བ་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པའང་ཡིན་ན། བྱེ་བྱག་པས་
གང་མིན་རྩོ་མིན་གྱི་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་དེ་རྒྱུད་གི་རྗེས་གྱི་ཡོན་ཏན་
དུ་སྐྱབ་པར་འདོད་ནས། རྩ་དང་ཁིང་མེད་པའི་བྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ན་ཆོས་ཅན།
རྒྱུད་གི་རྗེས་ཡོད་དེ། གང་མིན་རྩོ་མིན་གྱི་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ལ། གཞི་དེར་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་དམིགས་པས་
རྒྱུད་གི་རྗེས་ཡོད་པར་ངེ་སྤར་འབྱུབ་ངེས་པས། རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་
དམིགས་པས་རྒྱུད་གི་རྗེས་འབྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་དེ་
སྤྱིར་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རྗེས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། བྱེ་བྱག་དུ་རེག་བྱ་ཅན་
གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས། འབྱུང་བ་བཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། ས་རྒྱ་

མེ་གསུམ་ནི་རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། ས་ཚུ་
 མེ་གསུམ་ལ་མེ་ལྟར་མི་བརྟེན་ངེས་པས། ས་ཚུ་མེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གྲང་
 མིན་ངོ་མིན་གྱི་རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མེད་དེ། དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ཟེར་རོ། ཁྱོད་ལྟར་ན། རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། དེ་
 སྐབས་ཀྱི་ལྷོག་བྱུང་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་
 ཅམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ལྷོག་བྱུང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུད་གི་རབ་བྱེད་ལས། གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་དག་གིས་
 མཐོང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་རོ།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡོད་
 བ། རྒྱང་རུང་གི་ས་སོགས་ལ་རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་
 པར་འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ས་སོགས་གསུམ་ལ་རིག་བྱ་བཏང་
 སྟོམས་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འབྲུབ་ཅེ་ན། རིག་བྱ་གཞན་དང་ལྡན་
 པའི་ས་སོགས་གསུམ་ལ་རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡོད་ན། དམིགས་སུ་རུང་
 བ་ལས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་འབྲུབ་མོད་དེ་ཅམ་ལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྩེ་བྲག་པས་སྦྱིར་ས་སོགས་གསུམ་ལ་རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་དགག་
 པར་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སོགས་ཅམ་ལ་རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡོད་
 བ་དམིགས་སུ་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། བར་དུ་ཆོད་པ་དང་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་

རེག་བྱ་གཞན་དང་ལྡན་པའི་མཐོང་བའི་ས་སོགས་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་
བ་བཀག་པས་མ་མཐོང་བའི་ས་སོགས་གསུམ་ལའང་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་
བ་འགོག་པར་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ས་སོགས་སུ་རེགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
ཞེན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ས་སོགས་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཁྲད་པར་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིན་བལ་དང་རྩོད་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་རེག་བྱ་ཐ་དད་པར་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ངེས་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བའི་ས་སོགས་
ལའང་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་བ་མེད་དེ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྲོད་ལྟར་
ན་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་བ་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། མ་མཐོང་བའི་ས་སོགས་
གསུམ་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་བྱབ་པར་
ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅན་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་
གང་ཞིག །ཕྱོག་ཁྲབ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། སྐྱབ་དཔོན་
གིས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་ཅན་གྱིས་མི་སྣང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་ཡང་
དེ་རེགས་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་བ་དང་འགལ་ལོ།

དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པས་ས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་བ་
འགོག་པར་འདོད་པས། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་ས་སོགས་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་བ་འགོག་དགོས་པས། རྣམ་འགྲེལ་ལས་
མཐོང་བའི་ས་སོགས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས་མ་མཐོང་བའི་ས་སོགས་ལ་རེག་
བྱ་བཏང་སྟོམས་བ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་ཁྲབ་གྲུབ་པར་
 འདོད་པ་རིགས་པས་མི་འགོག་པར་ལུང་གིས་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་
 ཞེན། ལུང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཞོན་སྐབ་དུ་འཇུག་པས་ལུང་གིས་
 བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྟགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
 ལྷོག་ཁྲབ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་
 པ་གཉིས་ཁས་སྦངས་ནང་འགལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུང་གི་བཀག་
 པ་ཡིན་ལོ། །ལུང་འགལ་གཞན་རྣམས་ནི་ཆོག་མང་དུ་རྟོགས་ནས་མ་བྲིས་
 སོ། །སྟོབ་དཔོན་ཕྱ་བ་ན་རེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་
 ལྷོག་པས་སེལ་མི་རུས་པའི་ལོག་རྟོག་དང་རིགས་མི་མ་ཐུན་གང་ཡང་མེས་
 འགོས་སེལ་མི་རུས་པས། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྷོག་པ་ཚང་བ་ཙམ་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར། ཕྱོགས་ཆོས་དང་མེས་འགོ་ཚང་བ་ཙམ་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 ཟུར་གྱི་མེས་འགོས་སེལ་མི་རུས་པའི་ལོག་རྟོག་དང་རིགས་མི་མ་ཐུན་གང་
 ཡང་ལྷོག་པས་སེལ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྟགས་
 ཡང་དག་གི་དོན་ལྷོག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་
 ལྷོག་པ་ཚང་བའང་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཕྱོགས་ཆོས་དང་
 མེས་འགོ་ཚང་བའང་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཕྱོགས་ཆོས་དང་
 མེས་འགོ་ཚང་བའང་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་
 ཅིག་ རྒྱལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གཞན་ཆོགས་དེ་རྟགས་

ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
གསུམ་ཆོས་ཅན། ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མའི་སྟོབས་
ཀྱིས་གཞལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་
གཞལ་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ།
སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གཏན་
ཆོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་
དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་ཞོག་སོགས་འདུས་
པའི་བ་ལང་དེ་བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཚུལ་གསུམ་ཆད་
བ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཚུལ་གསུམ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་
གི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡིན་པར་
ཐལ། བརྟགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། གཞན་
ཡང་། སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོའི་
དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཆད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ལྟ་
སྟོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཞོད་ཀྱི་ཟེན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། གཞན་
དུ་མི་འཐད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་གཞན་དུ་མི་
འཐད་པའི་དོན་གཤམ་འདོད་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་བྱེད་དམ།

བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཆོགས་དོན་ལས་
 གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་
 སྐྱུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་
 ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན། ཆོས་ཅན། ཆོས་འབྲ། དེ་སྐྱུབ་
 ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་
 སྐྱུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ། ཚུལ་གསུམ་ནི། རྟོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་
 གི་ཚུལ་རྣམས་ཡིན་པས་འདི་ལ་གཉིས། རྟོགས་ཆོས་དབྱེད་པ་དང་། རྗེས་
 སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བྱུང་བ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
 རང་གི་རྟོན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་
 ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ། ཞར་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་སྐྱུབ་
 ཀྱི་རྟོགས་བཏགས་པ་བ་གང་ཞིག་ བསྐྱུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་བསྐྱུབ་
 བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དཔག་གཞིར་སྒྲོས་བརྒྱུད་པ། གལ་ཏེ་གཏན་ཆོགས་ལ་རྟོགས་
 ཀྱི་ཆོས་ཞེས་སྒྲོས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྟོགས་ཕྱི་རྟོགས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རྟགས་
 བཞོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་གྲུབ་ན། རྟགས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་
 གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྒྲོན་མེད་དེ། རྟོགས་ཀྱི་སྐྱ་དངོས་མིན་དུ་འཇུག་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་ཡང་འདིར་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་རྟོགས་ཀྱི་

སྐྱེས་བཏགས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚུགས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
དང་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་དང་ཆོགས་དོན་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་སྟེ། ཀུན་ལས་
བཏུས་སུ། རྟགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཆོགས་པ་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་
ཅན་དག། གཙོ་བོ་མིན་ཡང་ཚུགས་གཅིག་ཕྱིར། །བསྐྱེད་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཚུགས་སུ་
འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཆང་ངམ་ཞེ་ན། ཆང་སྟེ། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་
བཏགས་པའི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་ལས། འདོགས་པའི་རྒྱ་
མཆན་ལ། འབྲ་བ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་
པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མི་དཔའ་བོ་ལ་སེལ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན། གཉིས་པ་
ལ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་པ་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་རྒྱ་
མཆན་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་དང་།
འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་ངག་ལ་རྗེས་དཔག་ཅེས་བརྗོད་པ་
ལྟ་བུའོ། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་པ་ལ། ཆོགས་པའི་མིང་
གིས་ཡ་གྲུལ་ལ་བཏགས་པ་དང་། ཡ་གྲུལ་གྱི་མིང་གི་ཆོགས་པ་ལ་བཏགས་
པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཆོགས་པའི་མིང་གིས་ཡ་གྲུལ་ལ་བཏགས་པ་
ཡིན་པས། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ཚུགས་སུ་འདོགས་
པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཚུགས་མཆན་ཉིད་པ་དེའི་ཚུགས་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་རས་ཡུག་གི་ཚུགས་གཅིག་ཆོག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཆོག་ཅེས་

བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཚྱོད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལ་དགོས་
 བ་ཡོད་དེ། ཚྱོད་གཞི་དེ་ཕྱོགས་གྱི་མིང་གིས་གདགས་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་
 གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོ་བ་ལའང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་
 ཅན་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཚུལ་དང་པོ་གྱུབ་བམ་
 སྤྲུམ་པའི་འོགས་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ན་ཚུལ་དང་པོ་འཆད་
 པའི་སྐབས་སུ་ཚྱོད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་གྱི་མིང་གིས་གདགས་པར་རིགས་སོ། །
 གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་སྟོས་པས་ཀྱང་རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
 གྱི་ཆོས་སུ་གོ་བར་འགྱུར་དེ། ཆོས་ཞེས་སྟོས་པས་ཆོས་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེན་
 པར་གྱུབ་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱུ་ལྟ་པོ་སྟོས་པས། ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན་
 ལ་བརྟེན་པར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གོ་
 བས་ཚྱོད་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གོ་བས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་
 ཆོས་ཅན་ཡང་ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་
 ཞེས་སྟོས་པས་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་མི་གོ་བར་ཐལ། བསྐྱུབ་བྱ་
 སྐབས་པའི་དུས་སུ་ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཚྱོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། རྟགས་མ་གྱུབ་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་སྤྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་
 ཅན་ལའང་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་སྟོས་པས། ཚྱོད་
 གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་
 ཞེས་པས་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་
 བ། རྗེས་བྱུང་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་མཐུན་དཔེ་གཞིར་བཟུང་ནས། མཐུན་

ཕྱོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་དང་། སྒྲ་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། དག་གཞན་གྱིས་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་
ཞེས་པའི་དག་གིས་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་དྲོགས་པ་མི་ཁེགས་
པར་ཐལ། གྲུབ་བཞིན་དུ་བསྟན་ནས་བསྟན་ནས་སྟུམ་པའི་དྲོགས་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་
ནི། །དེས་པ་ཞེས་པའི་དག་བར་པས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་བསྟན་
ནས། ཡང་དག་གྱི་མས་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་དྲོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཚུལ་དང་པོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཚེད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲས་
གདགས་པར་རིགས་གྱི་ཚོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྒྲོམ་མི་རིགས་ཏེ། ཚོས་
ཅན་རང་མིང་གིས་སྒྲོམ་ན། ཚེད་པ་བརྒྱད་མ་སྤང་དགོས་པས་བཤད་དཀའ་
ལ་བཤད་དཀའ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་སྒྲས་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཚོས་
ཅན་རང་མིང་གིས་སྒྲོམ་ན་ཚོས་གྱི་སྒྲས་ཚོས་ཅན་ཅམ་གོ་བ་དང་། ཚོས་
ཅན་གྱི་སྒྲ་ལྷག་པོས་ཚོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཉེ་བའི་འུགས་གྱིས་ཚེད་
གཞི་དང་སྒྲོམ་སྒྲིན་དང་བལ་བས་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་མི་གོ་བའི་འུགས་གྱིས་
ཉན་པ་པོས་ཚེད་གཞི་ཁོན་ལ་གོ་དགོས་ན་ཉན་པ་དཀའ་བས། ཕྱོགས་ཚོས་
ཞེས་པའི་སྒྲས་ཚེད་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་སུ་བདེ་ལྷག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཉན་པ་གྱི་ཚུལ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་སུ་གདགས་དུང་གི་ཚོས་ཅན་
ཚེད་གཞི་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེད་གཞི་སྒྲ་ལྷ་བྱ་ཚོས་
ཅན། ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་རིམ་ཏུ་གྲུབ་

ཐེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཤམ་ཏེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་བྱུང་བ་
 ཞེས་སྒྲེས་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ནི་ཅོད་གཞི་དང་ཆ་ནི་དེའི་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཡིན་པས་ཅོད་གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་རྟགས་ལ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཆ་ནི་སྤྱི་བོད་ཆོས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་
 ལ། རྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་འདོད་དང་མཐུན་པར་དོན་སྟོན་པ་མ་
 གཏོགས། རང་དབང་དུ་དོན་སྟོན་པའི་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱུང་བ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།
 མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་
 གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་རྗེས་བྱུང་གི་མཆོན་ཉིད། བྱུང་པའི་ཚུལ་
 གང་ཞིག ། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ། ལྟོག་བྱུང་གི་མཆོན་
 ཉིད་གང་ཞིག །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ། ཞེས་ཟེར། རྟོའི་
 ཡུལ་དུ་བྱར་བྱང་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་བྱུང་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།
 འདོད་ན། ཁོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
 བྱམ་པའི་སྟངས་དུ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་བྱུང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱི་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྟོག་བྱུང་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་བ་དེ་སྤྱི་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་བ་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་

བར་སྐྱབ་པའི་ཐོག་བྱེད་ལ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འགྲོ་ཐོག་གི་བྱེད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་
སྟེང་དུ་ཉན་པ་སྐྱབ་པས་བྱེད་པ་དེས་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་
མཁའི་སྟེང་དུ་སྐྱ་མི་ཉན་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱེད་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་
དེས་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་སྐྱ་མི་ཉན་པར་སྐྱབ་པའི་ཐོག་
བྱེད་དངོས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ཁས། བྱེད་སྟེ། གཉིས་ལས་གང་ཡང་
རུང་སྐྱས་པས། དོན་གྱི་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །འན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་ཉན་པས་བྱེད་པ་དེས་
པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་ཉན་པས་བྱེད་པ་དེས་པའི་
སྒྲོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་ཉན་པས་བྱེད་པ་དེས་པའི་
སྒྲོ་ཡིན་ན། ཉན་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་དེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས།
ཉན་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་དེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན། ཉན་པ་མཉན་བྱའི་
དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་དེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས། ཉན་པ་མཉན་བྱའི་
དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་དེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་
ཡིན་ན་མི་ཉན་པས་བྱེད་པ་དེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་སྔ་ཕྱི་
གཉིས་ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན། དངོས་པོའི་ཉན་ས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་
མི་ཉན་པར་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པ་དེས་པའི་ཆེན་བསྐྱབ་བྱའི་དེས་བར་ཐལ་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་དེས་པའི་སྔ་རོལ་དུ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་

སྟོབས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ། དེ་སྐབས་ཀྱི་
ཕྱོག་ཁུབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་སྤོང་ལ་ཏུ། དེ་སྐབས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས། དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ།

གསུམ་པ་ཚྀད་པ་སྤང་བ་ནི། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་ཆོས་
ཅན། ལུམ་པ་མཆོན་བྱར་སྐབས་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཁུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་
པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས།
འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་ན། ལུམ་པ་མཆོན་བྱར་
སྐབས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་
པ་དེ་ལུམ་པ་མཆོན་བྱར་སྐབས་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། ལུམ་པ་མཆོན་བྱར་སྐབས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ན། ལུམ་
པ་མཆོན་བྱར་སྐབས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ལུམ་
པ་མཆོན་བྱར་སྐབས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལུམ་པ་མཆོན་བྱར་སྐབས་པའི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཆོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལན་ནི།
བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་ཆོས་ཅན། ལུམ་པ་མཆོན་བྱར་སྐབས་པའི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད། ལུམ་པ་མཆོན་བྱར་སྐབས་
པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཡང་ཡིན་ལུམ་

བ་མཚོན་བྱང་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཉ། ཁྱོད་ཡིན་ན་མཚོན་བྱ་ཡིན་དགོས། བྱམ་བ་མཚོན་བྱང་སྐྱབ་
 པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་
 ཉེ་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་བ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་
 ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་གིས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་
 ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། སྟོན་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་བསྟན་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ན་མ་
 མཁའ་བཞེན་སྐྱ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 སྟོན་ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རྗེས་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་བསྟན་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོན་ཁྱབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། སྐྱབ་དག་དེས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྐྱ་བྱས་
 པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་བྱས་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་ལ། དེའི་ཤུགས་ལ་བྱས་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་པས་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་བསྟན་
 དང་། སྟོན་ཁྱབ་ཤུགས་བསྟན་དུ་བརྗོད་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་དག་
 དེས་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དང་སྐྱ་བྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་བྱས་
 པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་ལ།
 དེའི་ཤུགས་ལ་བྱས་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་

བས་ལྟོག་ཁྲབ་དངོས་བསྟན་དང་། རྗེས་ཁྲབ་ལྷགས་བསྟན་དུ་བརྗོད་བཤེད་
 བཤིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དབྱེད་པ་
 ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ས་དོན་མཐུན་
 བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ས་དོན་མི་མཐུན་པ་ཞེས་ཟེར་ན། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་རྟག་
 བར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྲ་དང་རྟག་པར་ཆོས་མཐུན་
 བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤྲ་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞལ་བྱ་
 དེ་སྤྲ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་དགོས་
 ཀྱི་ཕྱི་རྟོག་ཆོས་ཅན། སྤྲ་དང་མི་རྟག་པར་ཆོས་མཐུན་པ་དེས་པར་ཐལ། སྤྲ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
 དེས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཁྲབ་
 དེས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དེས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱས་པ་དེ་ཁྱོད་
 ཀྱི་དོར་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅུ་བར་
 འདོད་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་དེས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 ཁྱོད་ཀྱི་དོར་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་

ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 མཆོད་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་བ། ཞེས་
 ཟེར་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མི་རྟག་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་གང་ཞིག
 །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་མི་རྟག་པས་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་
 ཚུལ་ཡིན་སྐྱབ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།
 ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་
 ཡིན་སྐྱབ་གང་ཞིག །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་རྟེ། སྐྱའི་སྟོང་དུ་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 མཆོད་ཉིད། མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག །སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་མི་རྟག་པས་མི་སྟོང་བ།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་མི་རྟག་པས་སྟོང་བ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
 ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་
 མ་ཡིན་རྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པར་ཆོས་
 མཐུན་དགོས་ལ། རང་ཉིད་རང་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་

སྤྱི་བ་པའི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་ལ་མཐོང་བར་ཐལ། སྤྱི་དེ་དེ་སྤྱི་བ་གི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྤྱི་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱི་བ་
 པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་གསལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་སྤྱི་དེ་དེ་སྤྱི་བ་གི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་གྲང་མ་ཡིན། མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་
 གྲང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་མི་རྟག་པ་ཡང་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱི་བ་
 པའི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤྱི་བ་གི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་ཡིན་ན། སྤྱི་
 དང་མི་རྟག་པར་ཆོས་མ་ཐུན་དགོས་ལ། རང་ཉིད་རང་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པ་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མི་
 རྟག་པར་སྤྱི་བ་པའི་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་ལ་མཐོང་བར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དེ་དེ་སྤྱི་བ་
 གི་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཤེས་བྱ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱས་
 པ་ཁས། གཞན་ཡང་། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱི་བ་པའི་མ་ཐུན་
 སྤྱོད་གསལ་ལ་མཐོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མི་
 རྟག་པར་སྤྱི་བ་པའི་ཕྱི་ཆོལ་གི་ཉན་ཤེས་མཛོན་སུམ་གིས་ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ལ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཉན་བྱ་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱི་བ་པའི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་མི་
 མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་
 འགལ་ཏེ། མཉན་བྱ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱི་བ་པའི་སྤྱོད་གསལ་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་
 གང་ཟེག་དེས་མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཡང་མ་གྲུབ། རྟག་པར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། བྱས་པ་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱི་བ་པའི་མི་
 མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པས། དེ་སྤྱི་བ་གི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གསལ་ཁོ་ན་

ལ་ཡོད་པར་ངེས་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་
དང་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་བྱུབ་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྟོག་པ་རྒྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་མཐུན་སྟོགས་དེ་རྗེས་ཁྲབ་གྱི་ལྟོས་གཞི་དང་།
མི་མཐུན་སྟོགས་དེ་རྟོག་ཁྲབ་གྱི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟོག་ཁྲབ་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་གྱི་སྦྱིས་དོན་མཐུན་པ་དེ། མཐུན་སྟོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ན།
རིགས་ཐེགས་ལས། མཐུན་པའི་སྟོགས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གྱི་སྦྱིས་
དོན་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། མི་འགལ་དེ། དེ་ནི་
མཐུན་སྟོགས་གྱི་སྐྱ་བཤད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་ལ་བྱུག །རོ་བོའི་སྟོན་པ་དབྱེ་
བ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ། བསྐྱབ་བྱའི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ། སྐྱབ་
ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ། མཐུན་སྟོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ།
ཆོལ་བའི་སྟོན་པ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། གངས་ངེས་ལ་
སྟོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ།
འབྲས་རྟགས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་
དགག། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་

གི་མཆོན་ཉིད། སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་དེ་བྱུང་
 ཏུ་འབྲེལ་བ། ཞེས་ཟེར་ན། ཏུ་བ་ཆོས་ཅན། ཏུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་ལ་དེ་བྱུང་ཏུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་
 རྩམ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རྩམ་སྤྱུ་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་རྩམ་
 སྤྱུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་རྩམ་སྤྱུ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་
 གྲོ་མ་འཁྲལ་བ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཏུ་སྒྲུང་བར་ཐལ། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པ་
 གཉིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་གྲོ་མ་འཁྲལ་བ་ལ་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུང་བར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག འབྲས་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤྱི་བཟུང་ལེ་ཐོ་དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ། ཞེས་ཟེར་
 བ། ཏུ་བ་ཆོས་ཅན། ཏུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་
 ཞིག མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མེའི་འབྲས་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཉེ། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དགག་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མེ་མེད་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་མཆན་མའི་རྒྱ་མཆོ་དུ་
མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་
ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག དུ་མེད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་བ་ཁས།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས། མཆན་ཉིད་དང་། མཆན་གཞིའི་སྟེང་
དུ་མཆན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་གྱི་འབྲས་
ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག
།དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། རང་དང་ཇུས་ཐ་དད་པའི་
ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་པ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་
པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་ཇུས་ཐ་དད་པའི་ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་བྱུབ་ན། མེ་ཡོད་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དང་ཇུས་ཐ་དད་པའི་
ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། མེ་མེད་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྲབ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ལོག་བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
རོ། །འོན་ཉག་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱལ་མི་ཉག་བར་སྐྱབ་པའི་དངོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་བ་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྲབ་བ་ཁས། གཞན་ཡང་། མེ་མིན་དེ་དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་
དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་དེ་དེ་སྐྱབ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་བ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྤྱི་ཁྱིམ་ལ། གཞན་ཡང་། ཏུ་ཡོད་དེ་ཏུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་
ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཀྱི་ལོན་པར་ཐལ། མེ་ཡོད་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། ཏུ་བའི་ཀྱེས་གྱི་ཏུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་
ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྱབ་པ་མེ་ཏུ་རྒྱ་
འབྲས་སུ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུབ་པས། འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་
ངེས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་ཏུ་དགོས་དབྱུང་བ་དང་། རྒྱུན་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་གང་
ལས་ངེས་དབྱུང་བའོ། དང་པོ་ནི། མེ་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲུབ་པ་ལ་ཆོད་མ་
ཏུ་མ་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་
སུམ་ཆོད་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མེ་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
ཀྱེས་མ་གྲུབ་སྟེ། མེ་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲུབ་པ་ལ། དང་པོར་མེ་དམིགས་
པའི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཏུ་བ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་ངེས་པར་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱམ་པས་རྒྱ་སྐྱོར་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་
ཆོད་མ་གཅིག་གིས། བྱམ་པས་རྒྱ་སྐྱོར་བར་འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་
པས་རྒྱ་སྐྱོར་བར་འབྲུབ་པ་ལ། དང་པོར་བྱམ་པ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་
གཅིག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་ངེས་པར་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་ཀྱིས་ཁས། གལ་ཏེ་མི་མཚུངས་ཏེ། མེ་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལ་བྱམ་
པ་དང་རང་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀྱེས་མ་གྲུབ་སྟེ།
བྱམ་པ་དེ་རང་ནང་གི་རྒྱ་སྐྱོར་ཏུ་མི་ལྟོང་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་

དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་
འབྲུབ་ན། མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་སྤྲགས་གསུམ་ལ་སོགས་
པ་བཤད་པ་དགོས་མེད་དུ་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། མི་འབྱུང་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་
མ་གཅིག་གིས་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲུབ་ཀྱང་། དུ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་
མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཚད་མ་སྤྲགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་ལྟ་བུའི་
ཚད་མ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་
མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་
རྗེས་སུ་དུ་བ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་
དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་
སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ། ཚད་
མ་སྤྲགས་བྱག་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
ལ་ཚད་མ་སྤྲགས་བྱག་མི་འཐད་དེ། སྤྲགས་ནི་བྱང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཚད་མ་ལ་
བྱག་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་བྱག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཉ་བོར་གཉིས་
ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སྲིད་པར་ཐལ། དང་པོར་ཉ་བོར་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་
མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་ཉ་དམིགས་། དེའི་རྗེས་སུ་བོར་བྱ་དམིགས་།
དེའི་རྗེས་སུ་ཉ་བོར་གཉིས་ཀ་དམིགས་། དེའི་རྗེས་སུ་ཉ་མ་དམིགས་། དེའི་
རྗེས་སུ་བོར་བྱ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་
ཁས་བྲུངས་སོ། །

རང་ལུགས་ནི། དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་དག་འཛིན་
མངོན་སུམ་གཅིག། དེའི་རྗེས་སུ་མེའི་རྗེས་ཁོ་ན་གསལ་དུ་དམིགས་པའི་
མངོན་སུམ་གཅིག། དེའི་རྗེས་སུ་བ་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ལྟ་བུ་མ་
ཡིན་པར་གཞི་དེར་གསལ་དུ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག། དེའི་རྗེས་
སུ་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག། དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ་
དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག། དེའི་རྗེས་སུ་བ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་
བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞི་དེ་ཉིད་དུ་གསལ་དུ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་
གཅིག་སྟེ། ཚད་མ་སྤྱགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ་
དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་དུ་བ་
མ་དམིགས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་
དུ་བ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་
རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་
བ་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོར་གྱུབ་པའི་བྱིར། ཚད་མ་རྩུང་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་
བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྟེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་དེ་མེས་མན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་
མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་བྱེད་པར་གྱུབ་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་མེ་དུའི་
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྱུབ་པ་ཡིན་གྱི།
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བསྟན་

བཅོས་སུ་མེ་དུའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རྒྱས་པར་
གཏན་ལ་སབ་པ་ནི། མེ་དུ་ཅམ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་
བ་མ་ཡིན་གྱི། མེ་ལས་དུ་བ་སྦྱེ་བ་དཔེར་བྱས་ནས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་
རྟོགས་པ་ལས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་རྟོགས་པ་འབྱུང་། དེ་
ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་། དེ་ལས་ཟུང་ན་ལས་
འདས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བ་མིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། མེ་དུའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རྒྱན་དང་སྐྱད་ཅིག་
གང་ལས་དེས་ཞེ་ན། རྒྱན་ལ་ལྟོས་ནས་དེས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་
ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་མཆན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་ལྷ། རྒྱ་དངོས་བྱུབ་པ། རྒྱ་སྟོན་སོང་
སྐྱབ་པ། རྒྱའི་སྤྱི་སྐྱབ་པ། རྒྱ་བྱང་པར་སྐྱབ་པ། རྒྱའི་ཆོས་དཔོག་པའི་འབྲས་
རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟམ་མཁའི་དུ་བ་སྟོ་ལོང་པོ་ཆོས་ཅན།
རང་རྒྱ་མེ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་
ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ཏེ། དེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་
དེ། དེས་འགའ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་

གྲུབ་ན། བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་དང་བཅས་པར་ཐལ། རེས་
འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ཡོད་སར་ཡོད་ལ། བྱམ་མེད་ཀྱི་ས་
ཕྱོགས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་
སྤྲུལ་གྱིས་གྲུབ་ལ་བྱུང་བ་ནི། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་རྒྱ་དང་
བཅས་པས་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་ན་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོར་འགལ་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་ན་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པས་ཀྱང་བྱུང་གཏན་ནས་མེད་
པས་ཀྱང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་སྒྲིལ་དང་ཡིད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དེ།
དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་སྦྱེ་བ་སྤིང་ཅིང་། རེས་འགའ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །ལྔ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁ་ནང་བྱ་རམ་གྱི་གོང་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞུགས་
ད་ལྟར་བ་ཡོད་དེ། རོ་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་སུ་
དཔོག་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །རོ་ད་ལྟར་བ་ཆོས་
ཅན། དེ་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་གཞུགས་
ད་ལྟར་བ་གཉིས་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་
གཞུགས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཏྲགས་ལས་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གྱི་གོང་བྱའི་སྟེང་དུ་གཞུགས་
ད་ལྟར་བ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བ་མི་སྤིང་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁ་ནང་བྱ་

རམ་གྱི་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་ད་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བློད་དང་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ལ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རོ་ད་ལྟར་བའི་རྟགས་ལས་
ཁ་ནང་བུ་རམ་གྱི་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་སྐྱེ་ན། བ་ལང་གི་རྟགས་ལས་གཞི་འགར་རྟེན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོན་པ་ལང་དེ་གཞི་འགར་རྟེན་པར་སྐྱབ་
པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་ད་ལྟར་བ་དེ་གཟུགས་ད་ལྟར་
བའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ལང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ། གལ་ཏེ་རོ་ད་ལྟར་བ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་གང་ཞིག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པ་གང་ཞིག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཀྱང་མ་ཡིན། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་
རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་
རྟགས་ཀྱང་མ་ཡིན། ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བར་པ་མ་གྲུབ་ན། རོ་ད་ལྟར་བ་ཡོད་ན་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པས་བྱབ་པ་
ལ་དངོས་སྟོན་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་
བ་ལྷག་ལྷན་དང་ཡག་དག་ལྷག་ལྷན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་ད་ལྟར་བ་ཚོས་

ཅན། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་འབྲེལ་ཆེས་དཔག་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་
ཁ་ནང་བྱ་རམ་གྱི་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་རོ་སྡེ་མས་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་སྐྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་དཔག་ས་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གྱི་གོང་བུའི་སྟེང་དུ། གཟུགས་
ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་རྟགས་པའི་ཆེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཁྱོད་དེའི་སྟེང་དུ་
གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆེས་དཔག་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་གཟུགས་
ད་ལྟར་བ་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མ་བྱུབ་པའི་
ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འཁྲུགས། རོ་ལས་དངོས་སུ་གཟུགས་ཆེས་སུ་དཔོག་
པ་ནི་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རོའི་རྒྱ་ཁོན་འི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་
རྒྱས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཆེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་ཅེས་དང་། དངོས་སུ་
རྟགས་ཉིད་ཡིན་པས་ནི་མིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་
སོ།།

རང་ལུགས་ནི། ཁ་ནང་བྱ་རམ་གྱི་གོང་བུ་ཆོས་ཅན། བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྡེ་
མས་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། བྱ་རམ་གྱི་
རོ་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་རོ་ད་ལྟར་བའི་རྒྱ་ནི་
རོ་སྡེ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོས་རོ་སྡེ་མས་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་
པ་དཔག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པས། རྒྱ་ཆོས་ཆེས་སུ་དཔོག་པའི་འབྲས་
རྟགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་དུ་བས་དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་མེས་བུད་ཤིང་གི་འབྲུར་

བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དབགས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱད་ཤིང་གི་འགྲུར་བ་དཔོག་པ་
བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག ཁ་ནང་བྱ་རམ་གྱི་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་རོ་སྤྲ་མས་གཟུགས་
ད་ལྟར་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་དེས། ཁ་ནང་
བྱ་རམ་གྱི་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་རོ་སྤྲ་མས་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བྲགས་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་
རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་དབག་ཆོས་ཅན། ཁ་ནང་བྱ་རམ་
གྱི་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་བྲགས་ལ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁ་ནང་བྱ་རམ་གྱི་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་ད་ལྟར་བའི་རྣམ་པ་ཤར་
བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་རོ་སྤྲ་མས་གཟུགས་ད་ལྟར་
བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་སྟེན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ།
རོ་སྤྲ་མས་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གཟུགས་ད་ལྟར་བས་ཁྱད་
པར་དུ་བྱས་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་
དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆན་ཉིད་དགག་པ།
མཆན་གཞི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་
ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་ཟེར་ན། དུ་བ་ཆོས་
ཅན། དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐབས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱེད་

བྱེད་ཆོས་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ཁས་ཀྱི་རྟགས་བྱུང་སྟེ།
 དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་
 ཆོས་དང་ཐུག་པ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་ཐུག་
 སུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་བྱུང་ན། སྤྱི་རྟགས་པར་སྐབས་པའི་བསྐྱབ་བྱེད་
 ཆོས་ཀྱང་ཐུག་སུ་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མི་རྟགས་སྤྱི་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་སྤྱི་དེ་མི་རྟགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའང་ཐུག་སུ་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་རྟགས་པར་སྐབས་པའི་རྟེན་པ་སྤྱང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྱུལ་
 བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྤྱི་རྟེན་ཏུ་མི་རྟགས་
 སྤྱང་མེད་གསལ་དུ་སྟེ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤྱི་བྱེད་ཆོས་པ་སྤྱང་ཡུལ་ལ་མ་
 འཁྱུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྟེན་པ་དེ་ལ་དང་པོར་སྤྱི་བྱུང་། དེའི་
 ཐུག་སུ་བྱས་པ་སྤྱང་མེད་གསལ་དུ་བྱུང་། དེའི་ཐུག་སུ་མི་རྟགས་སྤྱང་མེད་
 གསལ་དུ་བྱུང་བ་སྤྱི་བྱུང་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་བཙུགས་ཅན། དེ་སྐབས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། མེ་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་
 ཆོས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མེ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་སྐབས་ཀྱི་ལ་
 ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐབས་པའི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་ཆོས་ཅན། དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་
 ཆོས་ལ་འབྲེལ་བར་ཐལ། གང་ཞིག །མེ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག །ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་རྟགས་པར་སྐབས་པའི་རང་བཞིན་
 ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ཉེ། འཛིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟེན་པས་བཀྱགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་བམ་མ་གྱུབ། དང་པོ་
ལྟར་ན། ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བྱུང། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡོད་པ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བྱས་མི་རྟག་གི་
འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་
པོར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་དངོས་པོར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
ན། བྱས་མི་རྟག་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་
མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞི་བྱུབ་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འབྲེལ་བ་ཅན་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འབྲེལ་བ་ཅན་
ནམས་མི་རྟག་ཕྱིར། །འབྲེལ་བ་ལ་རྟག་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གཞུང་གི་དོན་ནི། འབྲེལ་བ་ཅན་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་
འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མ་གྱུབ་ན། གཞུགས་ཅན་སྟེ། བའི་གོ་འབྲེད་པ་མ་གྱུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
ན། སྟེས་བྱ་འགྲོ་འོང་བྲེད་པ་མ་གྱུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རང་མཚན་
པན་ཚུན་འདྲེས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་
གྱུབ་ན། རང་མཚན་པན་ཚུན་འདྲེས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག ནས་ཀྱི་སྤྱུ་གུའི་
རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཆང་དེ། ནས་ཀྱི་ས་པོན་དང་རྩ་ལུང་འོད་གཤེར་ཆོགས་

པའི་ཁིང་སྤྱི་ཐོབ་དང་པོ་ཟླ་བའི་འདུན་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། རྟགས་ཀྱི་ཟླ་བའི་རྒྱ་ཆོག་གསུངས་ཚད་དེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་དེ་སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 ཟླ་བའི་སྤྱི་ཐོབ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁིང་སྤྱི་ཐོབ་དེར་ཁྱོད་དེས་ནས་ནས་
 ཀྱི་ཟླ་བའི་འདུན་སྒྲུབ་ཐེ་ཆོས་ཟེར་བའི་གང་ཟག་མི་སྤྱི་ཐོབ་ཕྱིར་ཏེ། ཁིང་
 ཐོབ་དེར་ཁྱོད་དེས་ནས་ནས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འདུན་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། གཞི་དེ་ནས་ཀྱི་ཟླ་བའི་རྒྱ་ཆོག་པར་དེས་ནས་ནས་ཀྱི་ཟླ་བའི་སྤྱི་ཐོབ་
 པར་དེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲས་སྤྱི་ཐོབ་པ་དེ་རྒྱུ་ལྡན་མཆོན་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དེ་སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ན། རྒྱ་
 ཆོག་གསུངས་པ་ལས་འབྲས་སྤྱི་ཐོབ་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 ཐོབ་སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་དབང་གིས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ནི། རྟགས་དང་ཆུ་ལུང་བོད་
 གཤེད་ཆོག་གསུངས་པའི་ཁིང་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འདུན་སྒྲུབ་དུ་རུང་སྟེ། རྟགས་
 དང་ཆུ་ལུང་བོད་གཤེད་ཆོག་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

ཁ་ཅིག རྒྱ་ཆོག་གསུངས་པ་ལས་འབྲས་སྤྱི་ཐོབ་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནས་
 ཀྱི་ས་པོན་དང་ཆུ་ལུང་བོད་གཤེད་ཆོག་གསུངས་པའི་ཁིང་དེ་ནས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འདུན་
 རུང་དུ་བསྟན། ཆོག་གསུངས་པའི་འབྲས་སྤྱི་ཐོབ་པ་ནམས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་
 ལྟ་བུའི་ཁིང་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འདུན་དེས་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ཟླ་བའི་
 སྤྱི་ཐོབ་པ་ལ་འགལ་རྒྱུ་ཀྱི་གཤེད་ཆོག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། རྟས་ཀྱི་ལྷ་གྲ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པར་
ཐལ། རྟས་ཀྱི་ལྷ་གྲ་སྐྱེད་པར་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་
ཆོས་སྐྱེད་པར་ངེས་ཀྱང་དོན་གྱི་སྟེང་ནས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ཞིང་དེས་ནས་
ཀྱི་ལྷ་གྲ་སྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པའི་ལོག་
ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞིང་དེས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲ་སྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཤེས་
པ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ག། ཞིང་དེས་དོན་གྱི་སྟེང་ནས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲ་སྐྱེད་པར་མ་
ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཞིང་དེས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲ་སྐྱེད་པར་ཐག་ཆོད་
དམ་མ་ཆོད། མ་ཆོད་ན་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲ་སྐྱེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་དང་འགལ་
ལ། ཐག་ཆོད་ན་ཞིང་དེས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲ་སྐྱེད་པར་མ་ངེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། འཆང་རྒྱ་
ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་འགལ་རྒྱེན་གྱི་གོགས་བྱེད་པ་སྤིང་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བྱི་མས་གོགས་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཤིང་ཤ་བ་དེ་ཤ་པའི་སྟོང་སྦྲར་ཤིང་དུ་སྦྲུབ་པའི་རང་བཞིན་
གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཤིང་ཤ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་སྦྲུབ་ཀྱི་
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྦྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྦྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྦྲུབ་
ཀྱི་སྦྲུབ་ཚུལ་ཡིན་སྦྲུབ་དང་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ག། །ཤ་
པའི་སྟོང་སྦྲར་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ངེས་ནས་དེ་ཤིང་ཡིན་མ་ཡིན་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་
མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ངེས་ན་དེ་ཤིང་ཡིན་པར་ངེས་དགོས་

པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིང་ཡང་ཡིན་ཤིང་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་
དུ་ངེས་ན་དེ་ཡིང་ཡིན་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བཅོ། །དང་
པོ་ནི། དེ་སྐུ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐུ་ཀྱི་
སྐུ་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐུ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐུ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་
ན། ཁྱེད་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་བྱེད་ཡིན་དགོས་པ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས།
ཁྱེད་པར་སྟོས་པ་བ་དང་། རང་བཞིན་དག་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་
དག་གཉིས། ཁ་ཅིག །ཁྱེད་པར་སྟོས་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་
གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐུ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་སྟོ་
ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་གི་ཁྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་སྟོས་པ།
རང་བཞིན་དག་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་
ཞིག་རང་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་གི་ཁྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་
བ་ལ་མི་སྟོས་པ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐུ་
པའི་ཁྱེད་པར་སྟོས་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
སྐུ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་
རང་གི་ཁྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་གི་ཁྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་དོན་བྱེད་ཀུས་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་

འཆར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་བྱེད་རྩལ་པ་དེ་ཁྱོད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་སྐྱ་མི་ཉགས་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་
དག་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་ཡོད་
པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་ཉགས་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་དག་པ་པའི་རང་བཞིན་
གྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་པའི་
རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་
ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་བཟློན་པའི་སྐྱས་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་
འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཟློན་པའི་སྐྱས་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དངོས་
པོ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་བྱུབ་ན། སྐྱེ་ལྡན་བཟློན་པའི་སྐྱས་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་
ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་སྐྱེ་བ་འཕེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་
བཟློན་པའི་སྐྱས་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དངོས་པོ་འཕེན་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་
ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་བཟློན་པའི་སྐྱས་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་འཕེན་
བ། དབྱེ་ན། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རྩལ་གཞན་འཕེན་པ་དང་། ཁྱད་པར་བྱེད་
ཆོས་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པ་འཕེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་
རྩལ་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། རྒྱགས་ལ་འཕེན་པ་གཉིས། དཔེ་རིམ་
བཞིན། དུང་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉགས་སྟེ། ཚོལ་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུང་སྐྱ་
ཆོས་ཅན། མི་ཉགས་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་

བ་འཕེན་བ་ནི། དུང་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། མི་རྒྱལ་སྟེ། སྤྱི་ལྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཡང་དག་གི་
མཆོད་ཉིད། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་བཟློང་
པའི་སྤྱོད་རང་གི་བྱུང་པར་བྱེད་ཆོས་མི་འཕེན་པ། དཔེར་ན། དུང་སྤྱོད་ཆོས་
ཅན། མི་རྒྱལ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་བ་ནི་
བསྟན་བཅོས་འདིར་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྒྱལ་པར་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་ལ། དེ་གཏན་ལ་
པབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་དམ་འཆང་བ་ཞིགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་རྒྱལ་པ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་འདིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྒྱལ་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་པའི་
རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སྤྱོད་མི་རྒྱལ་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོད་ན། རྒྱལ་ས་དགོད་པ་དང་།
རྒྱལ་ས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་བྱས་ན་མི་རྒྱལ་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་
བྱས་པ་བཞིན། སྤྱོད་ཡང་བྱས་པོ་ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱུང་བ་བསྐྱབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་པལ་ཆེར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་ལ། མངོན་
སུམ་གྱིས་མ་བྱུང་ན། སྤྱོད་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྤྱོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ལ།
འདིའི་རྒྱལ་ས་སུམ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བོ། །གཉིས་བ་ལ་གསུམ། རྗེས་
སུ་འགྲོ་ཤོག་གི་བྱུང་བ་འབྱུང་པ་ལ་ཆད་མ་དུ་དགོས་དབྱེད་པ་དང་། རྗེས་

སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱ་བ་བ་དེས་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འབྲེལ་བ་དེས་དགོས་པ། འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱ་བ་བ་འབྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེས་པའི་ཚད་མ་དང་། དགག་ཚེས་དང་བསྐྱབ་ཚེས་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ་དང་། རྟགས་དགག་བྱའི་ཚེས་ལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཚད་མ་དང་པོ་མེད་པར་བྱི་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱ་བ་བ་འབྲུབ་ན། དེ་བོད་གི་དུ་ཚེས་ཙན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་གང་ཞིག །རྟག་པ་ལ་ཁེགས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོན་གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་བ་ཁས། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། ཚད་མ་བར་པ་མེད་པར་སྤྱི་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱ་བ་བ་འབྲུབ་ན། དུང་ཚེས་ཙན། སྤོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་བྱུབ་པ་གང་ཞིག །མེར་པོ་ལ་ཁེགས་པའི་བྱིར། ཚད་མ་བྱི་མ་མེད་པར་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱ་བ་བ་འབྲུབ་ན། གཞལ་བྱ་ཚེས་ཙན། མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་བྱུབ་པ་གང་ཞིག །རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྱ་བ་བ་འབྲུབ་པ་ལ། ཚད་

མ་གསུམ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་རང་གྲུབ་ཅེས་ནས་འདྲི་ག་
 དེས་སུ་རྟོགས་པའི་མེས་དཔལ་གཅིག་གིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་མེས་སུ་འགོ་ལྷོག་
 གི་ཁྲབ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་དོན་
 སྐབས་དེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་ཁྲབ་པ་
 དེས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་དེས་པ་སྒྲིན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས་འབྲེལ་
 པ་མེད་པར་ནི་མེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པ་དེས་པ་མེད་དེ། ཞེས་དང་། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཞེས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་
 འབྲེལ་བའི་དོན་ནི། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལས་ཐ་དང་། མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་
 གིས་བྱས་པ་ལྷོག་པ་ཡིན་ལ། བྱས་མི་རྟག་ཐ་དང་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་
 གིས་འབྲུབ་ཅིང་། མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་གིས་བྱས་པ་ལྷོག་པར་གཞོན་པ་
 ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །མི་རྟག་པ་ལོག་སྟོབས་གིས་
 བྱས་པ་ལྷོག་པ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པ་གཉིས། བྱས་པ་མི་རྟག་
 པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྷོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་གྱི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་
 ཁྲབ་པ་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་གིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ལྷོག་ཁྲབ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མ་སྐར་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟག་ན་མ་བྱས་
 པས་ཁྲབ་པ་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ལྷོག་ཁྲབ་མ་ཡིན་ན། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་
 ཁྲབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་
 པའི་ངག་དེས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ལྷོག་ཁྲབ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་མེས་འགོ་ལྷོག་པ་
 བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། སྐབས་ངག་དེས་སྐྱ་བྱས་པ་

དང་ཉག་ན་མ་བྱས་པའི་བྱབ་པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱས་པ་
སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་ཀྱས་ལ།
དེའི་ཤུགས་ལ་བྱས་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་
ཀྱས་པས། སྐྱབ་རག་དེས་ལྷོག་བྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྗེས་འཁོ་ཤུགས་
ལ་བསྟན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་
པའི་རང་ལྷོག་སྐྱབ་བྱེད་ལྷོས་མེད་ཀྱི་ཉགས་བཤད་པ་དང་། རོན་ལྷོག་སྐྱབ་
བྱེད་གཞོད་པ་ཅན་ཀྱི་ཉགས་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉགས་དགོད་
པ་དང་། ཚུལ་བསྐྱབ་པའོ། ། དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུང་ཅན་
ནས་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གང་ཞིག ། རང་སྐྱེ་
བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱས་འཇིག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱབ་
པ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཆོད་མ་གསུམ་དགོས་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ནི། བྱས་
པ་སྐྱེ་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་མི་
བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་མ་བསྐྱེད།
བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཡང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
མ་བྱུང་ན། བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་
ཐལ། རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཉགས་གཉིས་པ་མ་བྱུང་ན་
ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་
པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་དང་རྗེས་གཅིག་པའང་མ་བསྐྱེད། རྗེས་ཐ་དད་པའང་

མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་པ་
 རང་དང་ཇམས་གཅིག་པ་དེ་འཛིན་ཆུ་དོན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་
 ཐལ། དེ་རང་ཆུ་ལས་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་
 གྲུབ་ན། བྱས་པ་སྐྱེ་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་ཆུ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་
 འཛིན་པ་མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཛིན་པ་བྱས་པ་དང་ཇམས་
 ཐ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད། ཚུ་ལ་བསྐྱུབ།
 མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་པ་ཚོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། རིམ་དང་
 ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་བྱས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་
 མཁའ་བཞིན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། བྱབ་པ་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་
 དགོས་ལ། རྟོགས་ཚོས་བསྐྱུབ་པ་ནི། རྟག་པ་ཚོས་ཅན། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་
 དོན་བྱེད་བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་སྐད་ཅིག་མས་སྟོང་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། སྐད་ཅིག་མས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་
 དོན་བྱེད་བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་བྱས་པས་ཀྱང་སྟོང་། ཅིག་
 ཅར་དོན་བྱེད་བྱས་པས་ཀྱང་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་
 ཅིག་ཅར་སྐྱེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག །རྟག་པའི་ཕྱིར། རྟག་
 ཀྱང་རྒྱུན་ལ་སྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྟག་
 པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་
 གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་པར་ཐལ། རྟག་པས་འབྲས་
 བུ་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་

བ་པན་ཆད་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་ལོ།

དེ་ལྟར་ན། སྐྱ་བུས་པར་ངེས་པའི་ཆད་མ་དང་རྟག་པ་བུས་སྟོང་དུ་ངེས་
པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བུས་པ་རྟག་པས་སྟོང་བར་
རྟགས་ཀྱི་རྟག་པ་བུས་སྟོང་དུ་རྟགས་པའི་ཆད་མ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
བུས་པ་རྟག་པས་སྟོང་བར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་མཐའ་དབྱང་པ་ནི། འོན་རྟག་པ་བུས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཆད་
མ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་བུས་སྟོང་དུ་ངེས་སམ་མ་
ངེས། ངེས་ན། ཚེ་ལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པས་བྲལ་བ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དེས་ཚེ་ལ་
བྱུང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་རྟག་པས་སྟོང་བར་ངེས་པར་ཐལ།
འདོད་ན། དེས་ཚེ་ལ་སྐྱ་རྟག་པས་སྟོང་བར་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེས་
ཚེ་ལ་སྐྱ་རྟག་འཇིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ཆད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཚེ་ལ་བྱུང་
གི་རྟགས་ལས་ཚེ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བཅད་
ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཉིང་ལེན་ཆད་མ་སྐྱ་མས་སྟོ་འདོགས་བཅད་
ཟེན་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱན་ནས་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ལྟར་ན། རྟག་པ་བུས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་གང་ཟག་དེས་རྟག་པ་དེ་བུས་པ་འགའ་
ཞིག་ལ་འཇུག་པར་རྟོགས་སམ་མི་རྟོགས། རྟོགས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་
ཆོས་ཅན། བུས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་བུ་པའི་མི་མཐུན་ཚུགས་ལ་འཇུག་པ་མ་
ཞིགས་པར་ཐལ། རྟག་པ་དེ་བུས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་མ་ཞིགས་པའི་
ཕྱིར། མི་རྟོགས་ན་རྟག་པ་བུས་སྟོང་དུ་རྟགས་པའི་ཆད་མ་དེས་དེ་ལྟ་བུའི་

རྫོགས་པ་ཁེགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེས་རྫོགས་པ་དེ་ཁེགས་པ་
 གང་ཞིག །གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་ཚད་མ་དེ་ལས་གཞན་རྫོགས་པ་དེ་གཅོད་
 བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན། ཚུལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་
 དེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་
 ལ་རྟག་པ་འཇུག་པར་རྫོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 བྱ་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ་བྱུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་བཅད་ཤེས་སུ་
 ཐལ། རང་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་སྒྲ་མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟེན་པའི་དོན་
 ལ་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟག་པ་ལ་བྱས་
 པ་འགོག་པའི་བྱེད་གཞིའི་ངོས་ནས་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དེ་དབྱེད་མི་བཟོད་ལ། བསྐྱེད་བྱའི་
 ཚོས་བྱས་སྟོང་གི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་ཡང་དབྱེད་མི་བཟོད་དེ། རྟག་པ་
 བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པའི་སྟོང་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་
 དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་དེས་སམ་མ་དེས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བྱས་
 པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་རྫོགས་པ་སམ་མི་
 རྫོགས། རྫོགས་ན། རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་འཇུག་པར་རྫོགས་པས་
 རྫོགས་པ་གཅོད་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པས་ཕྱོག་བྲུབ་མ་བྲུབ་པར་འགྱུར་ལ།
 རྫོགས་པ་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་དེས་རྫོགས་པ་མ་ཚད་ལ་རྫོགས་
 པ་གཅོད་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་

བས་ཁྲབ་བ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་སྟང་དུ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་
དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་ཁྲབ་བ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར། སྐྱ་
རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྲབ་བ་ཡང་ངེས་དགོས་པས་རྗེས་ཁྲབ་ངེས་པ་ན་བྱས་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། དེ་དག་གི་ལེན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་
དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་འཛིན་
པའི་སྟོ་འདོགས་ཚད་ཀྱང་བྱས་པས་སྟོང་པའི་ཁྲབ་བ་མ་ངེས་ལ། གལ་ཏེ་
ངེས་དགོས་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་བ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་
གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྲབ་བ་ངེས་དགོས་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེས་བསྐྱབ་བྱ་བྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་
པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་བ་སྐྱའི་བྱས་པ་
དང་ཚོགས་པ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་བ་
ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་
པའི་ཁྲབ་བ་ངེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། སྐྱ་དང་སྐྱའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་བ་
ངེས་མི་དགོས་ཏེ། སྐྱ་དང་སྐྱའི་བྱས་པ་ལ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་སྟོ་ཁ་
ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་བ་
ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཚེས་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་
པས་སྟོང་པའི་ཁྲབ་བ་ངེས་ཀྱང་། ཚེས་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་ལ་རྟག་པས་སྟོང་

བའི་ཁྱབ་པ་དེས་མི་དགོས་པ་སེ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་བའི་སྒོ་བཅད་ཤེས་སུ་
 ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་སྤྱི་ཐོབ་སྒོ་འདོགས་བཅད་
 ཟེན་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱབ་ནས་འཇུག་བའི་ཤེས་པ་དེ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྤྱི་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་
 བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་འཛིན་བའི་སྒོ་འདོགས་མ་
 ཆོད་པར་ཐལ། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དངོས་ཤུགས་
 གང་ལ་ཡང་སྒོ་ཁ་མ་སྒྲིགས་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། རྟག་པ་ཅན་མི་
 སྲིད་པར་དེས་ན་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགྲུབ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་ཁེགས་
 གྲང་། དགག་བྱའི་ཆོས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་སྲིད་
 པས་ཁྱབ་པ་དེས་མི་དགོས་བའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་དངོས་འགྲུབ་དུ་དེས་པ་ན་
 གཞི་གང་གི་སྟངས་དུ་ཡང་དེ་གཉིས་གཞི་མ་བྱུན་སྲིད་བའི་དོགས་པ་མེད་ཀྱང་།
 ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་སྟངས་དུ་དེ་གཉིས་འགྲུབ་པར་དེས་མི་དགོས་བའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་ཆོད་མ་དེས་བྱས་པའི་སྟངས་
 དུ་སྤྱི་རྟག་པས་སྟོང་པ་དེས་སུ་རྟག་ཀྱང་སྤྱི་བྱེད་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟངས་དུ་
 རྟག་པས་སྟོང་པར་མ་དེས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་
 དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དང་སྤྱི་བྱས་པ་ཆོགས་པ་དེས་
 བའི་ཆོད་མ་དེས་བསྐྱབ་བྱེད་པ་དགོས་ན་བྱས་པས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 བའི་ཚུལ་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་དེས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱེད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 མི་མཚུངས་ཏེ། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་

གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་ཕྱི་བ། རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་བཤད་པ།

ཁྲབ་པ་རེས་པའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲིའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པ་མ་རེས་
ཀྱང་། སྒྲིའི་བྱས་པ་ལ་སློ་ཁ་ཕྱོགས་ནས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དེ་ཕྱི་བ་མཐའ་
དག་ལ་མི་རྟག་པ་དང་ཚོགས་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུབ་
དགོས་པར་སེམས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ་།

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་གསུམ། མཆན་ཉིད་དང་། དེ་ཕྱི་
བ་རེས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཕྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་
ཞིག དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་དགོས་
པ། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མས་དམིགས་པའི་སློ་ནས་ཡོད་པ་འཛོག་དགོས་པ་
བཞིན་དུ། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་འདྲ་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱ་དམིགས་
པའི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སློ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་དགོས་ཏེ། དགག་བྱ་འགོག་
པའི་ཐབས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐྱད་དུ་འདྲ་དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་
ཅད་དུ། །མི་དམིགས་པ་ལས་འབྱུབ་པ་ཡིན། ཚད་མས་བྱུབ་པར་སྐྱ་ནམས་
ཀྱི། །དོན་གྱི་བསྐྱོག་པ་ཉིད་ལས་ཡིན། །ཞེས་དང་། དགག་པ་གང་ཇི་སྟེང་
པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་
ཏེ་དགག་བྱ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སློ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་
དོན། དགག་བྱ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དགག་
བྱ་འགོག་པ་ཡིན་ནམ། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་སུ་བྱས་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དགག་

རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དགག་བྱ་དམིགས་
 པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དགག་བྱ་འགོག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དགག་བྱ་
 དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་དགག་བྱ་
 འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མད་དེ། དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་རྒྱུ་
 གྱིས་དགག་བྱའི་ཆོས་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་བྱུང་ཡང་དགག་བྱའི་
 ཆོས་བཀག་པ་མ་བྱུང་ན། དགག་བྱའི་ཆོས་དམིགས་པའི་ཚད་མ་དགག་
 པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པར་བྱེད་ལ། དགག་གཞིའི་སྟེང་
 དུ་ཕྱི་རྒྱུ་གྱིས་དགག་བྱའི་ཆོས་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་མ་བྱུང་
 བ། དགག་བྱའི་ཆོས་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་
 བཀག་པ་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་དགག་གཞི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་
 དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། མི་རུང་ན་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་
 གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་མིན་དེ། མེད་དགག་ཡན་གར་བ་མངོན་སུམ་ལ་
 སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགག་གཞི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་
 བ་རྗེས་དཔག་གིས་དགག་པ་བྱེད་དགོས་སོ། །དགག་གཞི་ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་མངོན་
 སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་

དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། མི་རུང་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་
པའི་ཉག་ས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ལ། སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་དགག་གཞིའི་སྟེང་
དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་
གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། སལ་ཆེར་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་
ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བྱལ་ན་ཐ་སྟོད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་ཉག་ས་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱབ་དགོས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཉག་ས་འཇུག་པའི་དུས་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་དགག་པ་བྱེད་ན།
དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ལྷ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་
རུང་བ་དང་། འགལ་ལྷ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་
པོ་ལྟར་ན། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ལྷ་ལ་ངོ་པོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་
ལ། ངོ་པོ་ལ་བྱབ་ཆུང་བ་དང་། བྱབ་མཉམ་པ་དང་བྱབ་ཆེ་བ་གསུམ་དུ་ངེས་
ཤིང་། བྱབ་ཆུང་བ་བཀག་པས་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་འགོག་མི་རུས་
ལ། བྱབ་མཉམ་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
ཉག་ས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །བྱབ་ཆེ་བ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ན།
བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དགག་
བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ན། རྒྱ་མ་དམིགས་
པའི་ཉག་ས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་
ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་སྣང་དུ་རུང་ན་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་ཉག་ས་
འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པའི་ཉག་ས་ལ་རྒྱ་

ཁྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་བཞིར་ངེས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དགག་གཞིའི་སྤྱི་དབུག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཆེ་སྤང་དུ་རུང་ན་
 འགལ་ཆེ་དམིགས་པའི་ཉགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
 འབྲེལ་ཆེ་ལ་ངོ་པོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་དེའི་འགལ་ཆེ་ལ་ངོ་
 པོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པས། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཆེའི་ངོ་པོ་དང་།
 དེའི་འབྲས་བྱ་སྤང་དུ་རུང་ན་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་འགལ་འབྲས་
 དམིགས་པའི་ཉགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེའི་འགལ་ཆེའི་རྒྱ་དངོས་
 དང་དེའི་འབྲས་བྱ་སྤང་དུ་རུང་ན་རྒྱ་འགལ་དམིགས་དང་རྒྱ་དང་འགལ་པའི་
 འབྲས་བྱ་དམིགས་པའི་ཉགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེའི་བདག་གཅིག་
 པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་ཆེ་དངོས་སྤང་དུ་རུང་ན། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་
 ཀྱི་ཉགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེའི་འབྲས་བྱ་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཆེ་སྤང་
 དུ་རུང་ན་འབྲས་བྱ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཉགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ན། འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་བཞི་འགལ་ཆེ་དམིགས་པའི་
 ཉགས་བྱུག་སྟེ་དགག་ཉགས་བཅུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་
 ཉགས་དང་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་སོ། །དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་
 སྤང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་མ་
 གྲུབ་སྟེ། དགག་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་
 ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བྱ་འཇུག་སྤང་བ་

མཐོང་བ་མེད་ཉིད་ཉགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་མཆན་
ཡང་དག་མེད་བཞིན་དུ་གང་ཟག་པ་རོལ་སོ་འདི་སྐྱོན་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ནོ་
ཞེས་དམ་འཆའ་བ་རིགས་སམ་མི་རིགས། དང་སོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། མདོ་
ལས། ང་འམ་ང་དང་འབྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཆོད་བཟུང་གི། གང་ཟག་གིས་
གང་ཟག་གི་ཆོད་མི་བཟུང་སྟེ། ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ་འཇེ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མི་རིགས་ན། མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན། སྐྱེས་བུ་པ་རོལ་
སོ་འདི་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་
ཏེ། སྐྱོན་འདི་ལྟ་བུ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་མི་སྤང་བ་མ་
དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱོན་འདི་ལྟ་བུ་ཆད་མས་མ་
དམིགས་པ་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཁ་སྤང་
བ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་མོད། དེ་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་
ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འབྲུག་པ་སྟོ་སྟོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱ་སྟོས། རྒྱ་མེད་
ན་འབྲས་བུ་མེད་དོ་སྟུང་དུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཁ་ཅིག་ ཁ་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད།
འབྲེལ་ལྷན་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་
དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་བུའི་ཆོས་
ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བ་ཞེས་ཟེར། མེ་མེད་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་མཆན་མེད་

རྒྱ་མཆོ་དུ་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 བར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག
 །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་
 མཆོའི་སྤྲེང་དུ་དུ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་མི་སྤང་བ་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་
 མ་སྐྱེད་དཔེའི་སྤྲེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་ཞེས་ཟེར་
 བ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ག་ཟེའི་བྱམ་པ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་
 གང་ཟག་གིས་ག་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ག་ཟེའི་
 བྱམ་པ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ག་ཟེའི་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་ག་ཟེའི་
 བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་སྤང་བ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་
 གང་ཟག་གི་ཆད་མས་མ་སྐྱེད་དཔེའི་སྤྲེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་བལྟར་
 རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་
 མ་སྐྱེད་དཔེའི་སྤྲེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
 གང་ཞིག རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མས་དགག་
 བྱའི་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བ་ཞེས་ཟེར། གང་ཟག་གི་བདག་ཆད་

མས་མ་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
དུ་སྐྱབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
སྐྱབ་གྱི་འབྲེལ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་སྤྲོས་
ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་
བཏར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་
མ་དམིགས་པ་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་
སྤྲོས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་
རུང་བ་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པར་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་མདུན་གྱི་གཞིར་འདིར་ཚོས་ཅན། བསྐྱལ་
དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཚད་
མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ནི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་ལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་ངེས་
འགོག་པ་ཡིན་གྱི་མེད་ངེས་སྐྱབ་པ་མེད་ནོ་ཞེ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཚོས་
ཅན། བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་
བྱམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཚད་
མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བསལ་དང་རྟགས་སྤྱི་མ་ཁས། རྟགས་དང་
པོ་རྟགས་སྤྱིར་གྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་ལ་དངོས། སྐྱབ་པར་ཡང་བྱས་ཏེ། དེ་ཚོས་ཅན།

བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
 ཡོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱལ་དོན་
 ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གང་ཞིག་ ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་མཁྱེན་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བསྐྱལ་
 དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་མེད་དེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་དེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་པ་མེད་དེ། བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་དེས་ཀྱང་མ་ཡིན་མེད་དེས་
 ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་དེས་ཀྱང་མ་ཡིན་མེད་
 དེས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་
 བྱམ་པ་ཡོད་པའང་ཐེ་ཆོས་ཟ་མེད་པའང་ཐེ་ཆོས་ཟ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་
 ཅན། བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའང་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པ་ལའང་ཐེ་ཆོས་ཟ་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེར་དེ་ཡོད་པ་
 ཡང་ཡིན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན། ཅིས་འགོག་གལ་ཏེ་དངོས་འགལ་
 བར་ན་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་དེར་དེ་ཡོད་པ་ཡང་
 ཡིན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་དངོས་འགལ་བར་ན་གཉིས་མ་
 ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་དེར་དེ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། བསྐྱལ་དོན་
 ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འདུག་སྟེ། དེ་ཚད་མས་མ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཁེགས་པ་ཐལ།
དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
ན། དེ་ཡོད་ངེས་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། དེ་ཡོད་པ་ཁེགས་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ཆོས་ཅན། བསྐྱལ་དོན་ཤ་ཟེའི་བྱམ་པ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་
གང་ཟག་གི་ངོར་བསྐྱལ་དོན་ཤ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཆད་མས་བྱངས་
པའི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་བསྐྱལ་
དོན་ཤ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་མི་སྣང་བ་
མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞི་
དེར་གང་ཟག་དེས་བསྐྱལ་དོན་ཤ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པར་
ངེས་ནས་གཞི་དེར་གང་ཟག་དེའི་ངོར་བསྐྱལ་དོན་ཤ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་ངེས་
ཀྱི་ཆད་མས་བྱངས་པའི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་
བའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་
ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་རང་
ཚྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མས་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་བཟླ་མི་རུང་བ། དཔེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན།
ཤ་ཟེའི་བྱམ་པ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཤ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་

ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ག་ཟེའི་བྱམ་པ་བསྐྱལ་དོན་
 ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ག་ཟེའི་བྱམ་པ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་ལ། ཆོས་དེ་དམིགས་
 པའི་ཆོད་མ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་ཏུ་འང་། འཇུག་པ་སྟོན་སྟོན་
 ཅན་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་དང་ཤུག་སྟོན། དེས་ན་རྒྱུ་མེད་ན་འབྲས་བྱ་མེད་དོ་སྟུང་
 ཏུ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན།
 ག་ཟེའི་བྱམ་པ་བསྐྱལ་དོན་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ག་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་
 ཅེས་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་ག་ཟེའི་བྱམ་པ་
 ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཆོད་སྤང་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ག་ཟེའི་བྱམ་
 པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས། དེ་ཡོད་པར་ཆོད་
 མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་སྟུང་མ་ཁས། ཕྱི་མ་མ་བྱུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཆོད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅ་བའི་རྟགས་ཕྱི་
 མ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན། བསྐྱལ་དོན་ག་ཟེའི་བྱམ་པ་མེད་
 པར་ཐལ། དེ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གང་ཞིག་ །དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 ན། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཏུ་ངེས་ཤིང་སྐྱེ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གང་
 ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་ངེས་པར་ཐལ། སྐྱེ་རྟག་མི་རྟག་གང་

རུང་དུ་ངེས་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རུང་དང་
 བོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐྱ་ལ་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་གང་ཞིག་ ཉགས་མི་རྟག་དངོས་
 འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤ་ཟའི་བྱམ་པ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་གིས་ཤ་ཟའི་བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་
 འདིར་ཤ་ཟའི་བྱམ་པ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རོར་ཤ་ཟའི་བྱམ་
 པ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མ་ཐུན་མི་འཇུག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་སྣང་བ་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྣང་རུང་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱ་མ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྒྱ་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 མིན་པར་ཐལ། ཤ་ཟའི་བྱམ་པ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་
 ཟའི་བྱམ་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་ཤ་ཟའི་བྱམ་པ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་
 གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟའི་བྱམ་པ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མ་ཐུན་དེའི་རྒྱ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཡང་སྤྱིར་ཆོས་དེ་
 ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་ཆོས་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མ་ཐུན་དེའི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་སྣང་རུང་མ་དམིགས་
 པ་དེ་ཉར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་

མས་དམིགས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། བྱམ་ཉམས་ཁས། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། བསྐྱལ་དོན་ལ་
 ཟེའི་བྱམ་པ་བསྐྱལ་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་
 བ་བཟླས་རུང་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཡོད་
 བ་བཟླས་རུང་ཡིན་ཡང་། ཡོད་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་གི་ཆོད་མས་བཟླས་མི་རུང་
 བས་བསྐྱལ་དོན་དུ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། འོན་ཏེ་སྤྱིན་སོགས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་
 བ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། བསྐྱལ་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་གི་
 ཆོད་མས་བཟླས་མི་རུང་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གི་མཛོན་
 སུམ་ཆོད་མས་བཟླས་མི་རུང་ཡང་མེས་དཔག་ཆོད་མས་བཟླས་རུང་པའི་
 སྤྱིར། གལ་ཏེ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཉམས་ཡང་དག་འཇུག་པའི་སྐབས་
 མེད་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཆོད་མས་
 མ་དམིགས་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྤྱིར་ཆོད་མས་མ་
 དམིགས་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་
 པའི་གང་ཟག་གི་བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པར་གྲུབ་
 པའི་སྤྱིར། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཆོད་མས་མ་
 དམིགས་པར་གྲུབ་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཉམས་འཇུག་པའི་སྐབས་
 མི་སྤྱིར་དགོས་ཏེ། དེར་དེ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པར་གྲུབ་ན། དེར་དེ་ཀྱང་
 མཐེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པར་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། དེར་
 དེ་མེད་པར་ངེས་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ། རྟགས་དཔེ་ཚྱོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་བཤད་པ།

གཟིགས་པ་ལོག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་
ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སོགས་མེད་དེ། དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཟེར་བ་ལ། སྤྱིར་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། རྒྱང་
འཕེན་གྱི་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟགས་
མ་གྲུབ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མེད་དེ། དེ་
ཡོད་ན་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ཆད་མས་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས། ཡོད་པར་ཆད་
མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རམ། སྤྱིར་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ཆད་མས་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། གཉིས་པ་
ལྟར་ན། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སོགས་ལ་རྒྱང་འཕེན་གྱིས་ཡོད་
ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་འགོད་
པར་རིགས་ཀྱི། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མེད་དེ། ཐར་བ་དང་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དུ་
མི་རུང་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
བསྟན་པ་ཡིན་རོ།

གཉིས་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད།
དེ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་ཚྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་

སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡོད་
 བ་བལྟར་རུང་བ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་སྒྲིལ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་
 སྒྲིལ་དམིགས་པའི་ཉགས་སོ། །དང་པོ་འབྲེལ་སྒྲིལ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་
 དག་གི་མཆོན་ཉིད། མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་
 དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་སྒྲིལ་བཀག་པ་ཉགས་སུ་སྦྱར་བ། དཔེ་ན། རྒྱ། འབྲེལ་
 བྱེད། རང་བཞིན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་བཞི་ལས། དང་པོ་
 རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་སྒྲིལ་མ་
 དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་
 བཀག་པ་ཉགས་སུ་སྦྱར་བ། དཔེར་ན། མེ་མེད་མཆོན་མེའི་རྒྱ་མཆོན་ཆོས་
 ཅན། ཏུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་
 བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་
 དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བྱེད་བཀག་པ་ཉགས་སུ་སྦྱར་བ།
 དཔེར་ན། པོ་མེད་སྐྱུག་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཤིང་གིས་དག་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་
 ཅན། ག་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག །དེའི་དཔེར་
 བརྫོད་ཤིང་གིས་དག་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤིང་ག་པ་མེད་དེ། ཤིང་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞི་དེར་ཤིང་མེད་པར་ངེས་ན།
 གཞི་དེར་ཤིང་ག་པ་མེད་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད།
 དེ་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཀག་པ་ཉགས་

སྤྱུ་རྒྱུ་བ། དཔེར་ན། བྱམ་བ་སྤྲང་རྒྱུང་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་ཆོས་
 ཅན། བྱམ་བ་མེད་དེ། བྱམ་བ་སྤྲང་རྒྱུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་ལྟ་
 བྱའོ། །ཁ་ཅིག་བྱམ་བ་ས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བྱམ་བ་མེད་པའི་
 ཐ་སྤྲད་བྱར་རྒྱུང་ཡིན་ཏེ། བྱམ་བ་སྤྲང་རྒྱུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
 བ་འདི། མཆོན་ཉིད་ཉག་ས་སྤྱུ་བཀོད་ནས་མཆོན་བྱ་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བྱམ་བ་ཆོས་ཅན། བྱམ་བ་སྤྲང་
 རྒྱུང་མ་དམིགས་པར་ཐལ། བྱམ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྤྲད་བྱར་རྒྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བྱམ་བ་མེད་པའི་བརྗོད་བ་སྤྲའི་ཐ་སྤྲད་བྱར་རྒྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་
 བ་མེད་ཅེས་པའི་སྤྱེད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རྒྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ། ཆོས་ཅན། བྱམ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྤྲད་བྱར་རྒྱུང་མ་དམིགས་པར་ཐལ། བྱམ་བ་
 མེད་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྲད་བྱར་རྒྱུང་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 ལྷ་བའི་སྤྱུ་བ་བརྗོད་རྒྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱུ་ལས་འབྲས་བྱ་སྐྱབ་
 བས་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། བྱམ་བ་ས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་
 ཅན། བྱམ་མེད་ཀྱི་ཞེས་བརྗོད་ཐ་སྤྲད་དོན་མཐུན་འཇུག་རྒྱུང་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུ་ཆོགས་གངས་ཆང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
 ཉག་ས་སྤྱུ་བས་ནས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཆོས་ཅན།
 ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ། རང་བཞིན་ཉག་ས་ཀྱི་
 དཔེར་བརྗོད་ལས་ཐ་དད་པར་མ་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་མཆོན་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་

རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཚང་གི་རྟགས་ལས་
 འབྲས་བུ་འབྲུང་བུང་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
 མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དགག་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་གཞི་ཡིན་དགོས་ལ། རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཚང་གིས་
 འབྲས་བུ་འབྲུང་བུང་དཔོག་པ་དགག་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་བཞིན་
 གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་རང་བཞིན་ནང་འདུས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། འོ་ན་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐེགས་ལས།
 འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་བ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 བློ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག རང་བཞིན་མ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ནི་
 དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལ་དགག་པའི་རྟགས་ཞེས་

བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དགག་པའི་གཏན་ཆོག་ས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་
ལས། དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་ལ་དེའི་གཏན་
ཆོག་ས་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་མ་ཡིན་
ཏེ། སྤར་རྒྱ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ཀ་དགག་པའི་གཏན་
ཆོག་ས་སུ་བསྟན་པ་ལ། འོན་དགག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་སྐྱབ་སྐྱམ་ན།
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་དགག་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་སྐྱབ་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཉག་ས་སུ་བཀོད་ནས་ཆོས་དེ་
མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བྱེད་མ་དམིགས་པས་དགག་པའི་
དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དམིགས་པར་ནི་རིགས་ལྡན་དེ་མི་དམིགས་པར་
ཡང་དག་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་ནོ། །དགག་པའི་ཐ་སྙད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
གཏན་ཆོག་ས་ལ་དེའི་གཏན་ཆོག་ས་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་མ་དམིགས་པ་
ནི་རང་ཉིད་གྱིས་འགོག་པའི་ངོ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་དང་བྱེད་པར་བྱེད་
པ་མ་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ན། བྱེད་
ཟིན་གྱི་དོན་དང་བསྐྱབ་རྒྱའི་ཐ་སྙད་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱམ་པས་
དག་པའི་ས་ཐོག་ས་སུ་བྱམ་མེད་ནི། བྱེད་ཟིན་གྱི་དོན་དང་། བྱམ་པ་མེད་
པའི་ཤེས་བརྗོད་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་བསྐྱབ་རྒྱའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པས། བྱམ་པས་དག་

པའི་ས་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན། བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། བྱམ་པ་
སྙད་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་བྱམ་པ་མེད་
དེ། བྱམ་པ་སྙད་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་བྱམ་པའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་བྱམ་ཟེན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཟེར། ཕྱོགས་ཚོས་བྱམ་པའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་བྱམ་ཟེན་པའི་ཉེས་པ་ཁྲིད་རང་
ལའང་མཚུངས་ཏེ། བྱམ་པ་ས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་བྱམ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱ་
རུང་དུ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ཚོས་ཚོས་ཅན། བྱམ་པ་ས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་
བྱམ་པ་མེད་པའི་རེས་པ་སྒྲིའི་ཐ་སྙད་བྱམ་ཟེན་པར་ཐལ། དེར་བྱམ་པ་མེད་པ་
བྱམ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཚོས་ཅན། དེར་བྱམ་པ་མེད་པའི་
བརྗོད་པ་སྒྲིའི་ཐ་སྙད་བྱམ་ཟེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ བྱམ་པ་མེད་
ཅེས་སྒྲ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོས་ཅན། དེར་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་
བྱམ་ཟེན་པར་ཐལ། དེར་བྱམ་པ་མེད་པའི་རེས་པ་སྒྲིའི་ཐ་སྙད་དང་བརྗོད་པ་
སྒྲིའི་ཐ་སྙད་བྱམ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེར་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་
བྱར་རུང་སྟེ། བྱམ་པ་སྙད་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རང་བཞིན་མ་
དམིགས་པའི་ཉགས་སུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་
མེད་དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་སྐྱབ། །ཅེས་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་སྐྱབ། །ཅེས་པ་
སྒྲོར་བ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲོར་བ་འགོད་པའི་ཆོ། རིགས་
ཐིགས་ལས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན། འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ།

དམིགས་པའི་རིག་བྱར་བྱུར་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་དཔེར་ན། སྟག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མེ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན། །ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས་གསུངས་
ཀྱི་སྒྲིན་བ་འགོད་པའི་ཆེ་ཐ་སྟངས་བྱར་བྱུང་སྟེ། ཞེས་བཀོད་པ་མེད་དོ། ། རང་
ལྷགས་ལ། བྱམ་བ་སྟངས་བྱང་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བྱམ་བ་
མེད་དེ། བྱམ་བ་སྟངས་བྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་གཞི་
དེར་བྱམ་བ་སྟངས་བྱང་མ་དམིགས་པ་བྱུབ་ཟིན་གྱི་དོན་དང་། གཞི་དེར་བྱམ་
བ་མེད་པ་བསྐྱབ་སྐྱུའི་ཐ་སྟངས་ཡིན་ལོ། ། ཉགས་འདིའི་བྱུང་བ་མངོན་སུམ་
གྱིས་བྱུབ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་འཛིན་
མངོན་སུམ་གྱིས་བྱམ་བ་སྟངས་བྱང་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་བ་
སྟངས་བྱང་མ་དམིགས་པ་བྱུབ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་བ་
སྟངས་བྱང་མ་དམིགས་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མེད་ལ་དབང་
སྐྱེས་སྒོ་མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་བྱམ་བ་སྟངས་བྱང་
མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་བ་སྟངས་བྱང་མ་དམིགས་པ་རྟོགས་པའི་
ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། དེར་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མ་རྟོགས། རེས་དཔག་
གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་ཁས། ཕྱི་མ་མ་བྱུབ་ན། བྱམ་
བ་སྟངས་བྱང་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྷག་
མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ས་ཕྱོགས་དག་པ་བ་འཛིན་པའི་དག་འཛིན་མངོན་
སུམ་གྱིས། ས་ཕྱོགས་དེར་བྱམ་བ་སྟངས་བྱང་མ་དམིགས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བཤམ། བྱམ་བ་འདི་
ནི་མ་དམིགས་སོ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གཉིས་འབྲེན་པའི་ཕྱིར། དག་
འཛིན་མངོན་སུམ་དེས་ས་ཕྱོགས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་འཁྱགས་ལ་བྱམ་
བ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །མེད་ལ་དབང་སྐྱེས་སྒྲོ་མིན་
ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེས་མེད་དགག་དབང་པོའི་མངོན་
སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད།
འབྲེལ་སྒྲུབ་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
དངོས་འབྲས་བཀག་པ་རྟོགས་སུ་སྦྱར་བ། དཔེར་ན། དུ་བ་མེད་པའི་མཐའ་
བཞི་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་བའི་དང་ར་སྒྲ་གབ་མེད་པ་ན་ཆོས་ཅན། དུ་རྒྱ་བྱས་པ་
ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་བ་འགལ་སྒྲ་དམིགས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འགལ་བ་ངེས་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་སྒྲ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཡང་
དག་གི་མཆོན་ཉིད། མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དགག་
བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་སྒྲ་དམིགས་པ་རྟོགས་སུ་སྦྱར་བ། དབྱེན་ལྟན་ཅིག་མི་
གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་སྒྲ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་དང་།
ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་སྒྲ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་
གཉིས། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། འགལ་སྒྲ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་གང་
ཞིག །དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐོན་ནས་

མི་མ་སྤྱན་པར་གནས་པ། དབྱེན་ནམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་འགྲེལ་དམིགས་བྱེད་འགྲེལ་དམིགས་པ། རང་བཞིན་འགྲེལ་དམིགས་པ། འགྲེལ་འབྲས་དམིགས་པ། འབྲས་བྱེད་འགྲེལ་དམིགས་པ། རྒྱ་དང་འགྲེལ་བའི་འབྲས་བྱེད་འགྲེལ་དམིགས་པ་སྟེ་
དྲུག་པ་ཤད། དཔེར་བརྗོད་རིམ་པ་བཞིན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱེད་པར་འོན་
པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། གང་འབྲས་སྤྱོད་འབྲས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་
པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱེད་པར་འོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེ་ཆོས་
ཅན། བཅོམ་རིག་པ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་
པོས་བྱེད་པར་འོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། གང་རིག་སྟོབས་
ཆེན་རྒྱན་ཆགས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱེད་པར་འོན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་དང་། དུ་བ་དྲུག་འཕྱར་བས་བྱེད་པར་འོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཆོས་
ཅན། གང་རིག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་པ་མེད་དེ། དུ་བ་དྲུག་འཕྱར་བས་
བྱེད་པར་འོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱེད་པར་འོན་པའི་
ཤར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། གང་རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་
པོས་བྱེད་པར་འོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དུ་བ་དྲུག་འཕྱར་བས་བྱེད་པར་
འོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། གང་འབྲས་སྤྱོད་འབྲས་ཆེན་རྒྱན་
ཆགས་པ་མེད་དེ། དུ་བ་དྲུག་འཕྱར་བས་བྱེད་པར་འོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
སྟེ་ལྟོ། །པན་ཚུན་སྤང་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲེལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟེན་
ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། འགྲེལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟེན་ཡང་དག་གང་ཞིག་
།དག་གི་འཕྲོ་ཆོས་དང་པན་ཚུན་སྤང་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་པ་མི་མ་སྤྱན་

བར་གནས་པ་དབྱེ་ན། དེས་བས་ལྟོས་པ་འགོག་པ་དང་། ལྟོས་བས་དེས་པ་
 འགོག་པའི་འགལ་ལྷན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དཔེར་བརྗོད་
 རིམ་པ་བཞིན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཕྱིས་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་
 མེད་དེ། རང་གྲུབ་ཅན་ནས་འཇིག་དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། གོས་
 དཀར་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཅན་ནས་ཆོན་ཅན་དུ་མ་དེས་ཏེ། ཆོན་ཅན་
 དུ་འགྱུར་བ་ཕྱིས་འགྱུར་གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
 པ་འགལ་བ་དེས་བྱེད་གི་ཆད་མ་བཤད་པ་ནི། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་
 དང་། བན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ལྷན་དམིགས་པའི་རྟགས་འདི་
 གཉིས་གི་བྱབ་འབྲེལ་འགྲུབ་པ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། བན་ཚུན་
 སྤང་འགལ་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་གསུམ། མཆོན་ཉིད།
 དབྱེ་བ། འགལ་བ་རྟོགས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ནམ་དེས་
 ལས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས། ཆོས་དེ་དང་འགལ་ན་འགོག་པས། སྤྱི་མེད་ལྟ་བུ་ཐ་དད་པ་
 ཅན་ཡིན་གི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་པན་ཚུན་
 འགོག་བྱས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ལས།
 འདོད་ན། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་དངོས་སུ་འགོག་བྱས་པར་ཐལ། བན་ཚུན་
 འགོག་བྱས་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་བརྒྱད་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རྟག་མི་རྟག་གཉིས་གང་སྟོབས་ཆེ། རྟག་པ་སྟོབས་ཆེ་ན་མི་རྟག་པས་རྟག་པ་
 དངོས་སུ་འགོག་མི་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །མི་རྟག་པ་སྟོབས་ཆེ་ན་རྟག་པས་མི་

རྟག་པ་དངོས་སུ་འགོག་མི་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་གཞི་གང་
རུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་མི་རྒྱས་ལ། ཆོས་ཅན་སྤྱི་ལྟ་བུ་
གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པས་རྟག་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་རྟག་པས་མི་རྟག་པ་ལ་དངོས་སུ་
གཞོད་པས། །དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་སྟེ་སེར་འགལ་བར་
ཐལ། སྟོན་པོས་བེད་སྤྲོད་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡིན་པ་འགོག་རྒྱས། སེར་པོས་
གསེར་གྱི་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ཡིན་པ་འགོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
གལ་ཏེ་འགལ་ན་འགོག་མི་དགོས་ན། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་
པ་ཁོ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་རིམ་ལྔར་བྲང་ཞེ་ན། གཞུང་དེས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཁོ་ན་འགལ་རྟགས་ཡིན་
པར་བརྟན་ཏོ།

རང་ལུགས་ལ། འགལ་པའི་མཆན་ཉིད། ཐ་དང་གང་ཞིག་གཞི་མ་ཐུན་
མི་སྲིད་པ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་།
པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག། །རང་
ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་སྤྱོད་པ་ན་རེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
འགལ་གྱི་གཞོད་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་ཚུལ་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་གཞོད་པའི་ཚུལ་
དང་། རྒྱས་གཞོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆ་རེག་གིས་བྲང་རེག་ལ་
གཞོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་རྒྱས་གཞོད་པའི་ཚུལ་དང་། བརྒྱད་
རྒྱས་གཞོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས།

མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྤང་
 བའི་བརྒྱད་རྒྱུས་སུན་པ་ལ་གཞོད་པ་ལྟ་བུ་འོ། ། དེ་ཡང་འདས་ལམ་གྱིས་
 སྤང་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་ཚུལ་དང་། སྤང་བས་སུན་པ་ལ་གཞོད་ཚུལ་མི་མ་སྤུན་
 བའི་རྒྱ་མཆོན་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མཐོང་སྤང་གི་
 ས་བོན་འགགས་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་འགོག་པ་
 ཐོབ་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་འགོག་བདེན་
 དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་མཐོང་
 སྤང་གི་ས་བོན་ཡོད་ལ། མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་ལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱིས་དངོས་སུ་གཞོད་ན་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱོད་ཡོད་
 དེ། གཉིན་པོས་སྤང་བྱ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པའི་དོན་ནི་སྤང་བྱ་རིགས་འབྲ་
 བྱ་མ་སྤྱེད་པའི་རྒྱས་མེད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྤྱོད་ལམ་ཆོས་
 མཆོག་ཆེན་པོས་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་
 བ་སྤྱེས་པའི་ཆེ་སུན་པ་འགག་དགོས་ལ། སྤང་བའི་དངོས་རྒྱུས་སུན་པ་ལ་
 གཞོད་ན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས་སྤང་བའི་བརྒྱད་རྒྱུས་སུན་
 པ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་ རོ། །མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཆོས་
 བཟོད་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤོང་མི་རྒྱས་པར་སྤྱོད་ལམ་
 ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་དངོས་སུ་སྤོང་རྒྱས་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་སྤྲུག་
 བསྐྲུལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་རིགས་འབྲ་བྱི་མ་སྤྱེད་པའི་རྒྱས་མེད་
 དུ་དངོས་སུ་སྤྱེད་མི་རྒྱས་པར་སྤྱོད་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་མཐོང་སྤང་

རིག་ས་འབྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་མེད་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་
ཁུབ་ཁས། འདོད་ན། སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་རོ་སྒྲལ་གྱི་
སྤང་བའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤྲོང་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱིས་རང་གི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤྲོང་མི་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རག་གི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་
བའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤྲོང་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་ལམ་
དང་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་
དངོས་སུ་སྤྲོང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་
རང་གི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤྲོང་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ།
ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཟག་མེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་
རང་གི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤྲོང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། སོ་སྤྱེའི་རྒྱད་ལ་སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤྲོང་པའི་གཉིན་པོ་
ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱིར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤྲོང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་
ཁས། འདོད་ན། བདག་མེད་མདོན་སུམ་གྱིས་མ་རྟོག་ས་པར་འགོག་བདེན་
ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། སྤྱིར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཆོས་
ཅན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་དངོས་
སུ་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེའི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་རིག་ས་འབྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་
པའི་རྒྱས་མེད་དུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་

དངོས་སུ་པན་འདོགས་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞི་ད
བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་བསལ་ཁས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་
དང་། གཞི་དབྱེད་ལ་གཞི་དུ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་
མཚན་ཉིད། ལྷན་གཅོད་བྱ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ།
ཁ་ཅིག་། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གཞི་དབྱེད་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
སྒྲོ་ལྷན་ལྷ་བྱ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་བྱེད། གཉིས་པ་ནི་དབྱེ་
ན། དངོས་སུ་གཞི་དབྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་གཞི་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷན་
པ་ལ་དངོས་སུ་གཞི་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་མར་མེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཡུལ་རིང་བ་ནས་རིམ་གྱིས་འོངས་པའི་མར་མེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་ལྷན་པ་
ལྷ་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདས་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཚ་
རིག་གིས་གང་རིག་ལ་གཞི་དུ་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
དཔེ་བཞག་པ་དང་། སྐབས་དོན་ལ་སྤྱར་བ་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། ཁང་ཕྱགས་ན་ཡུན་རིང་དུ་ལྷན་པ་གནས་པ་ལ་སྒྲོ་གསེབ་ནས་རིམ་གྱིས་
མར་མར་མའི་འོད་འོངས་པའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྷན་པ་རྒྱ་མ་ཚང་
བ་མེད་པར་ཡོད་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ལྷན་པའི་རྒྱ་དང་ཡུལ་འདབ་
འབྱར་དུ་ཡོད་པའི་མར་མེས་ལྷན་པ་རིགས་འབྲེལ་སྤྱི་མ་སྤྱི་དཔེ་རྒྱས་མེད་
དུ་བྱེད་ལ། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་མར་མེ་སྤྱིས་པ་དང་ལྷན་པ་འགགས་པ་

དུས་མཉམ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་ཐ་མ་དེ། སྒྲོང་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་
པོའི་དུས་ན་ཡོད་ལ། དེའི་ཆེ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་
དུ་སྟོགས་བ་དང་། དེའི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་འགོག་བ་ལ་མངོན་དུ་
སྟོགས་བ་དུས་མཉམ་ཞིང་། དེ་སྐྱེས་བ་དང་དེའི་སྤང་བའི་ས་བོན་འགགས་
བ་དུས་མཉམ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དུས་ན་དེའི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་མེད་
བ་དེ་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་དེ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་
འགོག་ཐོབ་བ་མིན་ཏེ། དེ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་བ་ལ་
ལམ་གྱི་བདེན་བ་སྒྲོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་དེའི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་མེད་ཀྱང་ཟད་པར་
སྤངས་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཚོན་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངི་མ་མེད་ཀྱང་། སྒྲོང་བཞིན་བ་ཡིན་གྱི་ཟད་
པར་སྤངས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་གནས་ངན་གྱི་ངི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་
འགོག་བདེན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་བྱུབ་ན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་
ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ངི་མ་དེ་ཟད་པར་
སྤངས་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ །ནམ་མཁའ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ས་ངི་མ་དེ་སྒྲོང་བ་
ཡིན་ཟེད། འོ་ན་ནམ་མཁའ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཚོས་ཅན། སྒྲོབ་ལམ་ཡིན་པར་
ཐལ། སྤང་བུ་སྒྲོང་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་
།མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་མེད་པར་

ཁས་སྒྲངས་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བྱི་མ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བ་དང་འགག་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བའི་བྱུབ་མཐའ་གཞི་མ་ཐུན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་མེད་ན། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་འདས་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར་མི་སྤོང་། མ་འོངས་པ་མ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་སྤོང་། ད་ལྟར་བ་ལམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མི་སྤོང་། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱགས་ལ་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ལམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་པས་སྤོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤོན་མེད་དེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་འདས་པ་བྱུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ལྟར་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འགགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་མ་དུན་ནས་འབྱུལ་བ་ལྟར་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བ་མཐོང་སྤྱོད་གཡང་ལ་ལྟར་བ་ལྟར་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་དང་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། དུན་རིང་པོར་གཉན་པོའི་ཕྱོགས་གོམས་པ་ལས། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྤྱོད་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། དེའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་འགོག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། དེ་སྤྱེས་པ་དང་། དེའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་འགགས་པ་དུས་

མཉམ་བ་ཡིན་ལ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་གིས་དེའི་དོ་
སྒྲུབ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་སྤར་སྒྲུ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ནམ་གྲོལ་
ལམ་སྒྲུས་པའི་ཆེ་སྤངས་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤར་བ་སྒྲུས་བ་དང་སྤར་བ་
འགགས་བ་དུས་མཉམ་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། ཆ་རེག་གིས་གང་རེག་ལ་གཞོད་པའི་གཞོད་བྱ་སྟོག་དུས་
རི་ལྟ་བུ། ཆ་གང་སྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཆ་རེག་གིས་གང་
རེག་ལ་གཞོད་པའི་གཞོད་བྱ་སྟོག་དུས་སྤར་ན་སྤང་ཅིག་གསུམ་བ་ལ་སྟོག་
སྟེ། སྤང་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཆ་གང་ཤད། སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གང་རེག་རྒྱས་
མེད་དུ་བྱས། སྤང་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་གང་རེག་སྟོག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤང་དུ་འང་
ཆོས་མཆོག་གིས། གང་ཞིག་གང་གིས་སྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤར་ན་སྤང་
ཅིག་གསུམ་པ་ལ་སྟོག་པར་བྱེད་དེ། སྤང་ཅིག་དང་པོ་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་རུང་བར་བྱེད་དོ། སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་འགགས་བར་རྒྱས་
པ་མེད་དོ། སྤང་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པ་འགགས་པའི་ཡུལ་དེར་
འོང་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཞོད་བྱ་སྟོག་དུས་ཡུན་རིང་བ་ལ་ནི་
ཆད་ངེས་པ་མེད་དོ། ཆ་གང་སྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་དོན་ནི། ཆ་གང་རྒྱན་
གཞོད་མེད་དུ་སྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

ཁ་ཅིག ཆ་གང་རྒྱན་སྟོབས་མཉམ་སྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཆ་རེག་གིས་གང་རེག་ལ་གཞོད་པའི་གཞོད་བྱ་
སྟོག་དུས་སྤར་ན་ཡང་སྤང་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་སྟོག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་

སྟེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྟོག་གོ་ཞེན་ཡང་། ཆ་གང་སྐད་པའི་སྐད་ཅིག་དང་
 པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་དུ་གང་རེག་རྒྱས་མེད་དུ་བྱས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
 དུས་ན་གང་རེག་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གང་རེག་རྒྱས་མེད་དུ་བྱས་པའི་
 སྟོན་ས་གང་རེག་ལྟོག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་
 དུ་ཆ་གང་སྐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་དུ་གང་རེག་རྒྱས་མེད་དུ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆ་གང་སྐད་པའི་སྟོན་ས་གང་རེག་རྒྱས་མེད་དུ་བྱེད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གང་རེག་ལྟོག་གོ་ཞེན། ཆ་གང་སྐད་པ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་གང་རེག་རྒྱས་མེད་དུ་བྱས་པ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གང་རེག་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་
 སྟོན་དུ་ཆ་གང་སྐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་གིས། གང་རེག་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཆ་རེག་གིས་གང་རེག་ལ་གཞོད་པའི་
 དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། ཆ་གང་སྐད་དུས་ཀྱི་གང་རེག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 གང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གཞོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་རེག་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པ་དེ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་ཅན་དང་རྒྱས་མེད་གང་
 རུང་དུ་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །རྒྱས་ཅན་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱས་
 མེད་དུ་མ་བསྐྱེད་ན། གང་རེག་གཉིས་པ་རྒྱས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་
 ཀྱི་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆ་གང་སྐད་དུས་ཀྱི་གང་རེག་དེ་འདྲ་དེ་ཉེར་ལེན་
 མ་ཡིན། དེ་གཉིས་སྐད་དུས་ཀྱི་ཆ་རེག་དེ་འདྲ་དེ་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་དེ་ལས་

གཞན་དེའི་ཉེར་ལེན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་
ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
གང་རེག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་རུས་མེད་དུ་ཆ་གང་སྤང་དུས་ཀྱི་གང་རེག་
གིས་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མི་མཆོངས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
ལ་ཤར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཉེར་ལེན་དུ་
མི་རིགས་པས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཉེན་ལེན་དུ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོན་གང་རེག་
རུས་མེད་དེ་གང་རེག་ཡིན་པས་ཆ་རེག་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་པས་ཆ་
གང་སྤང་དུས་ཀྱི་གང་རེག་དེ་དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཆ་གང་
སྤང་དུས་ཀྱི་ཆ་རེག་ཁོ་ནས་གང་རེག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་རུས་མེད་དུ་སྐྱེད་
དེ། ཆ་གང་མི་སྤང་ན་གང་རེག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་རུས་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་
ལ། ཆ་གང་སྤང་བའི་དབང་གིས་གང་རེག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་རུས་མེད་དུ་
སོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཟུགས་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པར་ཐལ། གཟུགས་དང་
དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མ་སྤང་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་
དུ་མི་སྐྱེ་བ་ལས། དེ་གཉིས་སྤང་བའི་དབང་གིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ན་ཆ་གང་སྤང་
དུས་ཀྱི་གང་རེག་དེས་གང་རེག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་རུས་མེད་དུ་སྐྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན། ཆ་གང་སྤང་དུས་ཀྱི་ཆ་རེག་དེས་གང་གང་རེག་
སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་རུས་མེད་དུ་སྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཆ་གང་སྤང་དུས་

གྱི་ཆ་རིག་ཆོས་ཅན། གང་རིག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གནོད་པ་དང་མཉམ་
 འདོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་རིག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྒྱས་མེད་
 དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆ་གང་སྤྱད་དུས་གྱི་གང་
 རིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆ་གང་སྟོབས་མཉམ་གཉིས་
 གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནམ་མིན། མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། ཆ་གང་སྟོབས་
 མཉམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྤང། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་མེད་
 དུ་བྱས། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ལྡོག་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་
 གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྟོབས་མཉམ་
 པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། གནོད་པ་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག །རྒྱས་པ་མཚུངས་ཕྱིར་
 གོགས་བྱེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་སྟོབས་མཉམ་
 ཡང་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ལ། གཞུང་དེའི་དོན་ནི་དམ་བཅའ་འགལ་བ་
 རྒྱས་མཚུངས་ཡིན་ན། གོགས་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པས་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་ཆ་གང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྤང། གཉིས་པ་ལ་
 རྒྱས་མེད་དུ་བྱས། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་གང་རིག་ལྡོག་པའི་ཆེ། ཆ་གང་
 སྤང་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྤྱི་བོད་པ་གསུམ་གྱི་ཆ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་
 གང་རིག་ལྡོག་དུས་ཚུར་མཐོང་གི་མདོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་མི་རྒྱས་
 པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེའི་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་གང་རིག་ལྡོག་གམ་མི་
 ལྡོག་། ལྡོག་ན་གནོད་བྱ་ལྡོག་དུས་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། མི་ལྡོག་ན་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གང་རིག་རྒྱས་མེད་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་

སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་གང་རེག་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཆ་
གང་སྤང་པའི་སྤྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་གསུམ་ཀའང་། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་
སྤང་ཅེས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལེས་
པོར་གྱུར་པའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་དོན་གཞོན་བྱ་དང་སྤང་པའི་དབང་གིས་གཞོན་
བྱ་རིགས་འབྲས་མེད་པའི་རྒྱུས་མེད་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་སྤྱན་ལྟ་
བུ་ལེས་པོ་སྤྱན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ན་ཡང་སྤང་པ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྤང་བ་སྤྱིས་བ་ན་སྤྱན་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞོན་བྱ་དང་སྤང་
ན་གཞོན་བྱ་རིགས་འབྲས་མེད་པའི་རྒྱུས་མེད་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལེས་པོར་
གྱུར་པའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆ་གང་སྤང་པ་མི་སྤིང་པར་
ཐལ། ཆ་རེག་ཡོད་པའི་གོ་སར་གང་རེག་ཡོད་པ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
ཆ་གང་སྤང་པ་སྤིང་དེ། ཆ་གང་ཡུལ་འདབ་འབྱར་དུ་ཡོད་པ་སྤིང་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། འོ་ན་སྤང་སྤྱན་སྤང་པ་སྤིང་པར་ཐལ། སྤང་སྤྱན་ཡུལ་འདབ་འབྱར་ཡོད་
པ་སྤིང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དཔྱིད་ཀྱི་ཆ་རེག་དེས་དགུན་གྱི་གང་རེག་
ལ་གཞོན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྤང་ན་དགུན་གྱི་གང་རེག་རིགས་འབྲས་མེད་པའི་
སྤྱི་བར་ལེས་པའི་རྒྱུས་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། སེམས་
ཅན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་

འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གཞིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་
ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྐྱབས་འགལ་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་རྒྱལ་ཉེན་ཚད་མ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕྲུལ་སྒྲུབ་དེ་ཡི་གཞིན་བྱེད་ནི། བདག་མེད་མཐོང་བས་
འགལ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་དག་གང་ལ་ཚད་མ་ཡོད། །དེ་ནི་གཞན་ལ་
གཞིན་བྱེད་འགྲུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ནི་རྒྱུད་
གཅིག་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །གཞིན་བྱ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྒྲིད་
པའི་རྒྱས་མེད་དུ་སྒྲིད་པ་དེ་བཅས་པོར་གྱུར་པའི་གཞིན་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་བ་ཆོས་ཅན། ལུན་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ལུན་པ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྒྲིད་པའི་རྒྱས་མེད་དུ་སྒྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲིས་པ་ན་ལུན་པ་འགལ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་པན་ཚུན་སྤང་
འགལ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་
དབྱེད་པའོ།

དང་པོ་ནི། པན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྣམ་བཅད་ཡོངས་
གཅོད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་མི་མཐུན་པར་གནས་པ། སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱོད་པ་ན་དེ། ཆོས་
མཆོག་གིས། འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་པན་ཚུན་
སྤང་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དོན་སྤྱི་དང་ཆེ་གཉིས་ལྟ་
བུ་པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ནི་ཕྱོགས་སྤྱི་པའི་དགོངས་
པ་མ་ཡོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གིས། འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་
རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཉུགས་སུ་བཞག་ནས་བསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་

པན་ཚུན་སྤང་འགལ་དུ་སྦྱབ་པ་ཡིན་གྱི། པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་ན་འགལ་
ཆེ་གང་རུང་ཞིག་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་བ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དངོས་འགལ་དང་།
རྟག་པ་དང་བྱས་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱད་འགལ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་མི་རྟག་པར་
ཡོངས་གཙུག་ལ་བྱུབ་ན་སྤྱི་རྟག་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁྲིགས་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་
རྟག་མི་རྟག་གཉིས་གཞི་མ་བྱུན་ཁྲིགས་ཀྱང་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་མི་བྱས་ཏེ།
དཔེར་ན་ལྷ་མོ་ལའི་ཁ་དོག་སྤྱི་ན་པོ་ཡིན་པ་ཡོངས་གཙུག་ལ་བྱུབ་པས་སེར་
པོ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁྲིགས་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་སྤྱི་སེར་དངོས་འགལ་དུ་
ངེས་མི་བྱས་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། གཅིག་གི་མཆན་ཉིད་ལྷགས་སར་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་མ་ལྷགས། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལྷགས་སར་གཅིག་གི་མཆན་ཉིད་
མ་ལྷགས་པ་ནི་པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད་
ལྷགས་སར་མི་རྟག་པ་མ་ལྷགས། མི་རྟག་པའི་མཆན་ཉིད་ལྷགས་སར་རྟག་
པ་མ་ལྷགས་པས་རྟག་མི་རྟག་པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ཡང་། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས། རྟག་མི་རྟག་
འགལ་བར་ངེས་དགོས་ཏེ། སྤྱི་སྤྱིང་དུ་རྟག་པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
མ་ཁྲིགས་ན་སྤྱི་རྟག་པ་མི་ཁྲིགས་ཤིང་སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་མི་བྱས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་འགལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལས་འགལ་
བར་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆ་གང་པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་པར་

ཐལ། དེ་གཉིས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སློ་ནས་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་དེ་ཆ་རིག་ཡིན་པར་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་ན། གང་
 རིག་ཡིན་པར་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་
 བོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པ་དེས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞིར། གང་
 རིག་སྟོབས་ཆེན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་མན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་
 འགལ་ཆེ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་
 ཆེ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་
 གང་རིག་སྟོབས་ཆེན་པོ་གཉིས་མན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 འོ་ན་མེ་མེད་དེ་མེ་མེད་མཆོན་མོའི་རྒྱ་མཆོ་དུ་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཁྲབ་བྱེད་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཆེ་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མེ་དེ་དུ་བའི་ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་བསལ་ཁས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་མན་ཚུན་སྤང་འགལ་
 རྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སློ་
 རས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་རྟགས་དགག་བྱའི་
 ཆོས་དང་འགལ་བ་ དང་། རྗེས་དབག་གིས་སློ་འདོགས་ལ་གནོད་ཚུལ་
 དང་། ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ཀྱི་ས་བོན་ལ་གནོད་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་འགལ་བའི་
 རྣམ་གཞག་རྟགས་པ་ལ་རག་ལས་པས་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་

མཁས་པར་བྱལོ། །གཉིས་པ་གངས་རེས་ལ་རྟོགས་པ་གཅད་པ་ནི། གལ་
ཏེ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་གངས་
རེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྐབ་རྟགས་ལ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན།
དགག་རྟགས་ལ་ཡང་འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་ཆེ་དམིགས་པའི་
རྟགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཞིར་གངས་རེས་པར་འགྱུར་
ལ། འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་ཆེ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་
དགག་རྟགས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྦྱད་ན། འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་པོ་འདྲ་སྐབ་
རྟགས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སུ་གངས་རེས་
པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་དགག་རྟགས་ཀྱི་དངོས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་དགག་ཡིན་ལ། མེད་དགག་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་
རྟགས་ཡང་དག་གི་གངས་རེས་བྱེད་པའི་ཆེ་དགག་རྟགས་ལ་གཉིས་སུ་མ་
བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མེད་དགག་གི་རོ་མོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་
དུ་ཆུག་གང་དགག་གཞིའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
སྐབ་རྟགས་ལ་དེ་རྒྱང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་ལ་
བརྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དགག་རྟགས་ལ་དེ་རྒྱང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་
བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་
དེ། དགག་རྟགས་ལ་ཡང་དེ་རྒྱང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདག་གཅིག་
འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་
ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། མེ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཆན་མོའི་རྒྱ་

མཆོ་དུ་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱ་
 བ་དགག་རྟགས་དང་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་
 བྱ་སྒྲོག་གྲུར་ལ་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དགག་པ་དངོས་
 སུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དེ་དགག་རྟགས་དང་སྐྱབ་པ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 དེ་སྐྱབ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་རྟགས་ལ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་དེ་
 བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་རྟགས་ཡང་
 དག་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་
 རོ། །འོ་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་གངས་ངེས་བྱེད་པའི་ཆེ་སྐྱབ་རྟགས་ལ་འབྲས་
 རང་གི་རྟགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་
 བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་
 མི་བསྐྱབ་ཞིག་དགོས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟོགས་
 པ་ལ་འང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷན་འདུའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ནམས་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྐྱབ་
 རྟགས་ཡང་དག་དང་། དགག་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། མཆོན་ཉིད་རིམ་པ་
 བཞིན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་

ཆོས་ཡིན་ན་སྐབ་བ་ཡིན་པ་དང་། གང་ཞིག་ །དེ་སྐབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐབ་
བྱེ་ཆོས་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་པ། དེ་བཞི་སྤར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །གསུམ་
བ་ཉགས་ཡང་དག་ལ་བསྐབ་བྱེ་སྒྲིན་ནས་དེ་བ་ལ་གཉིས། གང་གི་སྒྲིན་ས་
དེ་བ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ །ཉགས་ཡང་དག་ལ་
དངོས་པོ་སྒྲིབས་ཞུགས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ ཡིད་ཆེས་པའི་ཉགས་ཡང་དག
གགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ། བྱེ་བ་འདི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་
ཆད་མའི་སྒྲིན་ནས་དེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོ་སྒྲིབས་ཞུགས་ཀྱི་
ཆད་མས་བྱབ་པའི་ཉགས་དེ་དངོས་པོ་སྒྲིབས་ཞུགས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་
དང་། ཚུལ་གསུམ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆད་མས་བྱབ་པའི་ཉགས་དེ་ཡིད་ཆེས་
པའི་ཉགས་ཡང་དག་དང་། ཚུལ་གསུམ་གགས་པའི་ཆད་མས་བྱབ་པའི་
ཉགས་དེ་གགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། ཉགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མཐར་དངོས་པོ་སྒྲིབས་
ཞུགས་ཀྱི་ཆད་མས་བྱབ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ།

རང་ལུགས་ལ། ཉགས་གསུམ་པོ་འདི་བསྐབ་བྱེ་སྒྲིན་ནས་དེ་བ་ཡིན་
ཏེ། དངོས་པོ་སྒྲིབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་
དང་གགས་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་པོ་འདི་ཡུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་
བྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་། དེས་ན་གཞོད་བྱིར་རྗེས་དཔག་ལས། ཁས་སྦངས་བྱི་
རོལ་གྱུར་མིན་ ཡང་། །ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡི། །བྱིར་ན་ཐ་དད་བྱས་
པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་ནི། །བསྟན་བྱིར་གགས་པའི་

མེས་དབག་ལས། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་བ་མ་ཡིན་ཡང་། །ཐ་དད་བྱས་ཡིན་སྲ་མ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་
པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ། དེ་ཡང་སྲར་བཤད་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ།
དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡིད་ཆེས་པའི་མེས་དབག་
ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག། ཚད་མར་འདོད་ཀྱང་སྟོགས་གཞན་དུ་
འདོད་པ་དགག། བདེན་བཞེ་ཕིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིད་ཆེས་མེས་དབག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་རང་གི་
བརྗོད་བྱའི་དོན་སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་།
རང་འགྲེལ་ལས། མེས་སུ་དབག་པ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་རྣམས་
དོན་དག་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེན། འོ་ན་
མཛོན་མཐོ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པར་ཐལ། ད་ལྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་པ་
ལས་མ་འོངས་པ་ན་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲེབ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེས་ལེགས་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
སྐད་དུ་འང་། གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་མེས་སུ་དབག་པ་
ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གསུང་རབ་ལས་བསྟན་པའི་མེས་སུ་རྟགས་ལྡན་
འབྲང་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སྟོན་པའི་གསུངས་རབ་ཀྱི་

དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྲབ་སྟེ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་
 དོན་ཅན་གྱི། ། གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་རམ་ཅི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 སེན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་རྟགས་པའི་ཐབས་མེད་པར་ཐལ། སེན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལུང་
 རིགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་རྟགས་པའི་ཐབས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁྲབ་སྟེ།
 འདི་ནི་ཁས་ལེན་ཐབས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ལས་འབྲས་
 སེན་ཏུ་སྒྲ་བ་སྟོན་པའི་གསུངས་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་བས་ཡིད་ཆེས་
 གྱེ་དད་བ་ཐོབ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། སྦྱོན་བས་ཡོངས་སྟོང་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་
 བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྟུ་བ་མེན་པར་ཐལ། རྟགས་འབྲ། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དེ་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་ནི།

ཁ་ཅིག ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ལ་དེའི་རྟེན་གཏན་
 ཆོགས་ནི། དཀར་ཆོས་ཆོས་ཅན། སྟུང་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། སྟུང་བ་
 ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 ཞེས་བ་ལྟ་བུ་ཞིན། སེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ལུང་ཡིན་ན་
 སྒྲ་ཇི་བཞིན་བས་ཁྲབ་པར་ཐལ། སྟུང་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་གྱི་ལུང་ལས་གསུངས་ན་སྟུང་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བས་ཁྲབ་པའི་
 བྱིར། འོན་ཏེ། སྟུང་བ་ལས། བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། སྟུང་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ལུང་རྣམ་དག་ལས་དོན་མ་ཐུན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་

ཞེས་འགོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱེད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
 ལུང་རྣམ་དག་ལས་དོན་མ་ཐུན་དུ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དཀར་ཆོས་སྐྱེད་
 པ་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་
 ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ངེས་ནས་དཀར་ཆོས་སྐྱེད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་མི་
 འབྱུང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀར་ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་
 པར་ངེས་ན་དཀར་ཆོས་དེ་སྐྱེད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ངེས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐྱེད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་དཀར་
 ཆོས་སྐྱེད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དཀར་ཆོས་སྐུ་ངེས་ནས་སྐྱེད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཐེ་ཆོམ་
 ཟ་བའི་གང་ཟག་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀར་ཆོས་སྐུ་ངེས་ན་སྐྱེད་པ་ལས་
 བདེ་བ་འབྱུང་བར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་
 དེ་དཀར་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་ན་
 དབྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དག་མ་དག་མ་བརྟགས་པར་ཡང་རྟོགས་ལྡན་གྱིས་ཁས་
 གྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟོགས་ལྡན་གྱིས་ལུང་དབྱེད་པ་གསུམ་
 གྱིས་དག་མ་དག་བརྟགས་ནས་ལུང་ཁས་གྲང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་ནས། །དེ་ནི་བསྟན་
 བཅོས་ཡོངས་འཛིན་པར། །འདོད་པའི་དུས་ཡིན་ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས།
 ཁས་གྲངས་ནས་བརྟག་པ་འཇུག་པ་ནི་མིན་གྱི་འོན་ཀྱང་བརྟགས་ནས་ཁས་
 ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་

བ་བཞི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལས་སྐྱབ་བསྐལ་
བདེན་པ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་
ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་དང་། སྟོག་གཙོན་པ་ལས་སྐྱབ་བསྐལ་འབྱུང་བ་ཤིན་
ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། ལྷང་
ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་
འབྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཡིད་ཆེས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་
རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་དཔེར་བརྗོད་རིམ་པ་བཞིན། བཀའ་
རྒྱུ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་མཐེན་པ་ནས་དག་སྟོན་དུ་
སོང་སྟེ། རྗོད་པ་ནས་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་
བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། སྤྱིབ་པ་སྤངས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས། དེ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། ཉགས་གསུམ་པོ་དེའི་བསྐྱུབ་བྱ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་
ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེན་གསུམ་ལས། ཡིད་
ཆེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་
བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་
ན། རག་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་བས་བྱུང་། དཔེར་ན། སྤྱིན་པས་
ལོངས་སྟོང་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་འདི་ཡང་དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་
དག་པའི་ལུང་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟུག་པ་བསྐྱབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་
ཅན། དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ཏེ། དབྱེ་མ་རིན་ཆེན་སྤང་
བའི་རང་གཞུང་གང་ཞིག་དབྱེ་མ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་དེ་དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་
དག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་མཐོང་བ་མངོན་འགྱུར་བསྟན་པ་ལ་མངོན་སུམ་
ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་ཆད་མས་བྱུང་། མཐོང་བ་ལྟོག་གྱུར་
བསྟན་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་མེས་དཔལ་གཞོད་མས་གཞོད་པ་མེད་
པར་དེས་བྱུང་། མ་མཐོང་བ་ལིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་བསྟན་པ་ལ། ཁས་སྤངས་སྤྱི་
སྤྱི་འགལ་བ་དང་རང་ཆིག་དངོས་ཀྱི་གསུང་འགལ་བས་གཞོད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་
ལུང་ཡིན་ན་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་བས་བྱུང་སྟེ། རང་གི་བསྟན་
བྱའི་དོན་ལ་བསྐྱབ་ན་དབྱད་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་མ་དག་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ནི། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་

ཁྲིམས་གྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ཉག་ས་པའི་སྟོ་
སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་
བ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་མ་དམིགས་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ནི། དེ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་བསྟུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་
དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་བ་ཚད་བ་སྤང་བ་ནི། དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཆོས་
ཅན། སྦྱིན་པས་འོངས་སྟོད་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་
བུའི་དོན་ལ་མི་བསྟུ་བར་སྟུབ་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྲགས་ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་
དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཉག་ས་གྱིས་དེ་ལྟར་སྟུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་
པོ་སྟོབས་ཁྲགས་ཀྱི་ཆད་མས་བྱུབ་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ཚུལ་
གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྲགས་ཀྱི་ཆད་མས་བྱུབ་ཀྱང་། དེ་སྟུབ་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་
ཤིན་དུ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྟུད་
པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་
བསལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྟུད་པ་ལས་མ་འོངས་
པ་ན་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་གི་བསྟུབ་བྱ་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས། །བདེ་བ་མི་འབྱུབ་
ཅེས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྟུད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་
བདེ་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡིད་ཆེས་བསལ་བར་བཤད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་
སྟེ། ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་ལ་ཁས་སྤངས་སྡུ་བྱི་འགལ་བའི་དོན་དང་མི་འགལ་

བའི་དོན་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཡིད་ཆེས་ཟླ་བ་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཡང་དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་ན། རང་འབྲེལ་ལས། ཟླ་བ་སྤྱད་པག་པ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ལུང་ཙམ་རང་གི་
 བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་
 དག་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཆོས་
 ཅན། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་
 བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་སྐབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱ་མིན་ཏུ་སྟོག་གུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་
 བྱའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་གྲུབ་པས། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་
 ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་ཆད་མས་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་
 གྲུབ་ན། བ་མ་བསད་པ་ལས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་ཐལ། བ་དང་
 མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་དེ།
 སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 ལ། བ་མ་བསད་པ་ལས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དེ། བ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་
 ཞིང་། ཞེས་པའི་ལུང་གི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་གྲགས་རྟགས་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་རང་ལུགས་

བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་
སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྲགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། ཉགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མཐར་དངོས་པོ་སྟོབས་
ཞུགས་ཀྱིས་བྱབ་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་
གསུམ་མཐར་མངོན་སུམ་ཀྱིས་བྱབ་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་
གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་གྲགས་པ་ཙམ་ཀྱིས་བྱབ་དགོས་
ན་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱང་གྲགས་པས་བྱབ་དགོས་པས་
སྤྱག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་གྲགས་ཉགས་ཡང་དག་ལ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་
གྲགས་ཉགས་དང་། རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་གྲགས་ཉགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐུས་བརྗོད་དུ་བྱུང་སྟེ། རྟོག་ལུལ་ན་
ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ཅིག་ཆོས་ཅན། བྱིང་སྐུས་
བརྗོད་དུ་བྱུང་སྟེ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འདོད་རྒྱལ་
གྱི་གྲགས་པ་དང་། རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་
རོ། །གཉིས་པོ་ཡང་། དེས་ནི་རྒྱ་མཆན་ཅན་སྐྱེ་ཡི། རོན་དམ་སྐྱ་ནམས་
ཀྱི་ནི་དོན། རོན་དམ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ། གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་
ཡིན། ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདོད་རྒྱལ་པའི་གྲགས་པ་ནི་དོན་ཐམས་
ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་བྱུང་སྟེ། འདོད་པས་འཇུག་ཅིང་འདོད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་
ལ་འཇུག་ཏུ་བྱུང་པའི་བྱིར། རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་ནི། རྒྱ་མཆན་ཡོད་

བར་འཇུག་གི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་མི་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་
 སྒྱ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པ་ལ་བད་སྒྱར་རྗེས་སུ་ཤིང་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་
 གི་གཞན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱས་
 དང་མ་བྱས་པ་རྣམས་སུ། །སྒྲ་ཆོག་ས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རུང་། །ཞེས་
 པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ །ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་
 པ་དེ་ད་ཉིག་ཤིང་ཡིན་པར་སྒྱུ་བ་པའི་གྲགས་ཀྱིས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་
 སྒྱུ་བ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །ད་ཉིག་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་
 པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་ད་ཉིག་ཤིང་མིན་ཞེས། །རྫོད་པ་ལ་ཡང་
 གཞོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ད་ཉིག་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལ་
 གྲགས་པས་གཞོད་ན། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་
 བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྒྲར་ན་མཛོན་སུམ་དང་གྲགས་པའི་གཞོད་ལུལ་ཐ་དད་ཏུ་
 བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་ད་ཉིག་ཤིང་མིན་ཞེས། ། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་དོན་ནི། ད་ཉིག་ཤིང་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་
 པའི་དོན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་ལུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བའི་སྒྲས་
 བརྗོད་རུང་ཏུ་སྒྱུ་བ་པའི་ཀྱིས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱི་ཀྱིས་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྱུ་བ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་དེ་དངོས་མེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁོ་ན་རྟོག་ལུལ་ན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྱུ་བ་
 ཀྱི་སྒྱུ་བ་ཀྱིས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྱུ་བ་ཀྱི་འབྲས་ཀྱིས་ཡང་དག་
 ཀྱང་མ་ཡིན། དེ་སྒྱུ་བ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཀྱིས་ཡང་དག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་
ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཟླ་
བའི་སྐྱུས་བརྗོད་རུང་ཆོས་ཅན། དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་དངོས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉྱགས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དགག་བྱ་གང་དངོས་
སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉྱགས་པར་བྱ་བ་ཡིན། ཟླ་བའི་སྐྱུས་བརྗོད་མི་རུང་
དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉྱགས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱམ་པ་དེ་ཡང་
བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉྱགས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཟླ་བའི་སྐྱུས་བརྗོད་རུང་དེ་ཟླ་བའི་སྐྱུས་བརྗོད་མི་རུང་དངོས་སུ་བཅད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཉྱགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། དགག་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉྱགས་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཉྱག་པ་དེ་དགག་ཉྱག་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་ཏེ་ཟླ་བའི་སྐྱུས་བརྗོད་རུང་ཆོས་ཅན། དགག་པ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
གཞིའོ། །དང་པོ་ནི་ཉགས་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་
གསུམ་གང་ཞིག་དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་དབང་གིས་བཞག་པ། གཉིས་པ་
ལ་གསུམ། ཉགས་དགོད། ཚུལ་བསྐྱབ། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་དབང་གིས་བཞག་

སའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་རྒྱ་སའི་སྤྲུལ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན་
 བས་ཀྱིས། དཔེར་ན། ག་བྱར་དང་དབུལ་ཚུ་བཞིན་རི་བོང་ཅན་འདི་ཡང་རྟོག་
 ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས། འོག་མཆོས་བསྐྱབ་པ་ དང་། རྒྱབ་པ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་
 བོང་ཅན་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ། རི་བོང་
 ཅན་འཛིན་སའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་སའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་
 སའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་རི་བོང་ཅན་འཛིན་སའི་རྟོག་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་འཛིན་གྱི་དང་
 དུ་དངོས་སུ་གཞལ་སྟོབས་ཀྱིས། རི་བོང་ཅན་དེ་རྟོག་པ་དེའི་གཟུང་བྱར་
 རྟགས་ལ་གཞལ་སའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་འདོད་སའི་དབང་གིས་
 འཇུག་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཀྱིས། དཔེར་ན་ནམ་རྟོག་
 རང་དགའ་བ་བཞིན། རྒྱ་བ་ཞེས་སའི་སྤྲུལ་འདི་ཡང་ཡུལ་ལ་འདོད་སའི་དབང་
 གིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་
 རྒྱ་སའི་སྤྲུལ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་
 རི་བོང་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲགས་རྟགས་
 ཡང་དག་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་
 དངོས་པོ་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བར་མཚུངས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་
 ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་སའི་རྟགས་ནི་དངོས་སྟོབས་
 ཀྱི་རྟགས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བཟོའི་དབང་གིས་བཞག་སའི་རྟགས་ནི་གྲགས་
 སའི་རྟགས་ཡིན་ཉེ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། གྲགས་སའི་ཡུལ་ནི་བཟོ་

ལས་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་དབལ་བའི་ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བའོ། ཞེས་དང་རྗེས་སུ་དབལ་བ་ནི་དངོས་པོ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲགས་པའི་རྟགས་ནི་སྒྲོ་བ་རྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
 དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
 བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་གཞི་གྲུབ་པ་ལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་། རྟག་པས་
 བརྟགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ལ་
 དངོས་པོའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བརྟའི་དབང་གིས་བཞག་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་རྟག་པས་བརྟགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྒྲོ་ལ་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུང་བེད། ཡུལ་རང་དོས་ནས་ཐ་དད་ཏུ་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་ཏུ་ཐལ་ལོ། འདོད་
 བ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་ཐ་དད་གང་ཞིག་དེ་
 བྱུང་ཏུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ཆོས་ཅན། མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། རྟག་པས་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་ཏུ་
 བརྟགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རྟག་པས་བརྟགས་པ་ཡིན་ཡང་གཞི་
 གྲུབ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་མི་
 རྟག་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་གཅིག་དང་གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་
 བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། རྗེས་གཅིག་དེ་བྱས་མི་རྟག་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་བྱེད་
 མིན་པར་འགྱུར་ལ། གྲུབ་ན་བྱས་མི་རྟག་གྲང་ཐ་དད་ཏུ་གྲུབ་པར་མཚུངས་

བས། བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །གཉིས་
 བ་བཞུགས་དབང་གིས་བཞག་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་རྩ་བའི་སྤྲུལ་བཞེད་རུང་ལྟ་
 སྟེ། དེ་འདོད་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་རྩ་བའི་སྤྲུལ་བཞེད་རུང་རུ་
 མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྲོད་ལ་
 དབང་འཇུག་མེད་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་སྤྲུབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་རྩ་བའི་
 སྤྲུལ་བཞེད་རུང་རུ་སྤྲུབ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་སྤྲད་རུའང་། ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་
 བཞེད་པ་ལ། རྗེས་དཔག་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། ཞི་
 བ་འཆོས། རྩ་བའི་སྤྲུབ་གཏན་ཆོག་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་འགྱུར་
 ཏེ། གྲགས་པ་ལས་ནི་ཐ་དད་པའི། །དངོས་པོའི་རོ་བོ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྤྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།
 རོན་སྤྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྤྲད་སྤྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གོ། །དང་
 པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་སྤྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་
 རུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མས་དེ་སྤྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་
 རུ། དེ་སྤྲུབ་ཀྱི་བསྤྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་མ་བློན་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་
 ཉིད། གང་ཞིག་རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་རུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མས་དེ་

སྐྱབ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གྱི་ཐ་སྟངས་བྱུང་མ་
ཟིན་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། མེ་མེད་མཆན་མའི་རྒྱ་མཆོན་ཚོས་
ཅན། ཏུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྟངས་
འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་
ཚོས་ཅན་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་
གྱི་སྤྲོད་དུ་དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གྱི་དོན་བྱུང་ཟིན་པ། དཔེར་ན་བུམ་པ་
སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་
སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་གཉིས་ནི་དོན་སྐྱབ་གྱི་
ཉགས་དང་ཐ་སྟངས་སྐྱབ་གྱི་ཉགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་
པའི་ཉགས་ནི་ཐ་སྟངས་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་
ལས། རྒྱ་དང་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་
ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ལྟ་ལྟོས། གཉིས་ཀའི་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགག་པ་དང་དགག་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
དགག་པའི་ཡང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ལྟ་ལྟོས། ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དགག་པའི་ཐ་སྟངས་སྐྱབ་པའི་ཡང་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བྱུང་བྱེད་
མ་དམིགས་པའི་ཉགས་གཉིས་དོན་སྐྱབ་དང་ཐ་སྟངས་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་གྱི།
དེ་གཉིས་ཐ་སྟངས་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟངས་
འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ན། ཏུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཉགས་

བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་རྣམ་དེས་ལས། འབྲས་བུ་དང་
 ཁྲུ་བ་བྱ་བ་སྐྱར་མི་རུང་བ་ལ་ནི་རྒྱ་དང་ཁྲུ་བ་ར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པས་
 དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གོ་བར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་དང་ཁྲུ་བ་
 བསྐྱར་རུང་བ་ལ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མེ་མེད་མཆོན་མེའི་རྒྱ་མཆོར་དུ་བ་ཡོད་
 བ་སྐྱར་དུ་མི་རུང་ན། རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་དེར་དུ་མེད་ཀྱི་
 རོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་ལ། དུ་བ་ཡོད་བ་སྐྱར་དུ་རུང་བ་རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་དེར་དུ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁ་ཅིག་ རྒྱ་དང་ཁྲུ་བ་ར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་
 པ་ནི། གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའི་དོན། མེ་མེད་མཆོན་
 མེའི་རྒྱ་མཆོར་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ་ཞེས་སྐྱབ་ན་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་དང་།
 དུ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། ཞེས་སྐྱབ་ན་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་
 ལྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི། མེ་མེད་དེ། མེ་མེད་མཆོན་མེའི་རྒྱ་མཆོར་དུ་མེད་དུ་བྱུང་བའི་
 དོན་སྐྱབ་དང་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ལྟོན་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། མེ་མེད་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་མེད་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་
 བ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡིན་དགོས། མེ་མེད་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་
 ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། མེ་མེད་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ན་ཡང་དེ་སྐྱབ་

གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་ ཉགས་དཔེ་ཚྱོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་བཤད་ག

གྱི་དགག་ཉགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འོན་སྐབ་གྱི་ཉགས་དང་ཐ་
སྙད་སྐབ་གྱི་ཉགས་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་འགལ་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་མ་བྱུང་
ན། དགག་པ་དང་སྐབ་པ་འགལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དགག་ཉགས་དང་སྐབ་ཉགས་
གཉིས་འགལ་བར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འོན་ཏེ་འོན་སྐབ་གྱི་
ཉགས་དང་ཐ་སྙད་སྐབ་གྱི་ཉགས་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། མེ་མེད་དེས་མེ་མེད་
མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པའི་འོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐབ་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དགག་ཉགས་དང་སྐབ་ཉགས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། འུས་
བས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་ཡང་སྐབ་སྐྱ་ཉག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་སྐབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཟེར་རོ། འདི་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། དགག་ཉགས་དང་སྐབ་ཉགས་གཉིས་དཔོས་
གྱི་བསྐབ་བྱའི་ཆོས་དགག་པ་དང་སྐབ་པ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་ལ། འོན་
སྐབ་དང་ཐ་སྙད་སྐབ་གྱི་ཉགས་གཉིས་དཔོས་གྱི་བསྐབ་བྱའི་ཆོས་འོན་དང་ཐ་
སྙད་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་བུམ་པ་སྒྲར་རུང་
མ་དམིགས་པ་དེ། བུམ་པ་སྒྲར་རུང་མ་དམིགས་པའི་ས་ཚྱོགས་བུམ་མེད་
དུ་སྐབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། བུམ་མེན་
གྱི་འོན་དང་བསྐབ་རྒྱའི་ཐ་སྙད་གང་ཞེ་ན། སྒར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
ཉགས་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

ལྷ་པ་མ་ཐུན་ཚྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་བ་ལ་གཉིས།
མ་ཐུན་ཚྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དང་། མ་ཐུན་

ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གོ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད།
 དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་
 འཇུག་པ། དཔེར་ན། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
 ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། གང་ཞིག། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་
 ཞིག་ལ་མི་འཇུག་པ། དཔེར་ན་དུང་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པ་ལ་ཚུལ་བྱུང་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པས་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་འབྲས་རྣམས་གཉིས་སུ་
 འཇུག། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རེས་འགའ་སྟེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉེར་
 ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་རང་རྒྱ་དང་བཅས་པར་སྐབས་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་
 སུ་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་ཀྱི་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞིག། དེ་སྐབས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་
 བ་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

དུག་པ་ཆོལ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། རང་དོན་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་། གཞན་དོན་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་
 སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག། ཕྱི་ཆོལ་ཀྱི་རོར་མ་བཀོད་པ། དཔེར་ན། སྒོ་
 བྱར་དུ་དུ་བ་མཐོང་པའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྟན་ཀྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐབས་
 ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། གང་ཞིག། ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱི་རོར་བཀོད་པ།
 དཔེར་ན། ཕྱི་ཆོལ་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཆོལ་ཟུན་ས་ཁྲིས་པའི་ལན་དུ། གང་བྱས་

གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པ།

ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱུང་བ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་བཀོད་
པའི་ཆེན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།

གསུམ་པ་རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ།
གཞན་ལུགས་དགག་ རང་ལུགས་བཞག ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་
གཅིག་གི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། སྐྱོན་དང་སྐྱོན་ཅན་ངོ་མོ་གཅིག་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཆང་དང་སྟོས་པའི་རྒྱས་པ་བཞིན། རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་
ན་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། འདི་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མིན་ནམ། ཡན་
ལག་ཕྱི་མ་ལ་སྟོས་པ། །ཕྱོགས་སྐྱོན་འདོད་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀོད་པའི་ཆེན། སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་
པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས་སྤངས་ཤིང་རྟགས་བསལ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྤངས་ཏེ།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཁས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོ།

གཞན་ཡང་། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཁོད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་།

བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ ཡང་། སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱི་མཉན་
 བྱ་མ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་བཟུང་ནས་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་
 ཟུགས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་
 སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཏེ་སྐྱབ་པའི་ཆོལ་གསུམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྤྱི་མཉན་
 བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཅན་ཏེ་སྐྱབ་པའི་ཆོལ་གསུམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་པའི་ཆེ་ན། མིག་གིས་གཟུང་བྱས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་
 ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར།
 མིག་གིས་གཟུང་བྱས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་
 བར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། བས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཡིན་པར་
 ཐལ། མིག་གིས་གཟུང་བྱས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེ། སྤྱི་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་

ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་དཔེ་སྐྱོན་ཡོན་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་
བྱུབ་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡོན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཡོན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་དཔེའི་
ཡོན་ཏན་ཡོན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས། གཞན་ཡང་། གཞི་མ་བྱུབ་པ་
དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡོན་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོན་ན་གཞི་བྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་འགལ་
མ་ངེས་མ་བྱུབ་པ་རྣམས་རྟགས་ལྟར་སྟངས་གི་སྐྱོན་མ་ཡོན་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་
ཡོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་ཡོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསུམ་པོ་རྟགས་
ཡང་དག་གི་སྐྱོན་ཡོན་ལ། རྟགས་ལྟར་སྟངས་ལ་ལྡན་པ་ཡོན་ཅོ་ཞེ་ན། ཚུལ་
གསུམ་པོ་རྟགས་ལྟར་སྟངས་གི་ཡོན་ཏན་ཡོན་པར་ཐལ། འགལ་མ་ངེས་མ་
བྱུབ་པ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐྱོན་ཡོན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་ཡང་
དག་ལྟར་སྟངས་དང་རྟགས་ལྟར་སྟངས་ཡང་དག་དུ་ཐལ། འགལ་མ་ངེས་མ་བྱུབ་
པ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐྱོན་དང་། ཚུལ་གསུམ་པོ་རྟགས་ལྟར་སྟངས་གི་
ཡོན་ཏན་ཡོན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡོན་ན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་
སྐྱབ་མི་རུས་དང་། རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡོན་ན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་རུས་
བས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱད་དུའང་། རྟགས་ཀྱན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། སྐྱོན་
དང་ཡོན་ཏན་དཔྱད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་
གྱི་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་སྟོབས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། འགལ་མ་དེས་
མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་གི་སྟོན་དང་། ཚུལ་གསུམ་པོ་ཀྱང་ལྟར་
སྤང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགལ་མ་དེས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
ཀྱང་ཡང་དག་ལ་ལྟར་པར་ཐལ། ཀྱང་ཡང་དག་གི་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གསུམ། ཀྱང་སྟོན་དང་། དཔེ་སྟོན་
དང་། ཐོགས་སྟོན་ནི། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན། །དང་
པོ་ནི། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཀྱང་སྟོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཀྱང་སྟོན་སྐབས་ཀྱི་
དེ་ཀྱང་སྟོན་ཅན་དུ་སྐབས་ཀྱི་དེ། །གཉིས་པ་ཀྱང་སྟོན་ལ་དེ་བཞིན་གསུམ་
ཡོད་དེ། ཀྱང་སྟོན་ཅན་ལ་འགལ་མ་དེས་མ་གྲུབ་པའི་ཀྱང་སྟོན་ཅན་དུ་
དེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགལ་པའི་ཀྱང་སྟོན་ནི། སྐྱེས་ཀྱང་སྐབས་པ་ལ་
བས་པ་ཀྱང་སྟོན་སྐབས་ཀྱི་དཔེ་ཆེ་ན། སྐྱེས་ཀྱང་སྐབས་པའི་ཀྱང་སྟོན་སྐབས་
ནས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་དེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་དེས་པའི་ཀྱང་སྟོན་
ནི་སྐྱེས་ཀྱི་ཀྱང་སྐབས་པ་ལ་གཞལ་བུ་ཀྱང་སྟོན་སྐབས་ཀྱི་དཔེ་ཆེ་ན། སྐྱེས་
ཀྱི་ཀྱང་སྐབས་པའི་ཀྱང་སྟོན་སྐབས་སྐབས་ནས་ཐུབ་པ་རྣམས་མར་མ་དེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །མ་གྲུབ་པའི་ཀྱང་སྟོན་ནི། སྐྱེས་ཀྱི་ཀྱང་སྐབས་པ་ལ་མིག་གིས་
གཟུང་བུ་ཀྱང་སྟོན་སྐབས་ཀྱི་དཔེ་ཆེ་ན། སྐྱེས་ཀྱི་ཀྱང་སྐབས་པའི་ཀྱང་སྟོན་སྐབས་
བཟུང་ནས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོན་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་
གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཀྱང་སྟོན་སྐབས་སྤང་གི་སྟོན་པ་སྟོན་གཅིག་ལ་ཀྱང་སྟོན་
དང་ཀྱང་སྟོན་ཅན་དང་ཀྱང་སྟོན་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བུ་

གསུམ་བཅི་བར་བྱ་སྟེ། རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ན་གཞི་བྱལ་དགོས་ཏེ། རྟགས་སྐྱོན་བཟུང་བ་དེ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐྱུབ་ཤེད་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན་གཞི་བྱལ་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྩས་ལུག་པ་དེ་སྐྱེས་བྱ་ལུག་བསྐྱེད་པར་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ན་གཞི་མ་བྱལ་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་གཞི་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྐྱུང་དེ་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མིག་གིས་གཟུང་བས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་བཟུང་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་བྱལ་བ་དེ་རྟགས་སྐྱོན་དང་། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་། མིག་གིས་གཟུང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་བྱལ་བ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་སྐྱོན་ཅན་ནམས་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཆོད་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་དཔེ་སྐྱོན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་དཔེར་གཟུང་བ་དེ་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐྱུབ་ཤེད། གཉིས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གཉིས། མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་དང་། མི་མཐུན་པའི་སྐྱོན་ནོ། །དང་པོའི་མཆོད་ཉིད། མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་དེ་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐྱུབ་ཤེད། གཉིས་པའི་མཆོད་ཉིད། མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་དེ་མི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐྱུབ་ཤེད།

དོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་སྟོན་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་
 བོ། ཕྱོགས་སྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུང་བ་དེ་ཕྱོགས་སྟོན་ཅན་དུ་
 སྐབ་བྱེད་དོ། །དབྱེ་བ་ལྔ་ལོད་དེ། ཕྱོགས་སྟོན་ཅན་དེ་ལ་ལྔ་ལོད་མེད་ཡོད་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་སྟོན་དང་ཕྱོགས་
 སྟོན་མི་འགལ་ན། འདི་དེ་དག་གི་སྟོན་མིན་ནམ། །ཡན་ལག་གི་མ་ལ་ལྟོས་
 བ། ཕྱོགས་སྟོན་འདོད་མིན། ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་
 བོ་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ཆོས་
 ཅན། ཕྱོགས་སྟོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚུལ་གང་རུང་རེ་མ་ཆང་བའི་སྟོན་ས་
 རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ན། ཚུལ་གང་རུང་རེ་ཆང་བའི་སྟོན་ས་རྟགས་ཡོན་
 ཏན་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཞལ་བྱ་དེ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་རྟགས་
 ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་སྟོན་ཅན་དང་རྟགས་ཡོན་ཏན་
 ཅན་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཚུལ་གང་རུང་རེ་མ་ཆང་
 བས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་རུས་སུ་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ལྟ་བུ་གང་རུང་རེ་
 ཆང་བས་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཀྱང་
 རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་རུས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྟོན་ཅན་དང་། རང་གི་བསྐྱབ་
 བྱ་སྐྱབ་རུས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འདྲ།
 རྟགས་ཀྱང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། །སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་ཐུན་དཔེའི་སྟོན་ཡིན་ན་དཔེ་སྟོན་ཡིན་དགོས་སམ་

མི་དགོས། དང་པོ་སྣང་ན། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་དཔེར་ན། འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ། སྐྱ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་དཔེ་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་སྐྱན་དཔེའི་སྐྱོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་མི་མ་སྐྱན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྣང་ན། མ་སྐྱན་དཔེ་
ཡང་དག་ཡིན་ན་དཔེ་ཡང་དག་ཡང་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། མ་སྐྱན་དཔེའི་
སྐྱོན་ཡིན་ན་དཔེ་སྐྱོན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དཔེ་
ཡང་དག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་སྐྱན་དཔེ་ཡང་དག་དང་མི་
མ་སྐྱན་དཔེ་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ཅིར། དེ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་
པས་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱོགས་གཉིས་པ་
ཁས་མི་ལེན་པ། ཕྱོགས་དང་པོ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཚམ་མ་སྐྱན་དཔེའི་སྐྱོན་དང་མི་
མ་སྐྱན་དཔེའི་སྐྱོན་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་བྱབ་པ་ཚོས་ཅན། མིག་གིས་གཟུང་བྱའི་
རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་གིས་
གཟུང་བྱ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
སྣང་སྣང་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་

བར་སྐྱབ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་བར་སྐྱབ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། ཕྱི་མ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་ཡིན་ན་ཚུལ་
 གསུམ་མ་ཚང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་མ་ཚང་གཉིས་
 བན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེམ། །འོ་
 བ་མངོན་སུམ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ཡིན་པས་བྱབ་པར་
 ཐལ། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བའི་
 ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་མ་ཡིན་གཉིས་བན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལྟེ་ག།

གཉིས་པ་ལོག་ཕྱོགས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟེ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྤང་གི་མཆོན་
 ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་
 བ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འགལ་བའི་རྟགས་དང་། མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་།
 མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟེ་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཆོས་གང་ཞིག་། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་

རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྲབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ། དེ་ཡང་སྤྱིར་རྟགས་སུ་
བཀོད་པ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་
ལྟོག་གི་ཁྲབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ། ཞེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་
བཅད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྲབ་པ་རྣམས་མ་ངེས་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་ཡང་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་
གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་བཅད་
དེ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་
ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྲབ་པ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ། ཞེས་པས་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་སེལ་ཏེ། མ་
ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་
ཁྲབ་པ་རྣམས་མ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ཕྱགས་དགག་རང་ཕྱགས་བཞག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་འགལ་རྟགས་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་
འགལ་རྟགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་དང་། ཆོས་
ཅན་ཀྱི་བྱང་པར་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་
པའི་འགལ་རྟགས་དང་བཞི། དཔེར་བརྗོད་རིམ་པ་བཞི་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། རྟག་
སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་
གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་འདུས་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་ཕྱིར་
 མེད་ཅིང་གཞོན་ཕྱིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ཕྱིར་ཡོད་དེ། བྱས་པ་
 ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཉག་པར་སྤྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་ཉག་ས་
 ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་འགོག་པའི་སྤྱི་ནམ་སྤྱི་ཉག་པར་སྤྱི་ཕྱིར་
 འགལ་ཉག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཉིང་དུ་ཉག་པ་འགོག་པའི་
 འགལ་ཉག་ས་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཉིང་དུ་ཉག་པ་འགོག་པའི་སྤྱི་ནམ་སྤྱི་ཉག་
 པར་སྤྱི་ཕྱིར་འགལ་ཉག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ཉིང་དུ་
 ཉག་པ་འགོག་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ཉིང་དུ་མི་ཉག་པ་
 སྤྱི་ཕྱིར་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞོན་ཕྱིར་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན། སྤྱི་
 ཉག་པར་སྤྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་ཉག་ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 སྤྱི་ཉག་པར་སྤྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྱི་ཕྱིར་འགལ་ཉག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྤྱི་ཉག་པར་སྤྱི་ཕྱིར་འགལ་ཉག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་གཞན་གསུམ་
 ལ་འདར་གཞོན་ཕྱིར་རིགས་འགྲེལ། །ཁ་ཅིག་ ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་
 ཉག་ས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟངས་མི་འཐད་དེ། རི་སྐྱོད་བཤད་པའི་རིགས་པས་
 གཞོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྱི་ཕྱིར་འགལ་ཉག་ས་དང་། ཆོས་
 ཀྱི་བྱུང་པར་སྤྱི་ཕྱིར་འགལ་ཉག་ས་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱུང་པར་སྤྱི་ཕྱིར་
 འགལ་ཉག་ས་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྱི་ཕྱིར་འགལ་ཉག་ས་བཞི་ཡོད་ལ།
 དཔེར་བརྗོད་ནི་མུར་བཤད་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་

བ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བཞོད་པའི་ཆོེ་ན། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། འདུས་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཡུལ་ཅན་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བཟུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་
 དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རོ་ཐོར་བཟུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་བར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་སོགས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་བ་གང་ཞིག་མིག་སོགས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་། གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་ཐོ་མ་གྲུབ་ན། མིག་སོགས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བསགས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་མིག་
 སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ།
 མིག་སོགས་ཀྱིས་རང་འབྲས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་སོགས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཅུ་སངས་རྒྱུས་པའི་རོར་སྐྱབ་ན་གྲུབ་ཐོན་བསྐྱབས་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་སྟར་བཞོད་པའི་ཆོེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རོ་ཐོར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བ་མ་ཡིན་
 པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་ཐོར་བཟུང་བ་གང་ཞིག་
 །མིག་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདུས་བ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་སྐྱབ་པའི་འགལ་

ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྐྱེའི་ཕྱོགས་
 བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་དེ་སྐྱེའི་
 ཕྱོགས་སྐྱེའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་ཐོར་བཟུང་བར་ཐལ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་
 ཅན་དེ་དེ་སྐྱེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རོ་ཐོར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་
 སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྐྱེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱེའི་བཟུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན།
 གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་དེ་སྐྱེའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་
 བར་དུ་བཟུང་བར་ཐལ། དེ་སྐྱེའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེའི་འགལ་
 ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱེའི་བསྐྱེའི་ཆོས་ཀྱི་
 རོ་ཐོར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱེའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་
 ཐོར་བཟུང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདུས་བསགས་དེ་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་
 ཅན་དེ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱེའི་འགལ་ཉགས་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་།
 ཁ་ཅིག །སྐྱས་ཟེན་ལ་ཡང་འགལ་ཉགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་
 མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱེའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེའི་
 ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྐྱེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱེའི་ཆོས་དང་ཁྱབ་
 བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་སྐྱེའི་མིག་སོགས་དེ་དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ མིག་སྟོགས་ཀྱི་
 རྟེན་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་
 ཉགས་གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བ་གང་ཞིག་ །དེ་དང་ཁྲབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱས་ཟེན་ཀྱི་འགལ་ཉགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱས་ཟེན་ལ་
 རྟོགས་ཚོས་ཀྱང་མ་ཡིན། ཁྲབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱལ་སྟེ། སྐྱས་ཟེན་ལ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཀྱི་རྟེན་དུ་
 འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐྱས་ཟེན་ལ་མིག་སྟོགས་
 འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག་ །དེའི་རྟེན་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །དེ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། ཁྱོད་ཡིན་ན་གཞི་བྱལ་དགོས་ལ། དེ་གཞི་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐྱས་ཟེན་
 ལ་ཁྲབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། སྐྱས་ཟེན་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་
 པ་བསྐྱབ་བའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བ་གང་ཞིག་ ། གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་ཁྲབ་པ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྟེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །དེས་ན་འདུས་བསགས་དེ་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་འགལ་ཉགས་ཡིན་ལ་སྐྱས་ཟེན་ལ་འགལ་ཉགས་མ་ཡིན་ ཞིང་། དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་མ་ཡིན། མིག་སྟོགས་ཀྱི་
 རྟེན་དུ་སྐྱས་ཟེན་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གསུམ། ད་ཉེ་བ་དངོས་དང་། འདུས་བསགས་
 ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐབ་པའི་ཉགས་ཆོས་དོན་
 གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཆོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་ཉགས་ལ་
 ད་ཉེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐབ་པའི་འགལ་ཉགས་དང་། སྐས་ཟེན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་སྐབ་པའི་འགལ་ཉགས་དང་། སྐས་ཟེན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 སྐབ་པའི་འགལ་ཉགས་དང་། སྐས་ཟེན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐབ་པའི་འགལ་
 ཉགས་དང་བཞིའོ། །དཔེར་བརྗོད་ནི་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་ཏོ། །མིག་སོགས་ཆོས་
 ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྐས་ཟེན་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་
 དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་
 དེ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པས་སྐས་ཟེན་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་མིག་སོགས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་སྐབ་པའི་འགལ་ཉགས་
 ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་སྐས་ཟེན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐབ་པའི་འགལ་ཉགས་
 ཡིན་ནོ། །མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་
 དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་མིག་
 སོགས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། སྐས་ཟེན་ལ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་
 དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པས་སྐས་ཟེན་ལ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 དང་། དེ་མིག་སོགས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་སྐབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པས་ན། སྐས་
 ཟེན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐབ་པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་ནོ། །དངོས་གྱུར་

གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་
 པའི་ཆོ་ན་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དངོས་གྲུབ་གྱི་ནམ་མཁའ་
 ཞེས་པའི་སྐྱས་དངོས་པོ་དེ་ནམ་མཁའ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བརྗོད་པས་དངོས་པོ་དེ་སྐྱས་ཟིན་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ནམ་མཁའི་
 སྟེང་དུ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉག་སྟེ། ཡིན་པས་ན་སྐྱས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་
 སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉག་སྟེ། །འབྲེལ་བ་དང་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ནམ་
 མཁའ་མ་ཐུན་སྒྲུབ་དུ་བྱུང་ནས་ཁྱད་ཆོས་ལ་རྩོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ནམ་མཁའི་ངོ་
 བོ་ལ་མི་མ་ཐུན་ཏེ། འབྲེལ་བ་པས་ནམ་མཁའ་སྐྱབ་པ་རང་དབང་པའི་དངོས་
 པོ་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་པས་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་
 འདོད་ལ། སངས་རྒྱས་པ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་སྟོ་
 ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཡང་དངོས་མེད་དུ་འདོད་
 པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
 དོན་ དང་། ཉག་སྟེ། ཉག་སྟེ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །མིག་གི་སོགས་ཁོངས་
 ནས་དམིགས་ཀྱིན་དང་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་བཏོན་ནས་ཀྱིན་གསུམ་ཆོས་ཅན་
 དུ་འཛིན་ལ། དེས་བདག་གི་དོན་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་ནམ་ཤེས་སྟེང་པ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ། རྣམ་ཤེས་དེ་ཀྱིན་
 གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་ཀྱིན་གསུམ་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་འདོད་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་རྣམ་ཤེས་དེ་རྒྱ་ཡང་མ་

ཡིན་འབྲས་བུ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་ནམ་འགྲུར་མིན། །ཞེས་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཅིག་མིག་གི་སོགས་
 །ཁོངས་ནས་དབང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་འདོད་པས། དབང་པོ་ལྷ་ཅམ་ཆོས་ཅན་
 ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལ་མིག་སོགས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་འགྲུབ་
 པ་ལ་མི་པན་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལྷ་ཅམ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོས་
 ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལ་དབང་པོ་ལྷ་ས་གཞན་དོན་
 བྱེད་པར་བསྐྱབ་པས་བདག་དོན་བྱེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་
 ལྷགས་ལ། གདགས་གཞི་དང་བཅས་ན་མིག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས་ཞེས་
 བྱ་ཉེར་གསུམ་བཞེད་ནས་ཉེར་བཞི་ཆོས་ཅན་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ནི། ཉེར་བཞི་ལས་གཞན་བདག་ཡིན་པས་དེའི་དོན་བྱེད་
 ཚུལ་ཡང་བདག་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་བདག་གི་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། མལ་ཆ་དང་སྟན་བཞིན་ཞེས་དཔེར་བཞོད་པས་སོ། །རྟགས་ཀྱི་དོན་ནི།
 རྟལ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་འབའ་ཞིག་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དབང་
 སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་སྟན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 སྐད་ཅིག་གམ་རྟལ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ནི། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤོའམ་ཆེན་
 པོ་དང་གཙུག་པོའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་སྟན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

སྒྲིབ་མེད་དེ། སྒྲོམས་ཆེན་པོ་དང་གཙོ་བོའི་སྤྲེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་སྒྲུབ་
 པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སྒྲོམས་ཆེན་པོ་དང་གཙོ་བོའི་གདགས་གཞིའི་སྤྲེང་དུ་
 འགོད་ཚུལ་དང་མ་སྒྲུབ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདུས་བསགས་
 དེ་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་ཉགས་མ་ཡིན་ན། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
 འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན།
 འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་སྒྲས་ཟེན་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡིན་ལ། དེ་མིག་སོགས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་
 ཉགས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་དེས་པའི་ཉགས་ལ་
 གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མ་དེས་པའི་ཉགས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་བྱུང་འབྲེལ་
 མ་དེས་པའི་ཉགས་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་དེས་
 པའི་ཉགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་
 ཚོལ་གྱིས་བྱུང་འབྲེལ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་
 རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཆེ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་དེས་པའི་ཉགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཆོས་གང་ཞིག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་བྱུང་འབྲེལ་མ་དེས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ལ། དེ་སྐུ་བ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་
 སྐུ་བ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
 གིས་དེ་སྐུ་བ་ཀྱི་བྱུང་བ་རྣམས་ཡང་མ་ངེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་པ་
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་། སྐུ་
 མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆན་ཉིད་དང་། དེ་བྱེ་བ་
 དང་།

སྐུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་སྐུ་བ་ཀྱི་
 སྐུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་སྐུ་བ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྐུ་བ་ཀྱི་མ་སྐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མ་མཐོང་མི་མ་སྐུན་ཕྱོགས་
 ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག །གང་ཞིག །མ་སྐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་
 ཆད་མས་མ་མཐོང་མི་མ་སྐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཆད་མས་མ་མཐོང་བ་ཞེས་
 དང་། ཁ་ཅིག །གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་
 སྐུ་བ་ཀྱི་མ་སྐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མ་མཐོང་མི་མ་སྐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མ་མཐོང་
 བ་ཞེས་ཟེར་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་
 གང་ཟག་གིས་བྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐུ་བ་པའི་མ་སྐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བར་
 ཐལ། དེ་སྐུ་བ་ཀྱི་སྐུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་མངོན་
 སུམ་ཆད་མས་བྱོད་མི་རྟག་པ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐྱ་འཛིན་མངོན་
 སུམ་ཆད་མས་བྱོད་མི་རྟག་པར་མཐོང་བ་གང་ཞིག །སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་བྱོད་མི་

རྟག་པ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་པའི་རྩས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་
 བོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་
 བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་
 གང་ཞིག །རང་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་
 མ་གྲུབ་པ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་
 མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་
 དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་
 ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་། མཐུན་སྟོགས་མི་
 མཐུན་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་
 རྟགས་སོ། །དཔེར་བཞིན་རིམ་བཞིན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན།
 ལྟ་ལས་ཆེ་འཕོས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་
 ཅིག །མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡང་མེད་ནས་མ་མཐོང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡང་
 མེད་ནས་མ་མཐོང་བ་དང་བཞིན་བྱས་ནས། དཔེར་བཞིན་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
 རྟག་སྟེ། ཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྟོགས་ཆོས་མཐུན་
 སྟོགས་ཡོད་མེད་དང་། རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཉན་བྱ་

དེ་སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་
 མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
 ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་བཤད་པ་ནི། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་གིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་ཅམ་ལ་དགོངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དབྱེད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་རྟགས་འདི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་
 ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཆོས་
 ཅན་ལས་ལྡོག་པ་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ། ཆོས་ཅན་ལས་ངོ་མོ་
 གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 སྐྱེ་ལས་ལྡོག་པ་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་སོགས་ལའང་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་
 ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་འདིག་དེས་སུ་སྐྱབ་པའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལས་ངོ་
 མོ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་སྐྱེ་ཡིན་པ་མི་མྱིང་

བ་དེ་མཉན་བྱ་སྤྱོད་ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཇིག་པ་
 བྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྷོས་མེད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ལས་
 གཞན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་བྱས་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་
 བྱིར། བསལ་བ་ཁས། ཡང་མཉན་བྱ་ཆོས་དེ་ཡིན་པར་ངེས་ནས་སྤྱོད་ཆོས་དེ་
 ཡིན་པར་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་མཉན་བྱ་སྤྱོད་ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་
 དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མཉན་བྱ་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་ན་སྤྱོད་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན་པར་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཆོས་དེ་ཡིན་པར་ངེས་ནས། སྤྱོད་
 ཆོས་དེ་ཡིན་པར་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར།

རྟགས་ཁས། ཡང་ཆོས་དེ་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་ངེས་ནས་ཆོས་དེ་སྤྱོད་ཡིན་
 པར་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་མཉན་བྱ་སྤྱོད་ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་དོན་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆོས་དེ་ལྟོ་ལྟོར་བ་ཡིན་པར་ངེས་ན། ཆོས་དེ་བྱམ་པ་
 ཡིན་པར་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་ངེས་ན་ཆོས་
 དེ་སྤྱོད་ཡིན་པར་ངེས་དགོས་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཐ་སྙད་འབའ་
 ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་མཉན་བྱ་སྤྱོད་ཆོས་
 ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་མ་ངེས་པ་དེ་
 སྲིད་དུ་མཉན་བྱ་ཡང་མི་རྟག་པར་མ་ངེས་པ་དེ་མཉན་བྱ་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
 པའི་མ་སྒྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཉན་བྱ་
 ཆོས་ཅན། དུང་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་
 རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དུང་སྤྱོད་ཆོས་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ར་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
ལུགས་ནི། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་ཚྭ་
གཞི་དང་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚྭ་གཞི་
ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ངེས་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་དེ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱེ་བའི་མཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་དང་།
དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད། དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག་ རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་
བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའམ་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་གང་རུང་ཡིན་པ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ དང་། ལྷག་ལྷན་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་
སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་
དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་
གང་ཞིག་ རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ངེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ངེས་པ།
གཉིས་པ་ལ་བཞི། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་
འབྱུག་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་
འབྱུག་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་

འཇུག་པ་དང་། མི་མ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་མ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་
འཇུག་པ་ལོ།

དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། སྤྱི་ཆོས་ཙན། རྟག་སྟེ་གཞུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཆོས་ཙན། རྟག་སྟེ། རེག་བྱ་ཙན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དོན་ལ་མ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་
འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་རེག་བྱ་ཙན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པར་
བཞག་ཅེ་ན། རྟེ་བྲག་པའི་སྒོ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེ་བྲག་པས་
རྟག་པ་ཡིན་ལ་རེག་བྱ་ཙན་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་ཡིན་ལ་རེག་བྱ་ཙན་མ་ཡིན་
པའང་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྟེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་
སྤྲོད་དེ་རྟག་པ་དང་། རེག་བྱ་ཙན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །དེའི་དཔེར་
བརྗོད་སྤྱི་ཆོས་ཙན། རྟག་སྟེ། ལུས་ཙན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ལ། མ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དོན། རྟེ་བྲག་པས་རྟག་པ་
ཡིན་ལ་ལུས་ཙན་ཡིན་པའང་འདོད། རྟག་པ་ཡིན་ལ་ལུས་ཙན་མ་ཡིན་པའང་
འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེ་བྲག་པས་རྟག་པ་ཡིན་ལ་ལུས་ཙན་
ཡིན་པའང་འདོད་དེ། རྟེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྲོད་དེ་རྟག་པར་ཡང་
འདོད་ལུས་ཙན་དུ་འང་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྟེ་བྲག་
པའི་ལུགས་ལ། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྲོད་རྩལ་དང་། ལུས་ཙན་ཡོན་ཏན་དུ་
འདོད་ཅིང་། རྩལ་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན། དུང་སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་
 རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན། དུང་སྐྱ་ཆོས་ཅན།
 རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལྟག་
 ལྟན་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས། ཡང་དག་ལྟག་ལྟན་དང་། རྟག་ལ་
 བ་ལྟག་ལྟན་གོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཡང་དག་ལྟག་ལྟན་གྱི་མ་ངེས་པའི་
 རྟགས་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་
 ངེས་ཤིང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ས་ལྟོག་
 བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་པ། དཔེར་ན། དག་སྐྱ་བའི་སྐྱེས་བུ་པ་རོལ་པོ་འདི་
 ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དག་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། གང་ཞིག །རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་
 གང་ཟག་གིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཤིང་། མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་
 པ། དཔེར་ན་དག་སྐྱ་བའི་སྐྱེས་བུ་པ་རོལ་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་
 དང་བུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དག་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག །ལྟག་ལྟན་
 གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟག་ལྟན་
 བྱི་བྱུབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྟག་མ་དང་བཅས་ཤིང་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་
 ངེས་པ་ལ་བརྗོད་པས། ལྟག་ལྟན་གྱི་རྟགས་དང་མ་ངེས་པའི་རྟགས་མིང་གི་

ནམ་གངས་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་གང་ཞིག
 །རང་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་
 ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ། དེ་སྐད་དུ་འདྲ་། གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཅམ་
 གིས། །ཐོག་པ་རབ་ཏུ་སྒྲོན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྐྱག་
 མ་ལྟན་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་ཤད་དུ་སྤྱུ་སྒྲོས། ཡང་སྐྱག་
 མ་དང་ལྟན་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བར་བྱེད་དོ། ། མཚན་ཉིད་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ལྟན་མ་དང་ལྟན་
 བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེད་འདི་ནི་མ་ངེས་པའི་ནམ་གངས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞལ་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་གིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱག་ལྟན་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས།
 འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། རང་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་
 བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་ཆོད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་
 པའི་རྟགས་ཡིན་ན་རང་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་

།ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་གིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་བྱུང་འབྱེལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པས་བྱུང་
 ཟེར་ན། དག་སྐྱབ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
 གིས་དག་སྐྱབ་བའི་སྐྱེས་བུ་ལ་རོལ་པོ་ཆགས་བྲལ་དུ་སྐྱབ་བའི་བྱུང་འབྱེལ་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་ཀྱི་ལྷག་ལྷན་གྱི་གཏན་
 ཆིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྐབ་
 ཀྱི་བྱུང་ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་ཁྲིད་ཀྱང་
 ཡིན་དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཆད་མས་
 ངེས་པའི་ཕྱིར། རང་ཕྱོགས་ནི། ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་ཡིན་ན་རང་ཕྱོགས་ཆོས་
 ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
 ཀྱི་ལྷག་མ་བཅས་པ་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་ཡིན་ན་གང་ཟག་དེས་མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་
 བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ།
 རོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྫོང་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་བ་
 ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་མ་གྲུབ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། ཆོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་མ་གྲུབ་ནས་
 མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་རོ་བོ་མ་གྲུབ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་རྟགས་

གཉིས་ཀ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྟགས་
 མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་ནས་མ་
 གྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
 བྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། སྤྱིས་བྱ་འདི་ཆོས་
 ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་པོར་གི་རྩས་སྤྱག་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།
 གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་གི་བདེ་སྤྱག་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་རོ་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་འདི་
 རྣམས། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་། བསྐྱུབ་
 བྱའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་
 འགྱུར་གྱི། བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་དག་གསུབ་པ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་ན་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །གཏན་ཆོག་སྤྲོད་པའི་རྟགས་
 སུ་བཀོད་ནས་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི།
 གཏན་ཆོག་སྤྲོད་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་
 གང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞི་
 དེར་ཆོས་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་གཞི་དེར་ཆོས་དེ་
 མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། གཞི་མ་གྲུབ་རྟགས་སུ་

བཀོད་ན་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལན་ནི། གཞི་མ་གྲུབ་
 ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མ་
 གྲུབ་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། གཞི་མ་
 གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་སྤར་བཤད་ཟིན་ལ།
 གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བའི་ཆེ་རྟགས་སུ་བརྒྱུང་བ་དེ་ཡིན་ན་གཞི་
 གྲུབ་དགོས་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ནས། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མཚན་མོ་ལོ་
 མ་ཁུམས་ཏེ་ཉལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་
 ཅན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་
 ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་
 ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་
 མ་གྲུབ་པས་ཁུབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཅམ་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་རུས་ལ། ཤིང་ཅམ་མཚན་མོ་ལོ་
 མ་ཁུམས་ནས་ཉལ་བར་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུ་པ་ནི། དཔེར་ན། ཟླ་
 བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཛོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བཤམ་མ་

འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་གསུམ། རྟགས་ཆོས་
 ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དཔེར་བརྗོད་རིམ་བཞིན། སྤྱི་ཆོས་
 ཕན། མི་རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་ཆོས་ཕན། མི་རྟག་སྟེ། སྤྱི་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཕན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པོ་འདི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་ཕན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན་རྟགས་ངེས་ནས་བསྐྱུབ་
 བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། རྟགས་དང་ཆོས་ཕན་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
 རྫོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དང་། ཆོས་ཕན་དེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་
 དང་ལྡན་པ་དགོས་ལ། གསུམ་པོ་འདི་ལ་དེ་དག་རིམ་བ་བཞིན་མ་ཆང་བའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། གསུམ་པོ་འདི་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔྱེ་བར་བྱེད་པ་
 མི་འཐད་དེ། འདི་དག་ཆོས་ཕན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཤེས་འདོད་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་
 རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་པར་ངེས་ནས་སྤྱི་
 རྟག་མི་རྟག་ཤེས་འདོད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
 མོ། གཉིས་པ་སྤྱོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བཞི། ཤེས་འདོད་མེད་ནས་མ་
 གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཕན་གྱི་རོ་བོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་

ངོ་པོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་
 ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དཔེར་བཞིན་རིམ་བཞིན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཟིན་མ་
 བཟུང་བའི་ངོར། སྤྱི་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟེའི་བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་།
 དུ་བ་དང་སྐྱངས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཇས་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་
 ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། མ་བྱའི་སྤྱི་གང་ན་གྲག་
 མ་ངེས་བཞིན་དུ་རི་སྤུལ་གསུམ་གྱི་དབྱུས་མ་ན་ཚོས་ཅན། མ་བྱ་ཡོད་དེ། མ་
 བྱའི་སྤྱི་གྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཚོལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་
 གྲུབ་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་ཚོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་ཚོལ་ལ་ལྟོས་
 བྱས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་
 བ། གངས་ཆཅ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། རྫོ་བདེ་ཚོས་ཅན། སེམས་མེད་
 ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་སྤྱི་ཚོལ་
 ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གངས་ཅན་གྱིས་སྤྱི་ཡོད་གསལ་བ་ལས་
 སྐྱེ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ལ་འཇིག་པར་འདོད་པ་མ་གཏོགས།

སྤྱི་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་རྫོ་བདེའི་སྟེང་དུ་
 ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་བ། གཅེར་བྱ་པས་སངས་
 རྒྱས་པའི་ངོར། ཤིང་ཚོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་པ་བཤུས་ན་
 འཆི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཕྱི་ཚོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱི་གསལ་གྱི་པ་འཆི་བའི་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་པས་ཤིང་

ལ་སྟོག་དང་རྣམ་ཤེས་འགག་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པོ་འདི་ཡང་
 སོ་སོར་བཤད་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི། རྟོག་ཕྱིར་རྟོག་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་ཕྱི་རྟོག་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རྟོག་གི་
 རོར་སྟོགས་ཆོས་ཡིན་ན་ཕྱི་རྟོག་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དགོས་ལ།
 སངས་རྒྱལ་བ་ས་སྟོབ་དེ་སེམས་ཡོད་དུ་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འདི་སྤྲུལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཅེར་བྱ་
 བས་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་འཆི་བ་དང་འཆི་བའི་དོན་གང་ཡང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་འདི་སྤྲུལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅེར་བྱ་
 བ་དེ་ལྷན་པ་བལྟས་ན་འཆི་བའི་དོན་ལྷན་པ་བལྟས་ན་སྐྱམ་པ་ཅུ་ལ་འདོད་
 བ་གང་ཞིག་གཅེར་བྱ་བས་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་ལྷན་པ་བལྟས་ན་སྐྱམ་པར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་དང་པོ་དེ་ཡང་སྤྲུལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། གངས་ཅན་དེ་སྤྲུལ་ཡོད་གསལ་བ་ལ་སྟེ་བ་དང་མི་གསལ་
 བ་ལ་འཛིག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག་གངས་ཅན་གྱིས་སྟོབ་དེའི་སྟེང་
 དུ་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན། སྤྲུལ་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
 མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟགས་
 སྤྲུལ་གོད་པ་ཐམས་ཅད་རྟགས་ཡང་དག་དང་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་
 རྟགས་བཞིར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རྟགས་སྤྲུལ་གོད་པ་ལ་སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་
 བ་དང་མ་གྲུབ་གཉིས་སྤྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྤྲུལ་པ་རྣམས་མ་ངེས་མ་ངེས་
 གཉིས་སྤྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྤྲུལ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་

བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྐྱབ་དག་དང། སྐྱམ་འབྱེན་དང། ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་དཔང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༩ གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྫོང་གྲེད་
 ངག་བཤད་པ་དང། བརྫོང་གྲེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། སྐྱབ་དག་བཤད་པ་དང། སུན་འབྱེན་བཤད་པ་དང། ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་
 དཔང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་
 ལུགས་དགག་རང་ལུགས་བཞག་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག
 །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད། ཆོལ་བ་རང་གིས་མཐོང་བའི་རྟགས་
 གྱི་ཚུལ་ཕྱི་ཆོལ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དག་ཡང་དག་ཡིན་པ། དེས་ན་སྐྱབ་
 ངག་ཡན་ལག་གཅིག་ལྟར་ཡང་ཡོད་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་མི་རྟག་
 བར་སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད། ཕྱོགས་ཆོས་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་
 ཏུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར། སྤྲུལ་བྱས་ཞེས་པའི་དག་དེ་སྐྱབ་དག་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟ་བུའི་དག་ཆོལ་བ་རང་གིས་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱི་
 ཚུལ་ཕྱི་ཆོལ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་
 ཅིས་ཀྱིས་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྟགས་བསྐྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འདྲ་
 མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཏན་ཆོག་ལ་འབའ་ཞིག་བརྫོང་པར་ཟད། །ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད། །མ་བསྟན་མ་ཆང་
 ཡིན་པར་བརྟུན། ཅེས་གསུང་བ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཀ་མི་
 ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་
 མ་བརྟུན་ན་སྐྱབ་དག་མ་ཆང་བའི་སྟོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ཟེར། དེ་ལོག་ག་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ དེ་ལྟ་བུའི་དག་དེ་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྐྱབ་དག་མ་ཆང་བའི་སྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་པ་མ་བསྟན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རྟོགས་ཆོས་རྒྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོགས་ཆོས་རྒྱང་པ་རྟོན་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྒྲངས་ཞེས་ཟེར་བེད། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་
 ལ་ཡང་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མི་ཤེས་
 ཤེས་རུང་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་
 བ་བྱས་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་དག་དེ་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འདོད་པ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པའི་ངོར་
 རྟོགས་ཆོག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་
 སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་དག་དེ་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
 དེའི་ངོར་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་དག་དེ་རྟོགས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 ངོར་སྐྱ་བྱས་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་ངོར་བྱས་པ་
 དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་སྐྱ་ཡང་
 བྱས་ཞེས་པའི་དག་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་། སྤྱི་མི་ཉག་པར་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་རོང་སྤྱི་
 མི་ཉག་ཅེས་པའི་དག་དེ་སྤྱོད་དག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་བྱས་པར་མི་
 ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་རོང་སྤྱི་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་དག་དེ།
 སྤྱོད་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉག་ས་ཁས། འདོད་ན། རྩོག་ས་ཆོག་ཡིན་
 བ་སྤྱོད་དག་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། དེའི་རོང་
 སྤྱི་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོལ་བ་རང་གིས་མཐོང་བའི་
 ཉག་ས་ཀྱི་ཚུལ་བྱི་ཆོལ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་རྩོག་ས་ཆོས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དག་ཡང་དག་གྲང་མ་ཡིན།
 རེས་སུ་འགྲོ་ཤོག་གི་བྱས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དག་ཡང་དག་གྲང་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཉག་ས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེའི་རོང་བྱས་པ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྤྱོད་
 པའི་རྩོག་ས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་བྱས་པ་སྤྱིའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་
 དང་མཐུན་པར་མ་བྱུང་བའི་བྱིར། དེས་ན་དེའི་རོང་སྤྱི་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་
 དག་དེ་སྤྱོད་དག་ཡང་དག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་
 སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ། རྩོག་ས་ཆོས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་བྱི་མ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 དེའི་རོང་སྤྱི་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་དག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་དག་སྟོན་ཅན་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དག་སྟོན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉག་ས་མ་བྱུང་ན། སྤྱི་མི་ཉག་པར་
 མི་ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་རོང་། སྤྱི་མི་ཉག་ཅེས་པའི་དག་དེ་
 དག་སྟོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། རྩོག་ས་ཆོག་ཡིན་ན་དག་སྟོན་

ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དམ་བཅའ་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་
 ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྐྱ་བྱས་པར་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་
 རོར་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་དག་དེ་གང་ཟག་དེའི་རོར་ཕྱོགས་ཆོག་ཅམ་ཡིན་
 གྱི། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དང་སྐྱོན་ཅན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བྱས་པའི་རྟགས་
 གིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་
 གང་ཟག་གི་རོར། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན།
 སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་དག་དེ་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པར་འདོད་པའང་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རོར་དེ་ལྟ་བུའི་དག་དེ་དེ་སྐྱབ་
 གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། སྐྱོབ་
 དཔེན་གྱིས། རྫོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྐྱབ་པའམ། སྐྱ་
 འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་བྱལ་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི་མ་ཡིན་
 ཉེ། ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཁ་ཅིག་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ལ་ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་
 དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གཉིས། ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་
 གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་དཔེ་
 གཉིས་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་སུ་སྐྱོན་པའི་
 དག་ ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། ཤེས་འདོད་
 ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གཉིས། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཆོས་

མི་མ་ཐུན་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དག་ཚོས་མ་ཐུན་པའི་དོན་ཡང་སྐྱབ་ཚུལ་
 ཡོད་སྐྱབ་ནམས་ཡོད་པར་ཚོས་མ་ཐུན་པ་དང་། ཡིན་སྐྱབ་ནམས་ཡིན་པར་
 ཚོས་མ་ཐུན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་
 བྱམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་དག་ཚོས་ཅན། སྐྱ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་
 མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཚོས་མ་ཐུན་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དག་ཡིན་པར་ཐལ་
 བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོས་མ་ཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞེས་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཚུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱམ་པ་ཁས་སྦྱངས། འདོད་
 བ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་བ། སྐྱ་
 མི་རྟ་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱམ་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་
 ཡིས། བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་རྣམ་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་བཞི། མདོའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་བཞད་པ་
 དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མཆོན་བྱའི་
 སྐྱ་བཞད་པའོ།

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། རང་གིས་
 མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་པ་དང་པོས་མཆོན་
 བྱ་དང་། རྒྱུ་པ་གཉིས་པས་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་
 གིས་མཐོང་བ་དང་དོན་དང་རབ་གསལ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ།
 གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། སྐྱོན་དང་དོན་སྐྱོན་དང་སྐྱོན་གསུམ་

དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལྟར་བསྟན་ན། རང་གིས་མཐོང་བ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་སྟོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་
 དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། སྟོན་སྟེ་འདིག་ཅན་ལྟ་བུ་དོན་ལ་བྱུང་ཡང་ཆོལ་བས་
 མཐོང་བར་བྱི་ཆོལ་གྱི་ལུང་ཙམ་ལས་བཤད་པའི་གཏན་ཆོག་གས་དེ་གཏན་
 ཆོག་ཡང་དག་དང་། དེ་སྟོན་པའི་ངག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་
 བྱིར་དུ་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པའི་བྱིར་རོ། །རང་གིས་
 མཐོང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། རྒྱན་མཁན་པོ་ན་རེ། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་
 པའི་ཆོག་གིས་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་ཆོལ་
 བྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་དང་དཔང་པོ་ཡོད་ན་དེས་ཡང་མཐོང་བ་ཞིག་དགོས་པར་
 བསྟན། ཞེས་གསུང་། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འོན་ཀྱང་གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི།
 ཞེས་པའི་གཞན་དེ་ཆོལ་བྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་
 ཐལ། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པ་ཆོལ་བྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀས་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་
 རིགས་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་དེ་བྱི་ཆོལ་ལ་
 བྱེད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐེར་རོ།

དོན་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་དོན་སྟོན་དང་
 བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་མ་བྱུང་བར་རྟོག་
 པས་སྟོན་བཏགས་ཙམ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་
 ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་བྱིར་དུ་དོན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པའི་བྱིར་
 རོ། །དོན་ཞེས་པས་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་

ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་གྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་
 པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་གཞན་དོན་གྱི་ཉག་ས་ཡང་
 དག་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་གཞན་དོན་
 རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། སྤྱི་སྤྱོད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་
 གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་ཅིང་གྲུབ་པ་ལྟར་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་། གཞན་ལ་སྟོན་པ་
 བ་ལྟག་ཆད་གྱི་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་ངག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་
 པའི་ཕྱིར་དུ་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་སྟོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཞན་དོན་རྗེས་
 སྤྱི་དཔག་པ་ནི། རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་སྟོན་བྱེད། །ཅེས་མི་སྟོས་པར་ཅིའི་
 ཕྱིར་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་སྟོས་ཤིན་ཏེ། རྒྱལ་མཁན་པོ་ན་རེ། ངག་གཅིག་
 གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྲལ་བ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྲལ་བ་
 གང་རུང་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་གསལ་བར་འགྱུར་
 བས་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། འོ་ན་ངག་གཅིག་གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྲལ་བ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པས། རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་མི་སྟོས་
 པར་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་སྟོན་
 པར་འགྱུར་བས་རབ་སྟོན་བྱེད་ཅེས་སྟོས་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །འོ་ན་ལྟག་ཆད་གྱི་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་ངག་རི་ལྟ་བུ་ཞིན་ཏེ། རང་གཞན་
 གྱི་སྤྱེ་པ་འགའ་ཞིག་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་ཅིང་གྲུབ་པ་ལྟར་ཚད་མས་
 ངེས་ཀྱང་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ན། སྤྱི་མི་ཉག་སྤྱོ། བྲལ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་

བྱུ་བ་བཞིན། བྱུ་བ་བྱུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་ཡང་བྱུ་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་སྐྱུ་མི་
 ཉག་ཅེས་སྟོན་པའི་དག་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། དེ་དག་ཆད་པ་དང་ལྟག་པའི་སྟོན་
 ཅན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱུ་བ་དག་ཆད་པའི་སྟོན་
 ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་བ་དག་ཏུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་དཔེ་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་ཁྲབ་
 པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆོས་ཅན། སྐྱུ་བ་དག་ལྟག་པའི་སྟོན་
 ཅན་ཡིན་ཏེ་གང་ཞིག་དམ་བཅའ་དང་ཉེར་གཏོད་དང་མཁུག་སྤྱད་གསུམ་པོ་
 བརྗོད་པ་ལྟག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ། སྐྱུ་མི་ཉག་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་བྱི་
 ཆོལ་གྱི་སྤྱད་ལ་སྐྱུ་མི་ཉག་པ་ལ་ཐེ་ཆོལ་ཅན་སྤྱད་ཀྱི་སྐྱུ་མི་ཉག་པར་ཉག་ས་
 པའི་རྗེས་དཔག་སྤྱད་པའི་བྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱུ་བ་སྟེ། ཕྱོགས་
 ཆོས་བརྗོད་པ་དང་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུ་བ་སྟེ། དམ་བཅའ་དང་རྫོགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཆོལ་གསུམ་དོན་ལ་བྱུ་བ་ཅིང་བྱུ་བ་པ་ལྟར་ཆད་མས་
 དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཉག་ས་སྟོན་པའི་ཆོག་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་དེས་ལས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ཆོག་གིས་སྟོན་ཡོན་
 གཙོ་པོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་
 པར་བརྗོད་པས་སྐྱུ་བ་པོ་ལ་སྐྱུ་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ལྟག་ཆད་ཅན་གྱི་སྐྱུ་བ་དག་བརྗོད་ན། དོན་སྟོན་བརྗོད་པའི་ཐོག་མར་
 ཆོག་སྟོན་གྱི་སྟོན་ས་སྐྱུ་བ་པོ་སྐྱུ་འབྱེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་གི་
 སྟོན་ཡོན་གཙོ་པོར་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་ཆོག་དང་བྲལ་བ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི།
 དོན་སྟོན་དང་བྲལ་བ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ ཐོགས་མེད་

སྤྱི་མཆོད་སྤྱོད་འག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་བཞེད་ལ། རྩོགས་སྤང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་
 དེ་བཀག་ནས་སྤྱོད་འག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྔ་བཞེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་
 དེ། སྤྱོད་འག་ལ་འཆད་པ་དང་འགོད་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ལས། འཆད་པའི་
 ཆེ་རྩོགས་སྤང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་འག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་བཞེད་ལ།
 ཕྱི་རྒྱུ་ལ་འགོད་པའི་ཆེ་ཞི་རྩོགས་མེད་སྤྱི་མཆོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་འག་ཡན་
 ལག་གཉིས་ལྔ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད། རྒྱུ་ལ་བར་གྱི་ཆོད་
 མས་མཐོང་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་
 སྤྱོད་འག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྔ་ལོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཆོས་
 མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་འག་ཡང་དག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་འག་
 ཡང་དག་གོ། །དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། རྟགས་དེ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མཐུན་རྩོགས་ཁོ་
 བ་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྔ་ཀྱི་འག་ དཔེར་ན།
 གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱུམ་པ་བཞིན། སྤྱི་ཡང་བྱས་ཞེས་
 པའི་འག་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། རྟགས་དེ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་རྩོགས་ལ་མེད་
 པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྔ་ཀྱི་འག་ དཔེར་ན་གང་
 རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྤྱི་
 བྱི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་འག་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐད་དུ་རིགས་སྟོན་ དེ་ལ་ཆོས་མཐུན་
 པ་ནི་གང་ལ་རྟགས་མཐུན་པའི་རྩོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ།

གང་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 ཞེས་པའོ། །ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཡང་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་རྟགས་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། གང་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་མིན་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་
 བ་ན་མ་ཁལ་བཞིན་ཞེས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་མཐུན་པར་
 སྟོན་པའི་དོན་དེ་སྐྱུ་གྱི་རྟགས་དང་མཐུན་དཔེ་གཉིས། དེ་སྐྱུ་གྱི་མཐུན་
 རྟགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཚུན་གཞི་དང་
 མཐུན་དཔེ་གཉིས་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་
 སུ་སྟོན་པའི་དོན་མིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱུ་འགྲུ་གིས་རྗེས་འགྲོའི་བྱམ་པ་
 དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐོག་བྱམ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་
 སྟོར་གྱི་སྐྱུ་འགྲུ་གིས་ཐོག་བྱམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རྗེས་འགྲོའི་བྱམ་པ་
 རྟགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱམ་དཔེར་ན་
 བྱམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་འགྲུ་གིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་པའི་
 རྗེས་བྱམ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱམ། དཔེར་ན་
 འདུས་མ་བྱས་གྱི་ན་མ་ཁལ་བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་འགྲུ་གིས་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱུ་པའི་ཐོག་བྱམ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་
 བ་མི་རྟག་པས་བྱམ་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་པའི་རྗེས་བྱམ་མ་ཡིན། རྟག་
 བ་མ་བྱས་པའི་བྱམ་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་པའི་ཐོག་བྱམ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱམ་ཞེས། སྟོན་མེད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་

སྤྱོད་པ་གིས་སྤྱོད་པ་བ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱས་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་སྤྱོད་པ་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
པར་རྟོགས་ཀྱས་ལ། དེའི་ཕྱགས་ལ་བྱས་པ་སྤྱོད་པ་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་ཀྱས་པས། སྤྱོད་པ་དཔེ་རྒྱུ་ལྟར་
དངོས་སུ་བརྟེན་ཕྱོག་བྱས་ཕྱགས་ལ་བརྟེན་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་
ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་
ཀ་དངོས་སུ་བརྟེན་དགོས་པའི་སྤྱོད་པ་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་ཕྱོག་ཡོད་
དམ་མེད་ཅེ་ན། མེད་ཀྱི་གང་རུང་འདི་དངོས་སུ་བརྟེན་པས་ཆོག་སྟེ། རྒྱུ་ལྟར་
འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱས་པ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་དངོས་སུ་བརྟེན་པས་ཅིག་ཤོས་
དོན་གྱི་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱོད་དུ་འདྲ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཕེལ་ཤེས་
ན། གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྤྱོད་པ། དོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ།
བར་པ་ཡང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།

ཁ་ཅིག ཁོལ་བ་དབང་ནོན་གྱི་དོར་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྟེན་མི་
དགོས་ཀྱང་། དབང་རྒྱལ་གྱི་དོར་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྟེན་དགོས་སོ་ཞེས་
ཟེར་ན། འོན་རྒྱུ་ལྟར་འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་
སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ལྟར་འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་
བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱི་ཕྱོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་
གསུམ་ལྟར་ཡོད་པར་ཐལ་སོ། འདོད་མི་ཀུས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཡང་དག་ཡིན་
ན་སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱོད་པ་ཡན་

ལག་གསུམ་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱུ་མེད་དེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་
 ཁྲལ་བ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་ཁྲལ་བ་བརྗོད་པ་ཞེས་པའི་ཡན་ལག་
 གཅིག་ཏུ་བགྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། འོན་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ཕྱི་རྒྱུ་མ་གྱི་
 ཁྲལ་བ་གཉིས་པོ་ཁྲལ་བའི་ཚུལ་ཞེས་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བགྱང་བར་
 རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཕྱི་རྒྱུ་མ་དབང་རྒྱལ་གྱི་རྩོམ་ཆོས་
 མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱུ་བ་ལག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱུ་བ་ལག་གཉིས་
 དངོས་སུ་བསྟན་མི་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེས་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་
 ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དངོས་སུ་རྟགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 མེད་པར་ཁོ་ནར་རྟགས་བྱས། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
 དངོས་སུ་རྟགས་པའི་ཕྱོགས་ལ། རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
 རྟགས་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཕྱི་རྒྱུ་མ་དབང་རྒྱལ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་
 དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྲལ་བ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་དེའི་
 རྒྱུད་ལ་དོན་གྱི་བསྐྱུ་བ་བྱ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།
 འདོད་ན། ཁྲལ་ལྟོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །སྐྱ་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འདྲ་ཀྱང་། །མི་
 རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་། །དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཛིག་ཆོར་འགྱུར། །ཞེས་
 པ་རྒྱུ་མ་དབང་རྒྱུ་མ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། །ཕྱི་རྒྱུ་མ་དབང་རྒྱལ་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་བསྐྱུ་བ་བྱ་ལ་རྟགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱུ་བ་བྱ་ཡང་དངོས་སུ་
 བསྟན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། རྒྱུ་མ་བ་དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དངོས་
 སུ་རྟགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟགས་མི་བྱས་པར་ཐལ།

དེས་རྟགས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་
ལ། རྟགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །

བཞི་པ་མཆོན་བྱའི་སྤྱི་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་ཚོལ་ལས་གཞན་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་
དོན་ཡིན་པས་གཞན་དོན་དང་མེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་མེས་དཔག་
ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་མེས་དཔག་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེས་དཔག་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དག་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་མེས་དཔག་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚེད་པ་སྤང་བ་ནི། ཆོག་གི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མེས་དཔག་
སྦྱེ་བས་གཞན་དོན་མེས་དཔག་འཛོག་ན། རི་དྲགས་རྒྱག་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་
པའི་ཆོག་གི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་དྲགས་རྒྱག་པ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་
སྦྱེ་བས་གཞན་དོན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།
མེས་དཔག་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཆོག་གི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་བར་རིགས་
ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུང་དོན་ལས་སྦྱེ་བས་ཆོག་གི་བྱེད་པ་ལས་སྦྱེ་
བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ་འང་རྒྱན་ལས། རི་ལྟར་ཆོག་ལས་མཐོང་བ་ཡི། འབྲེལ་བ་བྲན་
པར་གྱུར་པ་ན། །མེས་དཔག་སྦྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། །འགར་ཡང་མངོན་སུམ་སྦྱེ་
མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོག་སྤྱི་བཤད་གི་ཡན་ལག་

མ་ཡིན་ན། སྐྱུ་བ་དཔོན་གྱིས། རང་ཉིད་ངེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ། ངེས་
བ་སྐྱུ་བ་རང་འདོད་བ་ཡིས། ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དག། བརྗོད་
བ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་ཕྱོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་དང་བསྐྱབ་བྱ་
བརྗོད་བར་བྱ་བ་ལ་དེ་ལས་གཞན་བརྗོད་བ་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་བ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་བརྗོད་བར་
བྱའོ། །གང་དང་འབྲེལ་བ་བརྗོད་བར་བྱ་ཞེ་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་
བ་བརྗོད་བར་བྱའོ། ཞེས་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱུ་བ་དག་ཡན་
ལག་གཅིག་ལྟན་མེད་ན། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཆོག་ས་འབབ་ཞིག་
བརྗོད་བར་ཟད། ཅེས་གསུངས་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་
ནི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་འབྲེལ་ཤེས་ཟེན་མ་བཟེད། ཕྱོགས་ཆོས་
མི་ཤེས་ཤེས་རུང་རུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
བྱ་བ་འབྲེལ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་གྱི། ཞེས་སུ་འཁོ་ལྟོག་གི་བྱ་བ་བསྟན་མི་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ཤེས་ཟེན་མ་བཟེད་
ཕྱོགས་ཆོས་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་རུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་སྐྱ་ཡང་བྱས་
ཞེས་པའི་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབ་དག་ཏུ་
བཀོད་བ་གང་ཞིག ། སྐྱབ་དག་ལྟག་བ་དང་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་བྱུབ་ན། ཆོས་ཅན། བྱ་བ་དངོས་སུ་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཆ་
ནས་སྐྱབ་དག་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབ་དག་ཆད་པའི་སྐྱོན་

ཅན་དུ་འཛོག་བྱེད་ཅིག་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་སྐྱབ་དག་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཅན་
 དུ་འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་འགོད་
 དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་དེའི་རོང་ཁྲབ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་ཁྲབ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་རོང་
 ཁྲབ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ཡུང་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྤྱི་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། བྱམ་
 པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་མི་རྟག་ཅེས་པའི་དག་
 ཆོས་ཅན། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྲབ་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱབ་དག་ཆད་
 པའི་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འགོད་འགོས་ཀྱི་གང་ཟག་དེའི་རོང་
 དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྲབ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེས་དེ་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཁྲབ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་དེ་ལ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཁྲབ་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡུང་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་
 སྤྱི་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཕྱིའི་ཁྲབ་རྟགས་ཁས་གྲངས་སོ། གལ་ཏེ་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་
 དང་ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དག་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་
 ཆོལ་བ་མེད་ན། རིགས་སྒོར། དེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་དེས་པའི་གཉེན་པོར་
 གཉིས་ཀ་བཟོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འགལ་བ་དང་མ་དེས་པའི་གཉེན་པོར་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དག་དང་ཆོས་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་
 སྤྱོད་དག་བཟོད་རིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱི། གང་ཟག་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་

དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པར་མ་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་འབྲིན་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་འབྲིན་དང་ཐལ་འགྱུར་
དོན་གཅིག་པས་འདི་ལ་གཉིས། །ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། འབྲས་
མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་།
དབྱེ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་མ་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་
བྱེད་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཉགས་དང་
ཁུབ་པ་པ་རོལ་པོའི་སྒོ་རྩོམ་གྱུ་བ་ ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་
ཉགས་སྟོན་པའི་དག །དེ་ཡང་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་མེད་ན་ཐལ་འགྱུར་དུ་
མི་རུང་ལ། ཡོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྱུ་བ་པས། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁུབ་པ་སྒོ་
རྩོམ་གྱུ་བ་ཞེས་མ་སྟོས་པར་ཉགས་དང་ཁུབ་པ་སྒོ་རྩོམ་གྱུ་བ་ཞེས་སྟོས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀས་གྱུ་བ་པ་མི་དགོས་ཀྱི་འགོད་པར་བྱ་
བའི་ཡུལ་གྱི་གྱུ་བ་པས་མཆོག་པས་པ་རོལ་པོའི་སྒོ་རྩོམ་གྱུ་བ་ཞེས་སྟོས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོད་མས་གྱུ་བ་པ་དང་། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གྱུ་བ་པ་ དང་།
ལོག་ཤེས་ཀྱིས་གྱུ་བ་པ་གསུམ་ཡོད་པས་སྒོ་རྩོམ་གྱུ་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་
ནོ། །དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་མེད་ན་ཐལ་འགྱུར་དུ་མི་རུང་བས་དམ་བཅའ་
ལ་བསལ་བ་འབབ་པ་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དག་མ་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་དུ་མི་
རུང་བས་ཉགས་སྟོན་པའི་དག་ཅས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བཀོད་ཆོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཡང་དག་དང་
ལྟར་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་དག་བདུན་ལ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་

མི་འཕེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བཤོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྩལ་རྟགས་གཉིས་ཀ་མ་
 གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྩལ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྩལ་
 རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཚུལ་ཅན། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཚུལ་ཅན། མ་བྱས་
 པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ཚུལ་ཅན། རྟག་
 པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ལ་བཞི། རྩལ་
 རྟགས་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་
 པ་དང་། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་རྩལ་པ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
 རྩལ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་རྟགས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྤྱི་ཚུལ་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་
 སྤྱིར་སྤྱི་རྟག་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་ལྟུང་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་
 ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། སྤྱི་རྟག་
 པར་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་ལྟུང་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་
 བ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྤྱིར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་མིག་
 གིས་གཟུང་བྱ་དང་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ལ་རྟག་པའི་རྩལ་པ་ཁས་ལེན་པའི་
 གང་ཟག་གི་དོར། སྤྱི་ཚུལ་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ལྟུང་རྟགས་ཁས་
 སྒྲངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་དང་། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་ལྟུང་རྟགས་ཁས་སྒྲངས་

ཀྲིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྦྲངས་ཀྲིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་
འགྲུར་ཡང་དག་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་སྦྲངས་
པའང་མིན་ན། རྩབ་རྟགས་ཁས་སྦྲངས་ཀྲིས་གྲུབ་ཀྱང་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་
བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟར་སྦྲང་དུ་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
ནི། རྩམ་ན་རྟག་པས་རྩབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར། སྐྱ་ཆོས་ཅན།
རྟག་པར་ཐལ། རྩམ་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་
གྲུབ་ན་རྟགས་ཆད་མ་དང་རྩབ་པ་ཁས་སྦྲངས་ཀྲིས་གྲུབ་ཅིང་དམ་བཅའ་ལ་
ཆད་མས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
ཁས་སྦྲངས་ན་རྟགས་ཆད་མ་དང་རྩབ་པ་ཁས་སྦྲངས་ཀྲིས་གྲུབ་ཅིང་དམ་
བཅའ་ལ་ཁས་སྦྲངས་ཀྲིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་དང་།
སྐྱ་མི་རྟག་ཆད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ཁས་སྦྲངས་པའང་མིན་ན། རྟགས་ཆད་མ་
དང་རྩབ་པ་ཁས་སྦྲངས་ཀྲིས་གྲུབ་ཀྱང་དམ་བཅའ་བསལ་བ་མེད་པའི་ཐལ་
འགྲུར་ལྟར་སྦྲང་དུ་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། སྐྱ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་
གང་ཟག་གི་ངོར། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་རྩམ་པར་ཐལ། རྟག་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་
བུ་སྟེ། སྐྱ་རྩམ་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ན་རྩབ་པ་ཆད་མ་དང་། རྟགས་ཁས་སྦྲངས་
ཀྲིས་གྲུབ་ཅིང་དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་
དག་དང་། སྐྱ་རྩམ་པར་ཁས་སྦྲངས་ན་རྩབ་པ་ཆད་མ་དང་རྟགས་ཁས་སྦྲངས་
ཀྲིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྦྲངས་ཀྲིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་
འགྲུར་ཡང་དག་དང་། སྐྱ་རྩམ་པར་ཆད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ཁས་སྦྲངས་པའང་

མིན་ན། བྱམ་པ་ཚད་མ་དང་རྟགས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བྱམ་ཀྱང་དམ་བཅའ་
ལ་བསལ་བ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲངས་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
ཐལ་འགྱུར་ཏུ་བཞོད་ཚེད་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲངས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། བྱམ་
རྟགས་གཉིས་ཀ་མ་བྱམ་པ་དང་། རྟགས་ཁོ་ན་མ་བྱམ་པ་དང་། བྱམ་པ་ཁོ་
ན་མ་བྱམ་པ་དང་། བྱམ་རྟགས་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་བྱམ་ལ། དམ་བཅའ་ལ་
བསལ་བ་མེད་པ་དང་། བྱམ་རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བྱམ་ལ་དམ་
བཅའ་ལ་བསལ་བ་མེད་པ་དང་། རྟགས་ཚད་མ་དང་བྱམ་པ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་
བྱམ་ལ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་མེད་པ་དང་། བྱམ་པ་ཚད་མ་དང་རྟགས་
ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བྱམ་ལ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་
ལྟར་སྒྲངས་དང་། དེ་ལས་གཞན་ལ་བདུན་ནི་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡང་དག་བདུན་ལ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་
གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། རྟགས་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྒྲངས་བྱམ་པ་ཚད་མས་
བྱམ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་རང་རྒྱུད་
འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་དྲུག་ནི་རང་རྒྱུད་
མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
ཡང་དག་ཡིན་ན། རྟགས་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྒྲངས་པ་དགོས་ཀྱི་ཚད་མས་
མ་བྱམ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཚད་མས་བྱམ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་

ལ་ཆད་མས་བསལ་བ་འབབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་
 དགོས་ཏེ། ཁྱབ་པ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚྭ་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པའི་
 བྱིར། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་
 མཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་
 ཞིག་ རོན་རྫོག་ན་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ། དབྱེན། ཚྭ་གས་པ་རང་རིགས་འཕེན་
 པ་དང་། ཚྭ་གས་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་ན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 གཉིས། ཚྭ་གས་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད།
 ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག་ ཚྭ་གས་པ་རང་རྒྱུད་རང་དང་རིགས་གཅིག་པ་
 འཕེན་པ། དབྱེན་བཞི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དེའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ནི། མི་སྟོབས་ཆེན་པས་ཁྱབ་པར་
 རོན་པའི་གཞིར། གང་རིག་སྟོབས་ཆེན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཐག་
 གི་ངོར། གཞི་དེར་ཆོས་ཅན། མི་སྟོབས་ཆེན་པས་ཁྱབ་པར་རོན་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། གང་རིག་སྟོབས་ཆེན་པས་ཁྱབ་པར་རོན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའོ། གྲུབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དེའི་
 རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ནི། ཅན་དན་གྱི་མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་རོན་པའི་
 གཞིར། བ་མོའི་རིག་པ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ངོར་གཞི་
 དེར་ཆོས་ཅན། ཅན་དན་གྱི་མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་རོན་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བ་མོའི་རིག་པ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་རོན་པའི་བྱིར། ཞེས་

བ་ལྟ་བུའོ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དེའི་
 རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ནི། དུ་བ་བྲག་འཕྱུར་བས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་གཞིར། གང་
 འབྲས་སྤྱི་ཡོང་བྱེད་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ངོར། གཞི་དེར་
 ཆོས་ཅན། དུ་བ་བྲག་འཕྱུར་བས་ཁྲབ་པར་ནོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་
 འབྲས་སྤྱི་ཡོང་བྱེད་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །ཁྲབ་བྱ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དེའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་
 ནི། བྱམ་པ་འཛིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པར་ཁས་ལེན་
 པའི་ངོར། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུབ་ཅམ་ནས་འཛིག་དེས་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འཛིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། རྟོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་གི་མཆོན་ཉིད། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག་ རྟོག་པ་རང་རྒྱུད་རང་
 དང་རིགས་མི་མཐུན་འཕེན་པ། དབྱེན་བཅུ་དྲུག་ལས། ཆ་རིག་གིས་ཁྲབ་
 པར་ནོན་པའི་གཞིར། གང་འབྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་
 དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་
 རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། གཞི་དེར་བ་རིག་ཡོད་
 པར་ཁས་ལེན་པའི་ངོར། ཆ་རིག་མེད་པར་ཐལ། བ་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བ་ལྟ་བུ། རང་གཞན་དང་འགལ་བའི་ཁྲབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
 ཁྲབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཅན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་གཞིར། གང་འབྲས་

ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ངོར། དེས་ཁྲབ་པར་ནོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་
འབྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཁྲབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་
དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་ཁྲབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་
རྒྱ་དང་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་དེར་གང་རེག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ངོར།
དེས་ཁྲབ་པར་ནོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་
བུ་ཁྲབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་
བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྲབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱ་དང་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །དུ་
བ་བྲག་འཕྱུར་བས་ཁྲབ་པར་ནོན་པའི་གཞིར། གང་རེག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
པའི་ངོར། དེས་ཁྲབ་པར་ནོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱ་དང་འཕེན་པ་ཡིན་
ནོ། །གཞི་དེར་བ་རེག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ངོར། དེས་ཁྲབ་པར་ནོན་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་
ཁྲབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཁྲབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་
དམིགས་པའི་རང་རྒྱ་དང་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚར་དུ་
བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ངོར། མེ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ལྟ་བུ། འབྲས་བྱའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱ་དང་འཕེན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་གིས་དག་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ག་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་
ངོར། ཤིང་ཡོད་པར་ཐལ། ག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་

ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
དག་ལས་ལྷག་པ་བརྒྱུད་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་
རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་
ནི། དང་པོས་དངོས་སུ་གཞན་སྤྱོད་གས་ཚར་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་པ་རོལ་
པོས་ཁས་སྐྱེས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་
འབབ་པའི་གནམ་ལྷགས་འབར་བའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་བྱིར། བརྒྱུད་ནས་
གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་སྦྱེད་
པའི་གནམ་ལྷགས་འབར་བའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མས་གཞན་
སྤྱོད་གས་ཚར་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་གསུམ་ཚར་བའི་གནམ་ལྷགས་འབར་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་བཤད་པ་ལ། ལྷག་ཚོད་ནི་སུན་
འབྲིན་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གཞན་ནས་བཤད་མོད།
འདིར་གཞུང་གི་དོན་གོ་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་རྟོག་ཚོད་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མཚོན་
བྱའི་སྤྱོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་ཀྱས་ཀྱི་སྤྱི་རྟོགས་སུ་བཞོད་
པ་ལ། ཁྱད་པར་ལ་རྟོགས་ནས་སུན་འབྲིན་པའི་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུབ་། གཉིས་
པ་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། འབྲས་ཉིད་གཞན་གྱི་ཆ་ཡིས་ནི། །བསྐྱུབ་བྱ་
མ་གྲུབ་པར་སྟོན་གང་། །དེ་ནི་འབྲས་མཚུངས་སྤྱོད་པ་པོའི། །བསམ་པ་ལས་
དེ་གསུམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་

ཁྱེད་རང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་གང་བཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཚུངས་
 བས་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ནི་རྒྱུ་མིག་
 བས་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་ཡིན་པར་འདོད་པར་མ་ཟད་སློབ་དཔོན་
 རྒྱུ་གས་སྤང་ཡང་དེ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། སྤྱི་
 བཤད་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱི་
 བཞོད་པ་ལ་ཁྱེད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སུན་འབྲིན་པའི་འབྲས་བྱ་ཉིས་པ་དེ།
 སུན་འབྲིན་པ་པོ་ཁྱེད་རང་གིས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་གང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡང་མཚུངས་པས་འབྲས་བྱ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ཅེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཚོལ་བྱེ་ཚོལ་དཔང་པོ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།
 དངོས་དང་། ཚོད་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཚོལ་གྱི་མཚན་
 ཉིད། སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ དེ་ལ་དབྱེན་ཡང་དག་
 དང་། ལྷར་སྤང་གཉིས། སྤྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྤྱི་ཚོལ་གང་ཞིག་
 རང་གིས་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་དོན་དེ་གཞན་གྱིས་སུན་
 འབྲིན་མ་བྱས་པ། སྤྱི་ཚོལ་ལྷར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད། སྤྱི་ཚོལ་གང་ཞིག་རང་
 གིས་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་དོན་དེ་གཞན་གྱིས་སུན་འབྲིན་
 བྱས་པ། སྤྱི་ཚོལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སུན་འབྲིན་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་
 ཟག་དབྱེན། ཡང་དག་དང་། ལྷར་སྤང་གཉིས་སོ། དཔང་པོའི་མཚན་ཉིད།
 ཚོལ་བྱེ་ཚོལ་རྒྱལ་པམ་ཤན་འབྱེད་པའི་གྲར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ དེ་ལ་དབྱེ་
 བ། ཤན་འབྲིན་པའི་དཔང་པོ། རེས་སུ་བརྗོད་པའི་དཔང་པོ། ཚར་གཙོད་པའི་

དཔང་པོ་འོ། དང་པོ་ནི། རྫོག་ཕྱུ་པོར་གནས་པའི་རྫོག་ནས་ལེགས་ཉེས་སོ་
སོར་འབྲེད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། རྫོག་ཕྱུ་པོར་གནས་པའི་རྫོག་
ནས་ལེགས་ཉེས་ཤུ་མི་འབྲེད་པར་དེ་དག་མ་འཇུགས་པར་སོ་སོར་བརྗོད་
པ་ལ་ཟེར། གསུམ་པ་ནི་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ལེགས་པ་ལ་གཟེངས་བརྗོད་པ་
དང་ཉེས་པ་ལ་སྦྱད་པའི་གོ་ནས་བྱུ་བ་མཐའ་འདོར་དུ་འཇུག་ཅིང་། ཞེན་པས་
མི་འདོར་ན་ཡུལ་ནས་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཆར་གཅོད་པའི་གང་ཟག་ལ་
ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་ཅོད་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ལྟ། ཅོད་པའི་གང་ཟག་དང་།
གང་དུ་ཅོད་པའི་དུས་དང་། གང་ལ་ཅོད་པའི་གནས་དང་། རི་རྒྱར་ཅོད་པའི་
ཚུལ་དང་། ཅོད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ། རོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་
དང་། ཆར་གཅོད་ཀྱི་གནས་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅོད་པའི་དུས་ཀྱི་གང་
ཟག་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་སྦྱོར་བར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྲ་རྒྱལ་དང་།
དམ་བཅའ་སྟན་འབྲེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་དང་། ཅོད་པའི་ཤུ་
འབྲེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དཔང་པོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆར་
གཅོད་ཀྱི་གནས་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་རྒྱལ་ཆར་གཅོད་པའི་གནས་ནི། བྱུ་བ་
བསལ་ཞུགས་པ་དམ་འཆའ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ངེས་ཀྱང་ལམ་མི་འདེབས་
པ་དང་། དམ་བཅའ་བར་མི་འོས་པ་སྦྱབ་པ་དང་། སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་བསྦྱབ་
བྱར་བྱེད་པ་དང་། ཁས་སྦྱངས་པའི་དོན་རྟགས་མི་འགོད་པ་དང་། མ་བྱུ་བ་པ་
དང་མ་ངེས་པ་དང་བསལ་བརྗོད་པ་དང་། ཤེས་འདོད་མེད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་

འགོད་པའོ། །ཕྱི་ཆོལ་ཆར་གཅད་པའི་གནས་ལ་དང་པོར་འདྲི་བའི་ཆོ་ཆར་
 གཅད་པའི་གནས་གསུམ་སྟེ། འདྲི་བར་ཁས་སྒྲངས་ནས་བཏང་སྟོམས་ལ་
 འཛོག་པ་དང་། གྲུབ་བསལ་ཞུགས་པ་འདྲི་བ་དང་། སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་འདྲི་
 བའོ། །སྟོན་བརྗོད་པའི་ཆོན་ཆར་གཅད་པའི་གནས་གསུམ་སྟེ། རོན་སྟོན་
 དང་སྟོ་སྟོན་དང་སྐྱ་སྟོན་བརྗོད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མི་བརྗོད་པ་དང་། སྟོན་མིན་པ་
 སྟོན་དུ་བརྗོད་པ་དང་། སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་སྟོན་བརྗོད་པའོ། དཔང་པོ་
 ཆར་གཅད་པའི་གནས་གསུམ་སྟེ། ཚྱོད་པའི་མཁུག་ཏུ་བདེན་རྒྱུན་ཤོན་མི་
 འབྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པམ་ཕྱིན་ཅེ་ལོག་ཏུ་ཤོན་འབྱེད་པ་དང་། ཚྱོད་པ་མཐར་
 མ་ཕྱིན་པར་ཤོན་འབྱེད་པའོ། གཉིས་པ་གང་དུ་ཚྱོད་པའི་དུས་ནི། རང་གཞན་
 རྩོལ་གས་པར་མ་སྦྱངས་པ་དང་། དཔང་པོ་མཁས་པའི་སྤྱི་པོས་དབེན་
 པ་དང་། བརྗོད་པོ་ཆོས་མིན་སྒྲུང་བས་ཡིད་དུ་གསུམ་པའི་ཆོན་བཅད་དུ་
 མི་རུང་ལ། དེ་ལས་ལྟོག་པ་ནི་ཚྱོད་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། གསུམ་པ་གང་ལ་
 ཚྱོད་པའི་གནས་ནི། སྤྱིང་བས་རྟགས་པར་བྱ་བའི་མཛོན་གྱུར་དང་། རྟགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྟོག་གྱུར་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལ་
 བརྟེན་ནས་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ནི་བཅད་པར་བྱ་བའི་གནས་
 སམ་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཚྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡང་གསུམ་སྟེ། ཡོད་པ་ལ་
 མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐྱར་འདེབས་དང་། མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་
 འདོགས་དང་། ཡོད་མེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་དབུ་མའོ། །སྟོག་གྱུར་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། སྐབ་བྱེད་དང་སུན་འབྱིན་དགོས་ལ། སྐབ་བྱེད་ལ་

བསྐྱུ་བ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆིགས་དང་། དེ་གཞན་ལ་འདོམས་པར་
བྱེད་པའི་སྐྱུ་བ་ལག་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱོག་འགྱུར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་
ཆོས་ཅན་གསུམ་ཡོད་དེ། བསྐྱུ་བ་བྱ་བྱུ་བ་བསལ་མེད་པའི་ཚྭ་གཞི་དང་།
བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་ཆད་མས་བྱུ་བ་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་དང་བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་ཆད་
མས་བསལ་བའི་མི་མ་ཐུན་དཔེའོ། །ཚྭ་གཞིའི་སྟེང་དུ་བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་
གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཚྭ་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ལྷོག་བྱུ་བ་སྟེ་ཆུ་ལ་
གསུམ་ཆང་བའི་རྟགས་ནི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཆིགས་
དེ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་སྐྱུ་བ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་རྒྱ་སྐྱུ་བ་པའི་འབས་བྱའི་
རྟགས་དང་དགག་པ་སྐྱུ་བ་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་།
དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་ནི་རྟགས་སྟར་སྟར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་
ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པ་མ་བྱུ་བ་པའི་རྟགས་དང་། རྗེས་བྱུ་བ་མེད་པ་འགལ་བའི་
རྟགས་དང་། ལྷོག་བྱུ་བ་མེད་པ་མ་དེས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །སྐྱུ་བ་ལག་གཉིས་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་དཔེའི་སྟེང་དུ་སྐྱི་བྱུ་བ་བརྗོད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ཆོས་
མ་ཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱུ་བ་ལག་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྷོག་བྱུ་བ་དངོས་སུ་བརྗོད་
པ་ཆོས་མི་མ་ཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱུ་བ་ལག་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱུ་བ་
ཆད་ཅན་གྱི་ལག་ནི་སྐྱུ་བ་ལག་སྟར་སྟར་ཡིན་ནོ། །སྐྱུ་འབྱེན་ལ་ཡང་ཡང་
དག་དང་སྟར་སྟར་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་སྒོ་ངོར་རྟགས་བརྗོད་པ་དང་

རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གང་རུང་བརྗོད་ཅིང་འདོད་པའི་དོན་ལ་བསལ་བ་འབབ་
པའི་ངག་ཡིན་ཞིང་། འདོད་པའི་དོན་ལ་བསལ་བ་འབབ་པ་ལ་ཡང་། ཚད་
མས་བསལ་བ་དང་། ལུང་གིས་བསལ་བ་དང་། རང་ཆོག་གིས་བསལ་བ་
འབབ་པ་དང་གསུམ་ ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

སུ་འབྲིན་ལྟར་སྤང་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟགས་མེད་པ་མཆོན་ཆ་ཁྲི་
སྟེ་གས་ དང་། ཁྲུབ་པ་མེད་དཔའ་པོ་ལག་རྩམ་དང་། བསལ་བ་མེད་པ་མ་བྱ་
དུག་འཛེམས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི་ལྟར་རྩོད་པའི་ཚུལ་ལ། དངོས་
དང་། དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྩོད་པའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་
བྱ་བ་དང་། བན་སྐད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཆོག་གི་ལམ་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་དང་།
དེས་གྲུབ་པའི་སྐབས་དོན་སེམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཡན་ལག་ལ་
བཞི། ཅི་བ་དང་ལན་འདེབས་ཚུལ། རྩོད་པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱ་དང་མཛེས་
པའི་རྒྱ། རྩོད་པའི་བསམ་པ། རྩོད་པའི་དཔེའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅི་བའི་
ཚུལ་དང་། ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། རྩོད་པའི་ཆེ་ཅི་བའི་རིགས་
གསུམ་ཡོད་དེ། ཁྲད་པར་གྱི་གཞི་འདི་བ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཁྲད་པར་གྱི་
ཆོས་འདི་བ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་འདི་བའོ། གཉིས་པ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ་
གསུམ་སྟེ། མགོ་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་པ་བྱེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་
པར་བྱ་བའོ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང་། སྤྱི་ཚད་ལ་སྟོ་
སྤྱི་ངས་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལ་ལེགས་པར་སྤྱི་ངས་པ་ནི་རྩོད་
པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འཇུག་པ་དང་། དོན་

དང་ལྷན་ཞིང་གསལ་ལ་འཇམ་པའི་དག་དང་ལྷན་པ་དང་། སྦྱིད་ལྷག་པ་དང་
ང་རྒྱལ་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཚྱོད་པ་མཛེས་པའི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚྱོད་
པའི་བསམ་པ་ནི། ས་རོལ་པོ་དཔལ་བར་འདོད་པའི་ཞེ་སྤང་དང་། རང་ཉིད་
མཐོ་བར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། རིགས་ལམ་འདོར་བར་འདོད་པའི་
གཡོ་སྒྱུ་རྣམས་ནི་ཚྱོད་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ལེན་ལ། རང་གིས་རྟོགས་པར་
འདོད་པའི་གྲུས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་བར་འདོད་པའི་སྦྱང་རྩེ་
དང་། ས་རོལ་པོ་ལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་རྣམས་ནི་
ཚྱོད་པའི་བསམ་པ་ལུས་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཚྱོད་པའི་དཔེ་ནི། རྩ་
པའི་ཆོག་དག་པོས་ཉེ་བར་གཏུགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཞིན་འགྱུར་པའི་མདོག་
མཆོན་ཆ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ང་རོ་མི་སྟན་པ་ཤ་ཟས་ཐེབས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཚྱོད་
པ་ངན་པའི་དཔེ་ཡིན་ལ། རང་དང་གཞན་གྱི་གཏི་སྒྲུག་གཙུག་པ་འཁོར་ལོ་ལྟ་
བུ་དང་། སྟན་འབྲིན་པའི་རྒྱུད་གིས་མི་གཡོ་བ་ལྷན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོག་དང་
དོན་ལ་མ་ཆོངས་པ་སྒྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྒྲས་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཚྱོད་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ཚྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་
བས་ཡིད་དགྲུགས་པ་དང་། སྦྱེ་པོ་བརྒྱ་སྒྲག་མང་པོས་སྦོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་དག་
པའི་ཚྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པ་འཕེལ་བས་རང་རྒྱུད་ཆོས་པ་
དང་། སྟན་པའི་གྲགས་པས་སྤྱོགས་ཀྱན་དུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟན་པ་བསྐྱངས་
པས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་ཚྱོད་པའི་

འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཆོད་པའི་སྒྲོན་རྣམས་ལེགས་པར་ལེས་
 བར་བྱས་ཏེ། ཆོད་པའི་སྒྲོན་རྣམས་སྤངས་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་
 བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཀུན་སྒྲོང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྷན་པས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་
 པ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། བདག་ལེགས་
 སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་འདི་དག་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། །

བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་དང་། ཆད་མ་བསལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤངས་ལ་གཞོད་ཚུལ་བཅས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དོན་གྱི་གོ་བྱ་
 བསྒྲུབ་བྱ་བཤད་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཏན་ཆིགས་གྱི་རབ་དབྱེ་
 བཤད་པའོ། དང་པོ་གཉིས། རང་ལུགས་བཞག་པ། རིགས་པ་ཅན་པའི་བསྒྲུབ་
 བྱ་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཆད་མས་བསལ་བ་བཤད་
 པ་དང་། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤངས་ལ་གཞོད་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོན་
 ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། མཆོན་བྱའི་སྒྲོད་དོན་ནོ། དང་པོ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
 གྱི་ཆོགས་དོན་གང་ཞིག རྟགས་ལས་དཔག་པར་བྱ་བ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའོ།

དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། གང་ཞིག །རང་དོན་གྱི་རྟགས་ལས་དཔག་པར་བྱ་

བཤད་གཅིས་པ་ལ་གཅིས། གུན་ལས་བརྟམ་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། རིགས་
སྒྲོན་ས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་
བྱ་བ། རང་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། ཞེས་རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལུ་
ཆང་བ་དེ་གཞན་དོན་བསྐྱུབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་དུ་བསྟན་ལ། འདི་ལ་རིགས་མི་
མཐུན་སེལ་བ་དང་། ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གཅིས། དང་པོ་ནི། ཆོག་གང་གིས་
གང་སེལ་ཞེ་ན། རོ་བོ་དང་འདོད་པ་དང་མ་བསལ་བའི་ཆོག་གསུམ་གྱིས་
རིགས་མི་མཐུན་སེལ་ལ། ཁོ་ན་དང་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་ལོག་རྟོག་
སེལ་ལོ། སེལ་ཚུལ་ནི། རོ་བོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་གཞན་དོན་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་
ན། གྲུབ་ཟེན་བསལ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན། ཆོལ་ཕྱི་
ཆོལ་གང་གིས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། སྤྱིར་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་ན་རང་གང་ལ་བསྐྱུབ་བྱར་
སོར་བ་དེས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། བྱད་པར་དུ་གཞན་དོན་སྐྱུབ་བྱ་ཡིན་
ན་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡིད་དཔྱད་ཅམ་གྱིས་
གྲུབ་ཀྱང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་དགོས་སོ། འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་
ཆོལ་བས་དབག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་གཞན་དོན་བསྐྱུབ་བྱ་མ་ཡིན་
པར་བསྟན། མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཆད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་
པ་གཞན་དོན་བསྐྱུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། ཁ་ཅིག་གཞན་དོན་བསྐྱུབ་
བྱ་ཡིན་ན་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་ཆད་མས་མ་བསལ་བ་དགོས་ཀྱི་སྔ་ཆོལ་གྱི་ཆད་མས་
མ་བསལ་བ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྔ་ཆོལ་གྱི་ཆད་མས་
བསལ་བ་ཞུགས་ན་སྔ་ཆོལ་དེ་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ཆོགས་འགོད་པ་ལ་

མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ་གསུམ་པོ་དེ་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་རིགས་མི་མཐུན་ལ་སྤྱོད་ཆོལ་ལ་
ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན། རྒྱལ་ཕྱི་
རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་གསུམ་ལས། རྒྱལ་བས་དཔག་
འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ནི་སྤྱོད་ཆོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་
ཏེ། རྒྱལ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ན་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་
རྒྱལ་གཏན་ཆིགས་འཕོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆད་མས་
བྱུང་པ་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆད་
མས་བྱུང་ན། ཕྱི་རྒྱལ་དེ་ལས་ཤེས་འདོད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆད་མས་
བསལ་བ་ཞུགས་པ་ནི་རྒྱལ་ཕྱི་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་
ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཆོལ་གྱི་ཆད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་ན་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་
རྒྱལ་གཏན་ཆིགས་འཕོད་པ་ལ་མི་འཇུག་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆད་མས་བསལ་བ་
ཞུགས་ན་དེ་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་ཤེས་འདོད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་ནི་ཁོ་ན་དང་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆིག་གིས་སེལ་ལ།
སེལ་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆིག་གིས་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འབྱུང་
རུང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་བྱུང་པ་ད་ལྟ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་
པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ལོ། །དེ་འབྲེལ་ལོག་རྟོག་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་
བདུས་ལས། རང་ཉིད་འདོད་པ་བསྟན་བྱ་བ། ཞེས་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་
པའི་ཆིག་དེ་བསྟན་བྱ་བ་དང་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་སུ་འབྲེལ་ལ། བསྟན་བྱ་བ་

ཡང་དུས་གསུམ་ག་ལ་འབྲུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་
ཡང་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འབྲུར་བས། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་
སྤུས་པའི་ལོ་གཞི་ག་འབྲུང་ངོ་། ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང་འདྲོད་པ་ཞེས་པའི་ཆིག་
གིས་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འབྲུར་རུང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་མི་རུས་ན། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆིག་གིས་ཀྱང་གཅོད་མི་རུས་
པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱར་གྲོལ་བ་རང་ཉིད་འདྲོད་
པ་ཞེས་པའི་ཆིག་གིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་
པའི་དྲོགས་པ་མི་ཁེགས་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་གྲོལ་བ་རང་ཉིད་འདྲོད་པ་ཞེས་
པའི་ཆིག་གིས་གཞི་གཅིག་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པའི་དྲོགས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ངེས་ན། སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ངེས་རུས་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁོ་
ན་ཞེས་པའི་ཆིག་སྒྲོས་ན། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཇི་སྟེ་བྱ་ཞེ་ན། དཔྱོད་པ་པ་
དང་གངས་ཅན་པའི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་
ན་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྒྲ་བྱས་པ་དཔྱོད་པ་པ་ལ་མ་གྲུབ།
བྱས་པ་མི་རྟག་པ་གངས་ཅན་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་བྱོ།

ཁ་ཅིག་ན་པེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་
དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆིག་སྒྲོས་པ་མི་འཐད་དེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཉེ། དེ་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཙང་པའི་ཕྱིར་དུ་
 ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆིག་སྟོས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། འོ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་མ་འོངས་པ་ན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 སྤྲ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚུངས་སོ།
 འོ་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆིག་
 ཟུར་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆིག་གཉིས་ལ་རྣམ་བཙད་ཀྱི་དགོས་པ་
 སོ་སོ་བ་ཡོད་ན། ཀུན་བརྟུས་ལས། ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། ཞེས་དེ་གཉིས་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་པེ། དེ་གཉིས་
 ལ་རྣམ་བཙད་ཀྱིས་དགོས་པ་སོ་སོ་བ་མེད་ལ། ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཆིག་དེ་ཕྱི་
 རྒྱུ་ལ་གྱིས་གྲུབ་ཐེན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཙད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོས་པ་མིན་ཉེ། དེ་
 མ་སྟོས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་གཏན་ཆིགས་འགོད་པའི་འགྲུལ་ལས་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་
 གྲུབ་ཐེན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་། སྐྱབ་
 བྱེད་བསྟན་པའི་འགྲུལ་ཉིད་ལས། དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ནི་ངོ་བོ་དང་། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆིག་གཉིས་ཀྱིས་
 སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙང་པར་
 བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་
 དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་རྒྱན་གྱིས། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོས་པ་

ནི་གྲུབ་པ་ལྟོག་པའི་དོན་ཏུ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟོག་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་
འབྲས་བུ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་བསྟན་པར་
འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
ངོ་བོ་ཆེག་སྤང་བདག་ཉིད་འདོད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཅད་
ཀྱི་དགོས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཆེག་དེ་གཉིས་ལ་
རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་སོ་སོ་བ་ཡོད་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་འགལ་
བ་མེད་དེ། ཁོ་ན་ཞེས་པ་ཆེག་སྤང་ཡིན་པས་ཆེག་གཞན་དང་སྐྱར་ནས་མ་
བསྟན་ན་དོན་སྟོན་མི་བྱས་ལ། སྐྱར་ནས་བསྟན་ན་དོན་སྟོན་བྱས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆེག་གིས་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་
ཅད་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དྲོགས་པ་སེལ་ལ། སེལ་བར་
བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་
ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ཁྲུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རིགས་སྟོན་པ་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། ཀྱན་ལས་བརྟུས་དང་
རིགས་སྟོན་པ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་རེ་རེ་བསྟན་ན། གཉིས་
པོ་དོན་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྫོས་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྲུར་ལ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན། གང་རུང་ཞིག་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་
པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས་བསྟན་པ་དེས་ལོག་རྟོག་
སེལ་ལ་རིགས་སྟོན་པ་བཤད་པ་དེས་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བས་རྫོས་པའི་

སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་བྱང་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ལོག་རྟོག་
 དང་རིགས་མི་མ་སྤུན་གཉིས་ཀ་སེལ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཀྱན་ལས་
 བརྒྱས་ནས་བསྟན་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་དེ་རིགས་པ་ཅན་
 ལ་ཁ་བྱང་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་རང་ལུགས་མིན་ལ། རིགས་
 སྐྱོན་ས་བཤད་པ་དེ་རང་ལུགས་ཡིན་པས་སྒྲོས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མི་
 འཐད་དེ། རིགས་སྐྱོན་ས་བཤད་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ལ་
 ཡང་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་
 ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། རང་ལུགས་ནི། ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ནས་གཙོ་བོར་
 ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ།
 རིགས་སྐྱོར་ཆོག་བསྐྱས་ནས་བསྟན་པས་སྒྲོས་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། གཉིས་
 ཀས་ཀྱང་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བསྟན་
 པས་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ། འོན་ཀྱང་ལས་བརྒྱས་ནས་གཙོ་བོར་
 ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་རྒྱས་པར་སྐྱོན་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཞེ་ན། ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་
 འཆད་པའི་ཆོག་ཟུང་གི་རང་ཉིད་དང་འདོད་ཆོག་གཉིས་མ་འོངས་པ་འཁྲིད་
 བྱེད་བསྟན་བྱ་བ་དང་བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བས། མ་འོངས་པ་ན་
 བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རུང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
 བས་སྒྲུལ་པའི་རྩོགས་པ་ཡོད་པས་དེ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་
 སྒྲོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། འོན་བསྟན་བྱ་བ་སྒྲོས་པ་མི་རིགས་པར་

འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། རིགས་པ་ཅན་པས་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱུབ་ངག་གི་
ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་བསྐྱུབ་བྱའི་མཚན་
ཉིད་ཏུ་འདོད་པས་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད། ཡིན་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་དང་
ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁ་ངང་བའི་ཕྱིར་ཏུ་གསུངས་
བའི་ཕྱིར་རོ། འོན་རིགས་སྒྲིན་ས་བཤད་པའི་བསྐྱུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་གང་
ཞེ་ན། ཚད་མས་མ་བསལ་ཞིང་ཚོལ་བ་རྟོགས་ལྷན་གྱིས་བསྐྱུབ་བྱར་ཁས་
ལངས་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་ངོ་མོའི་དོན་སོགས་ཚས་ལྷ་ཆང་བར་ལྟ་
དབང་སྒོས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་ནི། ཉགས་གྱིས་བསྐྱུབ་བྱར་བྱ་བས་
ན་བསྐྱུབ་བྱ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བས་ན་རྗེས་སུ་
དབག་བྱ། ཚོལ་བས་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པས་ན་ཕྱོགས། ཚོལ་བས་དམ་བཅས་
པས་ན་དམ་བཅའ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་གིས་
བསལ་བ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དབག་གིས་བསལ་བ། གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་
གིས་བསལ་བའོ། དང་པོ་ནི། ཚད་མས་བསལ་བ་ནི། ཚད་མས་བྱུབ་པའི་
དོན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་
བ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་གིས་བསལ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དབག་
གིས་བསལ་བ། གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་གིས་བསལ་བ་དང་བཞི་སྟེ། སེལ་
བྱེད་ཆད་མ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་ལ་སོགས་

བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་སེལ་བྱེད་ཚད་མ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་
དེ། རྒྱལ་པར་བྱེ་ན་མངོན་སྲུང་ལ་བཞིར་བྱེ་བས་བདུན་དུ་འགྱུར་ལ་བསྐྱེན་
མངོན་སྲུང་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་
ཁ་ཅིག་ཚད་མ་ལ་མངོན་གྱུར་འཇལ་བ་དང་། རྫོགས་གྱུར་འཇལ་བ་གཉིས་སུ་
ངེས་ལ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་བཞག་ རྫོགས་གྱུར་
འཇལ་བ་ལ་བྱུང་བ་ཁས་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་དང་། ཚད་མས་
གྱུར་བ་གཉིས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་།
གཉིས་པ་ལ་བྱུང་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྱུར་བ་དང་། བཅའི་དབང་གིས་གྱུར་
བ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་།
གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བཞག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་བྱུང་བ་
ཚད་མས་གྱུར་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

རང་ལུགས་ལ། མངོན་སྲུང་ལ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་
དང་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་ཚུལ་ཡང་མཚུངས་པས་འདིར་མངོན་སྲུང་ལ་
བཞིར་མ་བྱེ་ལ། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་རྫོགས་གྱུར་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། ལོག་
ཕྱོགས་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོད་པ་དང་། ལུང་ཁས་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་གཞོད་པ་དང་། གྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཚུལ་གསུང་ཡོད་པས།
རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་སེལ་བྱེད་ཚད་མ་གསུང་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །མངོན་
སྲུང་ཚད་མའི་བསལ་བ་ནི་མངོན་སྲུང་ཚད་མས་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ལོག་

ཕྱོགས་དངོས། དཔེར་ན་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། ཁ་ཅིག་སྤྱི་མཉན་བྱ་
ཡིན་པས་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞི་དུ་བཤ་སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་
སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞི་དུ་ཅེས་བརྟགས་བཤ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་འཛིན་མངོན་
སུམ་གྱིས་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞི་དུ་བཤ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་མངོན་
སུམ་དེ་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་
ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། སྤྱི་འཛིན་
མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞི་དུ་བཤ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མཉན་བྱ་
ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་
ཡིན་པ་ལ་གཞི་དུ་བྱེད་མཆན་ཉིད་པ་དང་དངོས་སུ་གཞི་དུ་བྱེད་བརྟགས་པ་
བཤ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་སྤྱི་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་ཆད་མས་གྲུབ་བཅས་མ་གྲུབ། དང་པོ་
ལྟར་ན། སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་བཤ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
ལྟར་ན་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་ཆད་མས་གཞི་དུ་བཤ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ནའང་། སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་
ལ་ཆད་མས་མི་གཞི་དུ་བཤ་ཐལ་ལོ་ཞེས། སྤྱི་མཉན་བྱ་ཡིན་
པར་ཆད་མས་མ་དེས་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་
ཡིན་པས་དམ་བཅའ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་
ཆད་མས་གྲུབ་པས་གཞི་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་སྤྱི་ཡང་མེད་དོ། ཁོ་
ན་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་

དཔལ་འཆའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲོན་མེས་ཐུན་པ་མི་སེལ་བར་ཐལ།
 སེལ་བྱེད་སྒྲོན་མེ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་བསལ་བྱ་ཐུན་པ་མེད། བསལ་བྱ་ཐུན་
 པ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སེལ་བྱེད་སྒྲོན་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་རྗེས་
 དཔག་གིས་བསལ་བ་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུང་པའི་དོན་
 གྱི་ལོག་ཕྱོགས་དངོས། དཔེར་ན། སྤྱི་ཆག་པ་ལྟ་བུའོ། སེལ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་མི་
 ཆག་པས་སྤྱི་ཆག་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞིད་ལ། སྤྱི་མི་ཆག་པར་ཆོགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་གིས་སྤྱི་མི་ཆག་པར་གཞལ་སྟོབས་ཀྱི་སྤྱི་ཆག་པ་ལ་གཞིད་པ་ཡིན་ཅོ།

གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ལ་གཉིས། ལུང་གཞིད་
 བྱེད་དང་གོགས་བྱེད་གང་ཡིན་དཔྱོད་པ་དང་། བསལ་བྱ་སེལ་བའི་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་གི་འདོད་པ་དང་། མོ་མོའི་འདོད་པའོ། དང་
 པོ་ནི། ལུང་གཞིད་བྱེད་དང་གོགས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ།
 སྤྱི་མི་ཆག་ཅེས་པའི་རང་ཆོག་དེའི་དོན་རྗེས་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་སྤྱིས་
 པ་ཡིན་པས་ཆོག་ཆད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་གྱི་སྤྱི་བ་བྱེད་
 དུ་ཁས་ཁྲུངས་པའི་ལུང་དེ་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཕྱིན་ཏུ་སྟོག་
 གྱུར་ལ་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མི་ཆག་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་ཆད་མ་
 ཡིན་ན། ཕྱོགས་ཆོག་སྤྱི་བ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ།
 ཆོག་དེ་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བས་ཆད་མར་བཤད་གྱི། རང་གི་བརྗོད་
 བྱའི་སྤྱི་བ་བྱེད་དུ་ཁས་ཁྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་རྗེས་མི་
 བསྐྱུ་ཞེ་ན། ཆོག་དེ་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་དེ། ཆོག་དེ་སྤྱི་མི་ཆག་

བསྐྱབ་བྱ་དངོས་དང་། ཚད་མ་བསལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་གཞོན་ཚུལ་བཅས་བཤད་པ།

རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་
ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་གཞོན་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་
ལུགས་དང་། ལུང་གོགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོབ་
དཔོན་སྐྱོགས་སྒྲུབ་གིས། ལུང་རྣམ་དག་རང་ལུགས་ལ་བརྟུན་བྱ་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། རེ་ཞིག་གཞན་དོན་བརྟུན་བྱ་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ལ་འབྲེལ་ནས། སྐྱོབ་དཔོན་
ཀྱི་སྐྱོབ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུང་རྣམ་དག་དེ་རང་གི་བརྟུན་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་དང་ལོག་སྐྱོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་
པོ་གཉིས་ལ་དབྱེད་པ་དག་ནས། སྐྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་ཆེ་འཕོས་
ནས། བདེ་བ་སྤར་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤར་བ་ལ་འཇུག་ལྷོག་བྱ་དགོས་ལ།
འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་ལ་དེའི་གཞི་ཚད་མས་བྱུབ་དགོས་ཤིང་། ལུང་ལས་
གཞན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུང་གཞོན་བྱེད་མིན་
ན་གོགས་བྱེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། གོགས་བྱས་པའི་གཞི་ཚད་མས་མ་བྱུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་གཞོན་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་
ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཞན་བྱའི་
གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལུང་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི།
ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སྐྱོན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་རང་གི་བརྟུན་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་གོགས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ན་རེ། ལུང་རྣམ་

དག་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གོགས་བྱེད་དང། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་གྱི། བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དང་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ན་དེ་སྐྱབ་མི་ལུས་ཤིང། འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱ་གྲུབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལུང་རྣམ་དག་དེ་ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ངོ་ཐོ་ཉིད་གྱིས་བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་མི་ཉག་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལུང་དང་རང་ཆོག་གཉིས་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་གོགས་བྱེད་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། དེས་ན་ལུང་གོགས་བྱེད་དུ་འདོད་པར་རིགས་སོ། །འོ་ན་གོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པ་དང། བདེ་བ་མི་འབྱུང་བ་དམ་བཅས་པ་གཉིས་གོགས་བྱེད་དུ་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྲ་མ་རྒྱབ་རྟེན་ཆད་མ་ཅན་དང་ཕྱི་མ་རྒྱབ་རྟེན་ཆད་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང། མི་འབྱུང་བ་གཉིས་གོགས་བྱེད་དུ་སྦྱོན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མ་ཆད་མས་གྲུབ་ལ་ཕྱི་མ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་གང་དུ་ཡང་མ་དེས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར། སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་

བ་དང་། བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་བ་གཉིས་གོགས་བྱེད་དུ་སྟོན་བ་
ཅས་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིར་ཡང་གོགས་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།
དེས་ན་སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྦྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་
ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྦྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་དམ་བཅས་བ་
དང་། སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྦྱད་པ་ལས། བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་
ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྦྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་དམ་བཅས་བ་
གཉིས་པོ་དེ་གོགས་བྱེད་དུ་སྟོན་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྦྱད་པ་
ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་དེ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྦྱབ་པའི་ཉགས་
ཡང་དག་ཡིན་ན། སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྦྱད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་
བར་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་ཡང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྦྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་
པར་སྟོབས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱུ་མི་ཉག་པར་དམ་བཅས་བ་དང་
སྐྱུ་ཉག་པར་དམ་བཅས་བ་ཡང་སྟོབས་མི་མཚུངས། སྐྱུ་མི་ཉག་པ་དང་སྐྱུ་ཉག་
པ་ཡང་སྟོབས་མི་མཚུངས་ཀྱང་སྐྱུ་མི་ཉག་ཅེས་པའི་ཆིག་དེ་སྐྱུ་མི་ཉག་པར་
སྦྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། སྐྱུ་ཉག་ཅེས་པའི་ཆིག་དེ་སྐྱུ་ཉག་པར་
སྦྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་བ་གཉིས་སྟོབས་མཚུངས་བ་བཞིན་ནོ།། དེ་
གཉིས་སྟོབས་མཚུངས་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་ཉག་པ་དང་སྐྱུ་མི་ཉག་ཅེས་པའི་ཆིག་
འཇུག་པར་མཚུངས་ཤིང་། མི་ཉག་པར་བཤད་པས་མི་ཉག་པ་ཡིན་དགོས་
ན། ཉག་པར་བཤད་པའི་ཉག་པ་ཡིན་དགོས་པའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ལུང་རྣམ་དག་དེ་རང་ལུགས་ལ་བརྗོད་བྱ་སྦྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་

དག་མ་ཡིན་ན། གཞན་ངོར་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་
 བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལུང་དོན་ལ་དབྱེད་པ་རྗོགས་མ་རྗོགས་
 ཀྱི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ནི་རྒྱལ་གཉིས་ཀས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་
 སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་ དང་། སྤྱད་པ་ལས་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བའི་སོག་
 གཙུག་པ་སོགས་ལ་སྐྱང་དོར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་དོན་ཆེན་པོ་ལས་
 ཉམས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱང་དོར་བྱེད་པ་ལ་ངེས་དགོས་ཤིང་ལུང་
 མ་གཏོགས་ངེས་པའི་ཐབས་མེད་ལ། ལུང་དོན་ལ་དབྱེད་པ་མ་རྗོགས་པའི་
 གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་རེ་ཞིག་ལུང་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་ངེས་
 མི་རུས་པས། སྤྱིན་སོགས་ཆོས་ཅན། སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། སྤྱད་
 པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིན་སོགས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཡིད་དཔྱོད་ཅམ་
 གྱིས་ངེས་ནས་འཇུག་པས། གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ཚོལ་དབང་ནོན་གྱི་ངོར། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་གི་མཉམས་
 གྱིས་བདེ། ། ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་
 ཡིན་ཏེ་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་ལ།
 རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་
 བར་ཆད་པའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་ནས་འཇུག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་
 ལུང་གོགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་དོན་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བུའི་ལོགས་སྟོགས་
 ལ་གོགས་བྱེད་ཅམ་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་གཞོད་སྐྱབ་

བསྐྱབ་བྱ་དངོས་དང་། ཚད་མ་བསལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ལ་གཞོད་ཚུལ་བཅས་བཤད་པ།

མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པར་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡིན་ཏེ་སྒྲོག་གྱུར་ཚད་
མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསལ་བྱ་སེལ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་
མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། སེལ་བྱེད་གང་གིས་བསལ་བྱ་སེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་
པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་ཡིན་ན། ཁས་སྦངས་སྡུ་བྱི་འགལ་བའི་
དོན་དང་རང་ཆོག་འགལ་བའི་དོན་གང་རྩལ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས།
དག་སྡུ་མས་བཞག་པ་བྱི་མས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི། ཁས་སྦངས་དང་
འགལ་བ་ཡིན་ལ། ཆོག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི།
རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་
སེལ་བྱེད་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་དེ་ལ་ལུང་ཆོག་དང་རང་ཆོག་གཉིས་ཡོད་ལ།
བྱི་མ་ལ་ཡང་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་གོགས་བྱེད་ཀྱི་
ཆོག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡུ་མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་གཞན་ཡིད་ཆེས་མཚུངས་
པ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གང་ལ་ཚད་མ་
ཡོད། དེ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཆོག་གམ་བརྗོད་ལ་
གོགས་བྱེད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ལུང་དང་འགལ་བའི་
རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཡིན་ན། ཁས་སྦངས་འགལ་བའི་བྱུང་སྟེ། དེ་
ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས། བདེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་ཡིན། ཞེས་སྦྱོན་སོགས་
དཀར་ཆོས་སྦྱུད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འགྲུབ་བར་སྦྱོན་པའི་ཆོག་དེ། ལུང་དང་
འགལ་བའི་རྣམ་པ་སེལ་བའི་དཔེ་བརྗོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ།

སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཚོས་སྤྱད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་
 མྱོན་པའི་ཆིག་དེ་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེར་བསྟན་གྱི།
 ལུང་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ན་ཁས་སྦྱངས་འགལ་བས་
 ཁྲུབ་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་
 བ་མ་བྱུང་བར་དམ་བཅས་པའི་ཆིག་དེ། ལུང་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པ་གསལ་
 བའི་དཔེ་ཡིན་ཡང་ཁས་སྦྱངས་སྤྱི་ཐུང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་ ལུང་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཡིན་ན་
 དེའི་གཞི་ཚོས་ཅན་ལུང་ཁོ་ནས་གྲུབ་དགོས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཚོས་ཅན་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གཞོད་ན། གཞི་མེད་པས་
 ལུང་པར་གྱི་ཚོས་ལ་དབྱད་པ་མི་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་
 ལ་གཞོན་མི་ཟ་བར་བསྟན་ཚོས་ཚད་མར་འབྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་སྤྱོགས་སྦྱང་གི་
 སློབ་མ་ལུང་ཁས་སྦྱངས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དག་གི་ལུགས་
 བཞོད་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་ལ། རང་གི་བསྟན་
 བུའི་དོན་ལ་མི་བསྟུ་བ་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཆིག་གི་དོན་གྱི་འགལ་སྒྲ་དངོས་ནི་
 ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་ཡིན་ལ། རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་བསྟུ་བར་
 ཁས་སྦྱངས་པའི་ཆིག་དེ་ཡིད་ཆེས་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་ལ་
 དབྱེ་ན། རང་ཆིག་དང་འགལ་བའི་དོན་དང་། ཁས་སྦྱངས་སྤྱི་ཐུང་འགལ་བའི་
 དོན་གཉིས་སམ། རང་ཆིག་གིས་བསལ་བ་དང་། ལུང་ཆིག་གིས་བསལ་བ་

གཉིས་སོ། དང་པོར་རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དོན་ནི། ཚིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་
རང་གི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དག །དཔེར་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་
ཚད་མ་མེད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་དག་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་
དེ་ཚིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་དེའི་
དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་
དེ་དེའི་ཤུགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཚིག་རང་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བར་དམ་བཅས་པ་དེས་
ཉམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་སྤྲ་མས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་རང་
ཉིད་མི་བསྐྱུ་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པར་འགལ་ལ། གཞན་
བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་ན་ཚིག་རང་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། དེས་ན་ཚིག་དེའི་ཤུགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་
བསལ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁས་སྒྲངས་སྤྱི་བྱེད་འགལ་བའི་
དོན་ནི། དག་སྤྲ་མས་བཞག་པ་བྱེད་པས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དག །དཔེར་
ན་སྤྱི་ན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས། མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འབྱུང་
བར་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་དག་ལྟ་བུ་སྟེ། །དག་དེ་དག་སྤྲ་མས་བཞག་
པ་བྱེད་པས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ན་སོགས་དཀར་ཆོས་ཞེས་ཁས་
སྒྲངས་པས་དེ་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཁས་སྒྲངས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་
སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དངོས་སུ་སྤྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཚིག་དེའི་
བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཁས་སྒྲངས་སྤྱི་བྱེད་འགལ་བའི་བསལ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་
བའི་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། སེལ་བྱེད་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་

ཆོག་དང་ལུང་ཆོག་གཉིས། གཞན་གྱི་བརྩམས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་
 བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་བསྟུ་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཆོག་ནི་རང་
 ཆོག་ཡིན་ནོ། འདིར་སྟོས་རང་ཆོག་ཡིན་ན་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་བསྟུ་བར་
 རང་ཉིད་ཀྱི་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྒྲུས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་
 བསྟུ་བར་རང་ཉིད་ཁས་མི་ལེན་ན། དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོག་སྟོན་པ་
 ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་ཕྱིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་
 པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོས་གསུངས་པའི་ལུང་རྣམ་དག་ནི་འདིར་སྟོས་
 ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ཆོག་ཡིན་ནོ། །གཞལ་བུའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཙམ་
 སྟོན་པའི་ལུང་ནི་འདིར་སྟོས་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་
 བ་ཕྱིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་རང་ཆོག་དང་
 ལུང་ཆོག་གཉིས་འགལ་ལམ་མི་འགལ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 འགལ་ལ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་བཀའ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
 གསུམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ཆོག་དང་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་
 ལུང་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་
 སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་ལ།
 སེལ་ཚུལ་ནི་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །སྦྱིན་སོགས་
 དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འབྱུང་ཞེས་བདེན་ཞེན་
 གྱིས་སྒྲུས་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས་པོ་སེལ་བྱེད་དང་། དམ་བཅའ་གཉིས་པོའི་
 དོན་དེ་བསལ་བྱ་དང་། སེལ་ཚུལ་ནི་གོགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེལ་གྱི་

གཞི་དུ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་དེའི་དམ་བཅའ་སྤྱི་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཚོས་འགལ་བ་གཉིས་དམ་བཅས་བ་གང་ཞིག །གང་ཟག་དེས་དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་རུང་ཚད་མས་མ་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ན་སོགས་དཀར་ཚོས་སྤྱེད་པ་ན་དམ་བཅའ་སྤྱི་མས་སྤྱི་མ་ལ་གཞི་དུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་ཀྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། ཞེས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྤྱི་མ་པའི་ཆེ་ཚིག་དེའི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་གཉིས་པོ་སེལ་བྱེད་དང་དམ་བཅའ་གཉིས་པོའི་དོན་བསལ་བྱ་དང་། སེལ་ཚུལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་དེ་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱོགས་ཅམ་མཚོན་པའི་དཔེར་བཞིན་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་བསལ་བའི་དཔེར་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྫོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་འབྲུག་པ་ལུང་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྫོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་དངོས་སྟོབས་ཚད་མས་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེར་བཞིན་ནི། སྤྱི་ན་སོགས་དཀར་ཚོས་སྤྱད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འབྱུང་ཞེས་དམ་བཅས་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་ལུང་ཁོ་ནས་བྱུ་བ་པའི་སྟེང་དུ་ལུང་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་གང་ཞིག དེའི་རྫོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་འབྲུག་པ་ལུང་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། མདོ་དགོད་པ་དང་། མདོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། གྲགས་པས་གཞི་དུ་ཚུལ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། གང་ལ་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རྗེས་སུ་དབག་པ་མེད་ལ། སྐྱེལ་ས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་
 གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཐོགས་མ་ཡིན་ནོ། རི་བོང་ཅན་ནི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག བརྟེན་པས་རི་
 བོང་ཅན་ལ་བསལ་ཟེར་ཅན་དང་། འོད་དཀར་ཅན་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བཟང་པོས་
 བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བརྟེན་རྩང་མ་ཡིན་པར་འདོད་
 ལ། དེ་གྲགས་པ་དང་འགལ་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་མདོ་འདི་བཀོད་པ་ཡིན་
 མོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བརྟེན་པ་ཡང་རི་བོང་ཅན་གྲགས་པའི་དབང་
 གིས་རྩ་བའི་སྐྱེས་བརྟེན་མི་རྩང་དུ་འདོད་ཀྱི། རི་བོང་ཅན་རྩ་བའི་སྐྱེས་བརྟེན་
 རྩང་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་དབང་སྟོས། དེ་རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་
 པ་ནི་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་གྲགས་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མར་མི་བྱེད་
 དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྟ་དབང་སྟོས། མདོ་དང་པོས་རི་བོང་ཅན་རྩ་བའི་སྐྱེས་
 བརྟེན་རྩང་ལ་གཞིན་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་ལ། མདོ་གཉིས་པས་སྐྱེ་བ་བྱེད་
 ཡོད་པར་བསྟན་ཞིང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་པ་འགྲན་སྒྲུབ་ཚད་མ་མེད་
 པར་ཡང་མདོ་གཉིས་པས་བསྟན་པར་འདོད། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་
 དེ་བཀག་ནས། མདོ་དང་པོས་རི་བོང་ཅན་རྩ་བའི་སྐྱེས་བརྟེན་རྩང་ལ་སྐྱེ་བ་
 བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་བསྟན་ཞིང་། དེའི་སྟོན་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་
 དང་མདོན་སྐྱེ་ཚད་མ་ལ་འགྲན་སྒྲུབ་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པར་བཞེད་
 དོ། །

རྒྱན་མཁན་པོ་ནི། ལུང་གཉིས་ཀལ་རི་བོང་ཅན་ལྷ་བའི་སྤྲུལ་བརྗོད་
རུང་ལ་གཞིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ཡང་བསྟན། སྤྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
ཡོད་པར་ཡང་བསྟན། ལུང་དང་པོ་གཙོ་བོ་དང་གཉིས་པ་པལ་པར་བྱས་
པའི་ཆེ། དེ་ལ་གཞིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་ལ་ལུང་གཉིས་པ་གཙོ་
བོ་དང་དང་པོ་པལ་པར་བྱས་པའི་ཆེ། དེ་ལ་སྤྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་
བསྟན་ལ། དེའི་སྒྲིམ་ནས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
ལ་ཡང་འགྲན་རྒྱའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ལུང་གཉིས་པ་བསྟན་
པར་བཞེད་དོ། །འོན་འགྲས་བྱ་དང་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་
བསལ་བ་དེ་ནི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྒྲོམ་པར། ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་སྤྲུང་
པའི་གཤམ་པ་དང་ཞེས་སྒྲོམ་ཤེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་མངོན་
སུམ་ཚད་མ་སོགས་ལ་འགྲན་རྒྱའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སྤྲུབ་
སྤྲུང་བའི་གཤམ་པ་དང་ཞེས་སྒྲོམ་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཤམ་པའི་
རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་རྒྱའི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་
དཔག་དང་མངོན་སུམ་ལ་འགྲན་རྒྱའི་ཚད་མ་མེད་པར་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་
ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུལ་ལ་འདོད་པ་ཅི་མ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་
འགྲན་རྒྱའི་ཚད་མ་མེད་ན། དུལ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཚད་མ་
ལ་འགྲན་རྒྱའི་ཚད་མ་མེད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྐད་དུ་འང་རྒྱན་གྱིས། གང་དུ་བསྟན་མིན་རྗེས་དཔག་ལ། །བརྒྱུག་
པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་མིན་པ། །དེར་ནི་བསྟན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ། །ཤིན་ཏུ་

རིང་བར་ངེས་བྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་
 དང་མངོན་སུམ་སོགས་ལ་འགྲན་སྒྲུབ་ཆད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་
 འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་གསལ་བ་དེ་ནི་སྤྱོད་གས་
 མིན་ནོ་ཞེས་མི་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་
 མངོན་སུམ་ལ་འགྲན་སྒྲུབ་ཆད་མ་མེད་པར་བསྟན་པས་གྲགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་ལ་འགྲན་སྒྲུབ་ཆད་མ་མེད་པར་མེད་སྟག་ཏུ་རྟོགས་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། ཡུལ་ལ་དངོས་སྟོབས་གྱིས་འབྲུག་པའི་ཆད་མ་ལ་འགྲན་སྒྲུབ་ཆད་མ་
 མེད་མོད། ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ཅན་གྱིས་འབྲུག་པའི་ཆད་མ་ལ་འགྲན་སྒྲུབ་ཆད་
 ཆད་མ་ཡོད་དམ་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པ་མིད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཏེ་བོང་ཅན་སྐྱེས་
 བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་
 པར་རྟོགས་ལུས། སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་
 རྟོགས་ལུས་པའི་ཕྱིར། ལུང་སྤྱི་ཕྱི་སྒྲོས་པའི་སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། མི་
 འགྱུར་ཉེ། དཔེར་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བསྐྱལ་དོན་གཞི་བྱས་པ་ཡོད་པ་
 ལ་གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་བཞིན་དུ། རི་
 བོང་ཅན་སྐྱེས་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཅན་ཡོད་མོད། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་
 མེད་དམ་སྟུམ་པའི་ལོག་རྟོག་འབྱུང་བས་དེ་དག་གསལ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུང་གཉིས་
 པ་དང་། རི་བོང་ཅན་སྐྱེས་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཅན་ཡོད་མོད།
 གཞོད་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་དམ་པའི་ལོག་རྟོག་འབྱུང་བས་དེ་དག་དག་གསལ་པའི་ཕྱིར་
 དུ་ལུང་དང་པོ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་པོས་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་ན་

གཞིན་བྱེད་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། རི་བོང་ཅན་རྩ་བའི་སྐྱུས་བཟོད་
རུང་ལ་གཞིན་བྱེད་མེད་དེ་རི་བོང་ཅན་རྩ་བའི་སྐྱུས་བཟོད་མི་རུང་དུ་འཇལ་
བའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་ཆེ་དཔག་
ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྒྲོན་ལ་དབང་འཇུག་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་བོང་ཅན་རྩ་བའི་སྐྱུས་བཟོད་མི་རུང་དུ་སྐྱུབ་པའི་
ཉགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་རྩ་བའི་སྐྱུས་བཟོད་
མི་རུང་དུ་སྐྱུབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆེས་སུ་མི་འགོ་བའི་གཏན་ཆིགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེས་སུ་འགོ་བའི་ཡོད་པ་ཡང་རི་
བོང་ཅན་རྩ་བའི་སྐྱུས་བཟོད་མི་རུང་དུ་སྐྱུབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆེས་སུ་
མི་འགོ་ན། ཡོད་པའི་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆེས་
སུ་འགོ་བ་ག་ལ་སྤིང་སྟུང་དུ་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རི་བོང་
ཅན་ནི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཉེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཏན་ཆིགས་ཡོད་པ་དཔེར་
སྟོས་བ་ཡིན་ནོ། ཡོད་པ་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆེས་སུ་མི་འགོ་བ་མ་གྲུབ་སྟེ།
བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྩ་བའི་སྐྱུས་བཟོད་མི་རུང་ལ་ཆེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱམ་སོགས་རྩ་བའི་སྐྱུས་བཟོད་མི་རུང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། དེ་རྩ་བའི་སྐྱུས་བཟོད་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་
དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ཅུ་
གྱིས་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཡོད་པ་དེ་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆིགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་མཐུན་སྟོགས་ལ་

གཏན་ནས་མེད་པའི་འགའ་བའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡོད་པ་དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་ནས་མེད། གྲགས་
 བ་མཐའ་དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་
 དེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ནི་ཞེ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཏྲག་པར་སྐབ་
 པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབ་
 ཀྱི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་ནས་མེད། ཆོལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་མི་མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རང་ལན་ནི། ཡོད་པ་དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་འགའ་
 ཏྲགས་ཡིན་ཡང་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་བཤད་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཡོད་པ་དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཇེས་སུ་མི་
 འཁོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆིགས་
 སུ་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་ཆོས་མཆོག་གིས། །དེས་
 ན་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
 ཀྱི་མ་དེས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ནས་བར་རྟོག་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་
 ནི་འགའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲགས་པའི་ཇེས་དབག་གིས་གསལ་
 བ་ནི། གྲགས་པའི་ཇེས་དབག་གི་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་དངོས་ཡིན་
 ལ། དེ་ལ་གྲགས་པས་གཞིད་པ་ཡིན་པས། གྲགས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་གྲགས་པ་
 དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གྲགས་ཟིན་གྱི་གྲགས་

བ་དང་། གྲགས་རྒྱུད་གི་གྲགས་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། བརྒྱུད་རྗེས་སུ
རི་པོར་ཅན་ལ་རྒྱ་བའི་སྐྱུས་བརྗོད་རྒྱུ་གྲགས་ཟེན་བ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་ནི། རྩམ་བ་རྒྱ་བའི་སྐྱུས་བརྗོད་རྒྱུ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་
གྲགས་བ་ལ་བརྗོད་བྱེད་གྱི་སྐྱུ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
རི་པོར་ཅན་རྒྱ་བའི་སྐྱུས་བརྗོད་རྒྱུ་སྟོན་བའི་དག་ལྟ་བུ་སྟེ། གྲགས་བ་དག་
ཀྱང་མི་རྣམས་ཚིག་ །ཅེས་དང་། བཀག་མེད་ཕྱིར་ན་གཞི་དྲུག་མེད་དག །ཅེས་
གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ནི། རི་པོར་ཅན་རྒྱ་བའི་སྐྱུས་བརྗོད་རྒྱུ་སྟོན་བའི་
རྗེས་དབག་ལྟ་བུའོ། གྲགས་བ་དངོས་ནི་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་རི་པོར་ཅན་
རྒྱ་བའི་སྐྱུས་བརྗོད་རྒྱུ་ལའང་། གྲགས་བ་ཞེས་བའི་མིང་གིས་བཏགས་
ནས་དེས་རི་པོར་ཅན་རྒྱ་བའི་སྐྱུས་བརྗོད་མི་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་གཞི་དྲུག་བ་ལ་
རི་པོར་ཅན་རྒྱ་བའི་སྐྱུས་བརྗོད་མི་རྒྱུད་ལ་གྲགས་བས་དངོས་སུ་གཞི་དྲུག་ཅེས་
བཏགས་ནས་བསྟན་བ་ཡིན་ལ། གྲགས་བའི་རྗེས་དབག་གིས་རི་པོར་ཅན་རྒྱ་
བའི་སྐྱུས་བརྗོད་མི་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་མི་གཞི་དྲུག་ཀྱང་དེ་ལ་གཞི་དྲུག་བ་ཡིན་ཏེ།
དེས་རི་པོར་ཅན་རྒྱ་བའི་སྐྱུས་བརྗོད་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

གསུམ་བ་དམ་བཅའ་ལྷན་སྐྱོང་ལ་གཞི་དྲུག་ལ་གཉིས། གཞན་
ལྷགས་དགག་བ་དང་རང་ལྷགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཁྱེ་བྲག་
བའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞི་དྲུག་དེ། ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་
གཞན་ཡོད་བ་ལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞི་དྲུག་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། དེ་ལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞི་དྲུག་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་གཞི་དྲུག་བར་སོང་གི་

ཁྱད་པར་ལ་གཞོན་པར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་
 རྩམ་གཞན་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གཞན་ཅམ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་གཞན་ཅམ་དེ་བྱེ་
 བྲག་བས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་
 ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་
 ཡོད་པར་སངས་རྒྱས་བས་གྲུབ་ཟེན་མ་བཟེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཅམ་ཞིག་
 བྱེ་བྲག་བས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་སྐྱབ་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཡན་ལག་
 ཅན་གཞན་ཅམ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའང་ཞིགས་སོ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་
 ཁས་ཁྲངས་ཀྱིས་གཞོན་པའི་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡན་
 ལག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིད་ལ་སོགས་པ་ཁས་ཁྲངས་པ་ལ། སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་
 ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་བས་གཞོན་པ་མ་བཟོད་ནས། འཕེལ་ལྡན་
 འབྲས་བུའི་ཐེང་བ་ཡི། །ཕྱི་བ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་ཕྱིད་ལ་སོགས་
 པ་མེད་པར་ཁས་ཁྲངས་པས་ཁས་ཁྲངས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འ་
 བ་ཁས་ཁྲངས་སྤྲ་མ་བོར་ནས་ཕྱི་མ་ཁས་ཁྲངས་པ་ཡིན་ནས། སྤྲ་མ་མ་བོར་
 བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ཁས་ཁྲངས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁས་ཁྲངས་འགལ་བའི་
 དོན་མ་ཚང་བར་ཐལ། ཁས་ཁྲངས་སྤྲ་མ་མ་བོར་གྱི་བར་དུ་ཕྱི་མ་ཁས་མ་
 ཁྲངས་ཕྱི་མ་ཁས་ཁྲངས་པའི་ཆེ་སྤྲ་མ་བོར་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། སྤངས་ཅན་
 ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྲ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱེས་པའི་ཆེ་སྤྲ་མི་ཏྲག་
 པར་ཁས་ཁྲངས་པས་ཀྱང་ཁས་ཁྲངས་འགལ་བར་ཐལ་སོ། །འདོད་ན། ཁས་

སྤངས་འགལ་བ་མེད་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ནའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཁས་སྤངས་དངོས་སུ་
འགལ་བའི་སྒྲོ་ནས་གཞི་དུ་བྱེད་སྒྲོན་རིགས་པ་ལ་མ་བསྟན་པར་རིགས་པའི་
གཞི་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཡན་ལག་
ལས་ཇུས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་རང་ཆོག་གིས་གཞི་དུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་
ལག་ཅན་ཞེས་སྟུས་དུས་ཉིད་ནས་ཡན་ལག་ཆོགས་ཅམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པ་
ཞིག་ཏུ་བྱགས་ལ་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན།
ཡན་ལག་ཆོགས་ཅམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ཡན་ལག་ཅན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱགས་ལ་ཡན་ལག་
ཆོགས་ཅམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འབྱུང་། འདོད་ན། བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཆ་མེད་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རིགས་པ་ཡིན་ན་ཇུས་སུ་མ་སྐྱབ་པར་ཐལ་ལོ།

གྲགས་པས་གཞི་དུ་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་
ལས་ཇུས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞི་དུ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིག་
ཉེན་ན་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཅམ་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཟེར། འོ་ན་གྲགས་པས་གཞི་དུ་བ་དམ་བཅའི་སྒྲོན་ཡིན་ནམ་མིན། མ་ཡིན་
པ་མི་འཐད་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་གྲགས་པས་མ་བསལ་བ་ཞིག་
དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་ཡིན་ན། དངོས་པོ་རྣམས་དུས་མ་འདྲེས་པར་ཁས་
སྤངས་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞི་དུ་བར་ཐལ། འདིག་ཉེན་ན་སྤྱོད་ལྟ་བུ་གི་

ཕྱི་རྒྱུ་འདུས་ན་ཡོད་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པར་ཁས་སྦྱངས། འདོད་
 བ། དངོས་པོ་རྣམས་ལྷུའ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་དམ་འཆའ་བ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ་ཡོ། །རྟགས་ཀྱི་ཁས་ཀྱི་ ཁ་ཅིག་ མཛོན་སྤྱུམ་དང་དངོས་
 སྟོབས་མཛེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ན་འདིག་རྟེན་ན་གྲགས་པས་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གྲགས་པས་གཞོད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་འདིག་རྟེན་གྱི་
 གྲགས་པ་དེ་འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་རམ། བཟོད་
 རུང་གི་གྲགས་པ་ལ་ཟེར་རམ། གྲགས་པའི་མཛེས་དཔག་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་
 བ་འདིག་རྟེན་པ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བདུ་ལ་བྱང་བས་གྲུབ་པར་ཐལ།
 མཛོན་མཛེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ན་འདིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བྱེད་
 པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟར་ན། གཞི་གྲུབ་ན་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་
 བཞག་པས་གྲུབ་པར་ཐལ། མཛོན་མཛེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ན་གྲགས་
 པའི་མཛེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ལ་མཛོན་སྤྱུམ་
 ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་
 མ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་སྤྱུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡན་ལག་
 ཅན་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བའི་ཆོ། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་།
 མཛོན་སྤྱུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་
 ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་སྤྱུམ་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བའི་ཆོ་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་གྱི་
 ངོ་བོ་དང་། མཛོན་སྤྱུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ཡིན་

ནོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་བྱམ་བ་ལྟ་བུ་མཛོན་སྤུལ་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བ་ལ་མཛོན་
སྤུལ་གྱིས་གཞིར་བར་ཐལ། གྱེ་བྲག་བས་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ལས་
གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཆོ། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་
དང་། མཛོན་སྤུལ་གྱི་མཐོང་རུང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་
མཛོན་སྤུལ་གྱིས་གཞིར་བ་གང་ཞིག །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རང་ལྡན་ཡན་ལག་
ལས་ཇས་གཞན་ཡིན་མིན་ཚུངས་མིན་གྱི། གཞི་ལྡན་བྱམ་བ་ལྟ་བུ་རང་གི་
ཡན་ལག་ལས་ཇས་གཞན་དུ་ཡོད་མེད་ཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་
གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཁས་ལྡངས་གྱིས་གཞིར་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡན་ལག་
ཅན་ཇས་གཞན་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས། གྱེ་བྲག་བས་ཡན་
ལག་ཅན་ཇས་གཞན་མེད་པར་ཁས་ལྡངས་དགོས་པས་ཁས་ལྡངས་ལག་ལ་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཁས་ལྡངས་དགོས་པས་ཁས་ལྡངས་ལག་ལ་ན། གངས་
ཅན་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལྡངས་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལྡངས་
དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་བྱས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་གྱིས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལྡངས་པར་ཐལ། དེ་ཁས་ལྡང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བ་ཁས་མ་ལྡངས་པའི་གང་ཟག་མི་སྤིང་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་
བ་ནི་ཆད་མ་མཛོད། མཛོན་སྤུལ་དོན་དང་ཇས་དཔག་ དང་། །ཡིད་ཆེས་
གྲགས་པས་མ་བསལ་བ། །ཞེས་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚད་མ་བཞི་
པོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞིར་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྟན། དེའི་སྒྲོག་ཕྱོགས་

དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་
 དང་ཁྱད་པར་ལ་གཞི་དཔེ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་བཞི་གསུངས་ལ། ཆོས་ཀྱི་
 ངོ་བོ་ལ་གཞི་དཔེ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ལ་གཞི་དཔེ་ཚུལ་ནི་ལྷན་བཞད་ཟེན་
 ལ། དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞི་དཔེ་ཚུལ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཞི་དཔེ་དམ་བཅའ་ལ་གཞི་དཔེ་ཚུལ་ལ་
 གཉིས། དམ་བཅའ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། གཞི་དཔེ་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི།
 སློབ་དཔོན་གྱིས། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མིན་ཏེ།
 སྤང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གཞི་དཔེ་དངོས་
 སུ་བསྟན་ནས་གཞི་དཔེ་བྱ་བྱགས་ལ་འཕངས་ནས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ཡན་
 ལག་ཅན་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཅམ་ཡིན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ལ་གཞི་དཔེ་དམ་བཅའ་མིན་ཏེ། དེ་ཅམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་སྐྱབ་ན་
 གྲུབ་ཟེན་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་ཡན་ལག་ཅན་
 བྱམ་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་གཟུགས་སོགས་གཞན་ཅམ་དུ་གྲུབ་ཟེན་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཞན་
 ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཐད་དཔེ་
 བར་ཐལ། ཐད་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་ཡང་གཞན་དེ་
 རྟོག་པས་སློབ་ཏུགས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གཞན་དུ་ཐལ་བའི་སློབ་མེད་དོ།

ཁ་ཅིག་ན་པེ། དེ་གཉིས་རྣམ་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་མིན་གཞན་
 ཡོད་ནི། སྐྱབ་ན་གྲུབ་པ་བསྐྱབས་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

བསྐྱུབ་བྱ་དངོས་དང་། ཚད་མ་བསལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་གཞི་དུ་ཚུལ་བཅས་བཤད་པ།

ཟེར་རོ། དེ་གཉིས་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྒྲུང་ཚུལ་ཐ་དང་
ཡིན་ཡང་གནས་ཚུལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཆ་དང་ཆ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་བྱམ་པ་ཚོས་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་སྤན་དང་བྱམ་པ་གཉིས་
ལ་བསམས་ན་ནི་དེ་གཉིས་རྩལ་ཐ་དང་ཡིན་ནོ། འོན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་
པར་གང་ཞིག། ཡན་ལག་ལས་རྩལ་གཞན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ལྷིད་སོགས་
ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡིན་ཏེ། རྩེ་བྲག་པས་ལྷིད་སོགས་ཡོན་
ཏན་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས། ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་རྣམས་
ལས་རྩལ་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བྲག་པའི་ལྷགས་ལ་ཡན་ལག་
ཅན་དང་ཡན་ལག་རྩལ་ཐ་དང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་
དུ་རུང་མི་རུང་དང་སྤྱི་བོ་སོགས་སོགས་བྱེད་མི་བྱེད་རྩལ་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར།
ཡན་ལག་རྣམས་དང་ལྷིད་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་རྩལ་ཐ་དང་ཡིན་ཏེ།
སྤྱི་ཉིག་ཐ་དང་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། རྩེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྩལ་
གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་རྩལ་དཔག་གིས་གཞི་དུ་དེ།
རྩེ་བྲག་པས་ལྷིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས། ཡན་
ལག་ཅན་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་ལྷིད་
སོགས་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རྩལ་དཔག་གིས་གཞི་དུ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་
གཞི་དུ་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷིད་
ལྷག་པོ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་སྤང་དམའ་བའི་བྱེད་པར་འཛིན་དགོས་པ་གང་

ཞིག་སྤང་དམའ་བའི་བྱུང་བར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་
 བཏེན་པའི་མེས་དབུ་གིས་ཡོན་ཏན་མྱིད་ལྷག་པོ་མེད་པར་བྱུང་ལ། དེ་ལྟར་
 ར། ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མྱིད་དེས་བྲངས་པའི་འོག་ཏུ་
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཡོན་ཏན་མྱིད་དང་དེས་བྲངས་
 པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་འཛོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 གཉིས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞོད་དོ། །ཡང་། དེ་ལྟར་དམ་
 བཅས་པས་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་དེ། གྲེ་བྲག་པས་
 དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མྱིད་སོགས་
 ཡོད་པ་ལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་མཛོན་སུམ་
 གྱིས་དམིགས་སུ་བྱང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལྟར་དམ་
 བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་པས་
 གཞོད་དེ། གྲེ་བྲག་པས་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་མྱིད་སོགས་མེས་
 གཞན་བྱུང་ཆོས་སུ་ཡོད་ན། ཆ་མེད་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་
 ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལ་རང་ཆོག་འགལ་བས་གཞོད་དེ། གང་ཞིག་ཡན་ལག་
 ཅན་ཏུ་སྤྲོས་པའི་བྱུགས་ལ་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་མེས་གཞན་མ་ཡིན་པར་
 དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལ་གྲགས་
 པས་གཞོད་དེ། སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡན་
 ལག་ཅན་ལ་མྱིད་སོགས་མེས་གཞན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་ དེ་
 ལ་སྤྱོད་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་བྱང་ཏུ་བྱུང་བ་

བས་གཞིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲགས་བས་གཞིན་བ་མཚན་ཉིད་བ་ཡིན་གྱི།
འདིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་གྲགས་བ་ཅམ་གྱི་གཞིན་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་ལ་གཞིན་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞིན་ཚུལ་ནི། ཡན་
ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མིན་བ་ཉིད་དུ་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་དུ་བརྟུང་བ་དང་། ཡན་ལག་ནི་
ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མིན་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། ཞེས་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་དུ་བརྟུང་བ་གཉིས་གསུངས་ལ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་དུ་བརྟུང་བའི་ཆེ། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་
གྱི་ངོ་བོ་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བྱང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་དང་། ཡན་
ལག་ཆོས་ཅན་དུ་བརྟུང་བའི་ཆེ། ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་མངོན་
སུམ་གྱིས་མཐོང་མི་བྱང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་ཡིན་ལ། བྱད་པར་དེ་ཉིད་
ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞིན་ཅེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གྲེ་བྲག་བས་ཡན་
ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་གི་རང་ལྡོག་ཅམ་ཞིག་རྣམས་གཞན་དུ་སྐྱབ་བ་མིན་
གྱི། གཞི་ལྡོག་བྱམ་བ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཡན་ལག་གཟུགས་སོགས་ལས་རྣམས་
གཞན་དུ་སྐྱབ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་ཅན་བྱམ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་བྱང་བ་ལ་ཆད་མས་མི་གཞིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་
བོ་དང་ཆ་མེད་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་མིན་བ་ཉིད་
དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གཞིན་བྱེད་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་། ཡན་

ལག་ཅན་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱིས་རིས་ཤེས་འདྲན་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་
 གྱིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་
 སུམ་གྱིས་རྟོགས་པས་བསལ། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་མ་
 ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། ཐལ་རང་
 དེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲངས་དང་མེས་དཔག་གིས་གཞོད་ཚུལ་བསྟན་
 ཏོ།

བྱམ་པ་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་དེ། བྱམ་
 པ་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་
 བྱམ་པ་ཆ་མེད་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་རང་ཆོག་གིས་ཀྱང་གཞོད་དེ།
 ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་ཡན་ལག་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་ཤུགས་ལ་བཅས་སུ་
 ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། དངོས་སུ་ཆ་མེད་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཡན་
 ལག་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་མོ་དང་མངོན་སུམ་
 གྱིས་མཐོང་མི་རུང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་མིན་
 པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གཞོད་བྱེད་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི་ཡན་
 ལག་ཅན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།
 ཡན་ལག་བྱམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འོན་ཏེ་རང་ལྟར་ན་ཡང་བྱམ་པ་མངོན་སུམ་
 གྱིས་མཐོང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་གཟུགས་རྒྱལ་མངོན་སུམ་
 གྱིས་མཐོང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པའི་གཟུགས་རྒྱལ་

ཆོས་ཅན། མདོན་སྤུམ་གྱིས་མཐོང་བྱང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩལ་སྤན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱམ་བ་ཁས་སྦངས་ཏེ། དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྩལ་སྤན་མིན། ཞེས་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ། རྩལ་སྤན་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་གྱིས་ངེས་
ཤེས་འབྲེན་ཏུས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་གྱི། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། རྟེན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་
རྟོགས། ཞེས་པའི་དོན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་
གཞི་དུ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ལ་གཞི་དུ་ལྟོས་ནི། སྒྲོལ་དཔོན་གྱིས། རྩས་
ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྩས་དག་རྩས་དང་རྩས་མིན་པར་ཐལ་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་རྩས་མིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྩས་སུ་ཐལ་པའི་སྒྲོ་ནས་
གཞི་དུ་བཤེད་བཤེད་ལ། དེ་ཡང་རྩས་ཀྱི་ཕྱོག་ཙམ་འགོག་པ་མིན་གྱི་དོན་ཕྱོག་
འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྱག་པས་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་རྩས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྦངས་པ་ལ། འོ་ན་རྩས་བྱམ་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། རང་
གི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། དེ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་འབྲེལ།
དེ་བྱང་དུ་ཡང་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་དང་པོ་ཁས་སྦངས་ཏེ། དེ་དང་
རྩས་གཞན་དུ་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁས་སྦངས་ཏེ། དེ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཅན།
རྩས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པས་ཁས་སྦངས་ཀྱིས་གཞི་དུ་ལྟོས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། ཆོས་

ཅན། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་དུས་མཉམ་པའི་ཉེན་དོན་གཞན་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་
འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདིས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པར་བསྟན་
ཏོ། ཚེས་ཅན། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་དུས་མཉམ་པའི་ཉེན་དོན་གཞན་ཡིན་པ་
ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་དེ། དེ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དགོས་པ་
ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ལ་རང་
ཆོག་གིས་ཀྱང་གཞོད་དེ། དེ་དང་ཉེན་བཟེན་པས་ཁས་སྐྱེས་པས་འབྲེལ་བ་
གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱེས་ཀྱི། དུས་མཉམ་རྗེས་གཞན་དུ་ཁས་སྐྱེས་པས་འབྲེལ་
མེད་དུ་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་དོན་གཞན་དུ་ཁས་
སྐྱེས་པ་ལ་གྲགས་པས་ཀྱང་གཞོད་དེ། གྲེ་བག་པས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་དབང་
གིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་དུས་མཉམ་རྗེས་
གཞན་དུ་ཁས་སྐྱེས་ལ། དེ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་གིས་དོན་ཐམས་
ཅད་ལ་འཇུག་ཅུང་དུ་གྲུབ་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་ཐལ་
བ་ནི། རྗེས་བྱམ་པ་དེ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་ཉེན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི།
བྱམ་པ་འདི་ནི་སྟོན་པོའི་སྟུང་པའི་སྟོ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས། འོ་ན་སྟོན་པོ་དེ་ཡོན་
ཏན་དོན་གཞན་གྱི་ཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་འདི་ནི་མཛེས་སོ་སྟུང་པའི་
སྟོ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྗེས་སུ་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཡོན་ཏན་
དང་རྗེས་འགལ་བར་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཚེས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་བྱང་པར་དང་
ཚེས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་དང་བྱང་པར་བཞི་ག་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་
ནི། དག་ཐམས་ཅད་རྩོད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནི་ཞེས་དམ་བཅའ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་

ཏེ། རག་ཐམས་ཅད་རྩྱ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ན། རག་གང་གིས་ཀྱང་དོན་སྟོན་
མི་རྒྱས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་བདེན་པ་སྟོན་པ་དང་། རྩྱ་པ་སྟོན་པ་མི་སྲིད་
ཅིང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་
དགོས་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རིགས་པ་ཅན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ་ལ་གསུམ། མཆན་
ཉིད་དགག་པ་དང་། མཆན་གཞི་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང་། དེས་བརྒྱད་
གི་སྒྲ་ར་ས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོད་མ་མདོར། བསྐྱབ་
བྱ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་འདིར། བྱུ་བ་པ་མེད་ལ་དོན་བཅས་ཉིད། །དེ་ལྟར་ནི་
རྟགས་དང་དཔེ། །མ་གྲུབ་བརྗོད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་
དོན། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་བསྐྱབ་
བྱའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མ་
འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུ་བ་སྟེ། བསྟན་
བྱ་བ་དེ་དུས་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་དཔེ་
རྟགས་མ་གྲུབ་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དཔྱོད་པ་པ་དང་གངས་ཅན་གྱི་དོར། སྤྱོད་
ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་

སའི་ཆེན། སྤྱི་བྱས་པ་དབྱེད་པ་པ་ལ་མ་སྤྱུབ། དཔེ་བྱས་པ་མི་ཉག་པ་གྲངས་
 ཅན་ལ་མ་སྤྱུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། མིག་གིས་གཟུང་
 བྱ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལྟར་འཕངས་པ་ལ་
 ཁོ་ན་རེ། དཔེ་ཉག་མ་སྤྱུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། ལས་ལ་
 བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུན་ཡོད་པས་ལས་དེ་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་སྤྱུགས་དམ་པ་ཡིན་
 ལ། དཔེ་ཉག་མ་སྤྱུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བས་བྱུང་གྲོལ་བའི་འདོད་
 སྤྱུགས་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འོ་མས་འབྲས་ཆན་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་
 སའི་ཆོ། འོ་མ་ལ་ཟ་བའི་བྱ་བས་བྱུང་འོ་མ་དེ་བྱེད་པ་པོར་བརྗོད་པས།
 འོ་མ་དེ་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་སྤྱུགས་དམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། འབྲས་ཆན་བྱེད་པ་
 པོའི་འདོད་སྤྱུགས་དམ་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་དཔེ་ཉག་མ་སྤྱུབ་པ་
 བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་རྒྱུ་བའི་འདོད་སྤྱུགས་དམ་པ་མ་ཡིན་
 སའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱི་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་ཅམ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དཔེ་ཉག་མ་སྤྱུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་སའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྗོད་པ་སྤྱི་བྱེད་ལན་
 ལག་ལྟེན་ནང་ནས་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་སའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱི་བྱེད་དུ་
 བཀོད་བཞིན་པ་ཅམ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་རྗོད་པ་སྤྱི་བྱེད་ལན་ལག་ལྟེན་ནང་ནས་དམ་
 བཅའི་ཡན་ལག་ཡིན་དགོས་སའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དཔེ་ཉག་མ་སྤྱུབ་པ་
 དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་བྱུང་མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས་ཁས་སྤངས་

པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་ཅམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མ་ལ་བྲུབ་པ་ཡོད་དེ། ཅོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་བྲད་པར་གྱི་ཆོས་
 ཁས་སྦངས་ནས་དབྱེད་པ་བྱེད་པ་དེ་ཁས་སྦངས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་པའི་གྲུབ་
 མཐའ། རྒྱུད་པོ་སོའི་གྲུབ་མཐའ། སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ། ཁས་སྦངས་པའི་
 གྲུབ་མཐའ། དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་ཡོད་དོ་ཅེས་
 དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་མཐའ་
 སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཅེས་པའམ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་སོ་སོའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བདག་ནི་ཤི་ནས་འབྲས་བུ་ལ་ཡོངས་
 གྲོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བདག་ཁས་སྦངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འདོད་པ་
 བྲད་པར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། བཞི་པ་ནི། མ་བརྟགས་པར་བྲད་གཞི་སྐྱ་ལྟ་
 བྱའི་སྟེང་དུ་བྲད་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཁས་སྦངས་ནས་དབྱེད་པ་ལྟ་བུ་འོ།
 ཅོད་པ་གསུམ་པོ་དེའི་ལན་རིམ་པ་བཞིན། ཐམས་ཅད་ནམ་འགས་མ་གྲུབ་
 ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། སྤར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
 དང་། གང་གིས་ཁས་སྦངས་མཆན་ཉིད་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་
 ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་གཞི་རིམ་བུ་ཡིན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་

སྐྱེ་ལྡན་ཉག་ས་སུ་བཀོད་ནས་བྱམ་པ་མ་ཐུན་དཔེར་བཟུང་བའི་ཆོ། ཆོས་མི་
 ཉག་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ། ཆོས་ཅན་སྐྱབ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ། ཆོས་ཅན་སྐྱ་
 དང་ཆོས་མི་ཉག་པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་
 ཀྱན་ལས་བརྟམ་ལས། ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ན་ཆོས་མ་ཐུན་མེད། །ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། མི་ཉག་པ་ཆོས་ཅན། བྱི་ཆོལ་གྱིས་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་
 སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་བྱུབ་
 པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་ཁྱོད་དང་བྱམ་པ་གཉིས་སྐྱེ་ལྡན་དུ་ཆོས་མ་ཐུན་པར་བྱི་ཆོལ་
 གྱིས་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་
 ལས། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཉག་ས་དོན་མེད། ཅེས་པ་ལྟར། སྐྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་
 ཉག་ས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བྱི་ཆོལ་གྱིས་བྱུབ་ཟིན་མ་བཟེད་
 པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན། དེའི་དོན་སྐྱ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མི་ཉག་པ་ཡང་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོག་ས་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཀྱན་ལས་བརྟམ་ཀྱི་འགྲེལ་
 པར། ཅི་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ན་ཆོས་མ་ཐུན་མེད། །ཅེས་དང་། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་
 ཉག་ས་དོན་མེད། །ཅེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་
 འགོག་ཚུལ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་ལས་མ་གསུངས་པས། འདིར་ཁ་བསྐྱངས་ནས་
 དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་ལས་མི་གསུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་

ཡང་། རིགས་པ་ཅན་པའི་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་ཁས་སྐྱངས་ནང་
 འགལ་བས་ཁས་སྐྱངས་འགལ་བ་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་རྟགས་སྐྱ་བ་ལ་དགོངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་
 སྟོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་
 ལ་སྟོན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
 པ་ལ་ཡང་ཁས་སྐྱངས་འགལ་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ། ཁྲི་ལྟར་ཡོད་ན་སྐྱ་དང་མི་
 རྟག་པ་པན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཐལ། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་
 ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔེ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པས་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས་སྐྱངས་དེའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྟེ་ལྟན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྟེ་ལྟན་ཆོས་ཅན། མི་
 རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་དེ་ཕྱི་ཁོ་ལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་
 དང་བྱམ་པ་གཉིས་ཁྱོད་དུ་ཆོས་མ་ཐུན་པར་ཕྱི་ཁོ་ལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་
 ལོ། འདོད་ན། དེ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་ཁྱོད་དུ་ཆོས་མ་ཐུན་པའི་སྟོན་ས་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཁྱོད་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། མ་ཁྱབ་ན། དཔེ་དང་
 ཆོས་མ་ཐུན་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་

ཉིད་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་དེའི་ཆོས་ཡོད་པ་
 ཅན་དེ་མཐུན་དཔེའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱས་པའི་སྤྱོད་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་བཞོད་
 པའི་ཆེན་བླ་མ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་ཕྱི་
 རྒྱུ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་
 དང་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་གཉིས་སྤྱི་ལྟན་དུ་ཆོས་མཐུན་
 པར་ཕྱི་རྒྱུ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་དང་དེ་སྤྱི་ལྟན་དུ་
 ཆོས་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀྱས་སྤྱི་ལྟན་ཡོད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པས་
 ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་དེ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འདོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་མི་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་མཐུན་དཔེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །མ་ཁྱབ་ན། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་དེའི་ཆོས་ཡོད་པ་
 ཅན་དེ་དཔེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་ཅན་པའི་
 དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱོད་ཆོག་པ་དོན་
 ལ་འཇུག་ན་བདེན་ཡང་ཆོག་པ་དོན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་ན། ཆོས་
 ཅན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་
 དེའི་ཆོས་ཡོད་པ་ཅན་དེ། དཔེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དཔེ་
 རྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་རྒྱུ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་དབྱེད་ནས་

འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་དཔོན་
ལྷ་དབང་ལློས། རིགས་པ་ཅན་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་སྟོགས་
ཡིན་ཞེས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱ་དེ་
ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་དྲོགས་པ་བསྐྱབ་ནས་འགོག་པ་མི་
རིགས་ཏེ། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་
ཀྱིས། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཏྲགས་དོན་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ཟེན་
པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་འདིར་འགོག་ན།
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་དྲོགས་པ་བསྐྱབ་ནས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་
མི་འགོག །དེ་ཉིད་དྲོགས་པ་ཆོད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་བསྐྱབ་
བྱའི་སྤྱ་དེ་ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བཏགས་མིར་དུ་འཇུག་པར་
མཆུངས་ཤིང་། དངོས་མིར་དུ་མི་འཇུག་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
རོ།

དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་ལློས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་
པར་བྱ་བ་སྟོགས་ཡིན་ཞེས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་
འཇུག་པའི་དྲོགས་པ་མ་བཞོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་ལུགས་ལ། རིགས་
པ་ཅན་པ་ན་རེ། དཔེ་ཏྲགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
སྤྱ་དེ་ཆོགས་དོན་ལ་འཇུག་ན་བདེན་ཡང་། ཆོགས་དོན་ལ་འཇུག་པ་མི་
སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱ་བཏགས་མིར་དུ་
འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་བྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་སྟོགས་

ཀྱི་སྤྱོད་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ནའང་བསྐྱུབ་
 བར་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་དེའི་ཆོས་ཡོད་པ་ཅན་དེ་དཔེའི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན། ཞེས་སོགས་རིགས་པ་ཅན་པའི་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་ཐེང་
 ཀྱི་བསྐྱུན་བཅོས་དོན་མེད་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པའི་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ལ་མ་ཁྲབ་པ་དང་ཁྲབ་ཆེས་པ་གཙོ་བོ་མི་རྣམས་པར་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཅི་རིགས་པར་དབྱེད་ནས་འཇུག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་ཁྲབ་པ་དང་ཁྲབ་ཆེས་པའི་སྟོན་གཙོ་བོ་མི་རྣམས་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཅི་ཞེ་ན། སྟོན་ལྡན་ཆོས་ཅན་གསོན་ལུས་དང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་
 ཁྱོད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་སྟོན་ན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སྤྱོད་ཐེང་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་ཁས་འདོད་ན། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མཐུན་སྟོན་ལ་རྗེས་
 སྤྱོད་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར། འགལ་
 ལོ། གཞན་ཡང་། སྤྱོད་མི་རྟག་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་ལྡན་རྟགས་སྤྱོད་གོད་ནས་
 རུས་པ་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བའི་ཆེ་ན། རུས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མཐུན་
 དཔེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྡན་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་སྟོན་སྤྱོད་
 ཡོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་རྟགས་ཁས་ལེན་པ། འདོད་ན། ཁྱོད་སྤྱོད་
 བར་སྤྱོད་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྡན་དུ་ཆོས་མཐུན་
 པའི་སྟོན་སྤྱོད་ལྡན་ཡོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་རྟག་པར་སྤྱོད་
 པའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་ན་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་དགོས་

བར་འགལ་ལོ། གལ་ཏེ་མ་ཐུན་དཔེ་ཡིན་ན་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་རྩ་ཆོས་
 མ་ཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་
 དང་མི་རྟག་པར་ཆོས་མ་ཐུན་པར་ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་ལྟ་
 གྱི་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། གསུམ་
 པ་ནི། ཆད་མ་མདོར། སྤར་ངེས་གཟུང་ན་དོན་མེད་འགྱུར། ཅིག་ལོས་ལྟར་
 བ་མི་འདོད་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེགས་པ་ཅན་པ་ན་མེ།
 དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་གཟུང་གི་
 ཆོག་སྟོས་པས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་
 ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་གཟུང་གི་ཆོག་སྟོས་ན། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 བརྟན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེས་སྟོས་སལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྟན་
 པར་བྱ་བ་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ངེས་གཟུང་གི་ཆོག་སྟོས། དང་པོ་ལྟར་
 བ། གྲུབ་ཟེན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོས་སལ། དཔེ་རྟགས་མ་
 གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན། གྲུབ་བྱེད་
 བརྟན་པའི་འཁྱགས་ཉིད་ལས། དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས། ཞེས་པས་
 འགོག་གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཏན་ཆོགས་སོགས་མཆན་གྱིས་ཁྲབ་ཕྱིར། གྲུབ་
 པར་བྱེད་ལ་དོགས་པ་འདང་མེད། ཅེས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་

འཐད་དེ། རིགས་པ་ཅན་པས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་
 པའི་ཕྱིར་དུ་དེས་གཟུང་སྟོམ་པས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་
 པའི་སྟོན་མེད་ཅེས་སྟེ་བ་ལ། འོན་དེ་ལྟར་སྟོམ་ན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་
 གྱི་ཟུར་དུ་སྟོམ་སམ། མཆོན་བྱའི་ཟུར་དུ་སྟོམ་ཞེས་པའི་བྱི་བ་ལ། རིགས་
 པ་ཅན་པས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེས་
 གཟུང་གི་ཆོག་སྟོམ་པས། དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་པའི་སྟོན་
 མེད་ཅེས་པ་ལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་ཕྱིར་དུ་དེས་
 གཟུང་སྟོམ་ན། གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེས་གཟུང་
 སྟོམ་སམ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེས་
 གཟུང་སྟོམ་ཞེས་པའི་བ་ཟུན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ། བསྐྱབ་
 བྱའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ན་ཆོག་ནམས་ནི་དེས་གཟུང་གི་སྟོང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་
 དེས་གཟུང་སྟོམ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བྱ་བའི་སྒར་སྟོམ་སམ། བསྟན་
 བྱ་བའི་མཐུག་ཏུ་སྟོམ། དང་པོ་ལྟར་ན་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་
 ཕྱིར་དུ་དེས་གཟུང་སྟོམ་སམ། གྲུབ་ཐེད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་
 དུ་སྟོམ། དང་པོ་ལྟར་ན། གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱབ་
 བྱའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཟུར་དུ་དེས་གཟུང་སྟོམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། གྲུབ་ཐེད་
 དཔེ་རྟགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པའི་འུགས་ཉིད་ལས་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་བྱ་
 མ་ཡིན་པར་རྟགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་

བས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བར་བྱེད་པ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་
 འབྱུང། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེས་གཟུང་གི་ཆིག་
 གིས་གཅད་དགོས་པ་མེད་པ་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་རིགས་པ་
 ཅན་པའི་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་འཕངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟར་
 ཁས་སྒྲངས་སོ། འོན་ཏེ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་གྲུབ་ཟེན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་
 གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་རོ་བོ་ཞེས་སྟོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་གཏན་
 ཆིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་ལུགས་ཉིད་ལས་གྲུབ་ཟེན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡི་
 བར་རྟགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་རོ་བོ་ཞེས་པའི་ཆིག་དེ་གྲུབ་
 ཟེན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་དཔེ་
 རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་ལུགས་ལས་གྲུབ་ཟེན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་
 བར་རྟགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འོན་གང་གོ་ཆེད་དུ་རོ་བོ་ཞེས་པའི་ཆིག་སྟོས་
 ཤེན། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་རོ་བོ་ཁོ་ན་
 ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་
 པའི་ཕྱིར་དུ་རོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་སྟོས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དཔེ་རྟགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་ལུགས་ལས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་
 བར་རྟགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རང་ལུགས་ལ། ཁོའི་ཐལ་འགྱུར་
 དེའི་རྟགས་ལ་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ།

ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་དགྲུང་སྤྱོད་པ་བཟུང་བ། དེའི་དགོས་པ་བཤད་པ།

༩ གཉིས་པ་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་
ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྲུང་སྤྱོད་པ་བཟུང་བ་དང་། དེའི་དགོས་པ་དངོས་
སོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་དང་མི་རྟག་ཅེས་བྱུང་དང་། བར་དུ་རྟག་པ་གསུམ་དག་
དང་། ཅེས་བྱུང་མིན་དང་མི་རྟག་རྟག་ །ཅེས་དང་། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་
རྟག་དང་། །བྱས་དང་མཉན་བྱ་ཅེས་ལས་བྱུང་། །མི་རྟག་ཅེས་བྱུང་རིག་མིན་
པ། །དགྲུང་པོ་འདི་ནི་རྟགས་སོགས་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེ་ཆོས་ཅན།
རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅེས་
བྱུང་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་གསུམ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་
བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དུང་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་
སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ དང་། རྟག་སྟེ། ཅེས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་
པ་གསུམ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། དུང་སྐྱེ་ཆོས་ཅན།
ཅེས་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་སྟེ། ཅེས་བྱུང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟག་སྟེ། དེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་གསུམ་ནི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་ཆོས་གསུམ་
ཀྱི་དང་པོ་གསུམ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བར་པ་
གསུམ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། ཐ་མ་གསུམ་ནི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་འདྲ་། ཕྱོགས་ཆོས་
མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་

མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་ནས་བ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། མཉན་བྱ་སྤྲུག་པར་སྐབ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་
ཀ་ལ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། རང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་
མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་འང་མ་གྲུབ། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་ལ་
དགོངས་གྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་ནས་མེད་པ་མིན་ཏེ། མཉན་བྱ་ཡིན་ན་
མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། མ་མཐོང་བ་
ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟོག་པའང་འབའ་ཞིག་ཅན་དུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟ་བུའོ། །འདིར་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྤྲུག་པར་སྐབ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པར་བསྟན་པ་ནི། བྱེ་བྲག་
པའི་སྒོ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རྟག་
ཅིང་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྲུང་བཞིའི་རྩལ་སྤན་རྟག་པ་དང་རེག་
བྱ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ལ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་
འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྤྲུག་པར་
སྐབ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱེ་
བྲག་པའི་ལུགས་ལ་འང་འབྲུང་བཞིའི་རྩལ་སྤན་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལ་འབྲུང་བཞིའི་རྩལ་སྤན་ཇས་ཡིན་ཞིང་ལུས་ཅན་ཡོན་
ཏན་ཡིན་ལ་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་ཇས་ཡིན་པར་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་དུང་སྤའི་སྤེང་དུ་མི་རྟག་པ་ངེས་སྤྲུལ་ཅོལ་བྱུང་ངེས་དཀའ་བར་

ཐལ། མི་ཉག་པ་དེ་དྲུང་སྤྱི་ཚེ་ལ་བྱང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དྲུང་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚེ་ལ་བྱང་ངེས་སྤྱི་ལ་མི་ཉག་པ་ངེས་
 དཀའ་བར་ཐལ། ཚེ་ལ་བྱང་དེ་དྲུང་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བསལ་ཁས། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་ངེས་པའི་
 འོག་དུ་བསྐྱབ་བྱེད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གཅིག་
 གི་ངོར་ཉགས་དེ་གཉིས་ཀར་བཀོད་པ་ཡིན་ན་བདེན་ཡང་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་སོ་སོའི་
 ངོར་འཁོད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གཅིག་གིས་དྲུང་སྤྱི་མི་ཉག་པར་ངེས་ནས་
 ཚེ་ལ་བྱང་དུ་མ་ངེས་པ་དང་། ལ་ལས་དྲུང་སྤྱི་ཚེ་ལ་བྱང་དུ་ངེས་ནས་མི་ཉག་
 པར་མ་ངེས་པ་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་ནི་འབྲས་རང་གི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་འབྲེལ་བ་བྱུང་པའི་དབང་
 གིས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་འབྲས་རང་གི་སྤྱོད་པ་གཉིས་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་
 བྱུང་ན་འགལ་ཉགས་འདི་དག་ཀྱང་ཉགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་དགོས་ན་
 ཡང་། འདི་དག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་
 འགོ་ལྷོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་བྱུང་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་འགལ་ཉགས་གཉིས་སྒྲིམ་ལ། འབྲས་རང་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་
 ཁྱབ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་འགྲུགས་ལ་རྒྱ་ཁྱབ་བྱེད་མ་
 དམིགས་པ་གཉིས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་བདེ་ལྷག་དུ་བྱུང་པར་འགྱུར་
 པས། ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་གཞི་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་

དུ་གངས་ངེས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་ཚུལ་ཅན་བཞི་པོ་དེ་གསུངས་
 མོ། ལྷོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་དང་རྗེས་འགྲོ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་
 པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་པ་ན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་བར་བསྐྱབས་
 ཤིང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཚུལ་ཅན་གཞིར་བྱས་ནས་བསྐྱབས་པས་རྟགས་ཡང་
 དག་ཏུ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་
 བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཚུལ་ཅན་གཉིས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ལྷོག་པ་རྒྱུད་
 པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། མཉན་བྱང་ཡང་སྤྲ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལས། ལྷོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་རྟགས་
 ཐམས་ཅད་མཉན་བྱ་དང་ལྷོག་ཁུབ་འཁྲུལ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར་དུ་མཉན་བྱ་སྟོས་ལ། རྗེས་འགྲོ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་
 བ། གཞན་བྱ་ཡང་སྤྲ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་
 ལས། རྗེས་འགྲོ་རྒྱུད་པ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་གཞལ་བྱ་དང་
 རྗེས་འགྲོ་འཁྲུལ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞལ་བྱ་སྟོས་
 པ་ཡིན་ནོ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅེས་དང་རྗེས་འགྲོ་གཙོ་བོར་
 གྲུབ་པ་ཅེས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ཆ་མཉམ་པ་ཅེས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་
 བྱེད་པ་མིན་གྱི། གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་
 ལྷོག་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་སྟེ། ཚོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་སྐབས་ཀྱི་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་བཅད་པ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་ཚུལ་ལྷག་མ་གསུམ་སྟོས་ལ། དེ་ཡང་མཐུན་

ཐོགས་ལ་ཟླ་བའོ་བ་ཙམ་གྱིས་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ན། མི་ཏྲག་
 བ་དེ་དྲང་སྤྱོད་ཅོད་མ་བྱུང་དུ་སྤྱོད་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཏྲགས་
 པའི་ཕྱིར་དུ། དྲང་སྤྱོད་ཅོད་ཙམ་ཅན། ཅོད་མ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། མི་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སྒྲིམ་ལ། ཟླ་བའོ་གཙོ་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ན།
 མི་ཏྲག་པ་དེ་དྲང་སྤྱོད་ཅོད་མ་བྱུང་དུ་སྤྱོད་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་ཏྲགས་པའི་ཕྱིར་དུ། དྲང་སྤྱོད་ཅོད་ཙམ་ཅན། ཅོད་མ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། མི་ཏྲག་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་སྒྲིམ་སོ། ཟླ་བའོ་ཐོག་ཆ་མཉམ་བ་ཙམ་གྱིས་གོ་བྱེད་ཡང་
 དག་ཏུ་འགྱུར་ན། རེག་བྱ་ཙན་མ་ཡིན་པ་དེ་སྤྱོད་ཏྲག་པར་སྤྱོད་པའི་ཏྲགས་ཡང་
 དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཏྲགས་པའི་ཕྱིར་དུ། སྤྱོད་ཅོད་ཙམ་ཅན། ཏྲག་སྟེ། རེག་བྱ་
 ཙན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། མདོར་ན་ཅོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་
 སྤྱོད་པའི་མཐུན་ཐོགས་མཐའ་དག་བཅད་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེ་སྤྱོད་པར་
 བྱེད་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་དང་། མཆོན་
 ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་གཞི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་
 པ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ལ། ཏྲགས་ཡང་དག་དང་ལྡན་སྟེང་
 གི་སྒྲོར་བ་འགོད་པའི་དག་གི་དབྱེ་བ་ཏྲགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐོགས་ཅོད་ཙམ་
 དགའི་རབ་དབྱེ་བསྟན་ལ། དགོས་པ་དེ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། རང་བཞིན་
 འབྲས་བྱ་བྱུང་དོན་དུ། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞིས་བསྟན། གཞུང་ལྷག་མ་
 རྣམས་ཀྱིས་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྤྱབས་
 སུ། ཡང་དག་གཉིས་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་དང་མཉམ་བྱ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་

བསྟན་ནས། ལྷག་མ་བྱུག་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་
 རྒྱ་མཆན་ནི། ཡང་དག་གཉིས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དངོས་སུ་བཤད་པས་
 འགལ་ཉགས་གཉིས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལྟོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་
 དུ་མཉན་བྱ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་
 གི་བྱུང་པ་པན་ཚུན་མི་འབྲལ་བར་སྐྱབ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྗེས་འགོ་རྒྱུད་པ་
 ཅན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་འདོད་པ་སོགས་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོས་
 པའི་ལྟོགས་ཆོས་ཅན་ལྷག་མ་བཞིའི་དགོས་པ་ཡང་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བས་དེ་དག་ལ་རྒྱས་བཤད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ།།

༥ གཉིས་པ་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཆན་ཉིད་དང་།
 དབྱེ་བཅོ་དང་པོ་ནི། དུལ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་། གཞལ་བྱ་དང་ཡོད་ངེས་
 དང་། གཞི་བྱུང་ནམས་དོན་གཅིག་པས། དུལ་གྱི་མཆན་ཉིད། སྟོས་རིག་
 པར་བྱ་བ། ཤེས་བྱའི་མཆན་ཉིད། སྟོའི་དུལ་དུ་བྱར་བྱང་བ། གཞལ་བྱའི་
 མཆན་ཉིད། ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ཡོད་ངེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཆད་
 མས་དམིགས་པ། གཞི་བྱུང་གྱི་མཆན་ཉིད། ཆད་མས་བྱུང་བ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་རྒྱ་གཉིས། ཆོས་ཅན། དུལ་ཡིན་

པར་ཐལ། གྲོས་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་གྲོས་རིག་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚེས་ཅན། གྲོ་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་
 གྲོ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཤམ་ཏེ་ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་དོན་མི་
 གཅིག་སྟེ། ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡུལ་དང་
 ཞེས་བྱ་དོན་མི་གཅིག་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱི་ཏྲག་པའི་དོན་སྤྱི་ཚེས་ཅན། སྤྱི་ཏྲག་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་
 བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཏྲག་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།
 འདོད་ན། སྤྱི་ཏྲག་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཁྱེད་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྲབ་
 སྟེ། ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་གཞལ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། སྤྱི་མི་ཏྲག་པའི་དོན་སྤྱི་ཚེས་ཅན། སྤྱི་མི་ཏྲག་རྟོགས་ཀྱི་ཇེས་དབག་དེ་
 ཁྱེད་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་དེའི་
 སྤང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་བརྒྱད། རང་སྤྱི་
 གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། མངོན་སྟོན་གཉིས་སུ་དབྱེ་
 བ་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། དགག་སྐྱབ་གཉིས་
 སུ་དབྱེ་བ་དང་། སྤང་སེལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་
 དབྱེ་བ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་
 དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། དང་པོ་ནི། ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། རང་མཆོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་
 གནས་པའི་དངོས་ལོ། སྤྱི་མཆོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཡུལ་དུས་སྤྱན་མོང་དུ་ཇེས་

འགྲོ་བྱེད་པའི་ཆོས། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ནི། ཡུལ་ཤར་
ན་ཡོད་ན་རྒྱབ་ན་མེད་པས་ཁྲབ་པ་དེ་ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན། སྤྱི་བྱེད་དུས་
ན་ཡོད་ན་སྤྱི་བྱེད་དུས་ན་མེད་པས་ཁྲབ་པ་དེ་དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དང་།
ཁྲ་བོ་དང་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ན་མེད་སྐྱུ་དང་རྩལ་གཅིག་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་
དེ་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྩལ་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་
འདྲེས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་རང་མཚན་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྟོས་ཤར་ན་ཡོད་ན་རྒྱབ་ན་ཡོད་པས་
ཁྲབ་པར་བརྒྱང་བར་ཐལ། ཡུལ་ཤར་ན་ཡོད་ན་རྒྱབ་ན་མེད་པས་ཁྲབ་པ་དེ་
ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། ཡུལ་འདྲེས་
པར་འཛིན་པའི་སྟོས་རྩལ་པ་ལྟ་བུའི་ཤར་དང་རྒྱབ་སྟོགས་ལ་རེག་པ་ན་ཤར་
ལ་རེག་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྒྱབ་ལ་ཡང་རེག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཤར་ན་ཡོད་
ན་རྒྱབ་ན་ཡོད་པས་ཁྲབ་པར་འཛིན་ཚུལ་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ལ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྟོས་སྤྱི་བྱེད་དུས་ན་
ཡོད་ན་སྤྱི་བྱེད་དུས་ན་ཡོད་པས་ཁྲབ་པར་བརྒྱང་བར་ཐལ། སྤྱི་བྱེད་དུས་ན་
ཡོད་ན་སྤྱི་བྱེད་དུས་ན་མེད་པས་ཁྲབ་པ་དེ་དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རང་བཞིན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྟོས་ཁྲ་བོ་དང་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ན་
མེད་སྐྱུ་དང་རྩལ་གཅིག་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་བརྒྱང་བར་ཐལ། ཁྲ་བོ་དང་རྩལ་
གཅིག་ཡིན་ན་མེད་སྐྱུ་དང་རྩལ་གཅིག་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་དེ་རང་བཞིན་
མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་པར་སྤར་བཞིན་ཤེས་པར་

བྱལོ་གཞན་ཡང་། བྱམ་པས་དོན་བྱེད་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས་མི་རྒྱས་ན་དངོས་
 བོ་ཡིན་པར་འགལ་ལ། རྒྱས་ན་སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་སམ།
 རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་བྱེད་རྒྱས། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་དམ་
 པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། རང་མཆོན་མ་ཡིན་པར་འགལ་
 ལོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཙམ། དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། ཁྱིད་
 གྱིས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་
 ཁས། བྱམ་པ་མེད་ན། ས་བོན་སོགས་ནི་ལྷག་སོགས་ལ། རྒྱས་མཐོང་གལ་
 ཉེ་དེ་ཀུན་རྫོགས། འདོད་ན་ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཚད་ལན་འབྲེལ་
 མེད་དུ་འགྱུར་རོ། གལ་ཉེ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། ཞེས་དོན་དམ་
 འབྱར་དོད་དུ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་རྒྱས་ན་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡང་ཡིན་
 དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྒྲུན་ཁས་ལེན་པ་མིན་གྱི། དབྱ་
 མ་པས་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྱ་སྒྲེ་བ་ལྷ་བྱ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི།
 དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་དོན་དམ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱིད་ལྟར་ན། དོན་
 བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་ལ། དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
 པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་རྒྱས་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་མ་བྱམ་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་མཆོན་ཡིན་པས་བྱམ་
 པས་བྱམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་དངོས་པོ་དེ་སྒྲུ་མི་རྟོག་པར་

སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དེ་སྤྲ་དང་མ་ཐུན་དཔེ་
 བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྦྱོན་མེད་
 དེ། དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སེལ་ངོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སེལ་ངོར་གྲུབ་
 བ་གྲུབ་པའི་གོ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད། མ་ཆོད་ན་སྦྱོན་སོ་ན་གནས་ལ། ཆོད་ན།
 བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། བྱམ་པ་སྤྱི་མཆན་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་མཆན་གཞལ་བྱ་མིན་ཏེ། རང་
 གི་མཆན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱམ་པ་སྤྱི་མཆན་ཡིན་པ་གང་
 ཞེ་ག ། སྤྱི་མཆན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཆན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་
 པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱི་མཆན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་
 པའི་དམ་བཅའ་དེ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མཆན་
 གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ཅན། རང་མཆན་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་སྤྱི་མཆན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཆོད་
 མས་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་བམ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ། དང་པོ་
 མི་འཐད་དེ། མེད་ལ་དབང་སྤྱེས་སྟོ་མིན་ཏེ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་
 གཞོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་མཆན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་། བྱམ་པ་རང་རྒྱའི་དུས་
 བ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། རང་མཆན་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་རོ། ། གཞན་

ཡང་། རང་མཚན་པན་ཚུན་འདྲེས་པ་མེད་པ་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་ཡིན་
པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན། རང་མཚན་པན་ཚུན་
འདྲེས་པར་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། གྲངས་
རེས་སོ། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་
ཡིན་ཡང་། ལུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་ཅམ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་
མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡང་ལུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱབ་པའི་ཆ་
དེ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མ་བྱབ། ཁ་སང་གི་དུས་ཀྱི་བྱམ་ནང་གི་
ནམ་མཁའ་ལ་བྱབ་པའི་ཆ་དེ་དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་བྱམ་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་
མ་བྱབ། གསེར་བྱམ་ཀྱི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱབ་པའི་ཆ་དེ་དདུལ་བྱམ་ཀྱི་
ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ལུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་
དངོས་པོ་དེ་ཡང་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྐྱབས་རང་
མཚན་གྱི་དོན་ལྡོག་ཏུ་གང་ཁས་བླངས་ཏེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་
ལ་ཐ་སྙད་དུ་འང་གཞི་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག། །དབུ་མ་པས་ཀྱང་ལུལ་དུས་རང་
བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལུལ་དུས་རང་
བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱམ་པ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ན་
མེད་པ་ལྟ་བུ་ལུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དང་། སྤྱོད་དུས་ཀྱི་བྱམ་པ་ཕྱི་སྤྱི་
དུས་ན་མེད་པ་ལྟ་བུ་དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དང་། ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་དེ་སེར་སྐྱའི་

ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་
ཡིན་ན་མེར་སྐྱའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པས་བྲབ་པ་དེ་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཁྲ་བོ་ཡིན་ནི་ངོ་བོ་གང་། །དེ་ནི་མེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་
མིན། །ཞེས་དང་། དེ་འབྲས་ཅན་མིན་ལས་སྒྲིག་པ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་
པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་སྤྱི་བྱེད་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། དེས་
ན་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་ཤར་བྱོགས་ཀྱི་བྱམ་པ་བྱུབ་བྱོགས་ན་
ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་སྤོའི་དུས་ཀྱི་བྱམ་
པ་བྱུབ་བྱོགས་ན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་
སྒྲོས་ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་དེ་མེར་སྐྱའི་ངོ་བོར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་ཡིན་
ན་མེར་སྐྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་བྲབ་པར་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་
བཏགས་པར་དོན་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་དེ་འང་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆད་མས་ཁེགས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་
གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡང་ཆད་མས་ཁེགས་དགོས་ལ། མདོ་སྤྱེ་བས་ཀྱང་། རང་
མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྟེང་དུ་ཆད་མས་ཁེགས་པའི་བྱིར་རོ། དེས་
ན་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་བྱས་པ། སྤྱི་མཚན་
གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་བྱས་པའི་ཆོས། དུལ་དུས་སྐྱབ་
མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ་ཅམ་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་
ལ་སོགས་པའི་རང་མཚན་རྣམས་ཀྱང་དུལ་དུས་སྐྱབ་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་
པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་གངས་ངེས་ནི། རོན་བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་གཏན་ཆོག་ས་བཞི་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྤར་ཚད་མའི་
 གངས་ངེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིན་ལ། འདིར། སྤྱི་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་
 ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་རྒྱས་བཤད། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་
 མིན། །ཞེས་པའི་རོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ན། རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་
 ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློ་ལ་ཇི་ལྟར་
 སྤང་བ་ལྟར་སྤྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་གཟུགས་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བ་
 ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རོན་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་དེ་རང་སྤང་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་སྤྲས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་བྱུང་འབྲེལ་ནི། གཟུགས་ཆོས་ཅན། རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློ་ལ་
 ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་རྟོག་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་རྒྱས་པར་ཐལ། རང་སྤང་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་སློ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་སྤྲས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
 སྤྲོ་རྟོག་ཡུལ་ལ་འབྱུག་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་ལ་གསལ་
 བར་སྤང་བར་ཐལ། རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློ་ལ་གསལ་བ་སྤང་བ་གང་
 ཞིག་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས་སྤངས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་
 ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོང་བའི་རྟོག་པ་ལ་གསལ་
 བར་སྤང་བར་ཐལ། རོང་བའི་རྟོག་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་རྟོག་པ་ལ་
 གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རོང་བ་དང་མ་ལོང་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་

ལ་རང་དུལ་གསལ་བར་སྤང་མི་སྤང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བ་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དོན་མེད་པར་
ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་
འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་འགོ་དེ་ལས་འབྲས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། གཞུང་དེས་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་གཙོ་ལོ་ལས་
འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གསལ་བ་རྗེས་འགོ་བྱེད་ན། འབྲས་
བྱ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟར་ཡིན་ན། གཅིག་དང་བལ་ནའང་
འབྲས་མེད་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་རྣམས་ལས་དེ་དག་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །རང་མཆན་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྱིའི་
བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། བྱམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྤྱི་ནི་
དངོས་མེད་ངོ་མོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་རང་མཆན་
པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་
སྤང་དུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་དོན་མེད་པར་
ཐལ་ལོ། །གཞན་ ཡང་། རང་མཆན་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཆན་ཡིན་པར་ཐལ།
གཞི་གྲུབ། རང་མཆན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྱིའི་བརྗོད་
བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་དུལ་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་

ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་མེད་དེ། ཡོད་ན། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་
 ཡུལ་ལ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རང་ཡུལ་ལ་སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། དེས་ན་དོན་སྤྱི་དེ་
 རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་གྱི་སྤང་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། རང་
 ཡུལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་དངོས་ཡུལ་དང་སྤང་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཅིང་། དངོས་
 ཡུལ་གྱི་དོན་ནི། ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་བར་དུ་རྣམ་པས་མ་ཆོད་པར་སྤང་བ་
 ཡིན་ལ། དེ་ནི་དོན་སྤྱི་དང་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་དངོས་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་རང་རིག་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། གཟུགས་འཛིན་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པས་བར་དུ་
 ཆོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་བྱ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་
 འོང་དུ་མར་ཐལ། དག་གཉེན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བར་
 སྤང་བ་གང་ཞིག། མིག་ཤེས་གཉིས་དང་དེའི་བར་དུ་རྣམ་པས་མ་ཆོད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་བྱ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་
 མར་ཐལ། དག་གཉེན་གྱི་མིག་ཤེས་འཛིན་རྣམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་
 བར་སྤང་བ་གང་ཞིག། འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་དེའི་བར་དུ་རྣམ་པས་མ་ཆོད་
 པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག་ རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་མཆོན་ཞེན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་ཁྱབ་སྟེ།
 རྟོག་པས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན་རྟོག་པ་ལ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་མ་འབྱུང་གི་བྱུང་བར་
 མེད་བར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པས་བྱུང། རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་
 མཚན་ཞེན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག་ཆད་
 མའི་ཡུལ་ལ་གཟུང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་
 བ་རྣམས་མངོན་སུམ་གི་གཟུང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་འབྲུག་ཡུལ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་ཐོབ་བར་མི་རུས་བའི་ཕྱིར། དོན་སྤྱི་རྣམས་རྟོག་པའི་
 གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཡང་ཞེན་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་
 ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐད་ཅིག་དུ་མ་མ་སྤྱད་པའི་རྒྱུན་དང་
 རྟུལ་དུ་མ་བསགས་བའི་རགས་བ་ཆད་མའི་ཞེན་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། རགས་
 རྒྱུན་ཡིན་ན་རྟུལ་དུ་མ་བསགས་བའི་རགས་བ་ཆད་མའི་ཞེན་ཡུལ་མ་ཡིན་
 ལ། རགས་རྒྱུན་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་པོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་རྟུལ་
 དུ་མ་བསགས་བའི་སྟོན་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་ཡིན་ནམ་རགས་རྒྱུན་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆད་མའི་ཞེན་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་
 ཅིག་རེ་རེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཉིས་བ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཆད་མའི་ཞེན་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རགས་
 རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྡོ་སྤང་
 དབང་ཤེས་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གི་ཞེན་ཡུལ་
 དེ་ཉིད་སྡོ་སྤང་དབང་ཤེས་གི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྡོ་སྤང་དབང་ཤེས་གི་
 སྟོབས་གིས་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེར་ཟེར། འོ་ན་སྡོ་སྤང་དབང་

ཤེས་ངེས་ཤེས་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ནི་གང་གི་ཡང་ངེས་པར་
 བྱེད་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ལགལ་ལ། མིན་ན། གྲོ་སྤང་དབང་ཤེས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་གྲོ་སྤང་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་གྲོ་སྤང་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་ངེས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲོ་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་
 པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལམོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་དེ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྲ་
 ལ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅི། ཁོས་རང་
 གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཞེན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་རམ། ཁོ་ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་
 པའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཁོས་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་
 དེ། ཁོ་བཅས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྲ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤང་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་
 རྟོག་པ་དེའི་སྤང་ཡུལ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར། འོན་
 རྗེས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲ་ལ་དོན་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ཀྱི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྲ་ཡིན་ན་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་མེད་པས་བྱུང་ཅིང་། ཁོའི་བརྗོད་བྱ་
 ཡོད་པས་བྱུང་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་ཡུལ་མེད་དེ། རང་འདྲའི་
 རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཡི་དངོས་
 པོ་མ་གཏོགས་པ། གཟུང་པ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་ཞེ་ན། འོན་དེའི་ཡུལ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་མིན་ཡུལ་ཡང་ནི་
 ལྟར་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་ཁས། ཁ་ཅིག་གཟུང་ཡུལ་དང་སྤང་
 ཡུལ་དོན་གཅིག་ཅིང་། སྤང་ཡུལ་ལ་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་དང་རྟོག་

བའི་སྤང་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཤེས་བ་ལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་
སྟོན་ས་ཀྱིས་བར་ཤར་བའི་ཡུལ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཤེས་བ་དང་བྱི་རོལ་གྱི་
དོན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བ་ནི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་
སལ་ཆེ་བ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། འོན་ཏྟེ་གཞན་ཤེད་འཇུག་ཤེས་ལ་
གཞུང་ཡུལ་ཡོད་དམ་ཅེ་ན། བྱི་དོན་ལ་ལྟོས་བའི་སྐྱབ་ཤང་འཇག་སྤང་གི་དབང་
ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་གཞུང་ཡུལ་མེད་དེ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་བའི་བདག་
ཤེན་དབང་པོ་བསྐྱད་བ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཤེན་ཉེ་བར་ཡོད་བ་ཅེས་གྱིས་ཡུལ་
གྱི་ཀྱིས་བར་ཤར་བའི་བྱིར། རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་གཞུང་
ཡུལ་ཡོད་དེ། བདག་ཤེན་དབང་པོ་བསྐྱད་བ་དང་དེ་མ་ཐག་ཤེན་ཉེ་བར་ཡོད་
བ་ལས་སྟེ་བར་མ་ཐད་བྱི་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་བ་ལས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ཀྱིས་ལྟན་ཏུ་
སྟེ་བའི་བྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱ་གཉིས་གྱི་ཀྱིས་བ་ཤར་བའི་ཆེ་རྒྱ་བ་
གཅིག་གི་ཀྱིས་བ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་མ་ཤར་ཡང་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་ཀྱིས་བ་
ཤར་བ་ཡིན་པས། རྒྱ་གཅིག་དབང་ཤེས་དེའི་གཞུང་དོན་ཡིན་ལ། སྐྱབ་ཤང་
འཇག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ལ་གཞུང་དོན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། སྤང་སྤང་
དོན་མེད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་
དང་མར་མའི་ཅེ་མོ་ཁྱ་སྟོར་བ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་གཞུང་དོན་
ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། མར་མེ་ཅེས་གྱིས་ཡོད་བའི་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་
བའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར། རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མ་འཇུག་
བའི་ཤེས་བར་ཐལ། གཞུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་བ་ཡིན་བའི་བྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། སྤྱི་ཤད་འཇག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུང་
ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྤང་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་གསལ་ཁས།
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རྟགས་མེད་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། རྟག་མེད་ཤེས་པའི་
གཟུང་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟག་མེད་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། གཟུང་དོན་
གྱི་མཐུ་ལས་སྟེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཆོས་དེའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་མཆོན་
ཉིད། ཆོས་དེ་སྤང་བའི་སྟོན་ས་རིག་པར་བྱ་བ་ཞེས་ཟེར། གཟུགས་ཆོས་
ཅན། རྟག་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པས་སྤང་བའི་སྟོན་ས་རིག་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པས་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་ས་རིག་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
།སྤང་ཡུལ་རང་མཆོན་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་
པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་སྤང་
ཡུལ་རང་མཆོན་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་
དབང་ཤེས་ལ་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
རང་ལུགས་ལ། ཆོས་དེའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་དེས་སྤང་ཅ་མ་གྱི་
སྟོན་ས་རིག་པར་བྱ་བ། སྤང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་གོ། ཆོས་དེའི་
འཇུག་ཡུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་དེས་སྤང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ན།

མི་བསྐྱ་བ། དབྱེ་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འཇུག་
 ཡུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཙེ་སྟེག་གི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་མེ་ལྷ་བྲ། གཉིས་
 པ་ནི་རི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་ལྷ་བྲའོ། །ཁ་ཅིག །ཆད་
 མ་ཡིན་ན་འཇུག་ཡུལ་རང་མཆན་འཇལ་བས་བྱལ་ཅིང་། ཆད་མའི་འཇུག་
 ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཆན་ཡིན་པས་བྱལ་སྟེ། རྒྱང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་
 ན་མི་བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 སྐད་དུའང་། རྒྱང་དང་དོར་བྱའི་འབྲས་ཅན་པས། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆད་མ་ཡིན་ན་འཇུག་ཡུལ་རང་
 མཆན་འཇལ་བས་བྱལ་བ་སྤར་བཀག་ཐེན་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
 དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རྒྱང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་
 ན་མི་བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 དེས་རྒྱང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ན་མི་བསྐྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་གཞལ་བ་གང་ཞིག འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་
 མཆན་ཉིད། ཆོས་དེས་ཞེན་པའི་སྟོན་སྟེན་རིག་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན། སྐྱེས་བུའི་
 ཞེན་ཡུལ་དང་། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་གཉིས། དེ་ཡང་ཤེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཡིན་
 འོ། །ཆོས་དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཆོས་དེ་ལ་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་གཙེ་
 པོར་དངོས་སུ་གཏོང་བྱེད། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་
 པའི་གཟུང་དོན་མེད་ཀྱང་ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་དོན་ཡོད་དེ། །ཁོ་

རང་གི་སྤྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་བའི་
 ཕྱིར་ཉ། དེ་ཁོའི་ཉེར་ལེན་གང་ཞིག་དེ་ཁོས་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 གྱེ། འཛིན་པ་ཡི་ནི་ཉེར་ལེན་དང་། ཁྱོད་བ་སེམས་ཀྱི་གཟུང་མཆོན་ཉིད། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་སྤྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྱིས་པའི་སྤོན་
 བོ་དོན་མཐུན་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་སྤྱང་དབང་ཤེས་གཟུང་
 དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཞིག་དེ་ཁྱོད་
 ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་
 བར་ཐལ་ལོ། འོ་ན། འཛིན་པ་ཡི་ནི་ཉེར་ལེན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་
 ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འདིས་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་
 བར་བསམས་ནས་བསྟན་ཚུལ་ལ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཁས་ལེན་ན། འདི་
 ལྟ་བུ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་
 བ་ཡིན་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཉ། རང་ལུགས་ལ་སེམས་
 ཀྱི་གཟུང་དོན་མི་སྲིད་ན། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཁས་སྤྱངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
 དེ། སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་མེད་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་
 རང་ལ་ཡང་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ལུགས་
 ལ་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱི་བརྟགས་པ་མཐའ་
 བཟུང་ནི་མིན་ཉ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། འཛིན་པ་ཡི་ནི་ཉེར་ལེན་དང་། ཁྱོད་བ་

སེམས་ཀྱི་གཟུང་མཆན་ཉིད། ཅེས་སྒྲུབ་པ་ལ། གཞན་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཅན།
 རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྤྲུལ་གྱི་ཉིར་ལེན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བརྗོད་པའི་
 ལན་དུ། གཟུགས་སོགས་དང་ནི་སེམས་དེ་ལྟར། གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་
 དཔྱོད་པ་འདི། ཁ་དག་སྟོ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་
 གྲུབ། ཅེས་པའི་སྟོན་སྟོང་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ།
 དེ་གཉིས་ཀའང་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཀྱི་གཟུང་མཆན་ཉིད་ཅེས་པ། གཟུང་
 བའི་རོ་བོ་ལ་གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་
 དང་བརྟག་པ་མཐའ་བརྒྱུད་གང་ལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་མཆོན་པར་
 བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་གང་ལས་ཤེས་ཤེས།
 གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་ལས་འདི་ཡི། རྟེན་དཔེས་ངེས་པ་གཞན་ཅི་ཡོད། ཅེས་
 སོགས་དང། ལྷ་དབང་སྟོན། གཟུང་བའི་མཆན་གཞི་ལ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་
 ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་དོན་ལ་འཕོ་ཁ་མའི་སྟོ་དེ་
 ཤེས་པ་བྱི་མའི་ཉིར་ལེན་ཡིན་ ཡང་། གཟུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་
 གང་ཟག་གི་དོར། དོན་ལ་འཕོ་ཁ་མའི་སྟོ་ཆོས་ཅན་ཤེས་པ་བྱི་མའི་གཟུང་
 དོན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་བྱི་མའི་ཉིར་ལེན་དང་དེས་སྟོང་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་འཕང་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཆད་
 མས་མ་གྲུབ་ཅིང་པ་རོལ་བོས་ཁས་སྒྲངས་པའང་མེད་པའི་བྱིར་ཉི། དོན་ལ་
 འཕོ་ཁ་མའི་སྟོ་དེ་ཤེས་པ་བྱི་མས་མ་བརྒྱུད་བར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ། དོན་ལ་
 འཕོ་ཁ་མའི་སྟོ་དེ་ཤེས་པ་བྱི་མའི་ཉིར་ལེན་དང་དེས་སྟོང་བར་འདོད་པ་གལ་

མིང། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་སྤང་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྤྱིང་བྱེད་ཡོད་དེ། བླ་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ལ། དེ་ནི་བྱུང་བྱེད་བསྐྱབས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཤེས་པས་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིང་བའི་ཕྱིར་
 ཞེན། འོན་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་
 གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་གཞུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྦྱོར་
 མེད་དེ། ཤེས་པ་སྤྱི་མས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་པ་རིམ་གྱིས་ཟད་ནས་
 ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོན་དོན་ལ་འཕོ་ཁ་མའི་སྒོ་ལ་
 རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་སྤྱི་མས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཟད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཕོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྦྱོར་དེ་
 སྤང་བར་འདོད་ན། ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་སྤྱིང་ན་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཞུང་དོན་བྱེད་
 པའི་རྒྱས་པ་དང་། ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་སྤྱིང་ན་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཞུང་དོན་བྱེད་
 པའི་རྒྱས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གཉིས་ལས།
 གཞུང་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཟད་ནས་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མ་ཟད་
 པས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་ཞེས་ཤིང་། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞུང་དོན་ལ་
 གཞུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཇས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་གཞུགས་སོགས་བཞིན། གཞན་ཡང་། སྤྱི་སྤང་དབང་ཤེས་དེ་ཤེས་
 པ་ཕྱི་མའི་གཞུང་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཞུང་
 དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཉེར་ལེན་གང་ཞིག །སྤྱིང་བ་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དོན་
 ལ་འཕོ་ཁ་མའི་སྒོ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཞུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་

ཡིན་པར་ཐལ། དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ དང་། ཟློང་བ་
 ཟློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ས་རོལ་པོས་གཟུང་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཉེར་ལེན་དང་
 ཟློང་བ་གཉིས་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཞེ་ན། ཟློང་བ་སྟོ་ཡིན་པ་ཅམ་གཟུང་
 དོན་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཞན་གྱི་ཤེས་པ་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉེར་
 ལེན་ཡིན་པ་ཅམ་གྱི་ཀྱང་གཟུང་དོན་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དབང་པོ་འང་གཟུང་
 དོན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཉེར་
 ལེན་སྟོས་ལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཟློང་བ་སྟོ་སྟོས་
 སོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་ལྟ་དབང་སྟོས། དེ་ལྟར་ན་སྟོ་ཤེས་པའི་གཟུང་བ་མིན་
 ཏེ། གཞན་གྱི་ཤེས་པ་གཟུང་བ་མཆན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་བར་
 ལེན་པའི་རྒྱུའི་ངོ་པོ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མིན་ཏེ། དབང་པོ་འང་གཟུང་བའི་མཆན་
 ཉིད་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་འབྲུལ་བ་
 མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གཟུགས་སོགས་སྤར་རགས་པ་བྱིས་ཆ་
 སྤ་བར་སོང་བས་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཉེར་ལེན་
 མ་ཡིན་པས་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 གྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་པ་རིགས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གཟུགས་སོགས་ཆ་སྤ་བ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་གཉིས་ཀ་གཟུང་དོན་དུ་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་པ་མི་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཆ་སྤ་བས་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་
 པ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པས་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ཞེས་

གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་པ་འདི་མ་དག་པའི་སྒོ་ཅན་ཚུར་མཐོང་གིས་
 ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་
 ལ་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཁྱོད་རང་ལ་མཚུངས་ཏེ། སྡོ་སྤྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 རྗེས་དུ་སྤྱེད་པའི་བྱ་པ་ཆོས་ཅན། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ།
 རང་གི་ཉེར་ལེན་སྡོ་སྤྱང་དབང་ཤེས་བཟུང་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།
 བ་རོལ་པོས་ཤེས་པ་བྱི་མས་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མངོན་
 སུམ་དུ་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤྱངས་པས་དེ་ལྟར་ནང་གི་ཡན་ལག་ཉི་ལ་གཟུང་དོན་
 དུ་བྱེད་པ་པོར་ནས་རིང་བའི་བྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བ་མི་སྲིད་ལ། ཁོ་པོ་ཅག་བྱ་
 ཤེས་ཀྱིས་སྡོ་སྤྱང་དབང་ཤེས་བཟུང་ཡང་། གཟུང་དོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་
 སྤྱི་བར་རང་གི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་
 བར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་རོ།

གསུམ་པ་མངོན་སྟོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་།
 དབྱེ་བ་དང་། མངོན་སྟོག་འགལ་མི་འགལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 དགག་བཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་
 སུམ་ཆད་མས་རང་གི་རོ་བོ་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རྟོག་གྱུར་
 གྱི་མཚན་ཉིད། རྗེས་དབག་ཆད་མས་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་ཟེར། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རང་གི་རོ་བོ་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ཁྱོད་ཤེས་པ་གང་དང་ཡང་སྤྱོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ མངོན་གྱུར་གྱི་
 མཚན་ཉིད། རང་གི་རོ་བོ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རྟོག་གྱུར་
 གྱི་མཚན་ཉིད། རྗེས་དཔག་ཆད་མས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ།
 ལ་རྒྱབ་གྱི་མི་ལྟ་བུ་རེས་འགའ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཞིང་། རེས་འགའ་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མངོན་
 རྟོག་གཉིས་འགའ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཉིས་འགའ་བར་ཐལ།
 མངོན་གྱུར་དང་རྟོག་གྱུར་གཉིས་འགའ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བྲུབ་ཁས། འདོད་
 བ། ལ་རྒྱབ་གྱི་མི་རེས་འགའ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་།
 རེས་འགའ་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་འགའ་ལོ། ཁ་
 ཅིག་ མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རོ་བོ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རྟོགས་
 པར་བྱ་བ་དེ་ལ་དབྱེ་བ། བེས་བ་དང་དོན་གཉིས། དོན་རང་གི་རོ་བོ་མངོན་
 སུམ་ཆད་མ་ལ་སྒྲུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་གཅིག་འདོད་མི་འདོད་
 ཏུ་མའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བའི་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
 སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱི་སྟོན་ས་དོན་སྒྲུང་བར་འཛོགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་དོན་རང་
 གི་རོ་བོ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
 ན་དོན་གཅིག་འདོད་མི་འདོད་ཏུ་མའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བའི་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙམ་གྱི་སྟོན་ས་དོན་རྟོགས་པར་འཛོགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚུངས་སོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་
 སྤྱུང་ཚད་མས་དངོས་སྤྱོད་གས་པར་བྱ་བ། རྫོགས་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རྫོགས་
 དཔག་ཚད་མས་དངོས་སྤྱོད་གས་པར་བྱ་བ་ཞེས་འདྲི་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་དབྱེ་བ་ནི། ཁ་ཅིག མངོན་གྱུར་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་
 གྱུར་ཡིན་པ་དང་། དེས་འགའ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་གཉིས་དཔེ་རིམ་བཞིན།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་། རྫོགས་གྱུར་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་རྫོགས་གྱུར་ཡིན་པ་ དང་། དེས་འགའ་རྫོགས་གྱུར་ཡིན་པ་གཉིས།
 དཔེ་རིམ་བཞིན། མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟ་བུ་དང་སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟར་།
 ལྟེ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་ཞེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡིན། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་མངོན་སྤྱུང་ལ་མངོན་གྱུར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རམ། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱད་ཀྱི་མངོན་སྤྱུང་
 ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རམ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱད་ཀྱི་མངོན་སྤྱུང་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་
 མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་མངོན་སྤྱུང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་
 མོང་གི་ཆོས་མི་སྤྱི་དཔེ་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་
 རྒྱད་ཀྱི་མངོན་སྤྱུང་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གསུམ་པ་
 ལྟར་ན། གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ལྟར་གྱི་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྤྱི་ཐོབ་སྤྱི་ཐོབ་
 རྒྱད་ཀྱི་རྫོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ།

རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། མིག་གི་དབང་པོ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་གྱུར་ཡིན་པའང་མི་འཐད་དེ། དེས་འགའ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུན་མཁུན་ཡེ་ལེས་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བྱི་མ་མ་ཁུབ་སྟེ། མངོན་སྟོན་གྱི་དབྱེ་བ་འདི་དག་སོ་སྟེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སོ་སྟེའི་མིག་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སོ་སྟེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མིག་གི་དབང་པོ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས།

རང་ལུགས་ལ། མངོན་གྱུར་ལ་དབྱེ་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་འབྲུག་པའི་ཡུལ་གཉིས། སྟོན་གྱུར་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བྱེད་པ་འབྲུག་པའི་ཡུལ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་འགལ་མི་འགལ་དབྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གང་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལ་སྟོན་གྱུར་མ་ཡིན། གང་ཟག་གང་ལ་སྟོན་གྱུར་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པས། རྟོགས་པ་པོ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་སྟོན་གཉིས་སོ་སོར་དེས་པས་འགལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་འགལ་བས་མི་འགལ་བའི་གོ་ཆོད་ན། ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་སྟོ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་འགལ་བའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བྱམ་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་འགལ་བའི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཟག་གཅིག་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་དགོས་
 བར་ཐལ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་མི་འགལ་ན་མི་འགལ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁྲབ་ཁས། འདོད་ན། མངོན་སྒྲོག་གཉིས་འགལ་བ་ཉམས་སོ། །
 གཞན་ཡང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 རྫོང་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལ་སྒྲོག་གྱུར་མ་ཡིན། རྫོང་ལ་སྒྲོག་གྱུར་
 ཡིན་པ་དེ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པས། ཉགས་པ་པོ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་
 འགལ་ཡང་ཕྱིར་མི་འགལ་ཏེ། མངོན་སུམ་ཆད་མས་དངོས་སུ་ཉགས་པ་
 དང་ཟླ་ས་དཔག་ཆད་མས་དངོས་སུ་ཉགས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར།
 ཉགས་པ་པོ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱུང་ད་ལྟ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན། ད་ལྟ་སྒྲོག་
 གྱུར་ཡིན་པར་འགལ་བ་ཡིན་གྱི་དུས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་འགལ་ཏེ། ལ་
 རྒྱལ་གྱི་མི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་ཕྱི་ངོ་སྒྲོག་གྱུར་བ་དང་། སྤྱོད་སྒྲོག་
 གྱུར་ཡིན་པ་ཕྱི་ངོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་ལྟ་དབང་
 རྫོང་། མངོན་སུམ་དང་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་ཡང་ཉགས་པ་པོའི་ད་
 ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་མཛོས། འཆོལ་
 བར་ཡང་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡང་དུས་གཞན་དུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོག་གྱུར་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
 བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་དང་ཟླ་ས་དཔག་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ།
 གཞན་ལ་བྱ་མངོན་སྒྲོག་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། གཞན་ལ་བྱ་ལ་
 མངོན་སྒྲོག་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་ཆད་མ་ལ་མངོན་ཟླ་ས་

གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་སྐབ་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་སྟོན་ཏུ་གྱུར་
བ་ལས། །གཞལ་བུ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཞལ་བུ་གཉིས་ཉིད་
ཀྱིས། །ཚད་མ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འོ་
ན་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་མི་འགལ་བར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་
གི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པོ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། །བྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་
ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ། ཚུལ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
རྟགས་ལྟར་སྤང་དེ་ལ་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་
སྐབ་རུས་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་གསུམ། གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དངོས་སུ་
རྟགས་པར་བྱ་བ་དེ་སྟོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་
ཚད་མས་རང་གི་གཞལ་བུ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་
གཞལ་བུ་དངོས་སུ་རྟགས་ན། རང་གི་གཞལ་བུ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱི་རྟགས་
པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་གཞལ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་ན། རང་
གི་གཞལ་བུ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། རྗེས་
དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བུ་བྱགས་ལ་རྟགས་པར་ཐལ། རང་
གི་གཞལ་བུ་རྟགས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་གཞལ་བུ་དངོས་སུ་མ་རྟགས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རང་གི་གཞལ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དངོས་སུ་
རྟགས་པའི་བྱགས་ལ་རང་གི་གཞལ་བུ་རྟགས་པར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་
བུ་བྱགས་ལ་རྟགས་པ་གང་ཞིག་དེ་དངོས་སུ་རྟགས་པ་མི་སྤིང་བའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས་སོ། །འོ་ན་ཚད་མས་གཞལ་བུ་དངོས་སུ་རྟགས་པ་དང་བྱགས་

ལ་རྟོགས་པའི་དོན་གང་ཡིན། བྱེ་བྲག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་མེས་དཔལ་ག་
 ཚད་མས་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་ས་ཡུལ་དེ་ལ་ངེས་པ་
 འབྲེན་རྒྱས་པ་དེ་ཚད་མས་ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་ཚད་མ་ལ་ཡུལ་
 དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་། ཡུལ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་ས་ཡུལ་དེ་
 ལ་ངེས་པ་འབྲེན་རྒྱས་པ་དེ་ཚད་མས་ཡུལ་དེ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་
 ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་ས་ཡུལ་དེ་
 ལ་ངེས་པ་འབྲེན་རྒྱས་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པ་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་ཡུལ་གཞན་
 གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་ས་ཡུལ་དེ་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་རྒྱས་པ་དེ་མངོན་སུམ་
 ཚད་མ་དེ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་དག་འཛིན་དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་
 དང་དེའི་སྟངས་ཏུ་བྱམ་མེད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དག་འཛིན་མངོན་
 སུམ་དེ་དེའི་སྟངས་གི་བྱམ་མེད་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་བྱིད། དེ་ལ་མེས་དཔལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 དོན་སྤྱི་ཡུལ་ཏུ་མི་བྱེད་པའི་བྱིད། འོ་ན་ཚད་མ་ལ་མངོན་མེས་གཉིས་སུ་
 བྲངས་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་དེའི་སྟངས་གི་བྱམ་
 མེད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན། མེས་དཔལ་གྱང་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་

ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། དེའི་སྟེང་གི་བྱམ་མེད་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ན་དེ་
 ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་
 གི་སྟེང་གི་བྱམ་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བུ་ཡིན་པར་ཐལ།
 མངོན་སུམ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་མཆོད་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱི་སྟོགས་ཆོས་མངོན་
 སུམ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བུ་ཡིན་ན་རང་
 མཆོད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
 སྟོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་ཆད་མས་
 གཞལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆད་མས་གྲུབ་ན་ཆད་མས་གཞལ་
 མི་དགོས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོ་
 རས་ཡུལ་དེ་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་རྒྱས་པ་དེ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་དེས་ཡུལ་དེ་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་
 ཡང་། ཡུལ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོ་རས་ཡུལ་དེ་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་རྒྱས་
 པ་དེ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་དེས་ཡུལ་དེ་བྱགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་སྤྱི་མི་སྤྱག་
 པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་སྤྱི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་བྱགས་ལ་རྟོགས་པ་སྟེ་བྱུང་།

འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།
 1. འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་དང་།
 2. དབྱེ་བཅོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་
 3. སྐྱེས་པ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། བེམ་རིག་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་གཉིས།
 4. ཞར་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བེམ་པོའི་
 5. མཆོན་ཉིད། རྒྱལ་དུ་གྲུབ་པ། དབྱེ་ན་ཕྱིའི་བེམ་པོ་དང་། རང་གི་བེམ་པོ་
 6. གཉིས་ཕྱིའི་བེམ་པོའི་མཆོན་ཉིད། ཕྱིའི་རྒྱལ་དུ་གྲུབ་པ། དབྱེ་ན། གཟུགས་
 7. སྐྱེ་བོ་རིག་བྱ་དང་ལྟ། རང་གི་བེམ་པོའི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་རྒྱལ་དུ་གྲུབ་
 8. པ། དབྱེ་ན། མིག་རྣམས་སྐྱེ་སྐྱེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སྐྱེ་ལྟ། ཡང་བེམ་པོ་ལ་
 9. དབྱེ་ན། རགས་པ་དང་། རྒྱལ་མ་རབ་གཉིས། རགས་པའི་མཆོན་ཉིད། རང་
 10. གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་ཆ་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ། རགས་པ་རྒྱས་
 11. སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རགས་པ་ཡིན་ན་རྒྱས་སུ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། རགས་པ་ཡིན་ན་
 12. རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་ཆ་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་ཡིན་དགོས་
 13. པའི་ཕྱིར། རགས་པ་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱོན་པོ་
 14. རགས་པ་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྒྱས་སུ་གྲུབ་ན་དེ་སྐྱོན་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་
 15. སྤང་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྐྱོན་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྒྱགས་
 16. མ་གྲུབ་ན། སྐྱོན་སྤང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་པོ་ཆ་བཅས་དུ་སྤང་བར་ཐལ།
 17. སྐྱོན་པོ་རགས་པ་ཡིན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱོན་པོའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་

ཐ་དད་དུ་སྒྲིང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྔོན་པོའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཟུས་ཐ་དད་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཐ་དད་དུ་སྒྲིང་བ་གང་ཞིག། །སྤྱིད་
 སྒྲིང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་
 པོས་རང་འབྲེའི་རྣམ་པ་དངོས་སྤྱུ་མ་གཏང་བར་ཐལ། སྔོན་པོ་རགས་པ་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག། །སྤྱིད་ལ་སྔོན་པོ་རགས་པར་མི་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་ཞེས། སྔོན་མེད་
 དེ། སྔོན་པོ་རགས་པ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་དངོས་སྤྱུ་མ་གཏང་ཁྱད། སྔོན་པོས་
 སྔོ་སྒྲིང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སྤྱུ་གཏང་བའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། རགས་པ་ཡིན་ན་ཟུས་སྤྱུ་མ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། རགས་པ་ཟུས་
 སྤྱུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁས་ལེན་ཞིང་། རྩལ་ཐམན་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྩལ་ཐམན་མིན། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། འོ་ན་སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཟུས་སྤྱུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རགས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་དངོས་ཡུལ་མིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །རྩ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བེམ་པོ་གང་ཞིག་རྩལ་ཐམན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩལ་ཐམན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩལ་ཐམན་གྱི་མཆོན་
 ཉིད། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་ཆ་མེད་པའི་རྩལ། གཉིས་པ་
 རིག་པ་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པའི་མཆོན་
 ཉིད། རང་ཡུལ་སྒྲིང་བའི་སྒོ། ཁ་ཅིག་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་རྣམ་
 པར་ཤར་བའི་སྒོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རང་རིག་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བར་

འདོད་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་གཉིས། གཙོ་བོ་སེམས་
དང་འཁོར་སེམས་བྱུང་གཉིས། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་གཉིས་སོ། དང་
པོ་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་དབྱེད་པ་དང་།
སྒྲ་དོན་ནོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པའོ།
དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དོན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པ།
སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། དོན་གྱི་བྱུང་པར་རིག་པ། དེ་སྐད་དུ་འདུངས་
མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་
བྱུང་། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དོན་ཅམ་མཐོང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའོ། །དེའི་བྱུང་པར་འཛིན་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་
འགྲེལ་བཤད་དུ། ཅམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་བྱེ་བྲག་སེལ་བའི་བྱར་ཏེ། རོ་
བོ་ཅམ་དམིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་
གསུངས་སོ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
གཙོ་འཁོར་གྱིས་གཟུགས་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་དཔེར་མཆོན་ན། གཟུགས་
ཅམ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། གཟུགས་རིང་ཐུང་དང་མཛེས་མི་མཛེས་དང་
སྒོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་བྱུང་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དོན་གྱི་
ངོ་བོ་བྱུང་པར་རིག་མི་རིག་གི་དོན་ཅི་ལ་བྱེད། སྤང་མི་སྤང་གི་བྱུང་པར་རོ་
ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གཙོ་འཁོར་ཆོས་ཅན། བྱེད་གཉིས་ཀ་
ལ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གཉིས་ཀ་སྤང་བར་ཐུག། བྱེད་གཉིས་ཀ་

གཟུགས་ལ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱེད་གཉིས་
 དམིགས་ནམ་མི་མཆུངས་པར་ཐལ། སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་ཡང་གཅིག་ལ་སྤང་
 བ་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་སྤང་མི་སྤང་གི་ཁྱད་པར་མིན་གྱི་
 དེས་མ་དེས་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེས་མ་དེས་
 ལ་བྱེད་དམ། དེས་ཤེས་འདྲན་ལུས་མི་ལུས་ལ་བྱེད། དང་པོ་སྤྱར་ན། རྟོག་
 མེད་ཤེས་པ་གཙོ་འཁོར་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དེས་རང་ཡུལ་མ་དེས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱར་ན་ཡང་། མི་འཐད་དེ། གཟུགས་འདྲིན་དབང་ཤེས་
 གྱི་གཟུགས་མངེས་པ་མཐོང་བའི་ཆེ། གཟུགས་སོ་སྟུང་པའི་དེས་ཤེས་
 སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ལ་སེམས་བྱུང་གིས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་གཟུགས་མངེས་
 སོ་སྟུང་པའི་དེས་ཤེས་སེམས་བྱུང་གིས་བསྐྱེད་ལ་སེམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་
 པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤང་ལ་མ་དེས་པའི་ཤེས་
 པ་ལ་གཙོ་འཁོར་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཡིན་ན་
 དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་དེས་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 བ་རེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་རིག་
 གུང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སེམས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་དེས་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གྲོགས་སེམས་བྱུང་དང་
 འགྲོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ཤེས་བསྐྱེད། སེམས་བྱུང་གིས་དོན་གྱི་ཁྱད་
 པར་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སེམས་
 དང་འགྲོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། སེམས་དང་སེམས་

བྱུང་ཆས་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་སྤྱང་ལ་པན་
 བཏགས་སམ་མ་བཏགས། མ་བཏགས་ན་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། རོན་
 གཞན་སེམས་དང་འགྲོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ངེས་ཤེས་
 བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱིས་པན་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། པན་
 བཏགས་ན་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་མམ་མི་མཉམ། མཉམ་ན་རྟག་དངོས་ཡོད་
 པར་ཐལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་དུས་མཉམ་ཆས་གཞན་གང་ཞིག་དེ་
 གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། མེད་པ་སྤར་རུས་མེད་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་ཕྱིར། རྒྱ་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤར་ཡོད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་དུས་
 མཉམ་ཡོད་པ་འདོད་དེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མཆོངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་
 དང་། ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མི་
 འཐད་དེ། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། གཉིས་པ་ནི།
 གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་འཁོར་སེམས་བྱུང་དང་མཆོངས་ལྡན་
 རྣམ་པ་ལྡས་མཆོངས་པར་ལྡན་པ། སེམས་བྱུང་གི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་གཙོ་
 བོ་སེམས་དང་མཆོངས་ལྡན་ལྡས་མཆོངས་པར་ལྡན་པ། དེ་རྟེན་དུ་འང་སྤང་
 བོ་ལྡ་བར། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཅི་ཞེ་ན། གང་སེམས་དང་
 མཆོངས་པར་ལྡན་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། མཆོངས་ལྡན་ནི།
 ཉེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། དུས་དང་། ཆས་མཆོངས་པའོ། དེ་

ཡང་སེམས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་པོ་དེ་ལ། སེམས་བྱང་ཡང་བརྟེན་པས་
 རྟེན་མཚུངས། སེམས་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་སེམས་བྱང་
 གིས་ཀྱང་དམིགས་པས་དམིགས་པ་མཚུངས་སེམས་སྡོན་པོ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་
 ཅན་དུ་སྐྱེས་ན། སེམས་བྱང་ཡང་སྡོན་པོ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པས་
 རྣམ་པ་མཚུངས། སེམས་དང་སེམས་བྱང་སྐྱེ་གནས་འགག་གསུམ་དུས་
 གཅིག་པས་དུས་མཚུངས། སེམས་རིགས་མཐུན་ཇས་རེ་རེ་བ་ཡིན་པ་ལྟར།
 སེམས་བྱང་ཚོར་བ་ལྟ་བུའང་ཇས་རིགས་མཐུན་རེ་རེ་བ་ཡིན་པས་ཇས་
 མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམ་པ་མཚུངས་ན།
 སྟོབ་དཔོན་སྟོ་བརྟན་གྱིས། སེམས་དེ་སེམས་ལས་བྱང་བ་འདི་དག་གནས་
 དང་དམིགས་པ་དང་དུས་དང་ཇས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་ལྡན་
 པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྱང་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར།
 རྣམ་པ་མཚུངས་པས་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདིའི་
 ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་སྤང་ཡང་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་དུ་
 སོ་སོར་ཞེན་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན། ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་དུ་
 སྟོ་འདོགས་ཐ་དང་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་མེད་གྱི་
 སེམས་སེམས་བྱང་ལ་སྟོ་འདོགས་མེད་པས་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་སྟོང་
 མི་རྒྱས་པའི་བྱིར་རོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་འཛིན་མོད་གྱི་སེམས་ཀྱིས་
 རོན་གྱི་ངོ་བོར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ལ། རོན་གྱི་བྱང་པར་གཞན་སེམས་

བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་། སེམས་བྱུང་གིས་དོན་གྱི་བྱུང་པར་རང་
 སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ལ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་གཞན་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་
 པས། རང་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་མཆུངས་པས་རྣམ་པ་མི་མཆུངས་པར་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་སྟོབས་དང་གཞན་སྟོབས་
 གྱི་བྱུང་པར་དེ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་རིགས་པའི་རལ་གྱི་ན་
 རེ། གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་སྤང་ཡང་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་མི་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་ཀྱིས་བྱུང་པར་མཐོང་ཡང་མ་རྟོགས། སེམས་བྱུང་གིས་ངོ་བོ་མཐོང་
 ཡང་མ་རྟོགས་ལ། སེམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་རྟོགས་ལ་སེམས་བྱུང་གིས་བྱུང་པར་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེའང་མི་འཐད་དེ། སེམས་བྱུང་གིས་
 དོན་གྱི་ངོ་བོ་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལན་ནི། གཙོ་བོ་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་བདག་རྒྱུན་མིག་གི་དབང་པོ་ལས་དངོས་
 སུ་སྦྱེས་ཤིང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་དམིགས་པ་
 ཅམ་གྱིས་མཆོད་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ལ། སེམས་བྱུང་ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་
 མཆོད་ཉིད་མི་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ་། གལ་ཏེ་སེམས་
 དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་མཆུངས་ལྡན་ཡིན་ན་གཙོ་འཁོར་དུ་
 རི་ལྟར་འཛོག་ཅེ་ན། སེམས་ལ་རྟེན་ལ་སོགས་པ་རང་དབང་དུ་ཡོད་ཅིང་།
 སེམས་བྱུང་ལ་རང་དབང་གི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་རྟེན་
 ལ་སོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས་སེམས་གཙོ་བོ་དང་སེམས་བྱུང་འཁོར་དུ་
 བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ དང་།

སེམས་སྤྱང་གི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུག་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟར་ན་རྣམ་
ཤེས་ཚོགས་ཐུག་གོ། །དེ་ལ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་
རྒྱུན་མིག་དབང་ལས་དངོས་སྤྱུ་སྤྱེས་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ །དེས་རིགས་
འབྱེད་འོ། །གྲུག་གཞི་ཁས་ལེན་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ལས། གྲུག་གཞིའི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མ་བསྐྱེགས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་
རིག་གང་ཞིག །རྣམ་སྤྱོན་དང་ལས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་
རིགས་སྤྱུ་གྱུར་བ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བསྐྱེབས་
ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་གང་ཞིག །གྲུག་གཞི་ལ་དམིགས་
ནས་ངར་འཛིན་བ། ཡང་ན་སེམས་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་
དགེ་བའི་སེམས་གསུམ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས། ཁམས་གསུམ་
ཀྱི་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་གསུམ། མ་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་མ་
བསྟན་ཀྱི་སེམས་གསུམ། ཐག་མེད་ཀྱི་སེམས་སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་སོ། །འོ་
ན་སྡེ་བདུན་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་ཚོགས་ཐུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གྲུག་གཞིའི་
རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་ནས་མི་ལེན་ཞེ་ན། སྤྱིར་སེམས་ཅན་པ་ལ་ཚོགས་ཐུག་
ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གྲུག་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་
ལས། འདིར་ནི་ཚོགས་ཐུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གྲུག་གཞི་ཁས་མི་ལེན་
ཏེ། ཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྤྱེ་ཡང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་
གིས། །རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། །གྲུག་གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་
མིན། །ཞེས་པ་མ་གཏོགས་སྡེ་བདུན་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་ཚོགས་ཐུག་ལས་ངོ་

པོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བྱུང་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་དེའི་དོན་
ཡང་ཀུན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་ལས་ཅིག་ཅར་ནམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་པ་སྤྱི་
བར་ཁས་ལེན་དུ་ཚུགས་ཡང་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སེམས་བྱུང་ལ་གཉིས། ཀུན་ལས་བདུས་ནས་བཤད་
པ་དང་། མཛོད་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི།

སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཅ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཀུན་འགྲོ་ལྟ། དུལ་ངེས་ལྟ།
དགོ་བ་བཅུ་གཅིག་ ཅ་ཉོན་དུག་ ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྲུར་བཞི་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
རིག་པ་ལྟ་ནི་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་པོ་འདི་དག་གང་རུང་གཅིག་འཁོར་དུ་མ་
ཆང་ན། དུལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་མི་རྫོགས་པས་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་
བའི་ཕྱིར། སེམས་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་
འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བ་མེད་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་བ་མེད་ཅིང་། ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་མེད་ན་དམིགས་བ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མདོ་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སེམས་པས་མཛོད་པར་མ་བསྐྱབས་ཤིང་།
མཛོད་པར་འདུས་མ་བྱས་པར་ནམ་པར་ཤེས་པ་རི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྲུར་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་
དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོར་བ་མེད་ན་སྤྱོད་པ་མེད་ཅིང་འདུ་ཤེས་མེད་ན་ཡུལ་
གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་མ་འཛིན་པ་མེད་ལ་ དེ་གཉིས་མེད་ན་ནམ་
ཤེས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རིག་པ་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བ་

ཡིན་ཏེ། དེག་པ་མེད་ན་རྟེན་མེད་པ་ས་ཚོར་བ་སོགས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།
 འདུན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། ཟན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ལྟ་ནི་
 ཡུལ་དེས་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་དེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱེད་པ་ས་ཤེས་སོ། དད་པ་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་
 དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཉི་ཟུག་
 མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། བག་ཡོད་དང་།
 བཏང་སྟོམས་དང་། རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ་སྟེ། བཅུ་གཅིག་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ།
 མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་རོ་བོ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་པའི་སྐོ་
 བས་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་དང་། ར་རྒྱལ་དང་།
 མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ལྷ་བ་སྟེ་དུག་ནི་རྩ་ཉོན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉོན་
 མོངས་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲོ་བ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། འཆབ་པ་དང་། འཆིག་པ་དང་། ལྷག་དོག་དང་། སེར་སྒྲ་དང་། སྒྲ་དང་།
 གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྣམ་འཆེ་དང་། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་
 དང་། ཟུགས་པ་དང་། རྟོད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་
 དང་། བརྩོད་དེས་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་སྟེ། ཉི་ཤུ་
 ནི་ཉི་ཉོན་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཉོན་གྱི་ཆར་གཏོགས་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཉི་བར་ཉོན་
 མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིད་དང་། འགྲོད་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། དཔྱེད་
 པ་བཞི་ནི་གཞན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྒྲོང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་གིས་
 དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་

བ་མཛོད་ནས་བཤད་བ་ལ་གཉིས། སྤེ་ཚན་དུ་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་བའི་
 སེམས་ལྷུང་ངོ་། དང་པོ་ལ་ལྷ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་དང་། དགེ་བའི་ས་
 མང་པོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་བའི་ས་མང་པོ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་
 དང་། ཉོན་མོངས་རྒྱུང་དུའི་ས་མང་པོ་བའོ། །དེ་ལ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་
 བློ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་བློ། དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་
 བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། སེམས་གཞན་ཀྱི་འཁོར་
 དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་བླུག་ཏེ། ཉོན་མོངས་བའི་ས་
 མང་པོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་
 འབྱུང་ཞིང་། སེམས་གཞན་ཀྱི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ངོ་། ཁྲེལ་མེད་
 དང་ངོ་ཆ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བའི་
 སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ཞིང་སེམས་གཞན་ཀྱི་འཁོར་དུ་མི་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་བློ་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་དུའི་ས་པ་ཡིན་
 ཏེ། མཚུངས་ལྡན་གྲོགས་ཀྱི་ས་རྒྱུང་། སྤང་བྱ་རིགས་ཀྱི་ས་རྒྱུང་། འབྱུང་ས་
 ཉེན་ཀྱི་ས་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་། མཛོད་ལས། ཆོར་དང་སེམས་པ་
 འདུ་ཤེས་ དང་། འདུན་དང་རིག་དང་སྒྲོ་གྲོས་བྲན། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་
 དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས།
 བཏང་སྦྱོམས་ངོ་ཆ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། ཅུ་བ་གཉིས་རྣམ་མི་འཆོ་དང་། བཙོན་
 འབྲས་རྟག་ཏུ་དགེ་ལ་འབྱུང་། མོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། མ་དད་པ་

དང་སྤྱུགས་དང་གློད། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་། མི་དགེ་ལ་ནི་ཁྲེལ་
 མེད་དང་། རོ་ཆ་མེད་པའོ་ཁོ་བ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་དང་གཡོ་དང་ནི། སྤྱག་
 འོག་འཛིག་འཆབ་སེར་སྤྲ་དང་། སྤྱ་དང་རྒྱགས་དང་རྣམ་འཛེ་ནི། ཉོན་མོངས་
 རྩུང་དུའི་ས་པ་རྣམས། ཞེས་བཤད་དོ། སྤྱེ་ཆན་དུ་མ་ངེས་པ་ནི། དབྱིག་
 བཤེས་ཀྱིས། རྟག་དང་དཔྱིད་དང་འགྲོད་པ་དང་། གཉིད་དང་ཁོང་ཁོ་ཆགས་
 རྣམས་དང་། ང་རྒྱལ་ཐེ་ཆོམ་ཞེས་བྱ་བ། བརྒྱད་ནི་ངེས་པ་མིན་པར་བཤད།
 ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། བརྒྱད་པོ་འདི་སྤྱེ་ཆན་དུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱེ་ཆན་ལྔ་
 པོ་གང་རུང་དུ་མ་ངེས་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སེམས་བྱུང་
 འདི་དག་ལས་རྩམ་ཡོད་ནི་དུ་བཏགས་ཡོད་ནི་དུ་ཞེ་ན། སྤྱིར་རྩམ་ཡོད་ལ་
 རང་རྒྱ་སྤུབ་པ་དང་། འོན་ཁྱེད་རྒྱས་པ་དང་། རིགས་པའི་བྱུབ་པ་དང་། བརྟན་
 པ་བཞི་ལས་འདིར་ནི་དང་པོ་ཡིན་གྱི་བར་པ་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་
 ཐམས་ཅད་འོན་ཁྱེད་རྒྱས་པ་དང་རིགས་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའང་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཀྱན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་
 འཛིག་ལྟའང་བརྟན་པ་ཡིན་པས་རྩམ་ཡོད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། བཏགས་
 ཡོད་ལའང་ཆ་ལ་བཏགས་པ་དང་། གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་དང་། མེད་
 བཞིན་དུ་བཏགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཏགས་ཡོད་བཞི་ལས། དང་
 པོ་ཡིན་གྱི་གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་ལ་
 བཏགས་པ་དང་། མེད་བཞིན་དུ་སློབ་བཏགས་པ་དང་། རྣམ་འཛིག་གཞན་ལ་
 བརྟན་ནས་རྟགས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀྱན་འགྲོ་ལྔ་དང་། ཡུལ་ངེས་

ལྷ་དང་། གཉི་མུག་མེད་པ་དང་། བག་ཡོད་དང་། བཏང་བསྟོམས་དང་། རྣམ་
 བར་མི་འཆོ་བ་མ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་བདུན་དང་། ལྷ་བ་མ་གཏོགས་པའི་
 ཅེ་ཉོན་ལྷ་སྟེ། ཉི་ཤུ་ཅེ་གཉིས་ནི་རྣམ་ཡོད་དང་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བཏགས་
 ཡོད་ཡིན་ཀོ། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་འདི་དག་རྣམས་
 གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། གཡ་ཏེ་རྣམས་
 གཅིག་ཡིན་ན། སྤང་པོ་ལྷ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས། ལྷ་ཉིད་
 འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། ཉི་ཡི་གནས་སྐབས་སྟོན་ཕྱིར་དང་། བྱེད་རྒྱ་བྱེ་
 བྲག་མེད་ཕྱིར་དང་། སྤང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན། སྤང་པོ་ལྷ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་པ་ཁས། རྟགས་
 མ་གྲུབ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམ་ཐ་
 དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ། སྤང་པོ་ལྷ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ་ལོ། སྤང་པོ་གཞན་རྣམས་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཐ་དད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསྐྱུ་བའི་སྤང་དེའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་
 བྱུང་རྣམས་གཅིག་པ་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་མིན་གྱི། སེམས་བྱུང་མེད་པར་སེམས་
 ཅམ་ཞིག་རྣམས་སྤྱི་གྲུབ་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་
 དབབ་པར་བསྐྱུ་བ་ལས། དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་ལ་ལ་མིང་ལས་སེམས་ཅམ་

དུ་ཞིག་ཇས་སུ་འདོད་ལ། སེམས་ལས་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་མི་འདོད་བ་
གང་དག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་ཉིད་འཐད་བ་
མེད་ཕྱིར་ དང་། དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྐྱོན་ཕྱིར་དང་། བྱེད་རྒྱ་བྱེ་བྲག་མེད་
ཕྱིར་དང་། །ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་
དོན་ཕུང་པོ་ལྷ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཇས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱོན་མེད་
དེ། སེམས་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་བྱེད་
རྒྱས་པ་ཡིན་ན། སེམས་བྱང་ཇས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་
ན་ཕུང་པོ་ལྷ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་། སེམས་
གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཕུང་པོ་ལྷ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་འཛོག་
པའི་བྱེད་རྒྱའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལུང་ལས་སེམས་འདོད་
ཆགས་དང་བཅས་བ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་བྱང་ཇས་
སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

ཁ་ཅིག་ན་དེ། སེམས་དང་སེམས་བྱང་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཆེ་
གསལ་བས་བསྐྱབས་ན་ཡང་། །སེམས་གྱི་བྱེད་པར་རྒྱན་དག་ལ། །ཐ་དད་
པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེས་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་བྱང་བའི་
སེམས་བྱང་ཀུན་འགོ་ལྷ་པོ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་དང་སེམས་
བྱང་ཇས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་བར། ཉི་མ་སྤྲས་བས།

སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་སེམས་ལས་ཐ་དད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
 ལས་སེམས་བྱུང་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱན་གྱི་
 འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སེམས་
 གཅིག་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་བུ་དེ་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ།
 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་བ་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་ཇུས་ཐ་དད་པ་བྱུག་
 ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱི་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡང་ཇུས་ཐ་དད། དེའི་
 འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་བུ་ཡང་ཇུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། སྤང་བྱུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་
 མཐོང་བ་མེད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་གཉིས་ཅིག་
 ཅར་མཐོང་བ་མེད་པའི་རིགས་པས་རིགས་མཐུན་གྱི་རྟོག་པ་ཇུས་ཐ་དད་པ་
 གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྤྱི་བར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་རྟོགས་
 པ་ཇུས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྤྱི་བར་མ་བསྟན་ཏེ་ཞེ་ན། འོན་རིགས་
 མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དོན་དེ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བྱུག་ཏུ་གངས་ངེས་པའི་
 ཡ་གྲུལ་དུ་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ལ་བྱེད་དམ། ལུལ་འབྲ་བ་དང་མི་
 འབྲ་བ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟོག་པ་ཇུས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་
 སྤྱི་བར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་ཇུས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྤྱི་བ་གང་ཞིག
 རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་བསལ་ཁས་

གཉིས་པ་ལྟར་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་འདི་ནི་གཟུགས་འཛིན་པའོ་སྟེ་པའི་
 རྟོག་པ་དང་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་སྟེ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་
 ཁས་བླངས་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་
 མཐོང་བ་མེད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱིད། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་།
 སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་རྩམ་ཐད་དང་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན། དེ་
 རྣམས་རིགས་མ་ཐུན་པ་ཉིད་ལ། །རྒྱས་པ་དེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །འདི་
 ལྟར་རྣམས་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། ཞེས་
 གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་གལ་ཏེ་རྟོག་པ་རྩམ་ཐད་དང་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་
 བའི་དོན་མིན་གྱི། གཙོ་བོ་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་རྟོག་པ་སྤྲ་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་ཀྱི་
 མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་དེས་པས་གཙོ་བོ་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་རིམ་
 གྱིས་འབྱུང་བར་རྟོགས་ཀྱི་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་བྱིད། ཞེས་ཟེར་ན།
 འོ་ན་རིགས་མ་ཐུན་རྟོག་པ་རྩམ་ཐད་དང་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ།
 རིགས་མ་ཐུན་རྟོག་པ་རྩམ་ཐད་དང་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་གི་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་
 བ་མ་མཐོང་བའི་བྱིད། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། འདོད་ན། སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་
 ལ་གཙོ་བོ་རྟོག་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཀྱན་འགོ་རྩམ་ཐད་དང་པ་
 ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ། གཞན་ཡང་། གཙོ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པ་རྩམ་ཐ་
 དད་པ་སྤྲ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མཐོང་སྟེ་གྱིས་དམིགས་རུང་ཡིན་ནམ་མིན། མ་
 ཡིན་ན། དེ་འདྲ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ཡིན་ན། དེ་འདྲ་ཅིག་ཅར་མི་

སྤྱི་བར་ཐལ། དེ་མཛོན་སྤྲུམ་གྱིས་དམིགས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་རང་ལུགས་ལ། སྤྱིས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་
ཡིན་ལ། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་ཡང་རོ་བོ་གཅིག་
ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་སྤྱོད་ནི། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དོན་
གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཅི་ཏྲ་གསོག་པ་ལ་འོ་ཞེས་འབྱུང་
བས། དགོ་མི་དགོའི་བག་ཆགས་གསོག་པའི་དོན་གྱིས་ན་སེམས་དང་། ལུལ་
ཤེས་པས་ན་ཡིད་དང་། ལུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་
པའོ། སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུལ་ལ་འབྱུང་བས་ན་སེམས་བྱུང་རོ། འོ་ན་
སེམས་བྱུང་དེ་སེམས་དང་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་མིན་གྱི། སེམས་སྤྲ་མ་ལས་བྱུང་བས་སེམས་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་
པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཚོར་བ་དང་རེག་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་ཡང་། ཚོར་བ་དེ་
རེག་པ་སྤྲ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རེག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཚོར་བ་ཞེས་བརྗོད་
པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ། ཚད་མ་
ནི་སྤྱར་བཤད་ཟིན་ལ། ཚད་མིན་གྱི་སྒོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་
གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ། དབྱེ་ན་ལ། མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་།

ལོག་ཤེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། བཅད་ཤེས་དང་། ཡིད་དཔྱོད་དོ། མཛྙགས་
 བའི་སྒྲོའི་མཆན་ཉིད། རང་ཡུང་སྤང་ཡང་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་དོན་མཐུན་འབྲེན་
 མི་རྒྱས་པའི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་རྩ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་།
 སྤྲུག་འཛིན་གྱི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྲུག་འཛིན་མཛོན་སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲུག་པ་ལ་
 སྤང་ལ་མཛྙགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ལ། སྤྲིར་སྤང་ལ་མཛྙགས་པའི་སྒྲོ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཆད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། ལོག་ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད། རང་ཡུལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ། དབྱེ་ན་གཉིས། རྟག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྟག་མེད་ལོག་ཤེས་
 ལོ། །དང་པོའི་མཆན་ཉིད། རང་ཡུལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ། དཔེར་ན་
 སྤྲུག་འཛིན་གྱི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། རང་ཡུལ་སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྒྲོ། དཔེར་ན་རྩ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་
 ལྟ་བུའོ། །ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཆན་ཉིད། རང་ཡུལ་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་
 སྒྲོ་དབྱེ་ན་གཉིས། ཤེས་ཆེར་འཛིན་པ་དང་། ཆ་མཉམ་དུ་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་
 ལོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། སལ་ཆེར་སྤྲུག་པ་ལས་ཆེ་སྤྲུག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་
 དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་། སལ་ཆེར་སྤྲུག་པ་ལས་ཆེ་སྤྲུག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་
 ལྟ་བུ་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ལོ། །ཆ་མཉམ་དུ་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་
 བེ། སྤྲུག་གསལ་མི་རྟག་སྤྲུག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུའོ། །བཅད་ཤེས་གྱི་མཆན་
 ཉིད། རང་གི་ཉེར་ལེན་ཆད་མ་སྤྲུག་མཛྙགས་ཐེན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་
 ལ་བསྒྲུབ་ནས་འཛིན་པའི་སྒྲོ། དཔེར་ན་སྤྲུག་དབང་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་སྤྲུག་
 པའི་སྤྱིན་པོ་བྲན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་དཔྱོད་གྱི་མཆན་ཉིད། རྟགས་

ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་ལྷོག་གྲུར་འཛིན་པའི་ཆོ་དཔེར་
ན་ཁོན་པ་ཉིད་པ་ན་ཚུ་ཡོད་དམ་སྟུམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆོ་ལྷ་བྱུངོ།

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་གཉིས། དང་པོ་རྒྱའི་མཆོན་ཉིད། རང་འབྲས་
སྐྱེ་བྱེད། དབྱེན་དངོས་རྒྱ་དང་བརྒྱད་རྒྱ་གཉིས། ཆོས་དེའི་དངོས་རྒྱའི་
མཆོན་ཉིད། ཆོས་དེ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད། ཆོས་དེའི་བརྒྱད་འཆོན་ཉིད།
ཆོས་དེ་བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་བྱེད། ཡང་རྒྱ་ལ་དབྱེན། ཉེར་ལེན་དང་། ལྷན་ཅིག་
བྱེད་རྒྱུ་གཉིས། ཆོས་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་དེའི་རང་བཞིན་
དང་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་ལ་གཙོ་བོར་པན་
འདོགས་བྱེད། དཔེར་ན། མིག་དབང་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་མིག་དབང་སྐྱད་
ཅིག་གཉིས་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་ལྷ་བྱུངོ། །འོ་ན་ཆེ་ཕྱི་མའི་མིག་དབང་སྐྱད་
ཅིག་དང་པོ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེན་ ཆེ་འདིའི་མིག་དབང་སྐྱད་
ཅིག་ཐ་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ། །ལུས་གཞན་སྐྱེད་
པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། ད་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
འདོད་ཁམས་ནས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་དེ་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་
སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་ལ་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡོད་
དམ་མེད། མེད་ན། དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཉེར་ལེན་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱས་འབྲས་སུ་སྐྱེད་པའི་གྲོགས་
དེ་ཉིད་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རྒྱ་
མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཉེར་ལེན་ཡང་མེད། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡང་མེད་པའི་

ཐྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་མེད་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཐྱིར། དེས་ན། དེ་ལ་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡོད་དེ། དེ་དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་ཐྱིར། གཞུགས་མེད་ཁམས་ནས་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་དེ་དེའི་དངོས་
 ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བེམ་རིག་པན་ཚུན་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་
 མི་འཐད་པའི་ཐྱིར་ཏེ། གང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །མི་ཤེས་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་
 རྒྱ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཐྱིར་
 ཡང་གྲུབ། ཅེས་འགྱུར་བའི་ཐྱིར་རོ། གཞུགས་མེད་ཁམས་ནས་འཆི་ཁ་མའི་
 དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དེས་དེའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་མེད་པའི་ཐྱིར་ཏེ།
 གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་གཞུགས་མེད་པའི་ཐྱིར་རོ། གལ་ཏེ་འདོད་ཁམས་
 ནས་འཆི་ཁའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དེས་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་
 ལོ་ཞེ་ན། འདོད་ཁམས་ནས་གཞུགས་མེད་དང་དེ་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་
 སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་འཆི་ཁ་མ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤི་མ་ཐག་
 འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དེས་བྱི་
 མའི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་
 ཐྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤི་མ་ཐག་འདོད་ཁམས་དང་གཞུགས་མེད་ཁམས་
 སུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྟགས་དེ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ཤི་མ་ཐག་གཞུགས་
 མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཐྱིར། གལ་ཏེ་ཤི་མ་ཐག་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་
 སྐྱོན་མེད་དེ། སྤར་གྱི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་མ་དེས། བྱིས་ཀྱི་འདོད་པའི་

ནི། །མི་ཤེས་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་
 བ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་སོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བེམ་སོ་ཡང་མ་ཡིན།
 རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས། སྤྱབ་སྟེ། དངོས་སོ་ལ་
 བེམ་སོ་དང་རིག་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆོས་
 ཅན། དངོས་སོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བེམ་སོ་ཡང་མ་ཡིན། རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་སོ་གཟུགས་ཅན་པའི་བག་ཆགས་དེ་དངོས་སོ་ཡིན་
 ཡང་བེམ་རིག་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་གྱི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་
 པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་
 གཟུགས་ཀྱི་ས་སོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མི་
 དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་མི་དགེ་བའི་ས་སོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དེའི་
 ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་དེའི་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ལ་གཙོ་བོར་པན་འདོགས་བྱེད།
 དཔེར་ན་མིག་གི་དབང་སོ་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱེན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་མཆོན་ཉིད། རང་རྒྱས་པན་གདགས་པར་བྱ་
 བ། དབྱེ་ན་དངོས་འབྲས་དང་བརྒྱད་འབྲས་གཉིས། ཆོས་དེའི་དངོས་འབྲས་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་དེས་དངོས་སུ་པན་གདགས་པར་བྱ་བ། དཔེར་ན། དུ་
 བ་མའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་དེའི་བརྒྱད་འབྲས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། ཆོས་དེས་བརྒྱད་ནས་པན་གདགས་པར་བྱ་བ། དཔེར་ན། དུ་བ་དེ་

བྱུང་ཤིང་གི་བརྒྱུད་འབྲས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། གསུམ་པ་ཞར་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། ཟླ་བའི་འཕགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་གསུམ་ཇུས་སུ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ། དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཇུས་སུ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། ད་ལྟ་ལྡན་པར་འགལ་ལ། ཡོད་ན། ཉག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ཇུས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ཉག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདུས་བྲས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འོན་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཇུས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཞེ་ན། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཇུས་སུ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་གལ་ཏེ་འདས་པའི་གཟུགས་ཤིག་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ཤིག་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ལ་མཛོན་པར་མི་དགའ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ལ་མཛོན་པར་མི་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གཉིས་ད་ལྟ་ཇུས་སུ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་

གསུངས་ཤིང་། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཟུ་མེད་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་
 རྣམ་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་སྐྱེ་བར་རྩི་ལྟར་གསུངས་ཞེ་ན། མདོ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ལོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན། མིག་དང་གཟུགས་ནས་ཡིད་དང་ཆོས་
 གྱི་བར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཡོད་དེ། འདས་མ་འོངས་པ་དམིགས་
 པའི་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་ལ་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་བྱུང་ན། འདས་མ་
 འོངས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཤེས་
 བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདས་པ་ཟུ་སུ་ཡོད་དེ། དག་མི་དགའི་ལས་འདས་
 རྣམ་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ལས་ད་ལྟ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཟུ་སུ་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱེ་
 བ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པ་འབྲས་བུ་ལྷུང་མ་ཟིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་
 ཟུ་སུ་ཡོད་ལ། འདས་པ་འབྲས་བུ་ལྷུང་ཟིན་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཟུ་སུ་
 མེད་པར་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་
 སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་དུ་ཞིག་ཡོད་
 ཅེ་ན། རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མཆོན་ཉིད་གཞན་
 དུ་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་
 དུ་འགྱུར་བར་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་བཅུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་
 ལ་སྐྱེ་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་། ད་ལྟར་བ་ནས་འདས་
 པར་འཇུག་པའི་ཆེ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཟུ་སུ་གཞན་དུ་

འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་སྟོང་བཅོམ་ནས་རྒྱན་ལྟ་བུ་བྱེད་
 བ་ན། དབྱིབས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཡང་ཁ་དོག་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། འོ་
 མ་ཞོར་འགྱུར་བ་ན་རོ་དང་རུས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཁ་དོག་གཞན་དུ་མི་
 འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅུན་བ་དབྱེད་ས་སྟོགས་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ། ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་ད་ལྟར་
 བ་ནས་འདས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ། དུས་གསུམ་གའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་
 ཡང་མཆོན་ཉིད་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་སྟོན་ནས་དུས་གསུམ་འཛོག་སྟེ། དཔེར་
 བ་སྟེས་པ་གཅིག་བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་དེ་ལ་ཆགས་
 ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་དེའི་ཆེ་གཞན་ལ་འང་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བཅུན་བ་དབྱིག་བཤེས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ།
 ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་འོངས་པ་ནས། ད་ལྟར་བ་དང་ད་ལྟར་བ་ནས་འདས་པར་
 འཇུག་པའི་ཆེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེར་བྱིན་པས་དུས་
 གསུམ་འཛོག་གི་རྩས་ཀྱི་སྟོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཅིས་པའི་རིལ་
 བུ་གཅིག་གཅིག་དང་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཤོལ་མིག་ཏུ་བཞག་པ་ན། རིམ་བ་
 བཞིན་གཅིག་དང་བརྒྱ་དང་སྟོང་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བཅུན་
 བ་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་འོངས་པ་ནས་
 ད་ལྟར་བ་དང་ད་ལྟར་བ་ནས་འདས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ། སྤྱི་བར་གསུམ་
 ཀྱི་ཆ་ནས་དུས་གསུམ་དུ་འཛོག་སྟེ། དཔེར་ན། བྱུང་མེད་གཅིག་རང་གི་མ་
 ལ་ལྟོས་ནས་བྱུ་མོ་དང་བྱུ་མོ་ལ་ལྟོས་ནས་མར་འཛོག་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་

རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ལས་དང་པོ་ནི་གངས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱལ་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཇས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་
 བར་འདོད་ལ། དེ་གཉིས་ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ་དུས་གསུམ་པོ་མཆན་ཉིད་འཆོལ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། དངོས་
 པོ་གཅིག་དུས་གསུམ་གའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བཞི་པ་ལ་ཡང་། འདས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་དུས་གསུམ་གར་དུ་འགྱུར་
 བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
 གི་ནང་ནས་གསུམ་པ་ཅུང་ཟད་བཟང་སྟེ། བྱ་བ་འགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་
 དང་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པའི་སྐྱོན་ནས་དུས་རྒྱུས་འདྲིལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འདས་མ་འོངས་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་གོགས་
 མེད་པར་ཐལ། ད་ལྟ་ཇས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱ་བ་དེ་དུས་ལས་
 གཞན་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱ་བ་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་
 པར་ཐལ། དུས་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉག་པར་ཐལ། གཞི་
 གྲུབ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་ལྟར་ན་འདས་མ་འོངས་ཆོས་
 ཅན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱ་བའི་བདག་ཉིད་གང་
 ཞིག་ད་ལྟ་ཇས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པས། འདས་མ་
 འོངས་སུ་བཞག་གོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། བྱ་བ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པར་མི་རུང་
 བར་ཐལ། ད་ལྟ་ཇས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་དང་ལྡན་པས་ཉག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་སྒྲ་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།

ཉག་པར་ཡོད་ན་མི་ཉག་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སྤྱི་བའང་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེས་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་པར་
 བསྟན་གྱི། ད་ལྟ་ཟུམ་སྤྱི་ཡོད་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོ་ལོ་ཅག་གྲང་
 འདས་མ་འོངས་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དང་ཆོས་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་འདས་
 མ་འོངས་ཟུམ་སྤྱི་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཤམ་ཉེ་རུང་ན། ཡིད་
 དང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 རོན། ཡིད་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་པར་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱང་ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ། ཆོས་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མ་འོངས་པ་བསྐྱེལ་
 བ་སྟོང་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་
 འབྱུག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་
 ད་ལྟར་བ་སྐྱེ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་མ་འོངས་པ་ཟུམ་
 སྤྱི་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟུམ་སྤྱི་མེད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདས་པའི་
 ལས་ལས་རྣམ་སྟོན་འབྱུང་བ་དེ། འདས་པ་ཟུམ་སྤྱི་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་
 ཡིན་ཉེ། འདས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་མིན་གྱི། རྒྱུད་ཡོངས་སྤྱི་བའི་
 ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་
 ཟུམ་སྤྱི་ཡོད་པར་སྤྱི་བས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱི་བའི་སྤྱེ་བ་ཞེས་འདོད་པ་

ནི་བསྟན་པ་ལ་ལེགས་པ་ཡིན་གྱི། མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མདོ་
ལས་བྲམ་ཟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྲ་བ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་
སྒྲ་དྲགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི།
ཆོས་དེ་སྐྱེས་ཟེན་སྒྲར་ཡང་འགགས་པའི་ཆ་ནི་འདས་པ་དང་། ཆོས་དེའི་
རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནི་མ་འོངས་པ་དང་། ཆོས་དེ་སྐྱེས་ལ་མ་
འགགས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་འདས་མ་འོངས་ནི་ལྟར་ཇས་སྤྱེ་མེད་
ཅེ་ན། མེད་དེ། སྤྱ་གྲུ་ལྟ་བུ་ཞིག་པའི་ཆེ་སྤྱ་གྲུའི་ཆ་གས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ནི་བཏང་། དེ་ལས་གཞན་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ནི་མ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྤྱ་གྲུ་འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགག་བྲ་རྣམ་པར་བཅད་ཅེ་མ་
མ་གཏོགས་པ་རྣམ་པ་མི་འབྲ་བར་འཆར་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འདས་
པའི་མཆན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་བྱུང་དུས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་
པར་ཞིག་པའི་ཆ། མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། རྟེན་མ་ཆར་བའི་དབང་གི་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་སྐྱེས་
པའི་ཆ། ད་ལྟར་པའི་མཆན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ། དེ་ཡང་རི་བོང་གི་
རྩ་དང་དངོས་མེད་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཡང་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་
དུ་ཆོས་མདོན་པའི་མདོ་ལས་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་ཁ་
ཅིག ། འདས་པའི་མཆན་ཉིད། ཐལ་ཟེན་པ། མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད། མ་

སྤྱི་བ་ལ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་པའི་ནམ་བཙད་ཀྱི་དགོས་པ་མ་
 ཉོགས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་གཞི་ནི། ལྷ་གྲ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པར་ཞིག་པ་ནི་འདས་པ་དང་། ལྷ་གྲ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཚང་
 པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་སྤྱི་བ་པ་ནི་མ་འོངས་པ་དང་། ལྷ་
 གྲ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཁ་སང་དང་དེ་རིང་དང་སང་གསུམ་རིམ་པ་
 པ་ཞིན་དུ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། ཁ་སང་ཆོས་ཅན། འགགས་པར་ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཞིག་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དངོས་སོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
 ཅ། དེ་རིང་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁ་སང་དེ་དངོས་སོ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སང་ཆོས་ཅན། མ་སྤྱི་བ་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོགས་
 ཁས། འདོད་ན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཁྱོད་སྤྱི་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་རིང་དེ་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སང་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁ་སང་ཆོས་ཅན། འདས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རིང་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རིང་གི་དུས་
 ན་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རིང་ཆོས་ཅན། འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 སང་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། ས་
 བོན་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲ་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲ་འདི་དུས་
 ན་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོགས་ཁུབ་ཁས། འདོད་ན། ལྷ་གྲ་ལ་ལྟོས་ནས་
 ཞིག་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན་ལྷ་གྲ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག །འདས་པ་སྲིད་དེ། ཞིག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་པ་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར། འདས་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དེ། ཞིག་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མེད་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཆོས་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་
 མེད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཞིག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མེད་པ་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་ཞིག་པ་
 སྲིད་ན། ཆོས་དེ་མེད་པ་སྲིད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག །བྱམ་
 པ་ཐོབ་ས་བཅོམ་པའི་ཆེ་ན། བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེའི་
 ཆེ་ན་བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཞིག་ན་དེའི་ཆེ་བྱམ་པ་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱབ་
 སྟེ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱམ་པ་མ་འོངས་
 པའི་ཆེ་ན་བྱམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱམ་པ་མ་
 སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་ཐལ། སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་འོངས་
 པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེའི་ཆེ་བྱམ་པ་སྐྱེས་
 པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་བྱམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱབ་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འཁོར་
 གསུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདས་པའི་བྱམ་པ་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་འདས་
 པ་དེ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདས་པའི་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལས་ད་ལྟར་བའི་བྱམ་པ་སྐྱེས་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། ཁ་སང་གི་བྱམ་པ་ལས་དེ་རིང་གི་བྱམ་པ་སྐྱེས་

སའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདས་སའི་བྱམ་བ་ཆོས་ཅན། འདས་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདས་སའི་བྱམ་བ་ཡིན་སའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་མེད་དེ། བྱམ་བ་སྦྱེས་ཐེན་
 ཞིག་སའི་འདས་བ་མཆོན་ཉིད་སའི་དང་། དེ་བྱམ་སའི་ཕྱིས་གྲུབ་སའི་དང་། བྱམ་
 སའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྦྱེས་སའི་མ་འོངས་བ་མཆོན་ཉིད་སའི་དང་། དེ་བྱམ་སའི་
 སྤར་གྲུབ་སའི་ཡིན་ལ། བྱམ་བ་ལ་དགག་སྦྱབ་བྱེད་སའི་དེ་རིང་གི་སྦྱེས་བྱའི་
 སྤོངས་ཀྱི་བྱམ་བ་དེ་འདས་བ་བཏགས་བ་བ་ དང་། དེའི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་
 བྱམ་བ་དེ་མ་འོངས་བ་བཏགས་བ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་
 དེ་འདས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞིག་སའི་ཡིན་སའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཞི་བ་ཡིན་སའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ཞི་བའི་འོག་ཏུ་སྦྱིགས་དུས་ཀྱི་མི་སྦྱེས་སའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆོས་གཅིག་
 གི་དུས་ཀྱི་མི་དེ་ཞིག་པར་ཐལ། དེ་ཞིག་སའི་འོག་ཏུ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་
 མི་དེ་སྦྱེས་བ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། མེད་དེ་ཞིག་པར་ཐལ། མེད་དེ་ཞིག་སའི་འོག་ཏུ་དུ་
 བ་སྦྱེས་སའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཐུབ་ཁས། འདོད་ན། མེད་དེ་འདས་བ་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཏྲགས་ཐུབ་ཁས། དེས་ན་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་དེ་སྦྱིགས་མའི་དུས་
 སུ་ཞི་བ་ཡིན་ཡང་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་དེ་ཞི་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་སྦྱིགས་མའི་
 དུས་སུ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཡང་མི་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། དཔེར་
 བ། མེད་དེ་དུ་བའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཡང་མེད་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་
 རོ། །

གཉིས་བ་འདུས་མ་བྱས་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་དང་། དཔྱེ་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་སྦྱེས་པ། གཉིས་

བ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ལ་དབྱེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁལ། སོ་སོར་
བརྟགས་འགོག་ སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་
རིམ་པ་བཞིན། རྟོགས་བཅས་ཀྱི་རིག་བྱ་བ་གཤམ་ཅམ་གྱི་སྒྲོན་ས་གཟུགས་
ཅན་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་
སྤངས་པའི་བྲལ་བ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཐོབ་པར་
རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ།

དགག་སྐྱབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། སྒྲ་མེལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

ལྷ་པ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དང་། སྐྱབ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་པའི་མཚན་ཉིད། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན། མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གཉིས།
མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
བྱ་གང་ཞིག དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ། དཔེར་ན། ས་
ཕྱོགས་བྱམ་མེད་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག །བྱམ་མེད་མེད་དགག་ཡིན་ཡང་གཞི་ས་
ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བས་ས་ཕྱོགས་བྱམ་མེད་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ཏེ། དགག་
བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་གང་ཞིག དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་
དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་ས་
ཕྱོགས་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་མ་བྱལ་སྟེ། ས་ཕྱོགས་ན་བྱམ་པ་མེད་

ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། ས་སྤྱོད་གས་དེ་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་བརྩེ་བའི་གཞི་
ཡིན་གྱི་འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་པས་
དག་པའི་ས་སྤྱོད་གས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ན་ས་སྤྱོད་གས་དེ་འཕངས་པའི་ཆོས་
གཞན་ཡིན་ལ། ས་སྤྱོད་གས་ན་བྱམ་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ས་སྤྱོད་གས་དེ་
ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་བརྩེ་བའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །འོན་བྱམ་པས་དག་
པའི་ས་སྤྱོད་གས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ན་ཡང་ས་སྤྱོད་གས་དེ་འཕངས་པའི་ཆོས་
གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་བརྩེ་བའི་གཞི་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཆེ་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་བརྩེ་བའི་
གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་གཞིར་
ཁས་སྒྲུངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། །མ་ཡིན་དགག་གི་མཆོཅ་ཉིད། དགག་བྱ་
དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་བྱ་གང་ཞིག ། དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་
དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་།
ཤུགས་ལ་འཕེན་པ་དང་། སྐབས་སྟོབས་གྱིས་འཕེན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་
ནི། དཔེར་ན། རི་མེད་པའི་ཐང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོག་གཅིག་པོ་དེས་དགག་
བྱ་བཅད་པ་དང་ཆོས་གཞན་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་ལྟས་བྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ཞེས་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོག་དེས་ཆོས་གཞན་དོན་གྱིས་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོག་དེས་
ལྟས་བྱིན་ཆོན་པོས་མཆོན་པོ་ཟས་ཟ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོན་པོ་ཞེས་
པས་ཟས་ཟ་བར་བསྟན་ལ། ཉིན་པར་ཟས་ཟ་བ་དངོས་སུ་བཀག་ཅིང་ཟས་ཟ་

བའི་དུས་ཉིན་མཆོད་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གཞན་དོན་གྱིས་
 འཕངས་པ་དང་དངོས་སུ་འཕངས་པ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྷས་བྱིན་ཆོན་
 བོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་རེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་
 བློ། དཔེར་ན་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་གང་
 རུང་དུ་ངེས་ཤིང་རྒྱལ་རིགས་སུ་འང་མ་ངེས་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འང་མ་ངེས་
 པར་ངེས་པའི་ཆོན། རྒྱལ་རིགས་ཡིན་ཞེས་པའི་རང་ཆོག་གིས་མི་སྟོན་པར་
 བྲམ་ཟེམ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་
 པ་དང་། ཆོག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྡན་རང་ཆོག་མི་སྟོན་པ།
 མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་དགག་པའི་
 མཆོད་ཉིད། གློས་རྣམ་བཅད་དུ་རྟོགས་པ་བྱ་བ། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བྲམ་པས་
 དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་རྣམས་དགག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ།
 བྲམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གློས་རྣམ་
 བཅད་དུ་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་པའི་མཆོད་ཉིད། གཞི་
 གྲུབ་པ་གང་ཞིག དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་
 དགག་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་སྒྲ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཡིན་དགག་སྐྱབ་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེས་འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་ཀྱིས་

དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཅིང་། རྟགས་ལ་མ་ཡིན་དགག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་པ་
 ཅས་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་པོ་དེ་
 དགག་རྟགས་སུ་ཐལ། དགག་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འོན་ཏེ་རང་གི་འཕགས་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་དགག་རྟགས་སུ་
 ཐལ། དགག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དགག་པ་སྒྲུབ་
 པར་བྱེད་ཡུང་དགག་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བསྒྲུབ་
 བྱའི་ཆོས་དགག་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་དགག་རྟགས་དང་། སྒྲུབ་པ་
 དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་སྒྲུབ་རྟགས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་ཏེ།
 སྒྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད། སྒྲོས་ཡོངས་གཙུག་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ཞེས་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། ཡོངས་སུ་གཙུག་དང་པོ་བྱེད་དང་། ཞེས་ཡོངས་སུ་གཙུག་བྱེད་
 དང་པོ་བྱེད་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་
 ལྷང་སེལ་ལ། ལྷང་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། སེལ་པ་ལ་གཉིས།
 རྟོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྤྱི་དང་
 གཞི་མ་སྟན་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གཅིག་དང་ཐ་དད་དགག་སྒྲུབ་སྟོགས་
 རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་རྟགས་སུ་བཞད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོགས་
 ཡིན་ན། རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་རྟགས་ཡིན་དགོས་ན། སྤྱིས་བྱ་ལ་ཉེ་བར་མ་ཁོ་བའི་
 དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་པལ་ཆེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོགས་
 པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སྤྱི་དང་གཞི་མ་སྟན་
 སྟོགས་རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་རྟགས་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པར་ཁས་སྒྲུབ་པས་ཚོག་པའི་གཉིས་ཚོགས་དེ་རིམ་བུ་ཡིན་སྟེ་མ་
 དང་། རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་རང་མཚན་ཡིན་ན་རྟོག་པ་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་
 པར་འགྱུར་ལ། རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་རང་མཚན་ཡིན་ན་རྟོག་པ་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་
 མ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ལ། རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་རང་མཚན་མིན་ན་རང་མཚན་
 ཡང་རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། རང་མཚན་ཡོད་
 ངེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་
 དང་རང་མཚན་རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་ཡིན་པའི་གཉིས་ཚོགས་དེ་རིམ་བུ་ཡིན་
 སྟེ་མ་པ་དང་། རྟོག་པས་སྒྲུབ་བཏགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་
 པར་བཤད་པས་དེའི་ཚུལ་རིམ་བུ། རྟོག་པ་དེ་རང་གི་སྒྲུབ་བ་དོན་མ་ཡིན་ལ་
 དོན་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་འཇུག་པར་བཤད་པས་རང་གི་གཟུང་ནས་དང་།
 རང་གི་སྒྲུབ་བ་དོན་ཡིན་པ་ལ་དོན་ཏུ་ཞེན་ནས་འཇུག་ན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་
 པའི་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཚུལ་རིམ་བུ་སྟེ་མ་པ་ཏུ་སེམས་པར་བྱེད་
 ལ། ཁ་ཅིག་སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་དང་རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་ནམས་སྒྲོ་བཏགས་
 སུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་རང་མཚན་ལ་སྒྲོམ་ནས་འཇུག་པ་མ་
 གཏོགས་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་འཇུག་པ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། ཡུལ་ལ་འཇུག་
 པའི་ཆེ་ན་ཡང་རང་གི་སྒྲུབ་བ་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་
 འཇུག་པས། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་ལ། རང་མཚན་ལ་ཐ་
 སྤྱད་བྱེད་པའི་ཆེ་ན་སེལ་ངོར་རང་མཚན་ཡོད་ཅེས་དངོས་སུ་མ་སྤྱར་བར་
 རང་མཚན་གྱི་ཐ་སྤྱད་ཁས་ལེན་མི་རུས་པར་འདོད་ཅིང་། རང་མཚན་གཅིག་

ཉིད་ཤར་ན་ཡོད་ན་རྒྱབ་ན་ཡོད་པར་འགལ་བ་དང་། སྤྱོད་ཡོད་ན་ཕྱི་རྩོལ་དུ་
 བར་འགལ་བ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་རྩོལ་ཡོད་ན་སེར་སྤྱི་རྩོལ་མ་ཡོད་པ་དེ། རང་
 མཚན་ལུས་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དོན་ཡོད་པས། རང་
 མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཁས་སྒྲུངས་ན་སྤར་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དང་འགལ་བས།
 སེལ་ཐོབ་རང་མཚན་ཡོད་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པར་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་
 གཞག་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། གཏན་ཆེགས་སྒྲོ་བཏགས་དང་། བྱས་པ་གཏན་
 ཆེགས་སུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་དངོས་པོ་མ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
 དང་། དངོས་པོའི་རྩོལ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར། རོ་བོ་ཐ་དད་སྒྲོ་གང་ལས། ཞེས་
 པ་དང་། ཐ་དད་པ། མེད་ན་གཅིག་ཅར་སྤྱེ་འཛིག་འགྱུར། ཞེས་པ་དོན་ཁོང་
 དུ་མ་ཆུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་དེ་བྱམ་སྒྲུབ་དང་ཇེས་གཅིག་ན། བྱམ་
 སྒྲུབ་ཡང་ཇེས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་སྤྱེ་འཛིག་གཅིག་ཅར་བྱེད་པར་འགྱུར་
 བས། དངོས་པོ་དང་བྱམ་སྒྲུབ་ཇེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་དང་། ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཁོང་
 དུ་མ་ཆུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་ཡོད་ན་སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་མ་ཡོད་
 པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྟེན་བཏགས་སྟོན། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བརྟེན་དུས་ཀྱི་རང་མཚན་ཐ་
 སྤྱད་ཀྱི་དུས་སུ་ཇེས་འགྲོ་མི་བྱེད། ཐ་སྤྱད་དུས་ཀྱི་རང་མཚན་བརྟེན་དུས་སུ་
 ཇེས་འགྲོ་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཇེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་རང་
 མཚན་མི་སྤྱིད་པས། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་སྤྱིར་བ་མ་གཏོགས་རང་མཚན་

ལ་བད་སྒྲོར་བ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི། །འབྲེལ་བ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མེད། །ཅེས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་དུ་
ལ་འབྲེལ་བ་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་པ་དང་། བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་རྟོག་པས་སྒྲོ་
བཏགས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་པར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ལན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དབྱ་ཆད་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་
འཁྲུལ་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དབྱ་མ་བའི་
སྒྲ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ས་བོན་ལས་སྒྲ་གུ་སྒྲེ་བ་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་ས་བོན་ལས་སྒྲ་གུ་སྒྲེ་བ་དང་། ས་བོན་ལས་
སྒྲ་གུ་སྒྲེ་ན་ས་བོན་ལས་སྒྲ་གུ་སྒྲེ་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྒྲུལ་དུ་
བསམས་ནས་ས་བོན་ལས་སྒྲ་གུ་སྒྲེ་བར་ཁས་སྒྲངས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་
འཛིག་ཅིང་། ས་བོན་ལས་སྒྲ་གུ་སྒྲེ་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན།
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་འཛིག་པས་བདེན་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ཁས་སྒྲངས་
ན། ཅིག་མོས་སུན་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་འཁྲུལ་གཞི་ནི།
རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅ་མ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡིན་པས།
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅ་མ་ཡང་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
འཐད་ཀྱི། གཞན་ལ་མི་འཐད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་
བྱ་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འདིར་ཡང་རྟོག་པའི་
ཡུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་
གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་

འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་རྟོག་པའི་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་
ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
ན། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། རྟོག་པའི་ཡུལ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན། རང་མཚན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་
པ་མ་བདེ་བར་རྟོག་ངོར་རང་མཚན་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་པ་གཏོགས། རང་མཚན་
གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་འཁྲུལ་གཞི་ནི། རྟོག་པའི་ཡུལ་རང་མཚན་
མ་ཡིན་ན། རང་མཚན་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་འདི་ཡིན་པས།
དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་
པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལན་དངོས་ལ་བཞི། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། རྟོག་
པའི་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་དགག་པ། སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་
སོགས་ཀྱི་ཐ་སྣང་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསེར་བྱམ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་ལ་གསེར་བྱམ་ཡང་བྱམ་པར་སྣང་ཞིང་། རང་ལ་གསེར་བྱམ་དུ་
སྣང་བ་དེ་ཡང་བྱམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དེའི་ངོར་སྣང་བ་དེ་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས་སོ་སོར་མ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་

བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་སྒྲུབ་བ་གང་། བཏགས་པ་གང་ཞེ་ན།
གསེར་བྱམ་རང་མཆོན་པ་སྒྲུབ་བ་དང་། གསེར་བྱམ་གྱི་སྒྲ་དོན་ནི་བཏགས་
པ་ཡིན་ནོ། །གསེར་བྱམ་གྱི་སྒྲ་དོན་གང་ཞེ་ན། གསེར་བྱམ་འཛིན་པའི་རྟོག་
པ་ལ་མདུན་ན་འདུག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་བའི་གསེར་བྱམ་དུ་སྒྲུབ་བ་དང་། གསེར་
བྱམ་དུ་སྒྲུབ་བ་དེ་ཡང་གསེར་བྱམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་བ་གཉིས་
ཀ་གསེར་བྱམ་གྱི་སྒྲ་དོན་ཡིན་ལ། རྟོག་པའི་རོལ་སྒྲུབ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་
གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས་སོ་སོར་མ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་བ་འདི་གཉིས་གཅིག་
ཡིན་ནོ་སྒྲུབ་དུ་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །རྟོག་པའི་སྒྲུབ་བ་དེ་རང་རིག་མཛོན་སྒྲུབ་
གྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཡང་། རྟོག་པ་དེ་དེ་ལ་རང་རིག་མཛོན་སྒྲུབ་མིན་ཏེ། ཡིན་
ན་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་བ་རང་མཆོན་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་པ་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲལ་
བའི་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་ལ་རང་
གི་གཟུང་ནས་བྱི་རོལ་དུ་སྒྲུབ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པའི་གཟུང་
ནས་རྟོག་པ་ཡིན་པས་རྟོག་པའི་གཟུང་ནས་ལ་ཡང་རང་གི་གཟུང་ནས་བྱི་
རོལ་དོན་དུ་སྒྲུབ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་སྤྱག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་
བྱིར་དང་། རྟོག་པ་ཡང་རྟོག་པའི་གཟུང་ནས་ཡིན་པས་རང་ཉིད་རང་ལ་བྱི་
རོལ་དོན་དུ་སྒྲུབ་བ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །གསེར་བྱམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
ལ་གསེར་བྱམ་དུ་སྒྲུབ་བ་སྒྲ་དོན་ཡིན་ཡང་གསེར་བྱམ་དེའི་མཆོན་གཞིར་
འོང་བ་དང་། གསེར་བྱམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་སྒྲུབ་བ་ལ་འཁྲལ་ནས་
གསེར་བྱམ་འདི་ནི་བྱམ་པའོ་སྒྲུབ་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས།

ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྟོག་པས་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཕྱིས་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་
 ཡང་རྟོག་པའི་སྤང་བ་དངོས་པོར་མེད་པས་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྤང་བ་དོན་མ་
 ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤང་དུ་འང་།
 དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྤང་དེ་དག། དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན།
 འདིའི་ལན་སྤང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པའི་སྤང་བ་དངོས་པོར་མེད་
 བ་རྟོག་པས་རང་མཆོན་རི་ལྟར་ཐོབ་ཅེ་ན། དང་པོར་རང་མཆོན་འཛིན་པའི་
 མངོན་སུམ་གྱིས་བག་ཆགས་བཞག་པ་ལས་སྤྱེས་པའི་རྟོག་པས་རང་མཆོན་
 ལ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་རང་མཆོན་ཐོབ་པ་ཡིན་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་
 དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་དགག་པ་དང་། བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་བྱེད་སོགས་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ཏོག་འདི་
 བྱི་ལྷུང་ལ་སྡོན་པོའི་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་བྱུང་ན།
 དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷུང་ལ་དང་སྡོན་
 པོ་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ལ་དེ་གཉིས་རྩས་
 ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་མ་བྱུང་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་ཁྱོད་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་མེ་ཏོག་འདི་

ཡུལ་སྡོད་པའི་སྐུ་ཤིང་ལེན་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་
 འདོད་ན། སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་བ་
 རོན་དམ་པར་གྲུབ་ན། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་བ་རོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅན་དན་དང་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
 པར་སྒྲུབ་བ་གཉིས་རྟོག་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་ངམ་མི་སྒྲུབ་། སྒྲུབ་ན། ཅན་དན་
 ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་བ་དང་ཇུས་ཐ་དད་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག དེ་
 ལ་ཁྱོད་དང་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་བ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་
 སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་ཕྱིན་ཆད་ཇུས་ཐ་
 དད་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
 ལོག་པར་སྒྲུབ་བ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་
 ལ་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་འབྲེལ། དེ་བྱུང་དུ་ཡང་
 མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན། འབྲས་བུ་
 ཡང་མ་ཡིན། དེ་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་བ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་བ་དང་
 འབྲེལ་མེད་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་

ལོག་པར་སྤང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་ཤིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། ཤིང་ཡིན་པ་མི་སྤིང་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཅན་
 དན་དང་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་མི་སྤང་བའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ། ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཅན་
 དན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱག་པའི་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་
 ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་བྱག་པའི་སྤྱི་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་དང་གཅིག་ཡིན་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱག་པ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་
 ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། བྱག་པ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་བྱག་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་
 པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ།
 རྟོག་པ་ལ་སྤང་ཡང་རྟོག་པ་ལ་གསལ་བར་མི་སྤང་བ་གང་ཞིག །རང་མཆོན་
 སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་རང་མཆོན་གསལ་བར་སྤང་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་
 ཅ། རང་མཆོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཡང་། རོན་དམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་
 ཡིན་ལ། རང་མཆོན་སྤྲད་དང་བཟའི་ཡུལ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པར་སྤྲད་དང་བཟའི་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། རང་མཆོན་སྤྲི་བཟློང་བྱ་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་
 ཆོག་དེ་རང་ཆོག་འགལ་བ་ཡིན་པ་དང་། རང་མཆོན་དོན་དམ་པ་སྤྲི་བཟློང་
 བྱ་མ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་ཀཱ་ལ་ཤྱི་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་སྤང་དགོས་
 པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བྱིར་དངོས་དངོས་མེད་ཉེན་ཅན། ཞེས་

པའི་གཞུང་གིས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་
 གྱི། །རང་མཆོན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོད་མས་རང་མཆོན་གྱི་སྟེང་དུ་དངོས་སུ་དགག་སྐྱབ་དུ་མ་བྱེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་མཆོན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་ན་རང་
 མཆོན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་རང་ཆོག་ལགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཆོག་དེས་རང་མཆོན་དེ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་རུང་བ་ལགོག་པའི་
 གཞིར་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་ཅེས་ལྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི། །རི་ལྟར་མེད་
 ལས་ལྟོག་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། འོན་རང་
 མཆོན་རྟོག་པའི་དངོས་ལུལ་ཡིན་ཡང་། རྟོག་པའི་དངོས་ལུལ་རང་མཆོན་མ་
 ཡིན་པའི་སྐྱུ་མཆོན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། དེ་ལ་དང་པོར་སྐྱུ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྐྱུ་
 དེ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྒྲར་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱུ་བྱས་པ་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པ་ལ་སྐྱུ་བྱུང་བེན་པའི་འོག་ཏུ་བྱས་པ་སྐྱུ་མེད་གསར་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་
 བུར་སྒྲར་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱུ་མི་རྟོག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྐྱུ་དང་བྱས་
 པ་བྱུང་བེན་པའི་འོག་ཏུ་མི་རྟོག་པ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྒྲར་
 ལ། རྟོག་པ་དེ་དག་གི་ངེས་ལུལ་དོན་དམ་པར་བྱུང་ན། རྟོག་པ་དེ་དག་རང་
 གི་ངེས་ལུལ་ལ་སྐྱབ་འབྱུག་ཏུ་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱུ་འཛིན་རྟོག་པས་སྐྱའི་
 སྟེང་དུ་བྱས་མི་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ངེས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱུ་ལ་
 དམིགས་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་
 སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་དོན་རྣམས་ཀྱི། །ཆོས་གཅིག་བསྐྱབས་སམ་བཀའ་

བ་ན། །བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་དང་། །བཀག་འགྲུང་བདག་ལྟ་ཐད་
 མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། རྟོག་པའི་རིས་ལུས་
 རོན་དམ་པར་བྱུབ་ན། གྲུ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་རིས་ཅན་དུ་སྤང་བ་
 ལྟར་བྱུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གྲུ་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པར་འགྲུང་རོ། །གཞན་
 ཡང་། གྲུ་འཛིན་རྟོག་པས་གྲུ་འཛིན་པོ་སྤང་མེད་གསུང་དུ་བྱུབ་པར་ཐལ། གྲུ་
 འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་བ་རོན་དམ་པར་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 བ། གྲུ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་གྲུ་ཕྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱིད་ཀྱིས་གྲུ་
 སྤང་མེད་གསུང་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱིད་ཀྱིས་གྲུ་སྤང་
 དུ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱང་བྱུབ་པར་ཐལ། ཁྱིད་གྲུ་ཕྱེད་ཡིན་པའི་སྟོན་ས་
 ཁྱིད་ཀྱིས་གྲུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགག་བྱུབ་ཀྱི་དངོས་བསྟན་རང་མཆོན་
 མ་ཡིན་ཏེ། གྲུ་འཛིན་དུ་ཁྱིད་ཆོས་གྲུ་ཕྱི་རིས་པ་དེ་འདྲ་མེད་ནའང་གྲུ་དེ་གྲུ་
 ཕྱི་རིས་པ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བར་དགག་གྲུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་
 ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེ་འདྲ་མེད་ནའང་ཆོས་ཅན་དེ། །དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་བར་
 སྤང་། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་གྲུ་འཛིན་དུ་གྲུ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་
 ཅིག་ཅར་དུ་བྱུབ་བམ། དེས་ཅན་དུ་བྱུབ། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཅན་དུ་
 བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་དེ་གྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུབ་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རོན་རང་ངོས་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུ་འཛིན་དུ་གྲུ་
 བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་བྱུབ་པ་དེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟོན་མེད་

དེ། སྒྲུབ་སྒྲུབ་དུ་དེ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། རོན་དམ་ངོས་ནས་ཅིག་
 ཅར་དུ་བྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། སྒྲུབ་སེལ་མི་རྟག་པ་
 གསུམ་རང་མཚན་ཡིན་ཡང་། སྒྲུབ་སེལ་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་
 པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། བྱས་པ་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པ་རྣམས་རྟོག་
 པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དོན་དམ་པར་བྱུང་ན་སྒྲུབ་སེལ་
 འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུབ་དེ་མི་རྟག་པའི་རྟོག་དོན་གཞན་
 ལྟ་བུར་སྒྲུབ་བ་དེ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་བྱུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། སྒྲུབ་དེ་མི་རྟག་པ་
 གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་དང་
 ཆོས་ཅན་རྣམས་གཞག་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་
 པ་ཡི། རོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི། ཞེས་པ་ལ་བྱུང་ཐ་དད་ལ། བརྟེན་
 བས་རྣམས་པར་བཏགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་དེ་སྒྲུབ་སེལ་མི་རྟག་
 པ་རྣམས་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་
 ལའང་སྒྲིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་མཚུངས་ཏེ། རང་ལུགས་ལ་
 རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པར་རྟོག་ངོར་རང་མཚན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་མཚན་གང་གི་ངོར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཁས་ལེན་
 དགོས་པས་དེ་ལ་ཡང་སྒྲིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་བས་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་འདི་ནི། རང་མཚན་ཡུལ་དུས་
 རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ།

དེ་ནི་སྤར་བ་ཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་གྱི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་
 བ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་གྱི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་གཞི་ངོས་གཟུང་
 བ་དང་། བརྩ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནི་བ་ལང་
 རོ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་དང་། བ་ལང་འདི་ནི་དཀར་པོའོ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་དང་།
 དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་སྤྱི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་གཞི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྤྱི་
 རོན་ཡིན་གྱི་རང་མཆོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་དང་། གྲེ་བྲག་འདི་ནི་
 རྫོང་དོན་ལ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་གྱི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་
 གཞི་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་གྱི། རང་མཆོན་ཡིན་ན་སྤྱི་དང་གཞི་
 མ་ཐུན་གྱི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། གསལ་བ་རང་མཆོན་རྣམས་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་བའི་དངོས་པོར་གྱུར་བའི་
 སྤྱི་དང་། དངོས་མེད་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱི་གཉིས་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཆོན་གཞི་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་
 ཡང་བྱམ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན། རྫོང་གཞན་སེལ་གྱི་མཆོན་གཞི་རྟོག་
 བ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ཡང་བྱམ་གསལ་རྣམས་
 ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོར་གྱུར་བའི་སྤྱི་ཡོད་ན་སྤྱི་དངོས་
 པོ་བ་ཁས་ལེན་པའི་གཞན་སྤེལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་མི་འཇུག་གམ་ཞེན། མི་
 འཇུག་སྟེ། ངས་ཅན་གྱིས་སྤོན་པོ་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཙོ་པོ་དེ་སེར་

པོའི་རང་བཞིན་དང་གནས་ཚུལ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་སེར་པོའི་སྤྱི་
 དང་། སྤྱོན་པོའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་སེར་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་དེ་
 ལ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཐ་དད་སྒོ་གང་ལས། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོ་སེར་གཉིས་སྒོ་ལ་ཐ་དད་དུ་མི་སྦྱང་བར་ཐལ། སྤྱོན་པོའི་
 ངོ་བོ་དང་སེར་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 སྤྱོ་སེར་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཉིས་པོ་ཆ་མེད་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ།
 སྤྱོ་འཛིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་དང་
 བུམ་པ་ལྟ་བུ་རྗེས་གཅིག་པ་ཅམ་ལ་སྤྱོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་
 བག་པས་ཀྱང་སྤྱོ་སེར་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཆ་མེད་དུ་ཁས་སྐྱེས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཕྱིས་ཡོད་ཆ་དང་ལྡན་པ་འང་མིན། ཞེས་པའི་
 སྤྱོན་བརྗོད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། བརྟུ་དུས་ཀྱི་བ་ལང་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་བརྟུ་སྤྱོར་བའི་
 གཞིར་བཟུང་ནས་བརྟུ་སྤྱོར་བས། བ་ལང་གི་གསལ་བ་ནམས་ལ་རེ་རེ་
 བས་བརྟུ་སྤྱོར་མི་དགོས་པར་དེ་ནམས་བ་ལང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཐ་
 སྤྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བ་དེ་བརྟུ་སྤྱོར་བའི་དགོས་པ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་
 པ་དང་ཕྱི་རོལ་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན་ལ། གོ་བར་རྟུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་མི་
 མཐུན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་
 གཞན་སེལ་བརྟུ་སྤྱོར་བའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་བ་ལང་གི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བ་ལང་དུ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་

ལ་བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་བདེ་སྤྱོད་བའི་ཡུལ་དང་། དེ་བ་ལང་གི་གསལ་
 བ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བ་ལང་དུ་གོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 འོ་ན་བདེ་དུས་ཀྱི་བ་ལང་དཀར་ཟལ་ཚོས་ཅན། བ་ལང་ཞེས་པའི་བདེ་སྤྱོད་
 བའི་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་ཞེས་པའི་བདེ་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། སྤྱི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་སྤྱད་སྤྱི་རྟག་པར་
 སྒྲུབ་པའི་གཞི་ཡིན་ཡང་། སྤྱི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་
 ཡུལ་མིན་པ་བཞིན་དུ། བདེ་དུས་ཀྱི་བ་ལང་དཀར་ཟལ་དེ་ཡང་བ་ལང་ཞེས་
 པའི་བདེ་སྤྱོད་པའི་གཞི་ཡིན་ཀྱི་བ་ལང་ཞེས་པའི་བདེ་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་
 མོ། །འོ་ན་སྤྱི་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་དེ་སྤྱི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། བདེ་དུས་ཀྱི་བ་ལང་དཀར་ཟལ་
 དང་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོག་པའི་ཆོགས་དོན་དེ་བ་ལང་ཞེས་པའི་བདེ་འཇུག་
 ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་རྟག་པར་བསྒྲུབས་པའི་
 དགོས་པ་ནི་སྤྱི་རྟག་པའི་སྤྱི་རྟག་པ་གོ་བ་ཅེས་ཡིན་ལ། བདེ་དུས་ཀྱི་བ་ལང་
 དཀར་ཟལ་གཞིར་བཟུང་ནས་བ་ལང་ཞེས་པའི་བདེ་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ནི།
 ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་བ་ལང་དུ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བ་ལང་ནག་སྤྱི་ལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་
 བདེ་དངོས་སུ་སྤྱི་རམ་མ་སྤྱི་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་བདེ་དུས་ཀྱི་བ་ལང་
 རང་མཚན་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་བ་ལང་
 དུ་མི་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བདེ་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་བ་ལང་ཞེས་པའི་

བད་དངོས་སུ་མ་སྒྲུབ་ཡང་དེ་བ་ལང་དུ་མི་གོ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། དངོས་སུ་
བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ་བད་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་
བ་ལང་ནག་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱང་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་བད་དུས་ཀྱི་བ་ལང་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་བ་ལང་ཞེས་པའི་བད་སྒྲུབ་
པའི་གཞི་དང་། རྟོག་པ་ལ་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་ཡུལ་
དང་། བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བ་ལང་ཞེས་
པའི་བད་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ལ། བད་དུས་ཀྱི་བ་ལང་དཀར་ཟལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་
བདའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་ནམས་ཀྱིས་རང་གང་ལ་བད་བཀྱས་པའི་དོན་དེ་སྟོན་ལ།
དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་དེ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་།
སྒྲ་ནམས་ཀྱིས་ནི་བད་བཀྱས་སྟོན། དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་བྱས། །དེ་ཆེ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་མེད། །དེས་ན་དེ་ལ་བདར་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྟོག་པ་ལ་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་བ་དེ་བ་ལང་ཞེས་པའི་
བདའི་ཡུལ་ཡིན་ཡང་། དེ་བ་ལང་ཞེས་པའི་བདའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེས་ཞོ་བག་ལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་།
ཅི་ནས་སྒྲེས་བུ་དོན་བྱེད་པར། །བྱས་པ་ཤེས་ན་དེ་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །འཇུག་པར་
འགྲུར་ནས་དོན་ནམས་ལ། །རྫོད་པར་བྱེད་བ་སྒྲུབ་བར་བྱེད། །དེ་ལ་རིགས་
དོན་བྱེད་རུང་མེད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་
ལོག་པ་དེ་བ་ལང་ཞེས་པའི་བདའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་བད་དང་ཐ་སྙད་

ཀྱི་དུས་ཀྱི་བ་ཡང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གང་ཞིག་ །དེས་ཞོ་བཀལ་
ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་ད་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ལ་
གསུམ། སྐྱོད་ག་གི་འཇུག་ཚུལ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་
བཅས་པ་དང་། སེལ་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། སྐྱོད་ག་སྐྱབ་པས་འཇུག་པ་དང་སེལ་བས་འཇུག་པར་སྐྱབ་པའི་
ལུགས་སོ་སོར་བརྗོད་པ་དང་། སེལ་བས་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གཞན་སྤེལ་རྣམས་ན་རེ། འདི་བྱས་པའོ་སྟེ་པའི་རྟོག་པ་ལ་དགག་བྱ་
བཅད་ལྟོག་མི་སྒྲུབ་པར་སྐྱབ་པ་རང་དབང་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་རྒྱ་མཆོན་
དུ་བྱས་ནས། སྐྱོད་ག་ཐམས་ཅད་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པས་སྐྱབ་
པས་འཇུག་གི་སེལ་བས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱབ་
པའི་སྐྱོད་ག་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་ལྷོགས་པ་ཆེ་བས་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། དགག་པའི་སྐྱོད་ག་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་ལྷོགས་
པ་རྒྱང་བས། དེ་ལ། དངོས་མེད་དོ་མོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དོ་མོ་རྗོད་པ་དབྱུང་
བྱ་ཉིད། །མ་ཡིན། ཞེས་པ་ཅུ་ལས་མ་གསུངས་སོ། །སེལ་བ་སྐྱབ་རྣམས་
བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོད་ག་རྣམས་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དང་
པོར་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་སྟོབས་ལས་འོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟ་རིགས་
མི་མ་སྟན་ལས་འོག་པར་སྒྲུབ་ལ། ཕྱིས་ཀྱང་རིགས་མི་མ་སྟན་ལས་འོག་
པའི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་སྟོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་

དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཉོག་མེལ་འཇུག་ཏུ་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པས་འཇུག་པ་མི་
 རིགས་ཏེ། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་རིས་པའི་ཉོག་པ་
 དེས་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་ལམ་མ་གོ་ཁ་གོ་ན། སྒྲ་མ་གོ་བར་ཐལ།
 སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མ་གོ་བའི་ཕྱིར། གོ་ན་སྒྲ་དེ་རྟག་པ་ལས་ལོག་
 པར་གོ་ལམ་མ་གོ་ཁ་གོ་ན། སྒྲ་རིས་པའི་ཉོག་པ་ཆོས་ཅན། མེལ་འཇུག་
 ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལུལ་ལ་ཆ་གས་སུ་སྤྱེན་ས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟག་ས་
 བསལ་ཁས། སྒྲ་རྟག་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་ན། སྒྲ་འི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་གཅིག་
 བསྐྱབས་པས་ཀུན་བསྐྱབས་པ་དང་། གཅིག་བཀག་པས་ཀུན་བཀག་པར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་རིས་པའི་ཉོག་པ་དེས་སྒྲ་རྟག་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་བའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དུ་ཐལ། སྒྲ་འི་སྤྱིང་ན་གཤམ་གྱི་
 ལ་སྤྱིད་ཆོད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ལྟོག་པ་ཡོད་ལ། དེ་སྒྲ་རིས་པའི་ཉོག་
 པ་གཅིག་པོ་དེ་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱིས་རིས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་རིས་པའི་
 རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟག་ས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་
 པར་ཐལ། སྒྲ་རིས་པའི་ཉོག་པ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རིས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 སྒྲ་རིས་པའི་ཉོག་པ་ཆོས་ཅན། མེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། རང་ལུལ་ལ་ཆ་གས་སུ་
 སྤྱེན་ས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་དང་སྒྲ་འི་བྱས་མི་རྟག་ལུལ་དུས་རང་བཞིན་
 གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་བྱུང་བ་དེ་རྗེས་གཅིག་གང་ཞིག ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་རིས་
 ཀྱི་སྒྲ་འི་བྱས་མི་རྟག་མ་རིས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་རྟག་ས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་

མཛོད་སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱི་ཐོབ་མི་རྒྱུ་ཀྱི་མཛོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་ཐོབ་དེ།
སྤྱི་ཐོབ་མི་རྒྱུ་མཛོད་ཡང་སྤྱི་ཐོབ་པར་འཁྱུལ་བའི་རྒྱུ་སྤྱི་ཐོབ་མི་རྒྱུ་པར་མ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སེལ་གྱི་མཆོད་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ནི། ཚད་
མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པར། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམས་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་པ་
དང་མེད་པའོ། །མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམས་གཉིས་ཏེ། །སློང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་
སོ། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལས། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་
པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་མེད་པ་སྟེ་མེད་པར་དགག་
པའི་མཆོད་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགག་པ་
དང་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་ཡིན་པས། འདི་ལ་གཞན་སེལ་གྱི་མཆོད་ཉིད།
དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དེ་ལ་དབྱེ་
ན། དོན་གྱི་གཞན་སེལ། སློང་གཞན་སེལ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་
གསུམ་མོ། །དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཆོད་ཉིད། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་
སེལ་གང་ཞིག །སློང་མ་བཏགས་པར་དོན་རང་དོས་ནས་བྱུང་བ། དཔེར་ན་
བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་ཞེས་
བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། རྒྱུ་སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་རེ་ཞིག་གཅིག་ནི་འདི་ལ་གཞན་དང་གཞན་སེལ་བར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ལྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་
སྤྱི་བ་ཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་

ན་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་བྱམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

ཁ་ཅིག །བྱམ་པ་རང་མཆན་པ་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་
འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་གཞན་སེལ་
ཡིན་ཏེ། བསལ་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་དེ་དགག་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དགག་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་པ་ཡིན་ན་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། གཞན་སེལ་ཡིན་ན་བསལ་བྱ་དངོས་སུ་བསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཆན་
ཉིད། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག
།དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་
མ་ཡིན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་
བསལ་བའི་ཆ་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷན་སྒྲོལ། གཉིས་པ་
ནི་གཞན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། གང་
སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཅམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཁ་ཅིག ལྟོག་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་
པས། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་འོག་པ་དེ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་འོག་པ་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་གི་གཞན་

སེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་བྱུབ་
 བ། བྱམ་པ་དེ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་
 བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་བ་གཤམ་བྱུང་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དགག་བྱ་བ་གཤམ་བྱུང་དུ་ཆོས་གཞན་བྱམ་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 བྱུབ་སྟེ། བྱམ་མིན་ལས་ལོག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་བྱམ་པ་བྱུགས་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་དང་བྱམ་མིན་གཉིས་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་
 དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ལྷོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེས་ལྷོག་པ་མེད་དགག་
 གི་གཞན་སེལ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་འི་
 གཞན་སེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག རྟོག་
 པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་
 ལོག་པར་སྤང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདིས་
 གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡོག་སྟེ། གསུམ་
 པ་ནི་འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ལ་སྤང་བ་
 ཡིན་ཏེ། གང་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་སྤྱི་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཞེད་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་
 སྤང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་བའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དགག་པ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདི་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ལ་འཆར་བ་ན་དགག་
བྱ་བ་ཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་སྒོ་
ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་རྟོག་པ་ལ་དགག་བྱ་བ་ཅད་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་མེད་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་དགོས་
ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སྒོ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་
སྒྲུབ་བ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། དགག་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞན་སེལ་གསུམ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན།
གཞན་བསལ་བའི་གཞི་དང་། གཞན་བསལ་བའི་ཆ་དང་། གཞན་སེལ་བར་
བྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་པས་སོ། །གསུམ་པོ་དེ་ལ་ལས་དང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་
ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། བྱམ་གསལ་གྱི་སྦྱི་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། གསུམ་
གཤང་བྱམ་གསལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཇེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་
ན་གཞན་སེལ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་དེས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་སེལ་ལ་
གསུམ་དུ་གྲངས་དེས་ཏེ། གཞན་སེལ་ལ་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་
གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་། མ་ཡིན་དགག་ལ་ཡང་རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་
དོན་རང་དོས་ནས་བྱུང་བ་དང་། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས།
མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་ལུལ་

ལ་ཆ་ཤས་སུ་བྱེན་ས་འདུག་པ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་བྱེད་
 གྱི་སྒྲུའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། སྒྲོད་ན་འབྲེལ་རུང་འཛིན་པའི་སྒྲོ་
 སྒྲོད་ན་འབྲེལ་རུང་བ་དང་། འབྲེལ་པའི་ཆད་དང་། རུང་བ་སྒྲོས་པའི་དགོས་
 པ་རྣམས་སྒྲར་བ་ཤད་ཅིག་ཏོ། །དབྱེན། རོན་སྒྲོར་རྟོག་པ་དང་། མིང་སྒྲོར་
 རྟོག་པ་གཉིས། རོན་སྒྲོར་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། བྱད་གཞི་ལ་བྱད་ཆས་སྒྲར་
 བ་ས་འཛིན་པའི་སྒྲོ། །དཔེར་ན་སྒྲེས་བྱ་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་
 བུའོ། །མིང་སྒྲོར་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། བརྟུལ་གྱི་མིང་དང་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དུས་
 ཀྱི་དོན་སྒྲར་བ་ས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་
 པའི་སྒྲོ་ལྟོ་ལྟོ། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ནི་མིན་ཏོ། །ཡང་རྟོག་པ་ལ་དབྱེན། བརྟུ་
 རྟོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། རོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་འཛིན་རྟོག་
 པ་ལྟོ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟོ་བུའོ། །གསུམ་
 པ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དཔག་ལྟོ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེན་བུའོ། །དང་
 པོ་ནི། རྟོག་བྱེད་གྱི་སྒྲའི་མཆོན་ཉིད། བརྟུའི་དབང་གིས་རང་གི་བརྟུ་བྱེད་
 བྱེད། གཉིས་པ་ལ་བཞི། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན་བ། བརྟུའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན་
 བ། རྟོག་ཆུ་ལ་སྒྲོ་ནས་དབྱེན་བ། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན་བུའོ། །དང་པོ་
 ལ་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་ལས། མིང་གི་མཆོན་ཉིད། རོན་གྱི་རོ་བོ་ཅན་རྟོག་

པའི་སྒྲ། དབྱེ་ན་དངོས་མིང་ དང་། བཏགས་མིང་གཉིས། དངོས་མིང་གི་
མཚན་ཉིད། རོན་དེ་ལ་ཐོག་མར་བརྟུར་བའི་མིང་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ལས་དོན་
དེ་འབྱུང་མེད་དུ་གོ་བར་རྟུག་པ། དཔེར་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོརྟེ་
ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
པའི་དོན་དེ་དང་འབྲ་བའམ་འབྲེལ་བ་གང་རུང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞི་
དེ་ལ་བྲིས་བརྟུར་བའི་མིང་། དབྱེ་ན། འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་
བཏགས་མིང་དང་། འབྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་གཉིས། དང་
པོ་ལ་དེ་རྒྱང་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་དང་། བཏག་གཅིག་འབྲེལ་བ་
རྒྱ་མཚན་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་དང་།
འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་
ཉི་མ་ཞེས་པ་དང་། སྒྲུབ་ངག་ལ་རྗེས་དཔག་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །བཏག་
གཅིག་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ནི། ཚོགས་པའི་མིང་གིས་ཡ་གྲུལ་ལ་
བཏགས་པ་སྒྲ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲ་བ་རྒྱ་མཚན་
དུ་བྱས་པ་ནི། མི་དཔལ་པོ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་ཡུལ་
མིའི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་རྟུག་གི་མི་ཀླན་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཏགས་མིང་
དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་གཙོ་བོ་དང་འབྲ་བ་དང་འབྲེལ་བ་གང་རུང་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཏེ། གཙོ་བོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། གངས་
ཅན་གྱིས་གཙོ་བོས་རྣམ་འགྲུར་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་འབྲ་བར་
འདིས་ཀྱང་ཡུལ་མིའི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་གཙོ་བོ་

ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། འོན་གྱི་རོ་བོ་དང་
 བྱེད་ཆོས་སྐྱུར་ནས་སྟོན་པའི་སྒྲ། དཔེར་ན། གྲེ་མ་འདུས་བྱས་ནས་མི་རྟག
 སྐྱེ་ཞིང་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། སྐྱེས་ནས་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་
 བས་སྐྱུར་དུ་ཞིན་བདེ། ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡི་གེའི་མཆོན་ཉིད། མིང་ཆོག་
 གི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐྱད་ཀྱི་གདངས། དབྱེ་ན། དབྱངས་དང་། གསལ་བྱེད་
 གཉིས། དབྱངས་ནི་ཨ་ཨླ་ལ་སོགས་པའོ། །གསལ་བྱེད་ནི། ཀ་ཁ་ལ་སོགས་
 པའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡི་གེ་ཡིན་ན་དོན་མི་སྟོན་པས་བྲབ་སྟེ། ཡི་གེ་དོན་
 མེད་ཅན་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མཛོད་
 འགྲེལ་ལས། མིང་གི་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་གེ་དང་དེ་ཡང་བ་ལང་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་
 ལ་དཔེར་མཛོད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིང་ཆོག་ཡི་གེ་འདི་དག་ཇས་སུ་
 མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲབ་སྟེ། རྒྱན་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བའི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀྱན་མཐའ་ཡང་། མིག་འཛུམ་
 ཆོད་དུ་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོན་མིང་ཆོག་
 ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཉེ་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཇས་སུ་མ་གྲུབ་པས་བྲབ་སྟེ། དེ་དག་
 ཡིན་ན། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་བྲབ་ཅིང་། སྐྱུར་པ་མཆོན་གྱིས་དོན་སྟོན་
 མི་རྟགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཇས་འགོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་དོན་སྐྱེ་ཞོན་བཛོད་བྱ་དང་སྐྱེ་ཞོན་མཛོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཡི་གེ་
 ཆོས་ཅན། ཀྱན་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇས་སུ་མ་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །ཡི་གེ་ཀུན་སྒྲོང་ཤེས་པ་ལས། །སྐྱེ་ལ་ཤེས་པས་
 སྐྱ་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྩལ་ཆོག་
 གིས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། ཆོག་ཡིན་ན་ཇས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྩལ་ཆོག་གིས་ནམ་སྟོན་དང་རྒྱ་མ་ཐུན་དང་བདག་པོའི་
 འབྲས་བུ་གསུམ་འབྲིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱ་མི་རྟག་
 ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་རང་སྐྱ་བ་པོའི་རྒྱད་ལ་ཀུན་སྒྲོང་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ན་ཇས་སུ་མ་གྲུབ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོག་དེ་སྐྱ་བ་པོའི། །བསམ་
 པ་སྟོན་བ་བྱེད་པ་ལ། །ཆོད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། ཏུ་
 བ་ཡང་ཏུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་ཞེས་མཆོངས་སོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་
 རང་རྒྱ་རྒྱེན་གསུམ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ན་ཇས་སུ་
 མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མིང་ཆོག་ཇས་སུ་གྲུབ་ན། ཆོག་སོགས་
 ཀུན་བཏགས་དངོས་མེད་ལ། །དངོས་པོ་ཡི་ནི་འབྲེལ་བ་འདི། །རི་ལྟ་བུར་ནི་
 འཇུག་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཆོག་
 སོགས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་རྫོད་བྱེད་ཡིན་པ་རྟོགས་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་
 དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཆོག་སོགས་དང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འབྲེལ་བ་དངོས་
 པོར་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆོག་ཆོས་ཅན། རང་གི་
 བརྗོད་བྱའི་རྫོད་བྱེད་ཡིན་པ་དངོས་པོར་ཐལ། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་རྫོད་བྱེད་

ཡིན་པ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱམ་སྟེ། བྱམ་པ་ཞེས་
 པའི་སྐྱེ་ལྟེ་ལྷིང་པའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་བྱམ་པ་ཞེས་
 པའི་སྐྱེ་ལྟེ་ལྷིང་པའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་
 དངོས་པོ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལྟེ་ལྷིང་པའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་བྱམ་
 པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལྟེ་ལྷིང་པའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་སྤང་བར་ཐལ། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་
 ལྟེ་ལྷིང་པའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་
 པ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྐྱ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ལ་སྤང་བ་བཞིན། འདོད་ན། བྱམ་
 པ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྟོག་པས་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལྟེ་ལྷིང་
 པའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་དེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་གང་ཞིག་བྱམ་པ་ཞེས་
 པའི་སྐྱེ་ལྟེ་ལྷིང་པའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་ཡང་ཡིད་གཏད་པས་དེས་མི་
 རུས་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟེ་ལྷིང་པའི་རྫོང་བྱེད་
 བྱམ་པའི་ཐ་སྙད་ལ་མོངས་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ལྟེ་
 ལྷིང་པ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བརྟུ་རྟེན་པ་དོན་མེད་བྱེད་ཐལ་ལོ། ཇེ་བཞིན་བྱེད་
 ལྟེ་ལྷིང་པ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་བརྟུ་རྟེན་པ་ཡང་དངོས་པོ་མིན་ནོ། །གཤམ་
 ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ལྟེ་ལྷིང་པ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་བརྟུ་རྟེན་པ་དེ་ལྟེ་
 ལྷིང་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་བར་ཐལ། ལྟེ་ལྷིང་པ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་
 སྐྱའི་བརྟུ་རྟེན་པ་ཡིན་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟེ་ལྷིང་པ་འཛིན་
 པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པས་ལྟེ་ལྷིང་པ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་

སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་སྒྲུབ་བ་གང་ཞིག་ ལྟོ་ལྟིར་བ་
བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་ཡང་ཡིད་གཏད་པས་ངེས་
མི་རུས་པའི་སྒྲིའི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟོ་ལྟིར་བ་དང་
བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བརྟེན་འབྲེལ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལྟོ་ལྟིར་བ་མཐོང་བ་
ན་འདི་བྱམ་པའོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིའི་བར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱའི་སྒྲིའི་ནས་དབྱེ་བ་ལ། རིགས་རྗོད་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་།
ཆོག་ས་རྗོད་ཀྱི་སྒྲུབ་གཉིས། རིགས་རྗོད་ཀྱི་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད། ཆོག་རང་གིས་
དངོས་སུ་ཟིན་པར་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱ་དེའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་བྱུབ་པ། དཔེར་
ན། ཤེས་བྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ཆོག་ས་རྗོད་ཀྱི་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད། ཆོག་རང་
གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པར་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱ་དེ་རིགས་པ་ཡིན་པ། དཔེར་
ན་བྱམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། འོ་ན་སྒྲུབ་དེ་གཉིས་འགལ་ལམ་མི་འགལ་ཞེ་ན།
གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་དེ་གསེར་
བྱམ་ལ་ལྟོས་ནས་རིགས་རྗོད་ཡིན་ལ་ཆོག་ས་རྗོད་ཡིན་པ་མི་སྟོན་དེ། བྱམ་
གཟུགས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོག་ས་རྗོད་ཡིན་ལ་རིགས་རྗོད་ཡིན་པ་མི་སྟོན་པའི་
ཕྱིར། གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་འགལ་ཏེ། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་དེ་གསེར་
བྱམ་ལ་ལྟོས་ནས་རིགས་རྗོད་དང་བྱམ་གཟུགས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོག་ས་རྗོད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་བྱམ་དེ་བྱམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ་བྱམ་པ་དེ་བྱམ་
པའི་གཟུགས་སོགས་རྗེས་བརྒྱུད་ཆོག་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིའི་རིགས་
རྗོད་དང་ཆོག་ས་རྗོད་ལ་ལྟ་བཞི་སྟེ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་

སྐྱུ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་བྱུབ་ཅིང་བྱམ་པ་དེ་རྒྱལ་ས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ལོ། །རིགས་
 རྫོང་ཡིན་པ་ཆོག་ས་རྫོང་མིན་པ་ནི་བདེ་བ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ། བདེ་བའི་བྱེ་
 བྲག་དུ་མ་བྱུབ་ཅིང་བདེ་བ་དེ་རྒྱལ་ས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་ས་རྫོང་ཡིན་
 པ་རིགས་རྫོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རི་བོ་གངས་ཅན་དང་འཕགས་བྱེད་ཅེས་པ་ལྷ་
 བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྒྱལ་ས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་རྫོང་གི་སྐྱུ་ས་རིགས་དོན་གཞན་དང་
 ཆོག་ས་རྫོང་གི་སྐྱུ་ས་ཆོག་ས་པ་དོན་གཞན་བརྫོང་བར་འདོད་པ་བཀག་ནས།
 རིགས་རྫོང་གི་སྐྱུ་ས་རིགས་ཅན་བརྫོང་བྱར་མི་སྟོང་པ་ཆོག་ས་རྫོང་གི་སྐྱུ་ས་
 ཆོག་ས་པ་ཅན་བརྫོང་བྱར་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འོན་རིགས་རྫོང་
 གི་སྐྱུ་ས་རིགས་ཅན་བརྫོང་བྱར་མི་སྟོང་པ་ཆོག་ས་བརྫོང་གི་སྐྱུ་ས་ཆོག་ས་པ་
 ཅན་བརྫོང་བྱར་སྟོང་བའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། རིགས་
 རྫོང་གི་སྐྱུ་ས་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་བརྫོང་བྱར་བས་བྱུབ། ཆོག་ས་
 རྫོང་གི་སྐྱུ་ས་ཆོག་ས་པ་ཅན་བརྫོང་བྱར་མ་བྱས་པས་བྱུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་ས་གསལ་བྱམ་བརྫོང་བར་ཐལ། རིགས་རྫོང་གི་
 སྐྱུ་ས་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་བརྫོང་བྱར་བས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སྐྱེ་ཏོག་སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་
 སྐྱའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྟོག་པས་བྱམ་གསལ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་ས་བྱམ་གསལ་ཐམས་ཅད་བརྫོང་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི་བྱམ་གསལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲོད་ཅ་མཐུན་དུ་
འབྲུག་པས། བྱམ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲོས་བྱམ་གསལ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱུང་མི་
སྤོང་བ་དང་། བྱམ་གཟུགས་སོགས་ལ་བྱམ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲོད་ཅ་མཐུན་དུ་མི་
འབྲུག་པས། བྱམ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲོས་བྱམ་གཟུགས་སོགས་བརྗོད་བྱུང་སྤོང་
ཞེས་བརྗོད་པ་མིན་ནོ།

གསུམ་བ་རྗོད་ཚུལ་གྱི་སྤྲོད་ཅ་དབྱེ་བ་ལ། ཆོས་རྗོད་ཀྱི་སྤྲུང་ཆོས་
ཅན་རྗོད་པའི་སྤྲོག་ཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྤྲི་མི་རྟག་པ་ཅམ་
ཤེས་པར་འདོད་ནས་ངེས་པའི་ཆེ། སྤྲི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྤྲོ་ཆོས་ཅན།
ཆོས་རྗོད་ཀྱི་སྤྲོ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་པར་གཞན་སྤོང་གི་སྤྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་
པ་ལ་སྤྲོ་དེ་མི་རྟག་པ་ལས་བྱུང་ཆོས་གཞན་བྱམ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་
བར་སྤྲང་བའི་སྤྲོ་ནས་སྤྲོ་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
སྤྲོ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཆོས་ཐ་ནས་ངེས་པའི་ཆེ་སྤྲོ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་རྟག་ཆོས་
ཅན། ཆོས་ཅན་རྗོད་པའི་སྤྲོ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི་སྤྲོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ལ་སྤྲོ་དེ་མི་རྟག་པ་ལས་བྱུང་ཆོས་གཞན་བྱམ་སོགས་
ཀྱི་རྟེན་དུ་རུང་བ་སྤྲང་བའི་སྤྲོ་ནས་སྤྲོ་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་བྱམ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲོས་བྱམ་བའི་བྱུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྤོང་
བར་བརྗོད་བྱུང་བྱེད་ལ། བྱམ་བའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྤྲོས་བྱམ་བའི་བྱི་རོ་
སོགས་བྱུང་ཆོས་གཞན་ཐམས་སྤོང་ཞིང་བརྗོད་བྱུང་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེད།
འོ་ན་བྱམ་བའི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་ན། བྱམ་འཛིན་རྟག་པས་རྟགས་དགོས་པར་

ཐལ། བྱམ་པའི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྲུམ་བཟོན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །བྱམ་སྟེ། སྤྲེའི་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ཚོན་ངང་ཚུལ་
 ཅན་སྤྲང་། རྟོག་པའང་དེ་དང་དོན་གཅིག་ན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་
 བ། བྱམ་པ་ཆད་མས་བྱུབ་པའི་ཇེས་སུ་བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་
 སོགས་པར་སྤྱབ་པའི་རྟགས་དང་ཇེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་
 སོ། །གཞན་ཡང་། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྲུམ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་བྱམ་གཟུགས་
 བཟོན་བྱར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱིད་བྱམ་གཟུགས་ལ་སྟོས་དེ་ཆོགས་
 ཚོན་ཀྱི་སྤྲུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། རིགས་ཚོན་ཀྱི་སྤྲུམ་རིགས་ཅན་བཟོན་
 བྱར་མི་སྟོང་ལ། ཆོགས་ཚོན་ཀྱི་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ཅན་བཟོན་བྱར་སྟོང་བ་དེ་
 རིགས་ཚོན་ཀྱི་སྤྲུམ་དང་ཆོགས་བཟོན་ཀྱི་སྤྱི་བྱུང་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁཅིག་ ཆོས་ཚོན་ཀྱི་སྤྲུམ་དང་ཆོས་ཅན་ཚོན་པའི་སྤྱི་བྱུང་པར་གཞི་དེ་བྱུང་
 ཆོས་གཞན་གྱི་རྟོན་དུ་མི་རུང་བར་བཟོན་པ་དང་རུང་བར་བཟོན་པ་ལ་འདོད་
 པའང་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཚོན་ཀྱི་སྤྲུམ་ཡིན་ན་སྤྲོད་ན་མི་མ་བུན་པ་ཡིན་པས་
 བྱམ་པར་ཐལ། ཆོས་ཚོན་ཀྱི་སྤྲུམ་ཡིན་ན་གཞི་དེ་བྱུང་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟོན་དུ་
 མི་རུང་བར་བཟོན་པ་གང་ཞིག་ དངོས་སུ་བཟོན་པའི་བྱུང་ཆོས་གཅིག་པོ་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་རྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར།
 རང་ལུགས་ནི་ཆོས་ཚོན་ཀྱི་སྤྱི་མཆོན་ཉིད། སྤྲུམ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་འདོད་
 པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བྱུང་ཆོས་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་སྤྱ། དཔེར་ན་བ་
 ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་སྤྲུ་

ཆོས་ཅན། བྱད་པར་གཞན་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། འོན་ཏེ་བྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་
 རྟེན་གྱིད་པའི་བྱད་གཞི་ལྟ་བུར་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་སྤངས་ནས་བྱད་ཆོས་
 ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉན་པ་པོས་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་ཐོས་
 པའི་ཆེ་དཀར་པོ་དེ་དུང་དང་བ་ལང་སོགས་གང་གི་དཀར་པོ་ཡིན་སྟེ་ཡུ་
 ཤེས་པར་འདོད་ནས་ངེས་པ་ན། འཆད་པ་པོས་བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་ཆེ་དཀར་པོ་བྱད་གཞི་དང་བ་ལང་བྱད་ཆོས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།
 བ་ལང་དེ་དཀར་པོ་དུང་གི་དཀར་པོ་སོགས་ལས་བྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་
 ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་རྗོད་པའི་སྤྱི་ཡིན་ཅིང་། སྤྱི་བ་པོ་དང་
 ཉན་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་འོན་ཏེ་ཉིད་བྱད་གཞི་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་
 སྤྱི།

དཔེར་ན། བ་ལང་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བ་ལང་དཀར་པོ་ཞེས་
 པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་གཞན་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། འོན་ཏེ་བྱད་ཆོས་
 གཞན་གྱི་རྟེན་གྱིད་པའི་བྱད་གཞི་ལྟ་བུར་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་མི་སྤྱོད་པར་
 བྱད་གཞི་ལྟ་བུར་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉན་པ་པོས་བ་ལང་
 ཞེས་ཐོས་པའི་ཆེ་བ་ལང་སྟོན་པོ་དང་དཀར་པོ་གང་ཡིན་སྟེ་ཡུ་ཤེས་པར་
 འདོད་ནས་ངེས་པ་ན། འཆད་པ་པོས་བ་ལང་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་
 བ་ལང་བྱད་གཞི་དང་དཀར་པོ་བྱད་ཆོས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཀར་པོ་དེ་བ་
 ལང་སྟོན་པོ་སོགས་ལས་བྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་བ་ལང་གི་དཀར་པོ་དང་བ་ལང་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། བ་

ལང་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀས་བ་ལང་གི་ལྷོག་པ་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱང་
 པར་མེད་ཀྱང་། བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་ཚིག་བྱར་གྱི་བ་ལང་ཞེས་
 པའི་སྐྱས་བ་ལང་བྱང་ཚོས་སུ་བརྗོད་པས་བ་ལང་ལ་ལྷོས་ནས་ཚོས་རྗོད་ཀྱི་
 སྐྱ་དང་། བ་ལང་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་ཚིག་བྱར་གྱི་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱས་བ་
 ལང་བྱང་གཞིར་བརྗོད་པས་བ་ལང་ལ་ལྷོས་ནས་ཚོས་ཅན་རྗོད་པའི་སྐྱ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལྟར་ན། གཉིས་ཀས་གཅིག་ཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
 ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་རོ། །འདི་མ་གོ་བར་བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་
 པའི་སྐྱས་བ་ལང་བྱང་གཞི་དང་དཀར་པོ་བྱང་ཚོས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་
 འདི་ཉིད་ནི་མི་འཐད་པ་ཡིན་རོ། །

བཞི་པ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད། གཞན་
 ལྡན་རྣམ་གཅོད། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུམ་མོ། །འདི་ལ་གཉིས།
 གཞན་ལུགས་དགག་རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མི་ལྡན་
 རྣམ་གཅོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། བྱང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ངེས་གཟུང་སྐྱར་
 རས་བྱང་གཞི་ལ་བྱང་ཚོས་ལྡན་པར་སྟོན་པའི་ངག་དཔེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
 བྱང་གཞིའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ངེས་གཟུང་སྐྱར་རས་བྱང་གཞི་ལ་བྱང་ཚོས་ལྡན་
 པར་སྟོན་པའི་ངག་དཔེར་ན་སྐྱ་ཁོ་ན་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལྟ་བུའོ། །མི་
 སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། བྱ་བ་སྲིད་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ངེས་གཟུང་
 སྐྱར་རས་བྱང་གཞི་ལ་བྱང་ཚོས་ལྡན་པར་སྟོན་པའི་ངག་དཔེར་ན། བ་ལས་

བེ་འུ་སྒྲེ་བ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་དག་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་མི་ལྡན་ཆུས་
 གཙོད་དང་གཞན་ལྡན་ཆུས་གཙོད་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་སྒྲ་ཁོ་ན་
 མཉན་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་དག་ཆོས་ཅན། མི་ལྡན་ཆུས་གཙོད་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱད་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངེས་གཟུང་སྒྲུར་ནས་བྱད་གཞི་ལ་བྱད་
 ཆོས་ལྡན་པར་སྟོན་པའི་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཉན་བྱའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 ངེས་གཟུང་སྒྲུར་ནས་བྱད་གཞི་སྒྲ་ལ་བྱད་ཆོས་མཉན་བྱ་ལྡན་པར་སྟོན་པའི་
 དག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཞན་ལྡན་ཆུས་གཙོད་ཡིན་པར་ཐལ། བྱད་
 གཞིའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངེས་གཟུང་སྒྲུར་ནས་བྱད་གཞི་ལ་བྱད་ཆོས་ལྡན་
 པར་སྟོན་པའི་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངེས་གཟུང་སྒྲུར་
 བྱས་བྱད་གཞི་སྒྲ་ལ་བྱད་ཆོས་མཉན་བྱ་ལྡན་པར་སྟོན་པའི་དག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། འཁོར་གསུམ་ལོ། །གཞན་ཡང་། འོ་ན་གྱི་ཆུས་གཙོད་ཀྱིས་
 ཆུས་གཙོད་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ། ཆུས་གཙོད་ཡིན་ན་དག་ཡིན་དགོས་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྒྲ་ལ་མི་ལྡན་པ་ཆུས་པར་གཙོད་པ་མིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་ཆོས་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དག་དེ་གཞན་ལྡན་
 ཆུས་གཙོད་ཀྱི་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ལྡན་ཆུས་གཙོད་ཀྱི་དག་ཡིན་ན་
 སྒྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ལྷན་ཆུས་པར་གཙོད་པའི་
 དག་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་སྒྲ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དག་དེས་མི་
 རྟག་པ་དེ་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་ཆུས་པར་གཙོད་མི་རུས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲ་

ལས་གཞན་བྱམ་སོགས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྤྱི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་
 དེ་གཞི་དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་མི་གཅོད་པར་ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་མི་ལྡན་པ་
 རྣམ་པར་བཅད་ནས་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་སྟོན་པའི་ངག། དཔེར་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཁོ་
 བ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྤྱི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་དེ་
 གཞི་དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། གཞི་དེ་ལ་ལྡན་པར་སྟོན་
 པའི་ངག། དཔེར་ན་སྤྱི་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྤྱི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལྡན་མི་སྲིད་
 པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ལྡན་སྲིད་པ་ཁོ་ནར་སྟོན་པའི་ངག། དཔེར་ན། བ་ལས་
 བེའུ་འབྲུང་བ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་
 ཀྱི་སྤྱི་དང་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེ་གཞི་
 དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་དང་། མི་གཅོད་པ་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་གཉིས་མི་
 འགལ་ཏེ། མཉན་བྱ་དེ་སྤྱི་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡང་
 ཡིན་སྤྱི་ལ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 གྱེ། མཉན་བྱ་སྤྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་གྲུབ་གྱེ། མཉན་བྱ་དེ་
 སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱི་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ངེས་གཟུང་
 གི་ཆོག་དངོས་སྤྱི་མ་སྤྱིར་ཡང་རྣམ་གཅོད་གསུམ་ཀྱི་དོན་གོ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་
 བ། ཡོད་དེ། དཔེར་ན། འདིག་རྟེན་ན་ནག་པ་ལས་སྲིད་སྤྱི་བ་འཕོང་སྤྱི་ན་པར་

གྲགས་ཤིང་། རྒྱ་པ་འཕོང་སྐྱེན་མི་སྐྱེན་ཤེས་པར་འདོད་ནས་ངེས་པའི་ཆེ་
 རྒྱ་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའི་ངག་དེ་མི་ལྡན་ཆུང་གཙོད་ཡིན་གྱི་གཞན་ལྡན་
 ཆུང་གཙོད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་པ་ལས་གཞན་ལ་འཕོང་སྐྱེན་པ་གཙོད་མི་རུས་
 པའི་བྱེད། མི་སྤྱིད་ཆུང་གཙོད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་སྤྱིད་པ་གཙོད་མི་དགོས་པའི་
 བྱེད་རྒྱ། །འཛིག་ཉེན་ན་རྒྱལ་པོ་སྤྱིད་སྐྱེན་འཕོང་སྐྱེན་པར་ནི་གྲགས་ཤིང་།
 དེ་བས་ཀྱང་འཕོང་སྐྱེན་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཐ་ནས་ངེས་པའི་ཆེ་སྤྱིད་སྐྱེན་
 འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའི་ངག་དེ་གཞན་ལྡན་ཆུང་གཙོད་ཡིན་གྱི་མི་ལྡན་ཆུང་
 གཙོད་དང་མི་སྤྱིད་ཆུང་གཙོད་མིན་ཏེ། མི་ལྡན་པ་དང་མི་སྤྱིད་པ་གཙོད་མི་
 དགོས་པའི་བྱེད། མཆོ་སྐྱེས་ལ་སྤྱོད་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཅིང་མཆོ་སྐྱེ་ལས་
 གཞན་ལ་སྤྱོད་པོ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གིས་མཆོ་སྐྱེས་ལ་སྤྱོད་པོ་སྤྱིད་དམ་
 མི་སྤྱིད་ཐེ་ཆོམ་ཐ་ནས་ངེས་པའི་ཆེ། མཆོ་སྐྱེས་སྤྱོད་པོ་སྤྱིད་ཅེས་པའི་ངག་
 དེ་མི་སྤྱིད་ཆུང་གཙོད་ཡིན་གྱི་མི་ལྡན་ཆུང་གཙོད་དང་གཞན་ལྡན་ཆུང་གཙོད་
 མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཆུང་པར་གཙོད་མི་རུས་པའི་བྱེད།

སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

བདུན་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་བྱེ་
 བྲག་གོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་
 པ། སྤྱི་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་སྤྱི་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མེད་པས་མི་ཁྲབ་ཅིང་།

སྤྱི་དེ་སྤྱི་མཆོན་ཡིན་ཡང་སྤྱི་ཡིན་ན་སྤྱི་མཆོན་ཡིན་པས་མ་བྲལ་སྟེ། རྒྱ་
 མཆོན་སྤར་བ་ཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ལ་དབྱེ་ན། རིགས་སྤྱི། ཆོག་སྤྱི།
 རོན་སྤྱི་དང་གསུམ། རིགས་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་བྱེད་བྲག་དུ་མ་གྲུབ་པ།
 དཔེར་ན། ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ། ཆོག་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད། ལ་གྲུལ་དུ་མ་འདུས་པ།
 དཔེར་ན། བྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །རོན་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད། རང་འཛིན་རྟོག་པས་ཞེན་
 སྤངས་གང་ལ་ཞུགས་པའི་རོན་དེ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་ཡང་གཅིག་ལྟ་བུར་
 སྤང་བའི་སྒོ་བཏགས། དཔེར་ན། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྤང་བ་ལྟ་
 བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དེའི་བྱེད་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་དེ་ཡིན། ཆོས་
 དེ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ་
 ཞེས་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་འདོད་པ་དང་།
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱེད་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བའི་ལུགས་
 དང་། མདོ་སྤེ་བའི་ལུགས་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་
 རྒྱུ་བ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། བཅོམ་པའམ་སྒྲོས་གཞིག་པས་དེར་འཛིན་གྱི་
 སྒོ་འདོར་བའི་ཆོས། དེ་ཡང་བཅོམ་པས་དེར་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོར་བ་ནི་བྱམ་པ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ན་བྱམ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོར་བའི་
 ཕྱིར། སྒོས་གཞིག་པས་དེར་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོར་བ་ནི་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་
 གཞུགས་ཅི་སོགས་སྒོས་སོ་སོར་བསལ་ནས། ཞིག་པ་ན་རྒྱར་འཛིན་པའི་སྒོ་
 འདོར་བའི་ཕྱིར། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། བཅོམ་པའམ་སྒྲོས་གཞིག་

བས་དེར་འཛིན་གྱི་སྒོ་མི་འདོར་བའི་ཆོས། དཔེར་ན། སྒོན་པོའི་རྩལ་སྤ་རབ་
དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་མཛོད་ལས། གང་
ལ་བཅོས་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒོ་མི་འཇུག་པ། །བྱམ་ཆུ་བཞིན་
དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲ་བས་རགས་པ་དང་རྒྱུན་ཡིན་ན་བདེན་མེད་
དུ་རྟོགས་པ་ལ་དབྱ་མ་པ་དང་བྱད་པར་མེད་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲ་བས་རྩལ་
སྤན་ཆ་མེད་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་བདེན་པར་འདོད་ཅིང། དབྱ་མ་
བས་དེ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། འཇུག་པར། བྱམ་
སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང། །འཛིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་
ཅི་བཞིན། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན། །ཞེས་དངོས་སྤྲ་
བ་རང་ལ་གྲགས་པ་དཔེར་བཞོད་ནས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་
བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཆོས་གཅིག་དབྱ་མ་པ་འདོད་
པ་ལྟར་གྱི་བདེན་མེད་དུ་ཆོད་མས་བྱུབ་ན། དེགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་
གཞན་གྱི་སྟངས་དུ་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སྒོ་ཁ་སྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་
མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲ་བའི་ལྷགས་ལ། བྱམ་པ་
དང་རྩལ་སྤན་སོགས་པ་རང་གི་རྣམས་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་བཏགས་
ཡོད་དང། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་བྱམ་པ་དངོས་པོ་དང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
མི་འདོད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཆོས་ཅན། རྩས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། རྩས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྩས་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཉགས་མ་གྲུབ་ན། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 དེ་དག་ནི་རྩས་སུ་ཡོད་པ་དང་རྩས་ཡོད་དང་། བཏགས་ཡོད་དང་ཉོག་པས་
 བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་
 མིན་ན་ཡང་ན་བྱམ་པ་རྩས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་ཡང་ན་དོན་བྱེད་མི་
 རུས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་མི་རུས་པར་ཁས་སྐྱོད་ས་
 བ་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་མི་རུས་པར་
 ཐལ། དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། བྱམ་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ཡིན་པ་མི་སྲིད་
 པར་ཁས་སྐྱོད་ས་དགོས་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཁས་སྐྱོད་ས་
 དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་གང་ལ་བཙམ་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། །ཞེས་
 པའི་རང་འགྲེལ་དུ། སེམས་ཙམ་པའི་བདེན་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་ལོགས་སུ་
 བསྟན་ནས། མདོ་སྡེ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་
 པས། གང་ལ་བཙམ་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཉན་ཐོས་
 སྡེ་བ་གཉིས་ཅར་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 ཟེར་རོ། །

མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཆོས་མདོན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་དང་རིགས་པ་སྤྱི་བའི་མདོ་སྡེ་
 པ་གཉིས་སུ་འབྲེད་ན་མ་གཏོགས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བ་དང་སྡེ་བདུན་ནས་བཤད་

པའི་མདོ་སྤྱི་བ་གཉིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་
མི་མ་ཐུན་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྤྱི་བས་བྱམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། འདུས་མ་
བྱས་དོན་དམ་པར་འདོད་ལ། སྤྱི་བདེན་ནས་བཤད་པའི་མདོ་སྤྱི་བས་བྱམ་
པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྤྱི་བདེན་ནས་བཤད་པའི་མདོ་སྤྱི་བའི་ལུགས་ལ། བཙམ་བཤམ་
སྒྲོས་གཞིག་པས་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་བའི་ཚོས་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཅིང་། བཙམ་བཤམ་གཞིག་པས་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མི་
འདོར་བའི་ཚོས་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མདོ་སྤྱི་བའི་ལུགས་ནི། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རུས་པ་
གང་། །ཞེས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཡང་མ་རིས། ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་
ཤལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་
པའི་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདིར་
ཉན་ཐོས་མདོ་སྤྱི་བའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྐབས་སུ་བབ་པས། འདི་
ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ནོ། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་
བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་དོན་བྱེད་རུས་པ། ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚོས། གཉིས་པ་ནི།
ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱི་དོན་དམ་པ་སྤང་ལུལ་ལ་མ་
འབྲུལ་བའི་འོར་བདེན་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་

རྫོག་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྫོག་གུན་རྫོག་པ་རྫོག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ས་ན་
 གུན་རྫོག་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཡང་སྤྱོད་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 གྱིས་རྫོག་གུན་རྫོག་པ་རྫོག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ན་གུན་རྫོག་བདེན་པ་ཡིན་
 བས་ཁྱབ་པ་ནི་མེད་དེ། རོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་རྫོག་གུན་རྫོག་པ་རྫོག་པའི་ངོར་
 བདེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་དང་སྤྱོད་ཀྱི་པ་ལྟ་བུ་ཡང་རྫོག་གུན་
 རྫོག་པ་རྫོག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་
 བ་རྫོག་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་རྫོག་གུན་རྫོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་མཆོན་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་དོན་གྱིས་ན་གུན་རྫོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གིས་
 རང་གི་ངོ་མོ་ཡི། །གཞན་གྱི་ངོ་མོ་སྤྱོད་བྱེད་པ། །ཀུན་རྫོག་དེ་དག་ཐ་དང་
 གྲང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་གཏི་སྟག་རང་བཞིན་སྤྱོད་ཕྱིར་གུན་
 རྫོག་སྟེ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྤྱོད་བྱེད་
 གུན་རྫོག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
 རྫོག་པ་དེ་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་རང་མཆོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
 ལ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་བྱེད་དང་གུན་རྫོག་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རྫོག་པ་དེ་
 གུན་རྫོག་ཅམ་དང་གུན་རྫོག་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། མདོ་
 སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཆོན་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྤྱི་མཆོན་
 ཡིན་ན་གུན་རྫོག་བདེན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཁ་ཅིག་ན་ལ། མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་དམ་

བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་དང་
 གུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་
 གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་བསྟན། གུན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་
 རྣམས་ལ། །ཞེས་པས་གུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གུན་རྫོབ་
 པའི་དངོས་པོའི་དོན་ཡང་རྟོག་ཏེ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར།
 འོ་ན་རྟོག་པ་གང་ཡང་རྒྱང་བའི་ངོར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་རྟོག་ཏེ་དོན་བྱེད་
 རྒྱས་པར་འཛོག་གས། རྟོག་པ་དོན་མ་ཐུན་ཞིག་གི་ངོར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་
 རྟོག་ཏེ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་འཛོག་དང་པོ་ལྟར་ན། གང་ཟེག་གི་བདག་ཆས་
 ཅན། གུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་ཏེ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་
 ཕྱིར། རྟོགས་ཁྲབ་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན། རྟོག་པ་དོན་མ་ཐུན་ཞིག་གི་ངོར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་དོན། རྟོག་པ་
 དོན་མ་ཐུན་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་སྤང་བ་ལ་བྱེད་དམ། རྟོག་པ་དོན་མ་ཐུན་
 གྱིས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་ཞེན་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྩམ་པའི་དོན་
 སྤྱི་ཆས་ཅན། གུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་དོན་མ་ཐུན་
 ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དོན་བྱེད་
 རྒྱས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རྩམ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། གུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་དངོས་
 པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་དོན་མ་ཐུན་
 གྱིས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་ཞེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་།

གཤམ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་མེད་ན། །ས་བོན་སོགས་ནི་ཐུག་སོགས་ལ། །རྒྱས་
མཐོང་། །ཞེས་པའི་ཚྭ་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། ལྷ་གྲུ་སྦྱེད་ན་དོན་དམ་པར་
དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ དོན་བྱེད་རྒྱས་ན་དོན་དམ་
པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྤྱི་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་
དེ། སྤྱི་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་
རྒྱས་པ་ཡིན་དགོས་ན། །ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་རྣམས་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དང་ལྷ་གྲུ་སྦྱེད་ཀུན་
རྫོབ་པ་རྟག་པའི་དོར་དངོས་པོར་སྤང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་
བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་
ཡོད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་
ལ་གསུམ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་
དང་། དེ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་བདེན་
པའི་མཆན་ཉིད། ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་སྤྱི་བ་པ་དག་པར་
འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད། ལྷག་
པར་དམིགས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པའི་
རིགས་སུ་གནས་པ།

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་
 ཏོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ལ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་
 རྣམ་གསུམ་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ལས།
 ཀྱན་བརྟགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས།
 ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
 བོ། །འོ་ན་ཅིའི་བྱིར་ཀྱན་བརྟགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གིས་མ་བྱུང་བའི་
 བྱིར་རོ། ཅིའི་བྱིར་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་
 རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
 ཅིའི་བྱིར་ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་ཡང་
 ཡིན་ལ་བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་གང་ཞེ་ན། ཀྱན་རྫོབ་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་
 བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བདུས་བཞག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་གྱི།

རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་
 མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྲལ། །ཞེས་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་
 བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་
 ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྟོབས་
 ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྤྱི་བ་རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྲལ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་
 སྤྱུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། རོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཅེས་བྲལ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 ཅེས་བྲལ། །དེ་ནི་རོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་རོན་དམ་པ་རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གྲུན་བརྟགས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད། རྣམ་སྤྱི་མཐུན་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་གྲུན་བརྟགས་
 པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སྤྱུ་ཆད་པའི་གྲུན་བརྟགས་ དང་། རྣམ་
 གངས་པའི་གྲུན་བརྟགས་གཉིས། དཔེར་བརྗོད་རིམ་པ་བཞིན་གང་ཐག་གི་
 བདག་ལྟ་བུ་དང་། བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་གྲུན་བརྟགས་
 མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རོན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ཡིན་
 གྱི་མཆོན་ཉིད་གཏང་ནས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མཆོན་ཐམས་ཅད་གྲུན་

བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་
 གྱི་དབང་ལས་སྐྱེས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མ་དག་གཞན་དབང་དང་། དག་པ་
 གཞན་དབང་གཉིས། དཔེར་བཞིན་རིམ་པ་བཞིན། མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་
 ལྟ་བུ་དང་། འཕགས་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དབང་ཡིན་ན་
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་
 འཐད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་
 གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། འགྱུར་མེད་ཡོངས་
 གྲུབ་གཉིས། དཔེར་བཞིན་རིམ་པ་བཞིན། གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་གྱིས་
 སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་
 དང་། གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་
 པ་ནི། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀྱང་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ནི་ཀྱང་རྫོག་
 བདེན་པ་ཡིན་ལ། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
 ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་
 མིན། ཡིན་ན། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་སྐྱིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་
 བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིན་ན། ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྟོན་དམ་པར་སྤང་ལུལ་ལ་མ་
 འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་

ཡིན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་
ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱུང་གྲུང་། རང་མཚན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་
མ་བྱུང་སྟེ། གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་རང་
མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་
པ། །དེ་ནི་དེའི་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་གྲུང་དོན་དམ་བདེན་
པ་མིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ་འཛིན་དང་བཤལ་བར་
གསུངས་ཤིང་། བསྐྱུ་བ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟུན་
པར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟུན་པར་བྱ་ཞེས། སྤྱི་པ་པ་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཡོད་པར་བརྟུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྣམ་རྟོག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེས་རྣམ་རྟོག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་
ཅམ་ཏུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། མིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས་ཡང་
དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་ལྷག་མའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། གང་ལ་གང་
མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལ་ལྷག་

མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ་ཞེས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་མེད་
 ཅིང་། དེའི་ལྷག་མ་གཞན་དབང་དང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་
 བདེན་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་
 གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལེས་
 བ་ཙམ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་
 བྱེད་དམ། རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་
 ཉིད་ལ་བྱེད་དམ། དབང་ལེས་ཙམ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་
 གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱེད་དམ། དབང་ལེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་
 གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱེད་། དང་པོ་མི་འཐད་
 དེ་ལེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་ཐ་སྟད་པའི་
 ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེས་པ་ཙམ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་བ་ཇུས་སུ་མ་
 གྲུབ་པར་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་མི་འཐད་
 དེ། རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་ཐ་སྟད་པའི་
 ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་བ་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་པ་
 ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པའང་མི་འཐད་དེ། དབང་
 ལེས་ཙམ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་ཐ་སྟད་པའི་
 ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ལེས་དང་དེའི་གཟུང་
 བ་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་
 པའང་མི་འཐད་དེ། དབང་ལེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཇུས་

གཞན་གྱིས་སྒྲོང་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་མ་
འཁྲུལ་བ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་རྣམས་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དབང་ཤེས་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོ་བྱུང་པའི་འཁྲུལ་ཚུས་མ་བསྐྱད་པའི་དབང་ཤེས་
དང་དེའི་གཟུང་བ་ཇེས་གཞན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་།
དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱུ་བ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ དང་། སྒྲོ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་
སྒྲོང་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ལ།
སྒྲོང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་སྤར་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་བཤད་ཅིང་ཏོ།

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ནི། ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་ཚུལ་ཚུས་པར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་སྐྱུར་ནས་བདག་གིས་
གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱ་ལ། འདིར་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་ཅུ་ཞིག་བརྗོད་པར་
བྱ་སྟེ། དལ་འཁྱོར་གྱི་ཉེན་ལ་སྒྲིང་པོ་སྒྲང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་རྣམ་
པར་མི་གཡེང་བའི་རྒྱུར་སོ་སོར་ཐར་བ་རིགས་བདུན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་
ཡང་རུང་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ནས་དེ་ལ་གནས་ཤིང་། དེ་ནས་མི་སྒྲིངས་
པའི་རྒྱུར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཉོགས་པ་དང་ཇེས་སུ་མ་སྐྱུན་པའི་ཆོས་
ཉན་ནས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལ། དེའི་ཇེས་སུ་ཐོས་པའི་དོན་
གཉན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱུར་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་རིགས་པས་ཡང་དང་ཡང་
དུ་བསམས་ནས་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད། དེའི་ཇེས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་

དང་འབྲལ་བའི་རྒྱུར་བསམས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་ནས་བདེན་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་བུར་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་
བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་
ལྡན་པས།། སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་
རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཞི་བདེ་དོན་གཉིར་གྱི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས་གོམས་
པར་བྱས་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ།
སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་ལས་དེ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་དུ་མར་ཐབས་
མང་ལོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཙེ་
བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་མཁས་བྱུང་
པར་ཅན་གྱི་གྲོགས་དང་བཅས་ཏེ། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་གོམས་
པར་བྱས་པ་ལས་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་
པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་བདེ་ལྷག་
ཏུ་ཐོབ་ནས། གང་དག་བཙེ་བ་ཆེན་པོ་བ། །གཞན་གྱི་དོར་ནི་བཞུགས་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བ་རི་སྤྱི་མ་སྒྲིངས་ཀྱི་
བར་དུ་བཞུགས་ཏེ། འཕྲིན་ལས་ལྡན་གྱིས་བྱུབ་པ་དང་། །རྒྱན་མི་ཆད་པའི་
སྒྲིན་ས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གང་གི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་གྲུ་པོ་ཆེར།

།རྣམ་དགར་སྒྲོབས་པའི་

བ་དན་ལེགས་བཅུགས་ནས། །འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་བཙོན་པའི་རྒྱང་དང་
 བཅས། །འཕྱོ་རྣམས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་ཞིང་། །མཐུན་རབ་ཞོར་
 བུའི་སྤྲིང་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི། །དེད་དཔོན་སྒྲུ་མ་མཆོག་དེའི་བཀའ་འཁྲིན་
 ལས། །ལེགས་པར་ཐོབ་པའི་ལེགས་བཤད་ཞོར་བུའི་ཆོགས། །གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱས་ནས་རིགས་པའི་རྒྱན་འདི་བསྐྱབས། །ལེགས་བཤད་འཇུ་མ་དཀར་
 སྟོན་པའི་བཞིན་རས་ཀྱི། །རྣམ་དཔྱོད་རྒྱུར་མིག་གཡོ་བའི་དཔལ་ཡོན་
 ཅན། །མཁས་པའི་དོ་ར་འགྲིམ་པའི་མཛེས་མ་དག།བསྐྱར་བཙོན་རིགས་པའི་
 རྒྱན་འདིར་སྤང་བར་མཛོད། །མང་དུ་ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེ་མ་བསྟེན་ན། །སྤངས་
 པའི་ཐུན་བ་སེལ་བར་མི་བྱས་ཤིང་། །ཡང་ཡང་བསམ་པའི་བྲན་བསམ་མ་
 བསྐྱངས་ན། །ཐོས་པའི་ཞོར་མཆོག་བསྐྱར་བར་བྱས་མ་ཡིན། །བསམ་པའི་
 དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་མ་བསྟོམས་ན། །སྲིད་པའི་ས་བོན་སྤྲོང་བ་གལ་བྱས། །དེ་
 བྱིར་ཐོས་བསམ་སྟོམ་བས་རྒྱུད་སྐྱུངས་ནས། །དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྦྱིང་པོ་
 ལེན་བ་གཅེས། །གཞན་དང་ཅོད་བ་ཅམ་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་། །ཆོག་གི་སྐྱ་
 བས་ནམ་ཡང་མི་ངོམས་པར། །ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་
 ལས། །རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་
 ཆོགས་གཉིས་ར་བར་རྣམ་དག་རིགས་ཀྱི་ས་བོན་སྦྱིང་ཟེའི་རྒྱ་ཡིས་ལན་
 ཅིག་མིན་པར་སིམ་བྱས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་མཐུན་རབ་
 ཡལ་གའི་ཁྱོན་ཡངས་ཤིང་། །སྤྱོད་སྒྱུར་སྟོན་པའི་བྱི་བཟང་གིས་འགོངས་
 ཡོན་ཏན་སྤྲང་ཅིའི་འབྱུང་གནས་ལེགས་བཤད་མེ་ཏྲིག་དཀར་པོར་རབ་

རྒྱལ་མཁས་པའི་བྱང་བས་ནམ་ཡང་གཏོང་བར་མི་མོད་འཕྱར་ལྷིང་རོལ་
བས་ནམ་པར་མཛེས། གསུང་སྤྱིས་རང་རྒྱལ་རྒྱལ་སྤྱིས་འབྲི་ཤིང་གཞོན་
ཀུའི་ཆོགས་ཀྱིས་རབ་འབྱུང་སྤྱི་པའི་ཅེ་ལ་ཅེ་མོར་སོན་གྱུར་མཆོན་དཔེའི་
རིན་ཆེན་རྒྱན་འཆང་སྤྱི་གསུམ་འབྲས་བྱ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་མཛོན་པར་
མཛོ། །སྤྱོད་པ་བཅུར་ཐོན་ལས་ནམ་བཞིའི་གྲིབ་བསེལ་བབ་པས་ལུས་ཅན་
ཀྱན་གྱི་སྤྱི་ཞིའི་གདུང་བ་ཀྱན་སེལ་འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་ཀྱན་མཁྱེན་
དཔག་བསམ་དབང་པོ་ཀྱན་གྱིས་བདེ་སྒྲག་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །གནས་སྐབས་སུ་
ཡང་དལ་དང་འབྱོར་བའི་རྟེན། །མཐོ་རིགས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱིས་རབ་བརྒྱན་
ཅིང་། །མི་རྒྱལ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་མཆོག །རིག་གྲོལ་ཕྱོད་
ཆོགས་དགེ་འདུན་གྲུབ་པར་ཤོག །

ཆོད་མའི་བསྐྱར་བཅོས་རིགས་པའི་རྒྱན་ཅས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་ཤར་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་རྒྱལ་ཆབ་དམ་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་
དང་། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀྱན་དགའ་བཟང་པོ་དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ཆེན་པོ་ཨ་རྩ་ཡ་གྱི་རྟེན་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཤེས་རབ་སེལ་པ་སོགས་པ་མཁས་
གྲུབ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱུ་བྱེ་མ་མེད་པ་ལ་སྤྱི་
བོས་གཏུགས་པའི་བཀའ་ངོན་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་སྒྲོབ་མ་སྒྲོགས་ལ་ཞིང་
དོན་དུ་གཉེར་བ་དུ་མས་ཡང་ཡང་དུ་ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་བའི་དོར་རིགས་པ་
སྤྱི་བའི་དགེ་སྤྱོད་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས། རྗེ་བཅུན་སྤྱན་རས་

གཟིགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་མཆོག་རི་པོ་པོ་ཏ་
ལ་དང་བྱང་པར་མ་མཆིས་ཤིང་། བྱུང་བ་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མང་པོ་
རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པ་དཔལ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་དབུག་གནས་ཐེག་ཆེན་པོ་
བྱང་དུ་དམར་སེར་ཅན་གྱི་ལོ་སྤྱིན་དུག་གི་ལྷ་བའི་ཡར་དོའི་ཆེས་བཟང་པོ་
ལ་སྐྱུར་བ་ཇོགས་སོ།། །།

འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཁིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །།

ཨོ་སྤྱི་སྤྱི། སྟོན་པ་ཆོད་མ་རྣམ་འདེན་ཉི་མའི་གཉེན། །དམ་ཆོས་ཆོད་
མ་འགོག་ལམ་བདེན་པ་དང་། །སྤྱི་སྤྱི་ཆོད་མ་འཕགས་ཆོགས་དགེ་འདུན་
ཏེ། །སྐྱབས་ཡུལ་ཆོད་མ་མཆོག་གསུམ་གཙུག་ན་རྒྱལ། །ཆོད་མིན་སྟོན་དང་
བསྟན་པ་དེར་བཞུགས་བཅས། །ལོག་སྤྱི་སྤྱི་སོགས་འཇོམས་མཛད་དཔལ་
ཡོན་ཅན། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
པ་འཇོམ་སྤྱིང་མཛེས་པའི་རྒྱན། །ལམ་དང་ལམ་མིན་འབྲེད་པའི་རིགས་
པའི་མཛོད། །ཆོད་མ་སྤྱི་བདུན་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི། །གནད་
ཀྱན་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་མཛད་དགེ་འདུན་གྲུག། །དེས་གསུངས་རིགས་
པའི་རྒྱན་བཅས་བསྐྱགས་ལོས་མཆོག །སྤྱང་དང་དོར་བྱའི་གནད་ཀྱན་མ་
འདེས་པར། །ལེགས་ཕྱེ་ཞི་སྟོར་འཇུག་དང་བསྟོན་བྱེད་པའི། །སྟོན་གསལ་
སྤྱི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་སྟོན་སྤྱད་དུ། །རིགས་པའི་རྒྱན་འདི་སྤྱར་ཡང་པར་དུ་

བསྐྱེད། །ཚུལ་འདིས་ནམ་དཔྱོད་མཁའ་ལྟར་རབ་ཡངས་པའི། །སྤྱི་བོས་ཞོར་
འཛིན་ཁྱོན་ནམས་ཡོངས་གང་ཞིང། །འགོ་བའི་ཚོངས་སྤྱན་སེལ་ཏེ་ལུང་
རྟོགས་ཀྱི། །ཆོས་ཚུལ་ཡར་རྒྱའི་འཕེལ་བར་འགྲན་གྱུར་ཅིག །

རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་ཆད་མ་རིགས་རྒྱན་འདི་ནམ་
འགྲེལ་དོན་གཉེར་བ་ནམས་ལ་མཁོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་དབུས་ཕྱོགས་སུ་འདིའི་
བར་མེད་གཤེས། །འདིར་དཔེ་རྒྱན་ཡང་དགོན་བར་སྒྲུང་བས་ཆོས་སྤྱིན་
འཇད་མེད་སྤེལ་བྱེར་ཤིང་རྟ་ལོ་ནང་བར་གསར་བསྐྱེད་བཀྱིས་པའི་འབྲས་
བྱ་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བྱེར་སྤོན་པའི་ཆོགས་འདི་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་
འཛིན་པ་ངག་དབང་ཚོ་བཟང་ལྷན་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་འཛིགས་བྲལ་དབང་ལྷན་
ཕྱོགས་ལས་ནམ་བར་རྒྱལ་བའི་སྤེལ་སྦྲར་བའོ། །

སཐ་མདྲ་ལོ། །

མ་རྒྱལ་བུང་།

marjamson618@gmail.com